

בית שער הבונות

פרק א'

(א) * הנה יש מאציל ונאצל, והנאצל יש בו ד' יסודות: אש, רוח, מים, עפר, והם ד' אותיות הוי"ה, והם חר"ב תר"מ, והנה הם טנת"א, והם הם אבי"ע שהם הם ד' בחי' שבאדם: א' אדם הפנימי שהוא הרוחניות הנקרא נרנח"י, ב' הוא הגוף, ג' הוא המלבושים שע"ג הגוף, ד' הוא הבית שיושב בתוכו האדם וגופו ומלבושו.

(ב) וכל בחינות אלו כלולות מד' בחינות, ואלו הם: בחי' א' של הרוחניות היא נשמה לנשמה ונר"ן. בחי' הב' שהוא הגוף, הוא העצמות, שבהם המוח מבפנים, והגידין, והבשר, ועור. וכמשה עור ובשר תלבישני ועצמות וגידין תסוככני.

(ג) בחי' ג' שהם הלבושים, הנה הם נודעים שהם לבושים המוכרחים אל כהן הדיוט: כתונת, ומכנסים, מצנפת, ואבנט, כי אותן הד' דכ"ג הם לבושים היותר עליונים מאלו, כנזכר בזוהר, שאלו הם לבושים שם אדנ"י, ואלו הם לבושי שם הוי"ה, אבל עיקרם אינם אלא ד' בחי'. בחי' הד' והוא הבית, יש בית, וחצר, ושדה, ומדבר. אמנם בכל אלו הד' בחי' הפרטיות, יש בחינה א' כוללת כולם, והיא ממוצעת בין בחי' ובחי' הכוללת שתיהן.

אור פשוט

חכמה, ה' ראשונה היא בינה, ו' הוא ת"ת, וה' תתאה היא מלכות. וכן הם נקראים: טעמים, נקודות, תגין, אותיות. נמצא שכל העולמות כולם נכללים רק בשם הוי"ה אחת, דהיינו חכמה ובינה תפארת ומלכות, וקוצו של יוד הוא בחי' המאציל, דהיינו עולם א"ק. וכנגד זה אין לך פרט קטן בכל המציאות, שלא יהיו בו חמש בחינות אלו כח"ב תו"מ.

וטעם הדבר הוא, כי אין לך שום דבר נאצל ונברא זולת ע"י ספירת המלכות, והמלכות כוללת בהכרח ארבע בחינות עליונות ממנה וקודמים אליה שהרי היא התחתונה מחמשת הבחינות. ולפיכך, עשר

(א) הנה יש מאציל ונאצל, והנאצל יש בו ד' יסודות וכו'. מלמדנו כאן כלל גדול כולל כל החכמה, להשכיל לדעת, איך הכלל כולו עם הפרטים הקטנים ביותר דומים זה לזה, כי כל המציאות בכללותה העליונים והתחתונים יחד, הם רק חמש בחינות: כתר חכמה בינה תפארת ומלכות בלבד, הנקראות בשם חמשה עולמות: אדם קדמון, אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. אשר א"ק הוא כתר, שפירושו שורש הכל ומאציל, ועולם אצילות הוא חכמה, ועולם הבריאה הוא בינה, ועולם היצירה הוא ת"ת, ועולם עשיה הוא מלכות. והם בחינת ארבע אותיות השם הוי"ה: י'

(*) ע"ח ח"ב שער מ"ב פרק א'.

בית שער הכונות

ב

(ד) *ואחר שבארנו כי כל הנאצלים כולם בחי' א' הכוללת כל ד' יסודות, שהם ד' אותיות יהו"ה, שהם ד' עולמות אבי"ע. ושיש להם בחי' עליונה חמישית אמצעי בינם לבין א"ס. נבאר עתה כל עולם ועולם בכללות, ואח"כ נחזור בהם בע"ה לבאר יחד כולם בכללות א'.

(ה) והנה כל מה שנברא בעולמות כולם, אינם רק ד' בחינות, שהם הוי"ה כנ"ל, והם: בחי' רוחני הנקרא נשמה, ובחי' איברי הגוף, ובחי' המלבושים ובחינת הבית.

אור פשוט

בשם חג"ת נ"ה, שזה יורה שחכ"ב שנכללו בת"ת, נעשו בה לבחינת חסדים ואין בהם חכמה, ונצח הוא בחינתו עצמו, והוד היא התכללות המלכות בה, וכן הן נקראות ה' חסדים להוראה זו.

גם במלכות אין התכללות כח"ב בשלימות, וגם בה הן נקראות חג"ת כמו בז"א, וחמש הבחינות חג"ת נ"ה נקראות בה חמש גבורות, להיותן כולן בחינת גבורות. וכן ספירת היסוד היא בחינת התכללות מה' חסדים שבת"ת, ואינה בחינה חדשה בפני עצמה. כמ"ש הרב בע"ח שער דרוש הנקודות פ"ה.

באופן, שאלו הע"ס הן לא פחות ולא יותר מחמש בחינות, אשר כל אחת מהן נכללת מכולן. ויש הפרש בענין זה של ההתכללות, כי רק ג"ר נכללות מכל חמש בחינות בשלימות, וע"כ נבחנות שיש כח"ב תו"מ בכל אחת מהן בשלימות. אבל בת"ת, שחכ"ב נעשו בה לחסדים, נמצא שאע"פ שהיא כלולה מכח"ב, מ"מ היא חסרה מהן, שהרי נעשו בה לבחינת חג"ת, ולהוראה זו נבחנת הת"ת לשש ספירות חג"ת נה"י, בכדי להדגיש את חסרון כח"ב שבה. ולפיכך נמצא, שחכ"ב כלולה כל אחת מהן מע"ס ממש, שהן ג' הבחינות כח"ב, ושש ספירות של ז"א, ומלכות, כי חידוש זה שנעשה בז"א שחמש

ספירות הראשונות שיצאו אחר צמצום ראשון. הנקראות עולם א"ק, או קו א"ס ב"ה, המתחיל בסמוך לא"ס ב"ה ומסתיים בנקודה דעולם הזה, הנה הוא יצא ע"י זווג בספירת המלכות, וע"כ יש בו בהכרח חמש בחינות הנ"ל. וכן ארבעה עולמות אבי"ע וכל הפרטים אשר בהם, היצאים ג"כ על ידי זווג בספירת המלכות, הרי יש גם בהם בהכרח אותם החמש בחינות.

וצריכים לדעת, שעשר הספירות כח"ב חג"ת נהי"ם, אינן אלא חמש בחינות בלבד, שהם כח"ב תו"מ כמ"ש הרב בע"ח שמי"ז פ"א ובשער י"א פ"ה, ומה שאנו מחשבים עשר ספירות, הוא משום שתפארת בלבדה יש בה שש ספירות חג"ת נה"י, ע"ש. ומה שת"ת בפני עצמה כוללת שש ספירות, הוא מטעם התכללות הספירות זו בזו, וכל אחת כלולה מכולם. וע"כ יש חמש בחינות בכתר, וחמש בחינות בחכמה, וחמש בחינות בבינה, וחמש בחינות בז"א, וחמש בחינות במלכות. אמנם התכללות ג"ר בת"ת, אינה התכללות שלמה, כי ספירת ת"ת היא אור חסדים ובחינת גופא, ואיך תכלול בתוכה את שלש הבחינות כח"ב שהם אור חכמה בעיקר, ולפיכך נבחנת בה התכללות כח"ב, שירדו ממדרגתם ונעשו לג' חסדים, וע"כ נשתנה שמיהו לחג"ת, ולכן נקראות בה ה' הבחינות

(*) ע"ח ח"ב שער מ"ב פ"ב.

בית שער הכונות

(ו) ונדבר בעולם האצילות, ומשם יוכנו כל השאר. כי הנה פנימית כל האצילות הוא הרוחניות הנקרא נשמה, והיא מלוכשת תוך איברי הגוף הנקרא כלים, שהם הי"ס הנקרא ראש וזרועות וגוף.

(ז) ונחזור לענין הגוף. כי זה הבחי' הוא י"ס, עשר מדות, כי יש בהם גבול ומדה. כמ"ש בפרקי ההיכלות בשיעור קומה, שהוא רל"ו אלפים רבבות פרסאות כו'. וגוף הזה מלוכש תוך לבושי דאצילות, וכמו שארז"ל, ב' לבושים נתלבש הקב"ה, לבוש של גאווה שנאמר ה' מלך גאות לבש וכו'. וז"ס הנזכר בפרקי היכלות, כי שם החלוק של הבורא יתברך נקרא זהריא"ל כו'. אך בנשמה שבפנים אין מדה כלל, אמנם בערך הא"ס נוכל לכנותם בשם מדות וספירות גם אל הנשמה.

(ח) והנה המלבושים האלה הם בתוך בחי' הבתים, שהם ז' היכלות דאצילות, שהם בחינת העולם בעצמו, שהם השמים והארץ והאור שביניהן, כי כל זה בחי' הבתים. והם נקראים עולם אצילות, אשר בתוכו יושב האדם העליון, שהוא נשמה, וגוף, ולבושי מלכות. נתונים בהיכל מלך עליון שהוא כללות עולם האצילות.

(ט) ואלו הד' בחי' הם בחי' הי"ס המתחילין מחכמה כנ"ל, ויש בהם ד' בחי' כנ"ל. ועוד יש בחי' הכתר, שהוא בחי' הה' הנ"ל, שורש לכולם, ויש בה ג"כ שורש ד' בחי' הנ"ל. ונמצא שבחי' האור והנשמה שבכתר שורש לי"ס הנשמות דאצילות המתחילין מחכמה כנ"ל. ובחי' הגוף שבכתר הוא שורש לי"ס הגופות שבי"ס דאצילות המתחילים מחכמה כנ"ל. ובחי' הלבושים שב"ס דאצילות המתחילים מחכמה כנ"ל. ובחי' היכל שבכתר, שורש לי"ס ההיכלות שבי"ס האצילות המתחיל מחכמה כנ"ל.

אור פשוט

ששם נתבאר זה היטב וזכור דברים האלו, כי זולתם אין שום הבנה בדברי הרב. ומה שהרב מחשב רק ארבע בחינות חו"ב תו"מ, ולא חמש בחינות כח"ב תו"מ, הוא משום שהכתר נבחן לשורש אל כל ד' הבחינות, ואינו נמנה עמהם. כמ"ש כאן באות ט', וביאור אלו ד' הבחינות, נתבאר היטב בתע"ס חלק ג' פרק א' ופרק ב' ועיי' באו"פ שם, גם באו"פ בחלק א' דף ה' ד"ה ושעם,

הבחינות נעשו בו לה' חסדים, נכלל ג"כ בכל אחת מן כח"ב. אבל ז"א אין בו אלא שש ספירות חג"ת נה"י בלבד, כי הוא אין בו מג' הבחינות כח"ב, רק ג' חסדים הנק' חג"ת, כנ"ל. נמצא שאלו חג"ת נה"י הכלולות בת"ת לבד, אינן למעליותא על ג"ר, אלא להיפך שיורה על חסרון ג"ר בו. וזה מפורש בדברי הרב בע"ח בשער י"א פ"ה, ע"ש, ובכל המקומות הנ"ל, ועיי' בתלמוד ע"ס חלק ה',

(י) אח"כ נברא עולם הבריאה ע"ד הנ"ל ממש, כי דרך המסך שהוא קרקע ההיכל דאצילות, האיר למטה, ונחתם שם חותם כל מה שהיה בעולם האצילות, ונקרא עולם הבריאה, יען הוא אור של תולדה ואינו אור עצמו העליון, ואמנם כיון שהוא חותם האצילות, צריך שיהיו בו כל הבחי' אשר באצילות.

(יא*) ואמנם הכלל הבינוני הקצר מכולם הוא זה, כי כל הי"ס דאצילות וכתר ג"כ, יש בכ"א מהם: שורש, נשמה, גוף, לבוש, היכל. וכעד"ז בי"ע, וכעד"ז א"ק שהוא שורש לכל אבי"ע.

(יב) נמצא כי כל מה שנאצל הוא הוי"ה א' כלולה מה' בחינות שהוא: קוץ של י' בא"ק, י' באצילות, ה' בבריאה, ו' ביצירה, ה' בעשיה. וכל בחינה מאלו כלולה מכל הה'.

אור פשוט

בתע"ט בחלק ה' בתחילתו, וכן בחלק ב' בהסתכלות פנימית, נתבארו דברים אלו בטעמם ונימוקם, ואכהמ"ל. ובוזה כל השינויים בין אלו החמשה עולמות א"ק ואבי"ע, כי מסך דבחי"ד משמש בא"ק, וע"כ האו"ח ממשיך שם קומת כתר, ולפיכך הוא נבחן לבחינת כתר של כל העולמות. ומסך דבחי"ג משמש בעולם האצילות, והאו"ח ממשיך שם קומת חכמה, וע"כ עולם האצילות נבחן לבחינת חכמה של העולמות. ומסך דבחי"ב משמש בעולם הבריאה, הממשיך רק לקומת בינה, וע"כ הוא נבחן לבינה של העולמות. ומסך דבחי"א משמש בעולם היצירה הממשיך רק לקומת ז"א, וע"כ נבחן לבחינת ז"א של העולמות, דהיינו ת"ת. ומסך הקלוש מכולם הוא בעולם העשיה, וע"כ אין שם אלא קומת מלכות בלבד. אמנם ד' הבחינות דאו"י נמצאות כולם בשוה, אפילו בעשיה, אלא שבעשיה אין בהם אלא קומת מלכות, וביצירה אין בכל ד' הבחינות רק קומת ז"א וכו' עד"ן.

וע"י היטב בכל המקומות, כי ידיעת אלו ד' הבחינות היא שורש כל החכמה. (יב) כל מה שנאצל הוא הוי"ה אחת כלולה מה' בחינות שהוא, קוץ של י' בא"ק, י' באצילות וכו' וכל בחי' מאלו כלולה מכל הה': כי אלו ה' הבחינות הם באור העליון גופיה, ומצדם אין שום שינוי בין עולם לעולם וממדרגה למדרגה, וכל השינויים בעולמות ובמדרגות, הם רק בבחינת המסכים שבכלי מלכות, שעליהם נעשה זווג דהכאה המעלה אור חוזר המלביש לאור העליון כמ"ש הרב בע"ח בשמ"ז פ"א עש"ה. ויש במסך הזה ד' בחינות של עביות, ומסך העב ביותר מגלה ע"י זווגו עם אור העליון קומה גבוהה ביותר, כי עביות בבחינת ד' מוציאה קומה שלימה של או"ח עד הכתר, ועביות בחי"ג קומתה רק עד החכמה, ועביות בחי"ב עד הבינה, ושל בחי"א רק עד ז"א, ואם אין שם במסך רק בחינת שורש דעביות, אינה מוציאה רק קומת מלכות בלבד. כמ"ש בע"ח בשער מ"ז פ"א ופ"ב, עש"ה. וזה נתבאר היטב

(י) שם ע"ח שער מ"ב סוף פרק ב'.

בית שער הבונות

(יג) כי קוץ של י' שבא"ק, יש בה הוי"ה א' של ה' בחינות אחרות, שהם ה' בחינות הנ"ל בא"ק עצמו, שהם א"ק ואבי"ע שבו, שהם ה' בחי', שהם: שורש ונשמה וגוף ולבוש והיכל. וכן היר"ד דאצילות, יש בה הוי"ה אחת הכוללת כל הה' בחי' הנ"ל, וכן עד"ז שאר אותיות בבי"ע. באופן שהם ה' אותיות כלולים כל האחד מכולם שהם כ"ה בחינות.

(יד) ואח"כ עד"ז הנ"ל יש כללות אחר, שכל א' מהם כלולה מן כל הכ"ה בחינות. והוא, כי י' דאצילות יש בה הוי"ה א' כלולה מכל ה' בחינות, וכל בחינה מה' כלולה מה', שהם: י"ס שורש, וי"ס נשמה, וי"ס גוף, וי"ס לבוש, וי"ס היכל. וכעד"ז בקוץ של י' בא"ק, י' באצילות, ובאות ה' בבריאה, ובאות ו' ביצירה, וכו'.

(טו) נמצא, כי בקיצור הוא זה. כי הא"ק הוא קוץ הי', ויש בו הוי"ה א' כוללת ה' בחי': שורש, ונשמה, וגוף, ולבוש, והיכל. וכל בחי' מאלו כלולה מה' שהם: י"ס שורש, וי"ס נשמה, וי"ס גוף, וי"ס לבוש, וי"ס היכל. וכל ספירה מאלו העשר ספירות נכללו בה' פרצופים, שהם השורש ואבי"ע.

אור פשוט

יש לו קומת חכמה, נמצאים כל הפרצופים שהם מדרגות של חכמה. וכן בבריאה מאחר שפרצוף העליון שבו יש לו קומת בינה, הרי כולם מדרגות של בינה. וכן ביצירה שפרצוף העליון שבו אין לו אלא קומת ז"א, הרי כל המדרגות שבו אינם אלא מדרגות של ז"א. וכן בעשיה נחשבים למדרגות של מלכות. וזה הכלל, אשר כל המדרגות הנמצאות באיזה עולם, הן מיוחדות ונחשבות לענפים של פרצוף העליון שבו, שקומתו מאירה בכל ענפיו.

ואין להקשות, הרי יש חמשה פרצופים בא"ק שהם חמש קומות זו למטה מזו, וכן באצילות, הנקראים: א"א ואו"א וזו"ן, וא"כ במה נשתנה זו"ן דא"ק מזו"ן דאצילות, ומזו"ן דכלל העולמות שהם יצירה ועשיה. והענין הוא, כי כל עולם נבחן בעיקר על פי הבחינה העליונה שבו, וכיון שפרצוף גלגלתא דא"ק שהוא העליון שבו יש לו קומת כתר, הרי שאר הפרצופין כולם נבחנים לבחינת מדרגות שבכתר. ועד"ז בעולם האצילות שפרצוף העליון שבו הנקרא א"א,

בית שער הכונות

ו

פרק ב'

טז.) ועתה נדבר בבחי' כל עולם מאלו מה ענינם. דע, כי השורש

אור פשוט

עש"ה. ונמצא בזה שנשתתפה מדת הרכמים שהיא בינה במדת הדין שהיא מלכות. אמנם שיתוף הזה, הגם שהיא מעלה חשובה מאד כלפי המלכות, הוא גרם צמצום חדש בעולמות, כי צמצום א' לא פגע אלא בספירת המלכות בלבד, אבל כל ט"ס הראשונות היו נקיים מכל צמצום כל שהוא, אבל עתה אחר שהמלכות עלתה ונתחברה בבינה, הרי העלתה עם זה גם בחינת הצמצום שבה אל הבינה הנקראת נקבי העינים, ונסתיימה עתה כל מדרגה בספירת הבינה, כמו שנסתיימה מקודם לכן במקום המלכות, וכיון שנעשה סיום כל מדרגה במקום בינה, הרי שתי הספירות ז"א ומלכות נפרדו ויצאו לחוץ מכל מדרגה ומדרגה, ולא נשאר בכל מדרגה זולת שלש הספירות כח"ב בלבד.

וזה אמרו, "דע כי השורש והנשמות והגופים הם בחינה א' שאין פירוד ביניהם, אך הלבושים והיכלות הם ב' בחינות נפרדות מג' בחינות הנ"ל" כי השורש ונשמה והגוף שהם ג' הספירות כתר חכמה בינה, כנ"ל באות א', הנה הם נשתיירו בכל מדרגה גם לאחר צמצום ב', וע"כ הם מיוחדים במדרגה, אבל הלבושים והיכלות שהם ז"א ומלכות, הם נפרדו מכל מדרגה בצמצום ב', משום שנסתיימה בספירת הבינה, כנ"ל, וע"כ נפרדו ונעשו לבחינת מקיפין על המדרגה, כי כל מה שהמדרגה אינה יכולה לקבל עכשיו אלא לאחר זמן, נבחן שנעשה למקיף. לכן ז"א

טז.) השורש והנשמות והגופים הם בחי' א' שאין פירוד ביניהם אך הלבושים והיכלות הם ב' בחינות נפרדות וכי': להבין דברים אלו צריכים לדעת סוד השיתוף דמדת הרכמים בדין הנעשה בעת צמצום שני דא"ק, בסו"ה ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים, ששיתף מדה"ר בדין. כמ"ש הרב בע"ח שער ג' פ"ב. וכן כמו שאמרו חז"ל (ב"ר פ"ב) בתחילה עלה במחשבה לברא העולם במדת הדין, ראה שאין העולם מתקיים, הקדים מדה"ר ושתפה למדת הדין. פירוש, כי המלכות נקראת מדת הדין, והבינה נקראת מדת הרכמים, וכדי למתק מדת הדין שבמלכות, שיתף וחיבר את המלכות בבינה, בסו"ה ותלכנה שתיים, שחיבר ה' תחתונה שהיא המלכות עם ה' ראשונה שהיא הבינה, ונמתקה ה"ת בה"ר.

ותחילת תיקון זה נעשה בזמן יציאת הנקודים מאור העינים, כי ע"י התפשטות ס"ג עד סיום רגלין דפרצוף הפנימי דא"ק, הנקרא גלגלתא, (כמ"ש בע"ח בשער טנת"א מ"ב פ"א) נתערב ונתחבר ס"ג שהוא קומת בינה עם המלכות שבתנה"י דא"ק הפנימי, ונתחברו ב' ההין זו בזו בכל המדרגות, עד שה"ת עלתה למקום נקבי עינים. כי עינים היא חכמה, ונקבי עינים, פירוש נוקבא של החכמה. ונמצאות העינים שיש להן בחינת ה' אחרונה וה' ראשונה, בסוד אני ישנה אני שניה, כמ"ש הרב בע"ח שער ח' פ"א עש"ה. ובתע"ס בחלק ו' נתבאר זה בכל הקיפו

(*) ע"ח ח"ב שער מ"ב פרק ג'.

בית שער הבונות

והנשמות והגופים הם בחי' א' שאין פירוד ביניהן, אך הלבושים והיכלות הם ב' בחינות נפרדות מג' בחינות הנ"ל.

אור פשוט

הוא מתלבש בכלי דכתר. ובבוא אור הרוח יורד אור הנפש לכלי דחכמה והרוח מתלבש בכלי דכתר. ובבוא אור הנשמה יורד אור הנפש לכלי דבינה, ואור הרוח לכלי חכמה, ואור הנשמה מתלבש בכלי דכתר. ובבוא אור החיה, יורד הנפש לכלי דו"א, והרוח לכלי דבינה, והנשמה לכלי דחכמה, ואור החיה מתלבש בכלי דכתר. ובבוא אור היחידה, יורד הנפש למקומו לכלי דמלכות, וכן הרוח לכלי דו"א, וכן הנשמה לכלי דבינה, והחיה לכלי דחכמה, ויחידה לכלי דכתר, עש"ה. הרי שכל כמה שלא נכנסו כל ה' האורות נרנח"י בפרצוף, הנה לא לבד שהאורות אינם מלובשים בכלים המיוחדים להם אלא עוד יש ביניהם ערך הפכי, כי בעת שחסר יחידה, אין ד' האורות נרנח"י מתלבשים בחו"ב תו"מ וכלי דכתר יהיה ריקן מאורו, אלא להיפך ממש, שכלי דמלכות נמצא ריקן מכל אור, כי ד' האורות מתלבשים בכלים כח"ב וז"א. ובעת שאין שם רק ג' אורות נרנח"י, אינם מתלבשים בכלים בינה וז"א ומלכות, וב' הכלים כתר חכמה ישארו ריקנים מאור, אלא שמתלבשים בכח"ב, וב' הכלים התחתונים נשארים ריקנים. הרי שיש תמיד ערך הפכי בין הכלים והאורות, וזכור זה תמיד, כי זולת הכלל הזה אין שום הבנה בכתבי האר"י ז"ל.

ועל פי זה מובן היטב, שמעולם הנקודים ואילך, אחר שנעשה מקום צמצום חדש בכלי דבינה, וב' הכלים ז"א ומלכות נפרדו מכל מדרגה ונעשו למקיפין, הרי אי אפשר שיתלבשו בכל מדרגה וזולת ג' אורות נרנח"י, נשמה בכלי דכתר, רוח בכלי דחכמה, ונפש בכלי דבינה, וב' האורות יחידה חיה אין להם כלים להתלבש בהם. (כח"ש הרב בע"ח ש"מ)

ומלכות שנפרדו מכל מדרגה, עתידים לחזור ולהתחבר בה לעתיד בגמר התיקון, ולכן נבחנו שנעשו למקיפין.

וז"ש הרב (בע"ח ש"ו פ"ב) „אמנם מעולם הנקודים ולמטה שהוא עולם אצילות היה חסרון אחד שלא נתגלה בהם בכל פרטיהם יותר מה' אורות פנימים וב' אר"מ שהם מקיף לחיה ומקיף ליחידה" ע"ש. כי בפרצופי א"ק שמקודם עולם הנקודים, היו בהם ה' בחינות כח"ב וז"ן פנימים וכנגדן ה' בחינות כח"ב וז"ן אורות מקיפין. כי אין לך אור שאין בו פנימי ומקיף כנודע, כי כל אור פנימי יש לו מקיף מבחינת עצמו. אמנם בעולם הנקודים שנתעלה מקום הצמצום לספירת הבינה, נעשה חסרון גם בפנימים עצמם, כי ב' הספירות הפנימים, זו"ן, נפרדו מהמדרגה ונעשו למקיפין, ולא נשאר במדרגה זולת ג' הכלים כח"ב, שבהם מתלבשים ג' אורות פנימים נרנח"י, אך חיה ויחידה אין כנגדן כלים בפרצוף, אך נשארים בחוץ בסוד מקיף. כח"ש (בע"ח שער מ' דרוש י"ב) עש"ה.

ואין להקשות, א"כ היו צריכים להשאר בפרצוף ג' האורות הגדולים נשמה חיה יחידה, ורק רוח נפש היו צריכים להעשות למקיפין, שהרי האורות נשמה חיה יחידה מתלבשים תמיד בכלים דכתר חכמה בינה, ונפש רוח בכלים דו"א ומלכות, ולמה אומר שנרנח"י נשארו בפרצוף, ויחידה חיה אין להם כלים. אכן צריכים לזכור כאן מה שכייל לן הרב (בע"ח ש"כ"ג פ"ו) אשר זה הכלל, שבבחינת הכלים, העליונים נגדלים מתחילה, והיפוכם הוא באורות, שבכניסת האורות אל הכלים נמצאים האורות התחתונים נכנסים מתחילה, כי בעת שאין שם אלא אור הנפש,

בית שער הבונות

אור פשוט

אינם מקיפים מבחינת עצמם, שהרי אין כלל בפרצוף חיה יחידה פנימים המתיחסים אל המקיפים האלו, אלא המקיפים דחיה יחידה נמצאים מאירים לנר"ן שאינם מבחינתם, כנ"ל. והוא מטעם, כי באמת המה פנימים, וכל ענינם שנעשו למקיפים הוא מסבת הפירוד של ב' הכלים ז"א ומלכות, כנ"ל. וז"ש שם, „אך לשאר הג' פנימים לא יש בהם בחינת מקיפים מבחינת נר"ן רק מבחינת יחידה חיה שמקיף כולם ולא מבחי' עצמם" דהיינו כמו שנתבאר.

ואין להקשות, למה בעץ חיים ש"מ, אומר הרב שיש ג' פנימים וב' מקיפים, ובע"ח ש"ו פ"ב, אומר שיש ה' פנימים וב' מקיפים. כי באמת יש ב' כלים ז"א ומלכות בכל מדרגה גם לאחר צמצום ב', אלא שאינם מבחינת עצמם אלא מבחינת התפשטות הבינה, כי כלי דבינה בעצמו נתפשט ג"כ לז"א ומלכות, ולפי שז"א ומלכות אלו אינם מקוריים אלא מבינה, לכן גם עתה אין לחשב יותר מג' כלים כח"ב בכל מדרגה. אלא התפשטות זו דכלי דבינה לז"א ומלכות, גרמה שאפשר עתה גם לב' האורות חיה יחידה להתלבש בפרצוף, אלא שאין להם כלי מיוחד והם מתלבשים תוך אור הנשמה. ומטעם זה אין אורות אלו דחיה יחידה בשלמות הזו כבעת שהיה להם כלים מיוחדים להתלבשות. ולפיכך, בהתחשב עם המדרגות דא"ק בעת שהיו ה' כלים בפרצוף, נמצאים האורות חיה יחידה חסרים לגמרי אחר שנפרדו ונעשו לבחי' מקיפים דלבוש והיכל, וזה שאומר בשער מ' דרוש י"ב, שלא נשאר בפרצוף זולת ג' אורות פנימים נר"ן. אמנם בהתחשב עם המדרגות עצמם דצמצום ב', הרי יתכן גם בהם שיהיה ה' פנימים גרנח"י, מכח ב' כלים חדשים דזו"ן המתפשטים מבינה כנ"ל, אלא שחיה יחידה מתלבשים בהם תוך אור הנשמה כנודע.

אלא בגמר התיקון אחר שיחזרו שני הכלים ז"א ומלכות ויתחברו למדרגה כמו שהיו בצמצום א', הנה אז יורד הנפש לכלי דמלכות, והרוח לכלי דז"א, והנשמה תוכל אז לירד לכלי דבינה, ואז יתפנה מקום לב' האורות חיה יחידה, שיוכלו להתלבש בכלים דכתר חכמה. הרי שחסרון הכלים ז"א ומלכות, מעלימים אורות חיה יחידה שאין להם מקום להתלבש, ולכן נבחנו הכלים ז"א ומלכות, שנעשו למקיפין לחיה יחידה, כלומר, שאי אפשר שחיה יחידה יחזרו למדרגה זולת על ידיהם, כי בחזרת כלי דז"א, מתפנה מקום לאור החיה שיתלבש במדרגה, ובחזרת כלי דמלכות מתפנה מקום גם לאור היחידה כנ"ל. ולפיכך אומר הרב (בע"ח ש"ו), „אשר מנקודים ואילך נעלמו הה"מ מכל פרצוף ולא יש עתה רק ב' מקיפין חיה יחידה לבד, וגם הם אינם מקיפים מבחינת עצמם" עכ"ל. כי מקודם צמצום ב' דא"ק שהיה בנקודים, שהיו ה' אורות פנימים גרנח"י מתלבשים בכלים שלהם כהלכתם, היו להם כנגדם גם ה' א"מ, וכל מקיף היה מבחינת עצמו, כי לפנימי דיחידה היה א"מ דיחידה, ולפנימי דחיה א"מ דחיה וכו'. אבל אחר צמצום ב' דנקודים, שנעלמו ב' אורות יחידה חיה מכל מדרגה, א"כ אין עתה ה' מקיפים כנגד ה' פנימים שלמים, שהרי גם הפנימים עצמם חסרים עוד מחיה יחידה שבהם, ע"כ אלו חיה יחידה ייחשבו עתה למקיפים לנר"ן שנשארו במדרגה, ואחר שיושלמו להכנס בפנימים, דהיינו אחר שיתחברו שוב ב' הכלים ז"א ומלכות במדרגה וכל ה' פנימים יושלמו כהלכתם, אז ישובו ה' המקיפים הקודמים גם כן.

ונמצא עתה שני חסרונות, א' שנחסרו ונתעלמו הה"מ הקודמים מחמת החסרון שנעשה בפנימים עצמם, כנ"ל. וחסרון הב', כי אפילו אלו ב' מקיפים חיה יחידה שנשארו,

בית שער הבונות

(יז) ובין ב' אלו, שהם בין הגופים ובין הלבושים, שם הם מדור הקליפות, והם ממש נדבקים באחור אור הגוף. וטעם הדבר מפני שג' בחי' הפנימיות יש בתוכם אר"פ, והיותר גרוע באר"פ יוצא בתוך העור, ושם מסתיים. ואור המקיף הוא להיפך, כי אור היותר חיצון הוא גדול יותר, כנודע. נמצא כי אור מקיף שבלבוש היותר פנימי הנדבק אל הגוף, הוא אור המקיף היותר קטן שיש בכולם.

(יח) לכן הקליפות מדורם שם באמצע, במקום שאין שם לא אר"פ ולא אר"מ, והוא באמצע בין הפנימי למקיף, ושם נקרא מקום החשך. והענין הזה בכל עולם ועולם בבחי' הקליפות אשר בעולם ההוא.

(יט) ואמנם אחר שבארנו הדבר בפרטות, נדבר בכללות. והוא, כי הנה נודע שבפנימיות הא"ק הוא הא"ס המתלבש בשורש הנשמות של י"ס שבו, ואלו מתלבשין בבחי' הנשמות של כל הי"ס שבו, ואלו מתלבשין בי"ס של בחי' הגוף של א"ק.

(כ) ומהראוי היה שהי"ס של הגופים יתלבשו בי"ס דלבושים, ואמנם אינו כן לסבה הנ"ל, אמנם ג' בחי' עתיק דאצילות מסבבות אל ג' בחינות אלו דא"ק, כיצד, הרי שהי"ס דגופות דא"ק מתלבשים תוך י"ס השרשים של הנשמות י"ס דעתיק דאצילות, ואלו מתלבשים בי"ס של בחי' נשמות דעתיק דאצילות, ואלו מתלבשים בי"ס דגופות דעתיק דאצילות.

(כא) וכעד"ז בחי' השרשים וגופים ונשמות דא"א מלבישין לגופות דעתיק. וכעד"ז ג' בחי' דאבא מלבישין לא"א. וכן ג' בחינות דאמא לאבא, וג' בחי' דז"א לאמא, וג' בחי' נוקבא לז"א. והרי עתה נשלמו כל בחי' הגופות עד נוקבא דז"א. והנה כאן באחורים דגופות הנוקבא נדבקים כל הקליפות דאצילות די"ס שבהם, ואלו הם ע"ד הנ"ל.

(כב) ולזה צריך שנודיעך ענין הלבושים והיכלות מה ענינם. דע כי הלבושים

אור פשוט

הכלים להתלבשות האורות, עש"ה. וע"כ המקיף דלבוש, הוא יותר קטן מהמקיף דהיכל, כי מקיף דלבוש הוא חיה, ומקיף היכל הוא יחידה.

(כב) שיש ג' בחינות כלים המקיפים ועליהם מקיפים דנר"ן: יש דפוסים שכתוב

(יז) אר"מ שבלבוש וכו' הוא אר"מ היותר קטן וכו': כבר נתבאר זה בדיבור הסמוך, שכלי ז"א שנפרד מכח צמצום ב' נעשה למקיף דחיה, ונקרא לבוש. וכלי דמלכות שנפרד מהמדרגה, נעשה למקיף דאור היחידה. והוא מטעם ערך ההפכי שיש בין

בית שער הבונות

י

הם בחי' הכלים אל אר"מ, ובין כל לבוש ולבוש יש אר"מ א', ואלו הם בחינות אורות דמקיפים דיושר על כל האצילות. כנוצר במ"א, שיש ג' בחי' כלים המקיפים, ועליהם מקיפין (האורות) דנר"ן וכן"ל.

(ג) ואותן הכלים דמקיפין הם הלבושים. וכן ההיכלות, הם העגולים, כנוצר בכל מקום שהם סובבים על אורות המקיף שהם הלבושים כנוצר, והם בחינת הרקיעים המתעגלים, שהם בחי' ההיכלות של עולם ההוא.

(ד) ולכן אלו העגולים הם סובבים על כל הבחי', כי הם דמיון בתים שבתוכם דר האדם, ועליהם הוא הארת המקיפים גדולים מאד, שא"א להם להכנס תוך גבול ומדה. כי אפילו בתוך הבתים והיכלות, שהם כלים גדולים במאד מאד, אינם יכולים להתצמצם שם, ומכ"ש בכלים קטנים דמיון גופים. ולכן אל תתמה אם אורות המקיפים הם בעיגולים ובלבושים, כי אדרבא לרוב גודלם אינם מתלבשין בגוף, אלא במקום רחב מאד מאד, וכל מה שהמקום רחב יש אור יותר גדול מקיף, והדבר מובן.

אור פשוט

דנר"ן, והבן.

כד) דמיון בתים שבתוכם דר האדם ועליהם הוא הארת המקיפים גדולים מאד: כבר נתבאר, שבחינת ההיכלות והבתים הם אר"מ דיחידה, וז"ש, שעליהם הארת המקיפים גדולה מאד, כי אור יחידה הוא הגדול מכל האורות.

וכל מה שהמקום רחב יש אור יותר גדול מקיף: כלומר, כי החלל הרחב שבמקום, יורה על הרחקת האור המקיף מן האדם היושב בתוכו, דהיינו מהכלים הפנימים שלו. ולפיכך, בחינת האר"מ דלבושים, שהוא אר"מ רק מבחינת חיה שהוא קטן מאור היחידה, אין כל כך ריחוק וחלל בין הלבושים וגוף האדם, כי קרוב הוא להאיר לכלים הפנימים. משא"כ הבתים והיכלות שהם בחינת מקיפים לאור היחידה הגדול מאד, הנה הכלים הפנימים רחוקים מאד מלקבל האור מקיף הזה כי גדול הוא, וע"כ יש ריחוק גדול בין האדם וכלים פנימים שלו, לבין כותלי הבתים והיכלות שהם הכלים המקיפים.

בהם, ועליהם מקיפים האורות דנר"ן. אמנם מלת „האורות" הוא ט"ס. כי בחי' הכלים המקיפים דיושר שהם הלבושים, הרי הם כלים דז"א, כח"ש לעיל, ובחינת האר"מ שעל הכלים דמקיפים האלו, הם מקיף חיה ולא אורות נר"ן, כמ"ש הרב בע"ח ש"ו פ"ב שהבאנו לעיל „אשר לא יש מקיפים מבחי' נר"ן רק מבחי' יחידה וחיה אשר מקיף כולם ולא מבחי' עצמם" עכ"ל, עש"ה. הרי שאין כלל אורות מקיפים מבחי' נר"ן. אמנם בשאר דפוסים איתא „ועליהם מקיפין דנר"ן" ולא כתוב שם מלת אורות, והיא הגרסא האמיתית. שפירושו, כמו שיש ג' כלים פנימים, חיצון תיכון פנימי, שבהם מתלבשים ג' אורות פנימים נר"ן, כן יש בבחינת הלבושים ג"כ ג' בחינות כלים מקיפין, פנימי תיכון חיצון, אשר עליהם סובבים אורות המקיפין המאירים אל נר"ן הפנימים, כח"ש בע"ח ש"מ דרוש י"ג ע"ש. ואע"פ שאר"מ הזה הוא בחינת אר"מ דחיה, מ"מ הוא מאיר אל נר"ן פנימים, אע"פ שאין אור מקיף זה מבחינת עצמם, כנ"ל בדברי הרב, וע"כ נבחן למקיפים

פרק ג'

כה*) ונבאר ענין עולמות ביי"ע עצמם מה היתה בחינתם. דע כי אין דבר שאין בו פנימיות וחיצוניות, אפילו בבחינת הכלים כנוכח לעיל. ואמנם מחצי תפארת ונה"י דאדם קדמון עד סיום רגליו, החיצוניות שלהם נחלק לב' בחינות, והנה החיצוניות שלהם מצד פנים הוא הנקרא בריאה, ושמצד אחר נקרא יצירה.

אור פשוט

המתחיל סמוך למקיף הא"ס ב"ה ומסתיים בנקודה דעוה"ז, ועליו מלביש מפה דראשו עד הטבור פרצוף ע"ב דא"ק, ומפה דראש דע"ב הוה עד סיום רגלים דא"ק הפנימי מלביש פרצוף ס"ג דא"ק, שהוא עד הנקודה דעולה"ז. אמנם פרצוף זה דס"ג דא"ק מתחלק בעצמו לב' פרצופים מיוחדים הנקראים טעמים ונקודות, אשר פרצוף הטעמים שלו מתחיל בפה דראש ע"ב דא"ק ומסתיים בשוה עם רגלי ע"ב, דהיינו עד הטבור דא"ק הפנימי ושם נפסק. ופרצוף הנקודות דס"ג דא"ק מתחיל במקום הטבור דא"ק הפנימי אחר הסיום דטעמים דס"ג, ומסתיים בשוה עם רגלי א"ק הפנימי שהוא מקום הנקודה דעוה"ז.

והנה אלו תנה"י דא"ק שהרב מביא כאן, הוא תנה"י דא"ק הפנימי, שהוא הוי"ה פנימאה הנ"ל. שהוא מתלבש מטבורו ולמטה תוך כל פרצוף נקודות דס"ג דא"ק, כנ"ל. ולפיכך הוא נבחן לפרצוף שלם רת"ס, וע"כ הוא נחלק לארבע חלקות: פנימיות וחיצוניות, ופנים ואחור. תחילה הוא מתחלק לפנימיות וחיצוניות, אשר חב"ד חג"ת שבו עד החוה נקרא פנימיות, ומחוה עד סיום רגליו בעוה"ז נקרא חיצוניות. ואח"כ מחוה ולמטה שבו מתחלק ג"כ לב' בחינות: פנים ואחור, אשר

כה*) אין דבר שאין בו פנימיות וחיצוניות אפי' בבחינת הכלים: הכלים הראויים לקבל אורות ג"ר נקראים פנימיות, והכלים שאינם ראויים לקבל אורות ג"ר נקראים חיצוניות. ולפיכך נחלק כל פרצוף על הטבור, שמטבורו ולמעלה הוא ראוי לקבל ג"ר ונקרא פנימיות. ומטבורו ולמטה שאינו ראוי שם לקבל ג"ר, נקרא חיצוניות. וכן הכלים שמטבורו ולמטה עצמם, מתחלקים ג"כ לפנימיות וחיצוניות, והיינו, בשעה שמתלבש ונעשה מוחין בתחתון, שאז מתחלקים נה"י דעליון לג' שלישים ראש תוך סוף, דהיינו לחב"ד חג"ת נה"י, כי מתפשטים ונעשים בתחתון לפרצוף שלם רת"ס, כנודע, ועל כן מתחלקים הנה"י שמטבור ולמטה ג"כ לפנימיות וחיצוניות, כי חב"ד חג"ת שבו עד הטבור נקראים פנימיות, והשלישים תתאין דנה"י, שהם נה"י דנה"י, הם נקראים בו חיצוניות.

מחצי ת"ת ונה"י דא"ק עד סיום רגליו החיצוניות שלהם נחלק לב' בחי' וכו' מצד פנים הוא נקרא בריאה וכו': כאן צריכים לדעת המצב של פרצופי א"ק ונקודים, וזה נתבאר בספר תלמוד עשר הספירות חלק ו', ונביא פה את הקיצור, כי ע"ס הראשונות שיצאו אחר צמצום א' נקראות הוי"ה פנימאה דא"ק, או א"ק הפנימי, שהוא קו א"ס ב"ה

(*) שער ההקדמות דף ל"ה.

בית שער הכוונות

(כו) וכאשר עלה ברצון המאציל להאציל עולם הנקודין, כבר נתבאר למעלה, כי אדם קדמון צמצם עצמו שנית והעלה פנימיות האור מחצי תפארת

אור פשוט

לקבל מחמת הצמצום שנעשה עליה, וכיון שאינה ראויה לקבל נמצאת מפסקת את אור העליון, והגוף מסתיים. באופן, שכל סיום רגלין של פרצוף, נעשה מפאת המלכות המסיימת. וב' בחינות אלו נקראות ג"כ מלכות דראש ומלכות דגוף, כי מלכות דראש היא מלכות המזדווגת כנ"ל, ומלכות דגוף היא מלכות המסיימת כנ"ל.

גם נתבאר לעיל (אות א', ד"ה וצריכים) שרק ע"ס דראש וג"ר נקראות כח"ב תו"מ, אבל ע"ס דו"ק וגוף אינן נקראות כח"ב תו"מ אלא חג"ת ג"ה, ע"ש. ונודע שכל גוף נבחן לו"ק כלפי הראש שלו, ונמצא שחג"ת הוא ממש כמו כח"ב, אלא שבגוף נקרא כח"ב בשם חג"ת, כנ"ל.

ונמצא עתה בצמצום ב' שעלתה בחי' המלכות המצומצמת לספירת בינה, יש להבחין ג"כ ב' בחי' הג"ל של המלכות, אשר מלכות דגוף שהיא בחינת מלכות המסיימת, עלתה למקום בינה של הגוף דהיינו לספירת ת"ת, כי ת"ת היא ספירת בינה דגוף, כנ"ל. ובחינה ב' של המלכות שהיא מלכות דראש המזדווגת, עלתה לספירת בינה של ראש המכונה נקבי עינים, כי ע"ס של ראש מכונות גלגלתא עינים און חוטם פה, כנודע. ועינים היא חכמה של ראש, ונקבי עינים היא בינה נוקבא דחכמה, ונמצא עתה מקום הזווג של מלכות דראש המזדווגת בהכאה עם אור העליון, שהיא במקום נקבי עינים, כי מלכות המזדווגת עלתה ממקום הפה אל נקבי עינים כמבואר.

וזה אמרו „צמצם עצמו שנית והעלה פנימיות האור מחצי ת"ת שבו ולמטה והעלה למעלה, ואח"כ יצא האור ההוא דרך העינים" דהיינו כנ"ל, כי מלכות דגוף המסיימת את

מחזה עד סיום הת"ת הוא נקרא פנים. ונה"י שלו נקרא אחור. והפנים הוא בחינת בריאה, והאחור הוא בחינת יצירה ועשיה. כמ"ש להלן.

(כו) צמצם עצמו שנית והעלה פנימיות האור מחצי ת"ת שבו ולמטה והעלה למעלה ואח"כ יצא האור ההוא דרך העינים וכו': ענין צמצום זה השני דא"ק, כבר נתבאר באות ט"ז ד"ה אמנם. כי הצמצום הראשון היה רק על ספירת המלכות שלא תקבל לתוכה אור העליון, ונמצא משום זה שהמלכות עשתה סוף וסיום על אור העליון, אבל הצמצום השני נעשה במקום בינה, כי המלכות עלתה ונתחברה בבינה עצמה, שמחמת זה נסתיים אור העליון במקום ספירת הבינה. עש"ה. ואין הפירוש שבינה עצמה נצטמצמה שלא לקבל את אור העליון, אלא מתוך שהמלכות המצומצמת מכבר, נתערבה ונתחברה עתה בבינה, הרי אור העליון נפסק שם מכח המלכות שבבינה, דע"כ נפסק אור העליון במקום ספירת בינה. ויש במלכות המצומצמת הזו ב' בחינות:

א' היא מלכות המזדווגת בזווג דהכאה עם אור העליון, שע"ז היא מעלית או"ח ממטה למעלה ומלבשת את אור העליון, שהלבשה זו עושות עשר ספירות דראש הפרצוף, וכן היא מתפשטת בכח האו"ח הזה שהעלתה לע"ס מינה ובה, ומוציאה ע"ס דגוף הפרצוף עד סיום רגלין, כמ"ש בתע"ס חלק ג'. ובחי' ב' של המלכות היא בחינת המלכות המסיימת את אור העליון, כי אחר שהמלכות בכח האו"ח שבה נתפשטה ממעלה למטה מינה ובה לע"ס דגוף, הנה רק הט"ס העליונות שבאו"ח שלה ראויים לקבל בתוכם אור העליון, אבל המלכות שלה אינה ראויה

בית שער הכונות

שבו ולמטה והעלהו למעלה, ואח"כ יצא האור ההוא דרך העינים, ונתפשט בחוץ מחצי תפארת שבו ולמטה, ונעשה עולם הנקודים.

(כו) ואמנם תכף בעת הצמצום, שהוא עליית האור למעלה, טרם צאתו מן העינים, ועדיין לא נעשו הנקודים, תכף נחשכו שתי בחינות החיצוניות, כי האור הפנימי נסתלק למעלה, ולא יכלו לעמוד שם, וירדו למטה תחת

אור פשוט

הגוף, עלתה תוך הבינה דגוף הנקראת ת"ת, ונסתיים עתה הגוף תוך הת"ת, ונמצא כל האור שהיה מתפשט מחצי ת"ת ולמטה, הוכרח עתה להסתלק משם ולעלות למעלה מחצי הת"ת, דהיינו למעלה ממלכות המסיימת. ועד"ז המלכות דראש המזדווגת, עלתה עתה ממקום הפה אל נקבי עינים, ושם נעשה הזווג דהכאה, וז"ש, „ואח"כ יצא האור ההוא דרך העינים" כי ע"י הצמצום החדש הזה נעשה הזווג בנקבי עינים, וקומת הזווג מתפשטת ויוצאת למטה דרך העינים, והיא קומת הע"ס דנקודים המתפשטים מטבור ולמטה דא"ק, דהיינו תוך הכלים של פרצוף הנקודות דס"ג העומדים מטבור ולמטה דא"ק כנ"ל, ועי' בתע"ט חלק ו'.

כ"ה הגה גם בפרצוף זה דנקודות דס"ג דא"ק, נעשה בו ג"כ סיום חדש מתוך עליית המלכות למקום בינה, וכאן פעל הצמצום להפריד את הכלים הנמצאים למטה מחוזה שלו, מפאת המלכות המסיימת שעלתה שם. ונמצא כל החלק הזה שמחזה ולמטה עד לנקודה דעוה"ז נפרד מבחי' הפרצוף, ואינו ראוי לקבל שום אור, בדומה ממש לנקודה דעוה"ז שמתחת רגלי א"ק הפנימי. (הרב מכנה פרצוף זה בשם חצי ת"ת ולמטה דא"ק, ובמקומות אחרים קורא אותו נקודות דס"ג, (עי' בשער ההקדמות דרוש ד' בעולם הנקודים) והוא פרצוף שלם ראש וגוף כנ"ל, שמכח הצמצום החדש נסתלק כל האור ממנו ועלה למעלה מטבור דא"ק, כנ"ל בדברי (הרב).

וזה אמרו „שתכף בעת הצמצום וכו' טרם צאתו מהעינים וכו' נחשכו שתי בחינות החיצוניות כי האור הפנימי נסתלק למעלה" כמ"ש לעיל, שיש ד' חלוקות בפרצוף הזה

הגוף, עלתה תוך הבינה דגוף הנקראת ת"ת, ונסתיים עתה הגוף תוך הת"ת, ונמצא כל האור שהיה מתפשט מחצי ת"ת ולמטה, הוכרח עתה להסתלק משם ולעלות למעלה מחצי הת"ת, דהיינו למעלה ממלכות המסיימת. ועד"ז המלכות דראש המזדווגת, עלתה עתה ממקום הפה אל נקבי עינים, ושם נעשה הזווג דהכאה, וז"ש, „ואח"כ יצא האור ההוא דרך העינים" כי ע"י הצמצום החדש הזה נעשה הזווג בנקבי עינים, וקומת הזווג מתפשטת ויוצאת למטה דרך העינים, והיא קומת הע"ס דנקודים המתפשטים מטבור ולמטה דא"ק, דהיינו תוך הכלים של פרצוף הנקודות דס"ג העומדים מטבור ולמטה דא"ק כנ"ל, ועי' בתע"ט חלק ו'.

ויתבאר לקמן, שגם פרצוף נקודות דס"ג עצמו העומד מטבור ולמטה, נמצא מתחלק ג"כ מפאת צמצום ב', על דרך שביאר הרב בס"ג הכולל דא"ק שבו נעשה הזווג בשביל הנקודות. כי תיכף בעת שנעשה הצמצום החדש, עלתה מלכות המסיימת ממקום רגלים דפרצוף נקודות דס"ג, למקום החזה שבו, ונמצא שכל הכלים שמחזה ולמטה נפרדו מפרצוף זה, ונפלו לבחינת למטה מרגלי א"ק הפנימי, כי כבר נמצאים מתחת המלכות המסיימת העומדת עתה במקום החזה.

(כו) תכף בעת הצמצום וכו' טרם צאתו מן העינים וכו' נחשכו שתי בחינות החיצוניות וכו': פירוש, כי ענין עליית המלכות המסיימת לחצי ת"ת דא"ק שביאר הרב לעיל, הגה באמת לא עשה שום רושם בא"ק עצמו,

בית שער הכוונות

רגלי היושר של אדם קדמון, במקום האור המקיף אשר תחת רגלי היושר של אדם קדמון בלבד.

(כח) ולא לקח שאר מקום כל אור המקיף או יותר למטה ממנו, והאור

אור פשוט

בנקודה דעוה"ז, והם ירדו ונפלו עתה מתחת לנקודה דעוה"ז, כי כלפי פרצוף נקודות דס"ג שהמלכות המסיימת עלתה בו למקום בינה דגוף שהיא נקודת החוזה שבת"ת, הרי שם בנקודת החוזה כבר הסיום על אור העליון, ונעשו הכלים שמחזה ולמטה חושך גמור כמו העה"ז ממש הנמצא מתחת רגלי א"ק, וע"כ נבחן ששתי בחינות החיצוניות ירדו למטה מרגלי א"ק, למקום החושך, שאח"כ לכשיעשה הזווג בנקבי העינים, עתיד לצאת שמה האו"מ דיושר ועגולים דנקודים ומאירים שם. אבל עתה מטרם שנעשה הזווג בנקבי העינים, והאו"מ דיושר עוד לא יצא שם מתחת רגלי א"ק, הרי המקום הזה חושך גמור.

ויש לזכור מ"ש לעיל, שהסיום החדש במקום בינה דגוף הנעשה בצמצום ב', אינו נודע כלום לפרצוף א"ק עצמו, והוא מסתיים תמיד בנקודה דעוה"ז כמו מטרם שנעשה צמצום הב'. וכל ענין הסיום החדש פעל רק על פרצוף נקודות דס"ג דא"ק, הנקרא פרצוף תנה"י דא"ק, ולפיכך מעריך הרב את נפילת הכלים שמחזה ולמטה דס"ג בערך א"ק הפנימי, שנפלו למטה מרגליו, כי אותה נקודה המסיימת רגלי א"ק הפנימי עלתה לחוזה דפרצוף נקודות דס"ג, וסיימה שם את אור העליון, ונבחנו הכלים שמחזה ולמטה שהם מתחת רגליו של א"ק הפנימי, והבן היטב.

(כח) ולא לקח שאר מקום כל אור המקיף או יותר למטה ממנו: יורה בזה, שאין הכוונה שהכלים לקחו כל המקום של המקיף דיושר, כי מקיף זה עתיד לצאת ולהתעגל בריחוק מקום מאד מרגלי א"ק, דהיינו בכל אותו השיעור שמתעגל למעלה ממרכז הטבור

דנקודות דס"ג, שמחזה ולמטה נקרא חיצוניות. וגם פנימיות, ומחזה ולמטה נקרא חיצוניות. וגם מחזה ולמטה נחלק לב' בחינות: פנים ואחור, ואלו ב' הבחינות דחיצוניות דהיינו פנים ואחור שמחזה ולמטה, נפלו ונפרדו ממנו, מחמת עלית המלכות המסיימת אל מקום החוזה. וז"ש, "שנחשכו שתי בחינות החיצוניות כי האור הפנימי נפתק למעלה". כלומר, שמחמת עלית מלכות המסיימת למעלה מהם, נתרוקנו מכל אור הפנימי שבהם.

ומ"ש, "תיכף בעת הצמצום טרם צאתו מהעינים", הכונה היא, מטרם שנעשה הזווג על מלכות דראש שעלתה למקום העינים, כי אז נתרוקן באמת כל הפרצוף הזה, ואפילו הכלים הפנימים שבו שמחזה ולמטה, כי כל האורות שמטבור דא"ק ולמטה נסתלקו כנ"ל, אמנם הכלים שמחזה ולמטה, אע"פ שהאורות נסתלקו מהם, עכ"ז לא נפרדו מבחינת אצילות, כי מלכות המסיימת עומדת גם עתה למטה מהם, וע"כ אחר הזווג הם ראויים לקבל אור העליון, משא"כ אלו ב' בחינות החיצוניות הנמצאים תחת המלכות המסיימת, הרי נפרדו לגמרי מאצילות, וכמו שהיו נמצאים מתחת לנקודה דעוה"ז הם דומים, ואפילו אח"כ כשיעשה הזווג בעינים, גם אז לא יהיו ראויים לקבל אור העליון, להיותם מתחת נקודת הסיום.

ויירדו למטה תחת רגלי היושר של א"ק, במקום האור המקיף אשר תחת רגלי היושר של א"ק: כלומר, ששתי הבחינות החיצוניות הנ"ל שהם מחזה ולמטה דנקודות דס"ג, ירדו עתה מתחת רגלי א"ק במקום העתיד לעמוד שם או"מ דיושר. כי סיום רגלי א"ק הוא

המקיף דיושר אשר תחת רגליו עלה במקומם למעלה סביב פנימיות נה"י דאדם קדמון.

אור פשוט

האו"מ עוד לא יצא כלל, כי הוא יוצא מהזוג שבנקבי עינים, וכאן המדובר הוא מטרם שנעשה הזוג שם, כנ"ל. אלא הכונה היא על האור המסתלק מאותם הכלים הנפולים דב' בחינות החיצוניות שמחזה ולמטה. כי האור הזה המסתלק מהם הוא עתיד להכלל בב' המקיפים דלבושים והיכלות כמ"ש לעיל בדברי הרב, שמבחינת זו"ן שנפרדו מהמדרגה מתחת צמצום ב', נעשו ב' מקיפין דלבוש והיכל, או"מ דיושר נעשה מהלבושים שהם הכלים של ז"א שנפרדו, ואו"מ דעיגולים נעשה מהיכלות שהם הכלים של המלכות שנפרדו, כנ"ל (אות כ"ב וכ"ג) ומשמיענו הרב שזה האור שנפרד מכלים דז"א העתיד להיות מקיף דיושר, הגה הוא נסתלק מהכלים הנפולים העומדים מתחת רגלי א"ק, ועלה במקומו הקדום, דהיינו במקום נה"י דא"ק ששם הלבישו מקודם צמצום ב'. כי זה הכלל, אשר באורות אינו נוהג שום נפילה, וע"כ נשארו במקום הכלים שלהם כמקודם לכן, בלי שינוי כלל, ורק הכלים לבד הם נפלו מתחת רגלי א"ק. וזה אמרו, "והאו"מ דיושר אשר תחת רגליו עלה במקומם למעלה וכו'" דהיינו במקום שהיו מלבישים אותם הכלים שלהם.

ויש לדעת שאלו ב' הבחינות של החיצוניות דתנה"י דא"ק, שהם מחזה ולמטה דנקודות דס"ג, שנפלו מתחת רגלי א"ק, אינם באמת אלא בחינת הכלים דז"א ומלכות של הפרצוף הזה, כי ע"י עליית המלכות למקום בינה, נחלקה הבינה לשנים, לג"ר וזו"ן, וג"ר שלה נשארו במדרגה, ורק זו"ן שלה נפלו למטה, ונמצא שיש כאן בחי' זו"ן דבינה וזו"ן כוללים, הרי שלא נפלו אלא הכלים דזו"ן, כי זו"ן דבינה נחשבים ג"כ

דא"ק, כי כן דרך העיגול, שמתעגל ממרכזו בריחוק שוה, כי בעיגול נחשב המרכז לבחינת הסוף שלו, כנודע. ונמצא שנקודה האמצעית של המקיף דיושר הזה היא בנקודת החזה דפרצוף נקודות דס"ג, כי שם עלתה המלכות המסיימת, והמקיף דיושר מתעגל סביבה במרחק שוה מלמעלה כמו מלמטה. והעיגול העליון שהוא חיצון מכולם הוא ספירת הכתר של או"מ, והבא אחריו הוא חכמה דמקיף, עד שבמרכז ממש היא המלכות דאו"מ, כנודע. ולפי"ז אין שום חילוק באו"מ במעלה ומטה, כי הכתר שלו הוא מרוחק מן המרכז למעלה כמו שהוא מרוחק מן המרכז למטה וכו' עד"ז. ונמצא שכל המתרחק מן המרכז ולמטה הוא יותר חשוב, כי גם מלמטה נמצא עיגול המלכות קרוב למרכז, ותחתיו עיגול ז"א, ותחתיו עיגול בינה, ותחתיו עיגול חכמה, והתחתון שבכולם הוא עיגול הכתר. ועל פי זה נמצא שגם מטרם יציאת האו"מ דיושר מהעינים, נמצא המקום שלו היותר תחתון שהוא יותר משובת. ולפיכך לא לקחו הכלים הנפולים שמחזה ולמטה דנקודות דס"ג כל מקומו של או"מ דיושר, אלא נשארו עומדים בסמוך למתחת רגלי א"ק, אשר נחשב עוד למקום המלכות דמקיף דיושר ולא למטה משם, שהוא יותר חשוב, ששם מקום הט"ר דמקיפי היושר. וזה אמרו, "ולא לקח שאר מקום כל אי"מ או למטה ממנו" אלא רק מקצת המקום, דהיינו הסמוך לרגלי א"ק, ולא למטה ממנו. (ע"י בסוף הספר בציור ובהסבר שלצדו מאת מחבר פירוש מעלות הסולם צ"ל).

והאו"מ דיושר אשר תחת רגליו עלה במקומם למעלה סביב פנימיות נה"י דא"ק: אין הכונה על האו"מ דיושר ממש, שהרי זה

בית שער הבונות

(כט) והנה ברדת בריאה ויצירה למטה מרגליו, לא עמדו במקומם הראוי להם, וע"י ירידתם זו הוחשך בהם חיצוניות צד האחור יותר ויותר, מחמת שנתרחק יותר מן האור העליון, ואז ירדה חיצוניות של חיצוניות האחור למטה למקום הנקרא עשיה.

(ל) והנה אח"כ יצא הארת אור עליון דרך העינים, והלביש מחצי תפארת אדם קדמון ולמטה, ונעשה עולם הנקודין. והאור העיקרי שהוא השרש

אור פשוט

עשיה של היום הוא במקום הסיום של רגלי א"ק. אבל אז מטרם שנעשה הזווג בנקבי עינים, הרי נפלו כולם למטה מרגלי א"ק והם עומדים כולם למטה ממקומם, עד שעולם העשיה שהוא חיצוניות דאחור כנ"ל, ירד למטה ממקום הנקרא עשיה, וכן הבריאה למטה ממקום הנקרא היום בריאה, וכן עולם היצירה למטה ממקום הנקרא היום יצירה, שהרי כולם נמצאים מתחת לנקודת הסיום דרגלי א"ק שהיא בנקודה דעולם הזה. ומ"ש למטה למקום הנקרא עשיה, צ"ל למטה ממקום הנקרא עשיה, כי רגלי א"ק מסתיימים בנקודה דעוה"ז שהוא למטה ממקום הנקרא עשיה.

(ל) העגולים של הנקודים הם היוצאים תחלה וכו' גם מסבכים תחת רגלי יושר שלו: כן הוא בכל הפרצופים אשר עיגולים קודמים ליושר, והוא מטעם, כי העיגולים יוצאים מזווג דמלכות של ראש מבחינת מטה למעלה, וכל הארתם היא הארת ראש בלבד, אבל מבחינת התפשטות המלכות ממעלה למטה לבחינת ע"ס דגוף הנקרא יושר, אין לעגולים חלק בהם כלל, כמ"ש בע"ז שער א' ענף ד'. ולפיכך נמצא תמיד שעגולים קודמים ליושר, כמו שהראש קודם לגוף. וענין זה נתבאר היטב בתע"ס בחלק ב'.

והנה יש ב' בחינות עיגולים, דהיינו, עיגולים מצמצום א' ועיגולים מצמצום ב'. כי עיגולים הם בחינת מקיפים, כמ"ש הרב

לז"א ומלכות. ונמצא, שלא כל הבינה דגוף הנק' ת"ת נפל למטה, אלא החצי שבו, דהיינו בחינת זו"ן דת"ת הזה, הנבחן למחזה ולמטה עד סיום הת"ת.

ובזה תבין היטב את ב' הבחינות החיצוניות שמחשב הרב לפנים ואחור. כי יש כאן ב' בחינות זו"ן, א', זו"ן ממש. וב', זו"ן דבינה שהוא חצי ת"ת התחתון, וע"כ זו"ן דבינה נחשבים לבחינת פנים, וכלים דזו"ן האמיתיים נחשבים לבחינת אחור. וע"כ מבחינת הכלים דפנים נעשה עולם הבריאה, להיותם בחינת בינה, ובריאה היא בינה כנודע. ומבחינת הכלים דאחור נעשה יצירה ועשיה, להיותם זו"ן אמיתיים ממש, כנ"ל.

(כט) ברדת בריאה ויצירה למטה מרגליו, לא עמדו במקומם הראוי להם וכו' ואז ירדה חיצוניות של חיצוניות האחור למטה למקום הנקרא עשיה: נתבאר לעיל שיש בכלים אלו שנפלו ב' בחינות: פנים ואחור, שהפנים הוא בריאה, והאחור כולל יצירה ועשיה. והם נקראים פנימיות וחיצוניות דאחור, הפנימיות דאחור היא יצירה וחיצוניות דאחור היא עשיה. וז"ש הרב, שהכלים נפלו למטה מרגלי א"ק ולא עמדו במקומם הראוי להם, כי אם עמדו במקומם הראוי להם היו מלבישים הנה"י הפנימים דא"ק כמו ב"ע המתוקנים היום, והיו מסתיימים בשוה עם הנה"י הפנימים דא"ק דהיינו עם רגלי א"ק, כי עולם

בית שער הבונות

נשאר בפנים. וכבר נתבאר כי העגולים של הנקודים הם היוצאים תחלה,

אור פשוט

ועיגולים הנעשים מכלים דמלכות נקראים היכלות או בתים, והאו"מ שבהם נקראים או"מ דעיגולים. הרי שיש ב' בחינות עיגולים מב' בחינות הצמצומים.

וזה אשר עשה האלקים את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים, כמ"ש בע"ז (ש"ח פ"א). כי לאחר שיצא א"ק בבחינת היושר שלו, שהם ע"ס דגוף, הנה אינו צריך עוד שיצאו ממנו בחינת עיגולים כלל, כי כל מה שנפרד מע"ס דא"ק, שהיא בחינת מלכות המקבלת שמטרם הצמצום, הנה היא כבר נפרדה בזווג של ראש, כנ"ל, ומהמסך ולמטה, נתפשטה רק בבחינת ט"ר לבד בכלים הפנימיים, ואין שם עוד בחינת כלים להפרד ולהעשות לעיגולים. וזה האלקים עשה את האדם ישר, כלומר שכבר נתקן ויצא הגוף דאדם בבחינת יושר, אבל, והמה בקשו חשבונות רבים, „והמה" סובב על ע"ס דנקודים הנעשים בצמצום ב' ששם נתחברו ב' ההין יחדיו, כנ"ל, שה"ת עלתה ונתחברה בה"ר, שע"ז יצאו עיגולים חדשים לאחר היושר דא"ק, דהיינו גם מכלים דו"א, שנפרדו גם הם מן הפנימים ונעשו לכלים דעיגולים.

ובזה תבין למה נקראו הלבושים הנעשים מכלים דו"א בשם מקיפים דיושר, אע"פ שהם בחינת עיגולים כמו ההיכלות, שהרי מתעגלים בתוכיות העיגולים דהיכלות (כמ"ש בע"ז ש"מ ג') וא"כ למה נקראים מקיפי דיושר. ואין לומר שנקראו כן משום שהם מאירים דיושר, שהרי גם המקיפים דעגולים מאירים דיושר כמותם. אלא עם הנ"ל תבין זה היטב, כי מקיפים דעיגולים הנעשים מכלי המלכות, כיון שהם היו עוד

לעיל באות כ"ג ע"ש. כי אחר שנצטמצמה המלכות מלקבל לתוכה אור, הרי נעשה חסרון כלי אחד בע"ס, וכלי קבלה זה שנחסר בצמצום א', נפרד מהפנימים ונעשה למקיפים בפרצופי א"ק, ומבחינת הזווג שממטה למעלה שהיה במלכיות דראשי א"ק יצאו האו"מ אל עיגולים אלו. כי כל זה החלק שהמלכות דראש היתה צריכה לקבל אלמלא היה עליה צמצום, יצא לחוץ מהראש, ונעשה למקיפים על הכלים דעגולים. באופן שהכלים דעיגולים הם מבחינת המלכות המקבלת, שנחסרה מן ע"ס הפנימים דראשי א"ק. והאו"מ של העיגולים הם כל שיעור האור שהיה מקובל בע"ס דראש, אם לא היה צמצום על המלכות, והבן. אמנם מבחינת התפשטות המלכות לע"ס דגוף אין עוד בחינת עיגולים, כי התפשטות זו ממעלה למטה הוא מכח האו"ח של המלכות המצומצמת מכבר בזווג דהכאה של ראש, וכבר אין בה אותה המלכות המקבלת שתעשה ממנה כלים דעיגולים, ולא נתפשט כלל שום אור השייך למלכות המקבלת הזו שהיה לאו"מ, להיותם כבר למטה ממסך שבמלכות דראש. ונמצא אחר שנתפשט היושר דא"ק, דהיינו ע"ס דגוף שממעלה למטה, אין עוד שום עיגולים ראויים לצאת סמנו.

אמנם בעת צמצום ב' דא"ק, שנעשה הצמצום במקום בינה, וב' הכלים זו"ן יצאו ונפרדו מבחינת קבלת אורות לתוכם, ואינם ראויים לכלים פנימים, הנה אז נעשו עיגולים חדשים לגמרי, מבחינת ב' הכלים האלו, שהם מכונים ג"כ לבושים והיכלות, שעיגולים הנעשים מכלים דו"א, נקראים לבושים, והאו"מ שבהם נקראים מקיפים דיושר.

ובהתעגלם סביב נה"י דאדם קדמון גם מסבבים תחת רגלי יושר שלו, והפסיקו בין תחת רגליו אל החיצוניות, שהם בריאה ויצירה שירדו שם כנוכח, וגרשו משם, ולא מצאו מקום, והעלו את שתי בחינות החיצוניות האלו למקומם למעלה באחור אלו הנקודים.

אור פשוט

לא יכלו להלביש עוד לנה"י הפנימים דא"ק כמקודם לכן, כי ערכם עתה למטה לגמרי מאותם הנה"י דא"ק, שהרי הם מתחת לנקודת הסיום, שכלפי א"ק נבחן כמו מתחת רגליו שעל הנקודה דעוה"ז.

אמנם עתה לאחר שנעשה הווג בנקבי עינים, ויצאו האו"מ דלבושים והיכלות ונתעגלו סביב לנה"י דא"ק ומתחת רגליו, דהיינו כמו גלדי בצלים, והפסיקו בין מתחת רגליו אל שתי בחינות החיצוניות שנפלו שם, שפירשו שהחלל הזה של אותם הלבושים והיכלות שיצאו מנקבי עינים, נתמלא בע"ס דמקיפין שלהם, ונודע, שבעיגולים נבחן סופם במרכום, אבל המעלה מטה שוה בהם (כח"ש) לעיל באור פשוט אות כ"ח ד"ה ולא) הנה נמצאת ספירה אחרונה שבהם, דהיינו המלכות דמקיפים אלו, מסבבת לאותה המלכות שעלתה עתה במקום החזה, ומתחת מלכות דעגולים נמצא ז"א דעיגולים, ומתחת ז"א נמצאת בינה דעיגולים וכו'. ונמצא בערכם עתה שזו הנפילה של החיצוניות שנפלו מתחת רגלי א"ק, נחשבת עתה לעליה, שהרי באו"מ שאין שם מעלה מטה, נמצא שהמקום היותר תחתון הוא יותר חשוב. וז"ש הרב שהאו"מ דעגולים שיצא עתה הפך את חשיבות המקומות, כנ"ל, וע"כ הם גרשו את הכלים הריקנים מן החלל הזה שמתחת רגלי א"ק, כי עתה מאיר שם בחינת ט"ר דמקיפים שאין כלים אלו כדאים לקבלם, וע"כ האו"מ הזה דחה אותם בחזרה למקומם למעלה, ששם נעשה עתה מקום היותר גרוע, להיותו יותר קרוב למרכז דצמצום ב' החדש, וז"ש שגרשו

בצמצום א' בפרצופי א"ק, ולא היה לפניהם שום יושר, ע"כ הם נבחנו לאו"מ דעגולים, אבל המקיפים דלבושים הנעשים מכלים דו"א, אשר נתחדשו עתה בצמצום ב', אשר בפרצופי א"ק מצמצום א' היו שם יושר וכלים פנימים דגוף, ע"כ המה מכונים בשם מקיפים דיושר, כלומר שבשורשם בא"ק המה שם יושר ממש, ובחינת כלים פנימים, והבן זה.

וגרשו משם ולא מצאו מקום והעלו את שתי בחינות החיצוניות האלו למקומם למעלה באחור אלו הנקודים: כי מטרם שנעשה הווג בנקבי עינים, לא יצא כלל מקיף דיושר, כי אינו יוצא אלא בעת שנעשה הווג במלכות של ראש, ע"י התפשטות האור העליון לתוכה, שבהיותה דוחה כל חלקי האור העליון הרוצים להתפשט ולהתקבל לתוכה ע"י הווג דהכאה (כח"ש) בתע"ס בהסתכלות פנימית בחלק ב' עש"ה). הנה אלו החלקים הנדחים, הם יוצאים לחוץ ונעשים לאו"מ. הרי שאין האו"מ יוצא אלא אחר הווג הנעשה במלכות דראש.

ולפיכך תיכף בעת הצמצום מטרם שיצא האור דרך העינים להעשות לאו"מ, דהיינו באותו הרגע שעלתה המלכות המסיימת לבינה דגוף שהוא למקום החזה שבת"ת, כנ"ל. הרי נפרדו אותם הכלים שמחזה ולמטה בפנים ואחור שלהם, ונפלו למטה מנקודת הסיום דא"ק הפנימי, דהיינו מתחת רגליו, כי נקודת הסיום דפרצוף נקודות דס"ג כבר היא במקום החזה שממעלה להם, כנ"ל. כי

בית שער הכונות

לא) כי עתה שהנקודים הפסיקו בין פנימיות כלים דנה"י דאדם קדמון אל זה החיצוניות, כבר יכולים לעמוד שם אעפ"י שהחשכו, וכבר יש בהם כח לקבל האור הראוי להם, כמו שנתבאר בענין תיקון הנקודים לקמן בע"ה.

לב) וחזרה הבריאה כנגד פנים והיצירה כנגד אחר ע"ד שהיה בתחלה, ועם זה נתבאר טעם רביעי בענין היות הנקודים יוצאים בדרך עגולים כנזכר לעיל. והנה עתה חזר מקום בי"ע היותו פנוי וחלל כבתחילה.

אור פשוט

בחינת זו"ן לגמרי, כי גו"ה דגוף הם זו"ן דגופא. (כנ"ל אות א' ד"ה וצריכים עשי"ה).

אמנם אין לטעות שחזרו לבחינת אצילות ממש כמו הכלים שמחזה ולמעלה דנקודות דס"ג, כי כבר הופרסה שם בחי' פרסא, שפירושו מסך חדש דצמצום ב' במקום החזה ההוא, ואין אור העליון יכול להתפשט משם ולמטה, אלא שהם מקבלים אור מועט שיכול לעבור דרך הפרסא למטה. וז"ש, "יש בהם כח לקבל האור הראוי להם" כלומר, האור שיכול לעבור דרך הפרסא, הנקרא אור של תולדה ולא אור אצילות.

ואין להקשות מאחר שאו"מ דעיגולים גרשו את הכלים מתחת רגלי א"ק, מפאת שבהם המקום היותר תחתון יותר חשוב, כנ"ל, א"כ היו צריכים אלו הכלים דבי"ע להתהפך כולם, אשר עשיה היתה צריכה להיות סמוך לנקודת החזה ששם הסוף של העגולים ומקום הגרוע, ותחתיה היצירה ותחתיה הבריאה, והיינו ע"פ הסדר של העגולים. והענין הוא, שאין הארת העיגולים פועלת כלל במקום עמידת היושר דא"ק, שזה הכלל: אין הארת עיגולים פועלת אלא בבחינת ראש. ולכן אחר שחזרו למקום נה"י דא"ק הפנימי, כבר קבלו הסדר דיושר, שכל עליון הוא יותר חשוב. וכל ענין הגירוש היה רק בחלל שמתחת רגלי א"ק.

משם, והבן. נע"י בספר תלמוד עשר ספירות חלק ט"ז אות א').

לא) כי עתה שהנקודים הפסיקו בין פנימיות כלים דנה"י דא"ק אל זה החיצוניות כבר יכולים לעמוד שם אעפ"י שהחשכו וכבר יש בהם כח לקבל האור הראוי: פי', כי האו"מ דעיגולים, שהם הלבושים שנתחדשו עתה בצמצום ב', גרשו את הכלים דחיצוניות לבחינת הסוף שלהם, דהיינו בסמוך למרכזם, כנ"ל. ועי"ז חזרו ממש למקום עמידתם מטרם הנפילה, דהיינו בכל אותו המקום שיש מנקודה דצמצום ב', הנעשה בנקודת החזה דנקודות דס"ג, לאותה הנקודה דצמצום א' שמתחת לרגלי א"ק הפנימי. והכלים דפנים דחיצוניות, שהם ב"ש ת"ת, חזרו ונתחברו לנקודת החזה כבתחילה, וכן הפנימיות דאחור שהיא בחינת הכלים דנה"י מבחינת זו"א, חזרו ונתחברו אל ב"ש הת"ת, וכן השלישים תתאין דאותם הנה"י, שהם בחינת הכלים של המלכות, חזרו ונתחברו בכלים דזו"א, דהיינו ממש כעמידתם מטרם צמצום ב', והם נתקנו בזה לג' עולמות: בריאה יצירה עשיה. כי ב"ש ת"ת מחזה ולמטה עד סיומו, נעשו לעולם הבריאה, הגם שהם בחינת זו"ן (כנ"ל אות כ"ח ד"ה ויש). אמנם הם בחינת זו"ן דבינה, וע"כ נעשו לעולם הבריאה שהיא בחינת בינה. וב' בחינות החיצוניות דאחור, שהם נה"י, נעשו ליצירה ועשיה, כי הם

לג*) ודע כי בעת ששמעתי זה הטעם הד' כתבתיו בקיצור נמרץ ואעתיקנו לך פה, לפי שנלע"ד ששמעתי, כי מקום ב"ע הוא אחורי הנקודים של העגולים, שהוא ממש בחינת החיצוניות הזה שעלה, וכאן נראה להפך כי מקום ב"ע הוא למטה בחלל הנזכר וצ"ע.

לד) וז"ל העתק מה שכתבתי. בצמצום הנזכר ירדו חיצוניות פנים ואחור מטיבור א"ק ולמטה, בריאה ויצירה, וירדו במקיף יושר שתחת הרגלים ולא בכולו, והמקיף עלה במקומו, וברדתו האחור הוחשך חיצוניות יותר וירד יותר לעשיה, וזה טעם ד' היות הנקודים עגולים ומקיפים כדי להעלותם.

לה) כיצד, ירד מקיף הזה ונכנס בין הרגלים לבריאה, וגרשום ולא מצאו מקום ועלו למעלה אחורי מקיף זה הנקודים, כנגד מקומם הא', ולמטה נשאר חלל ונקרא מקום בריאה כו' והמקום גדול מכל העולם, ולכן כלי הנקודים אעפ"י שהם נתקנו לכלי אצילות הם גרועים ע"כ.

פרק ד'

לו*) והנה אחר שבארנו דרושי העגולים והיושר בקצרה בסדר התלבשות כל העולמות. צריכים אנו לבאר עתה עד היכן הגיע התפשטות רגלי א"ק דיושר שבכל עולם ועולם. והנה מוכרח הוא, כי קו הישר יהיה דבוק ממש

אור פשוט

בחלל שמתחת רגלי א"ק, וזה לא יתכן מפני כמה טעמים, ולכן תמה כאן ע"ז. אמנם אחר שראה הקונטרס הגדול דא"ק, ראה שגם בנקודים יצאו עיגולים ויושר (כמ"ש בע"ז שער יוד סוף פ"ד ד"ה נסתפק) וא"כ לא קשה מידי, כי מה ששמע שעולמות ב"ע עומדים מתחת הנקודים, היינו מתחת היושר דנקודים, כי יושר דנקודים מתחיל בטבור דא"ק, כמו פרצוף נקודות דס"ג, ומסתיים על נקודת החזה דפרצוף נקודות דס"ג, ושם הופרסה הפרסא שהיא נקודת הסיום החדש דצמצום ב' הנעשה בעולם הנקודים, כנ"ל. ומתחת פרסא זו עד סיום רגלי א"ק דיושר, דהיינו עד הנקודה דעולם הזה, הוא מקום עמידת ג' העולמות בריאה ויצירה עשיה, כנ"ל באור. אבל העיגולים דנקודים שהם

לג) כי מקום ב"ע הוא אחורי הנקודים של העגולים וכו' וכאן נראה להיפך כי מקום ב"ע הוא למטה בחלל: הוקשה לו להרח"ו ז"ל, כי נודע מכל הדרושים של האריז"ל, אשר מקום ב"ע הוא מתחת כל עולם הנקודים, וכאן שמע כי העגולים של הנקודים מסבבים מתחת רגלי א"ק, ונמצא שכל ג' עולמות ב"ע עומדים בחלל מתחת רגלי א"ק, דהיינו מתחת לעגולים דנקודים הסובבים לרגלי א"ק.

אמנם זה הוקשה לו מטרם שראה את הקונטרס הגדול דא"ק, שהיה סבור אז שלא יצא כלל בחינת יושר בנקודים אלא רק עיגולים בלבד, ולא יצא היושר רק במ"ה החדש. וא"כ, אם נאמר שב"ע עומדים מתחת העיגולים דנקודים, הרי בהכרח שנמצאים

(*) ע"ח שער א' ענף ד'.

(*) מבוא שערים ש"ב ח"א פ"ג.

בית שער הכונות

בא"ס הסובב, וממנו מתפשט ויורד ומתלבש תוך פנימיות א"ק, ונמשך ומתפשט עד סיום רגלי א"ק הישר, שהוא ממש עד חצאי עיגולי עתיק יומין הסובבים תחת רגליו, עד שם מסתיימין רגלי הישר דא"ק.

לז' כי אם נאמר, שרגלי א"ק הם מגיעים ומתפשטים עד למטה בתוך עיגולי עצמו עד סיומם וסופם, נמצא שחוזר ומתדבק עם עיגול הא"ס בחצי התחתון אשר תחת רגלי א"ק, ואם כך הוא, נמצא הא"ס יאיר בו משם ולמטה דרך קו הישר, ולא יהיה בחינת מעלה ומטה משפיעים ומקבלים. וע"כ לא נמשך ראש הקו למטה.

לח) הכלל העולה בקיצור הוא זה. כי רגלי א"ק דיושר הנה הם מתפשטים ונמשכים עד חציים התחתונים של עיגולים דעתיק יומין מצד מטה, באופן, כי עיגולי ע"י מקיפים סביב רגלי יושר דא"ק. אמנם כל שאר הרגלים דיושר, כגון רגלי עתיק ורגלי א"א ורגלי ז"א ורגלי נוקבא, כולם מסתיימים בהשואה אחת, והוא עד חצאי התחתונים של עיגולי א"א מצד מטה. באופן כי עיגולי א"א הם מקיפים וסובבים מתחת כל רגלי הנ"ל כולם.

אור פשוט

שתי נקודות הסיום הנ"ל, ולפי"ז נמצא המרחק שבין רגלי א"ק לבין רגלי הפרצופין דעולם האצילות שיצאו ע"י צמצום ב', שהוא כשיעור המרחק של ב' נקודות הסיום הנ"ל, דהיינו כפי שיעור גדלם של ג' העולמות בי"ע.

ונודע, שפרצוף ע"י דאצילות שהוא בחינת ראש א' דאצילות, אינו נמנה עם ה"פ אצילות, ונחשב עדיין על צמצום א' כמו א"ק, וגם מתפשט בשוה עם רגלי א"ק עד לנקודה דעוה"ז, והוא מניק לפרצופים הנופלים אחר לידתם לבי"ע, בסוד היניקה מדדי בהמה (כמ"ש בתע"ט חלק ח' דף תרמ"א אות מ"ה וע"ש באו"פ).

ולפי"ז יש הפרש גדול בין עיגולים דע"י לעיגולים דא"א, כי עיגולים דעתיק יומין, המרכז שלהם היא נקודה דעולם הזה, ונבחן סיומם במרכזם, כנודע, אבל עיגולים דכל ה"פ אצילות הבאים מצמצום ב', הרי

המקיפים של הנקודים כנ"ל, הם מתעגלים באמת, בחלל שמתחת רגלי א"ק, כמ"ש כאן. לח) הכלל העולה וכו' כי רגלי א"ק דיושר הנה הם מתפשטים ונמשכים עד חציים התחתונים של עיגולים וכו' מצד מטה וכו' אמנם כל שאר הרגלים וכו' עד חצאי התחתונים של עיגולי א"א: כבר נתבאר לעיל ההפרש הגדול שנעשה בעולם הנקודים ע"י הצמצום החדש, שהעלה ה"ת לנקבי עינים, ונעשתה נקודת סיום של אור העליון במקום בינה דגוף, ונשארו בכל מדרגה רק ג' כלים כח"ב שבהם אורות נר"ן. ונמצא שיש עתה שתי נקודות סיום: א' היא נקודת הסיום דצמצום ב', שהיא במקום החוה דנקודות דס"ג שלמעלה מעולם הבריאה, ששם הופרסה הפרסא שבין אצילות לבריאה. ונקודת הסיום השניה היא מתחת רגלי א"ק שהיא הנקודה דעוה"ז, בסו"ה ועמדו רגליו על הר הזיתים. באופן שג' עולמות בי"ע עומדים ממש בין

לט) אמנם יש בחינת פרצופים שאינם גבוהים קומתם, כגון א"א ששיעור קומתם מהגרון דא"א עד הטבור של א"א בלבד. וכן פרצוף לאה, שהיא מתחלת מהדעת דו"א עד החזה שלו כמ"ש במקומו. ואלו הפרצופים אין רגליהם נוטים עד רגלי א"א כי הם קצרי קומה, וכל אחד יתבאר במקומו בפרטות.

מ) והנה פעם אחרת שמעתי ממורי זלה"ה בענין דרוש תיקון א"א, איך נולד ויצא וינק מב' פרקין תתאין דרגלי עתיק יומין. ושם ביארנו איך ב' פרקין תתאין הנקרא עקביים דע"י הם מתפשטים יותר למטה מרגלי א"א והם נכנסים בגבול עולם הבריאה כנוצר שם. ואפשר לומר כי לא היה כך אלא קודם תיקון אצילות, ואחר התיקון לא הוצרך לזה, שחזר העתיק לאסוף רגליו למעלה בהשוואה אחת עם רגלי א"א וצ"ע.

אור פשוט

בחצאים התחתונים דא"א, אע"פ שבאמת הוא נמשך עד לנקודה דעוה"ז ומסתיים בשוה עם רגלי א"ק כנ"ל. הענין הוא, כי הגם שמבחינת פרצופו עצמו הוא נמשך עד לנקודה דעוה"ז, אמנם הפרסא שולטת עליו שלא יעבור מהארת אצילות לעולמות ב"ע, וע"כ מבחינה זו, דהיינו מבחינת אצילות דעתיק יומין, נמצא מסתיים בשוה עם כל רגלי ה"פ אצילות, ומבחינת הארת ב"ע הוא נמשך עד לנקודה דעוה"ז בשוה עם רגלי א"ק, שז"ס הב' שלישי תתאין דעתיק העודפים ויוצאים מתחת הפרסא דאצילות, ונמשכין לב"ע בסוד דדי בהמה. (ע"י תע"ס חלק ח' דף תרמ"א אות מ"ה).

מ) ואחר התיקון לא הוצרך לזה שחזר העתיק לאסוף רגליו למעלה וכו': כבר תירצנו קודם זה בדיבור הסמוך, שמבחינת אצילות הוא מסתיים באצילות אבל הוא מאיר תמיד בב"ע כב"ש תתאין שלו, אלא שאינו נבחן להארת אצילות, משום שהפרסא מכסה עליהם. ויש לזכור בענין העיגולים, שאין הפירוש עגולים שטחיים, אלא עיגולים כדוריים כעין גלדי בצלים המקיפים זו על זו.

המרכז שלהם בנקודת הסיום דאצילות, ששם הפרסא כנ"ל.

וזה אמרו „רגלי א"ק דיושר הנה הם מתפשטים ונמשכים עד הציים התחתונים של עיגולים דע"י מצד מטה" כלומר עד נקודת הסיום דעוה"ז, באופן שהם נוגעים בחצאים התחתונים של העיגולים, כי הנקודה המרכזית עומדת באמצע בין חצאים התחתונים לבין חצאים העליונים, וע"כ הרגלין דא"ק המסתיימים עם נקודת הסיום, נמצאים נוגעים בחצאים התחתונים של העיגולים דעתיק יומין, וז"ש „אמנם כל שאר הרגלים דיושר כגון רגלי עתיק וא"א וכו' כולם מסתיימים בהשוואה א' והוא עד חצאי התחתונים של עיגולי א"א וכו' " כלומר, שהם מסתיימים בנקודת הסיום דצמצום ב' שהוא המרכז דעיגולי א"א, שהיא ממש במקום הפרסא דאצילות, כנ"ל, וכיון שנוגע בהכרח בנקודת הסיום של זה המרכז, נמצא שנוגע ג"כ בחצאים התחתונים דעגולי א"א. כנ"ל.

ומה שמחשב גם את רגלי עתיק שהם מסתיימים בנקודת הסיום דצמצום ב', דהיינו

בית שער הבונות

מא*) אמנם דע, כי כל בחי' ה"פ שבכל עולם ועולם הנ"ל, הנה כל אחד כלול מרמ"ח אברים ושס"ה גידים, וצריך המעיין לחקור על ניתוח אברים שבכל פרצוף ופרצוף, איך יפגשו אבר פרצוף זה באבר פרצוף המלביש אותו, כי אין כל הפרצופים עומדים בשוה ובקומה א'. ונמצא כי ראש המלכות דעשיה נפגשה בתחתית העקב דא"ק, וכעד"ז בכל שאר הבחינות לא יכילם העין, כי אם נגולו כספר השמים. וכפי דבוק זה האבר שבזה הפרצוף באבר הפרצוף שכנגדו, לפעמים יפגשו עין בחוטם, ואזן בעקב, וכיוצא בזה לאין קץ.

מב) וזהו ענין חכמת הצירוף כ"ב אותיות א"ב, אלף עם כולם וכולם עם א'. וכיוצא בשאר האותיות, והם הגורמים השינוי שאין לך יום שדומה לחבירו, ואין צדיק דומה לחבירו, ואין בריה דומה לחברתה, וכל הנבראים כולם לצורך גבוה, כי אין יניקת כולם שוה, אף לא תיקון כולם שוה, ותתקן החלבנה בקטורת, מה שלא תתקן הלבונה. לכן היה צריך באלו העולמות ט"ר ובינוני, ובכל אחד מינים לאין קץ.

מג) וזה סוד בהבראם, בה' בראם, כי כל הנבראים היו בחינת ה' פרצופים, הן באצילות הן בבי"ע. וז"ס ה' זעירא, כי כולם יצאו מה' זעירא דמלכות דא"ק, אחר שנתמעטה בסוף ז"ת שלה לבד, ואז היתה ראש להם כנ"ל, לכן נרמזו בה' זעירא.

אור פשוט

הכתוב מדבר בעולמות שיצאו לאחר צמצום ב' דא"ק, שנעשה מיעוט וקטנות באלו ה"פ, כמ"ש הרב לעיל, שב' הספירות ז"א ומלכות נפרדו מכל פרצוף, ולא נשאר בכל פרצוף רק ג' כלים כח"ב שבהם ג' אורות דנר"ן, וחיה יחידה נעשו רק למקיפים, הרי שהחמשה פרצופים נתמעטו ביותר ע"י צמצום ב'. וע"ז רומז הכתיב של בהבראם עם ה' זעירא.

וזה אמרו, כי כולם יצאו מה' זעירא דמלכות דא"ק אחר שנתמעטה בסוף ז"ת שלה" דהיינו כאמור, שכל ד' עולמות אבי"ע, יצאו מצמצום ב' אשר ה"ת עלתה לה"ר ונתמעטו הכלים מב' הספירות ז"א ומלכות, ונתמעטו האורות מחיה יחידה. ונודע שמלכות דא"ק שמטבור ולמטה היא שנתחברה עם ה"ר של נקודות דס"ג, וע"י שניהם יצא צמצום ב', כמ"ש בתע"ט חלק ו' ואין להאריך

מג) בהבראם בה' בראם כי כל הנבראים היו בחינת ה' פרצופים וכו' וז"ס ה' זעירא כי כולם יצאו מה' זעירא דמלכות דא"ק: כי מתחילה יוצא פרצוף הכתר, ברת"ס, והוא נקרא הוי"ה פנימאה, הכולל ה' בחינות כח"ב תו"מ, שהם: קש"י וד' אותיות הוי"ה פנימאה זו. ואח"כ מתפשטים ממנה ארבעה לבושים: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן המלבישים את הוי"ה פנימאה, ואלו ד' הלבושים ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן מתפשטים מד' אותיות של הוי"ה פנימאה: הוי"ה במלוי ע"ב מידוד שלה, ומילוי ס"ג מה' שלה, ומילוי מ"ה מואו שלה, ומילוי ב"ן מה"ת שלה. ואלו ה"פ נוהגים הן בא"ק, והן באצילות בריאה יצירה ועשיה, ועל זה רומז בה' בראם, דהיינו בה"פ כנ"ל.

אמנם כתוב בהבראם עם ה' זעירא, וזה רומז שיש כאן מיעוט באלו ה"פ, והוא, כי

(מד) והנה י"ס דאצילות להיותם לבושים למלכות דא"ק, התחילו בהם הסיגים, ונרמזו באלה המלכים הנזכר בריש אדרא רבה, כי כולם בני מלכים הם. בראשית ברא אלקים, שהיא מלכות דא"ק הנקראת אלקים, ומכחה נבראו שמים וארץ דאצילות.

(מה) ומתחילה לא נתקנו עד שיצא הדר מלך הה', שם הוי"ה, הוא תולדות היסוד דא"ק, מילה שניתנה בשמיני, והוא הדרת פנים זקן, והוליד טיפת הלובן הנק' חסדים, והטיל במ"ן דמלכות שבו, שהיא טפת אודם, ארץ אדום, וכדין עלמין אתתקנו, שהם ז' מלכים הכוללים הי"ס דאצילות, כי הראשון כולל ג"ר, וכדין עלמא אתבסם בזווג יסוד ומלכות דא"ק. וזהו ביום עשות ה'

אור פשוט

דחנה"י. אבל ביסוד דזכר לא היה עוד שום תיקון, כי הוא בחינת שלישים אמצעים דחנה"י, וע"כ ז"ת דנקודים שיצאו ע"י יסוד דא"ק שהשפיע ו' ונקודה לג"ר דנקודים, שהוא בחינת יסוד הנוקבא כנ"ל, הנה הם לא יכלו להתקיים, כי ביסוד דא"ק עוד לא היה תיקון קוין הבא ע"י שיתוף מה"ר בדין, וע"כ נשברו אלו הו"ת, וזה שרומז הרב (באות מ"ד) בראשית ברא אלקים שהיא מלכות דא"ק הנקראת אלקים. כלומר שבנקודים מטרם שנתקן היסוד דא"ק בבחינת השיתוף, לא שלט שם אלא השם אלקים, שהוא בחינת דין. אבל אח"כ כשנעשה עלית מ"ן וזווג חדש לצורך אצילות, וגם בחינת ז"ת דאצילות נתקנו בתיקון קוין, דהיינו בשלישים אמצעים של תנה"י דא"ק, או יצא הדר שה"ס יסוד דא"ק, והוא שם הוי"ה שהיא מדת הרחמים. כי אלקים יורה על מדת הדין והוי"ה יורה על מדת הרחמים. ונתבאר, שבנקודים לא נתקן אלא יסוד הנוקבא, אבל בעולם אצילות נתקן גם יסוד הזכר. וזה ענין עמוק, והוא נתבאר היטב באורך בספר תע"ס חלק י' מתשובה פ"ח עד תשובה צ"ג, ואכמ"ל.

וזהו ביום עשות הוי"ה אלקים ארץ ושמים שיתוף רחמים בדין: כי בשיתוף א'

כאן. וז"ש שכולם יצאו ממלכות דא"ק, ומכחה נבראו שמים וארץ דאצילות.

(מה) הדר מלך הח' שם הוי"ה הוא תולדות היסוד דא"ק וכ"ו והוליד טפת הלובן וכ"ו והטיל במ"ן דמלכות שבו: כי כל העולמות יצאו מתנה"י דא"ק, דהיינו מסוד השיתוף דמדת הרחמים בדין שנעשה שם, כמ"ש הרב לעיל שיצאו מה' זעירא דא"ק, כמ"ש בדיבור הסמוך. אמנם בע"ס דאצילות הראשונות שיצאו בעולם הנקודים, לא הספיק השיתוף הזה דמדת הרחמים אלא לג"ר דתנה"י דא"ק, דהיינו לג"ר דנקודים המלבישים לג"ר דתנה"י דא"ק, וע"כ רק ג"ר יצאו בתיקון קוין, אבל לז"ת דנקודים לא הספיק השיתוף הזה והם יצאו זה תחת זה בלי תיקון קוין, כמ"ש בשער הנקודים בע"ח, ע"ש. ולפיכך נשברו ז"ת דנקודים ולא נתקיימו אלא ג"ר לבד. אמנם אח"כ ע"י עלית מ"ן מחדש מתנה"י דא"ק לס"ג דא"ק, נעשה השיתוף דמדת הרחמים גם בז"ת דתנה"י דא"ק, ואז נולד ויצא קו מכריע גם בשלישים אמצעים דנה"י דא"ק הנק' יסוד מלך השמיני. באופן שבנקודים לא נתקן תיקון קוין אלא בשלישים עליונים דנה"י דא"ק, שבוה נתקן יסוד הנוקבא ה' זעירא, כי יסוד הנוקבא הוא בשלישים עליונים

אלקים ארץ ושמים, שיתף רחמים בדין, ואז נתקן האצילות. גם המלכות עצמה דא"ק שהיא ראשית דאצילות, והיא עתיק יומין, נתקנה טיפת אודם שלה, ועליה נאמר באד"ר דקל"ה ע"א, כל רישא דעמא דלא אתתקן איהו בקדמיתא לית עמא מתתקן.

(מו) ואין הכוונה ח"ו עליה עצמה, רק על הארת ז"ת שבה המתלבשים ב"ס דאצילות, אך עצמות ממשות ז"ת שבה נשארו למעלה במקומו, רק ניצוצי אורם הם היורדין להתלבש באצילות, ונק' רישא דעמא. ולכן נקרא אנ"י ונק' אי"ן, ודא מלכות דא"ק וכתר דאצילות והבן.

(מז) וז"ש באד"ז דרפ"ח, ובג"כ אקרי ע"ק אין, דביה תליא אי"ן בגין דהאי חכמתא סתימאה אקרי אי"ן, דביה תליא, דביה מתפרשין תלת זמנין כו' שהוא חכמה דא"ק, המתלבשת בעתיקא, שהוא כתר דאצילות ואז נקרא אי"ן.

(מח) הרי אם ירצה המעיין להעמיק בדברינו אלה, יסתכל, היות א"ס פנימית לעולמות ומקיף כל העולמות, ורגלי קומת א"ק המלביש את א"ס

אור פשוט

ה' זעירא דהבראם, שהיא עצמה נתלבשה ונתקנה בג"ר דע"י הנקרא רדל"א, ונתקנה שם בסוד הגניזו, שלא להתגלות באצילות וולת בבחינת ה' זעירא, הנקראת טפת אודם. וז"ש שנתקנה טפת אודם שלה, כי מלכות הכלולה בבינה נקראת ארץ אדום, כנודע. ומתיקון רדל"א ואילך, לא נעשה עוד שום זיווג על מלכות דבחי"ד שאינה משותפת במדת הרחמים. גם לע"ל לא תתגלה אלא ממקום רדל"א עצמה, בסו"ה אבן מאסר הבונים היתה לראש פנה. וז"ס התיקון דרישא דעמא שאומר כאן הרב ואכמ"ל. וכבר נתבאר זה בתע"ס בחלק י"ג.

(מח) ורגלי קומת א"ק המלביש את א"ס מבריה עד סיום כל העולמות אבי"ע: היינו רק א"ק הפנימי, הנקרא הוי"ה פנימאה, אבל פרוצוף ע"ב דא"ק אינו נמשך עד לעוה"ן, כי הוא מסתיים על הטבור דא"ק הפנימי. וגם פרוצוף ס"ג דא"ק, אע"פ שמתחילה היה מתפשט בשוה עם רגלי א"ק הפנימי, מ"מ

הנעשה בעולם הנקודים לא נתקיימו שם השמים וארץ שהם ז"ת, משום שיצאו משם אלקים בלבד, דהיינו שהיה חסר תיקון קוין בשלישים אמצעים דנה"י, וז"ת יצאו בלי שיתוף מדת הרחמים בדין, כי בהם לא נשתתפה המלכות בבינה, רק בג"ר דנקודים לבד, וע"כ נשברו הו"ת. וז"ס מתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין, דהיינו מלכות במקומה בלי שיתופה עם הבינה, וראה שאין העולם מתקיים כי ז"ת נשברו ושמים וארץ לא נתקיימו, ע"כ נעשה זיווג חדש שתיקן את השיתוף דמה"ר גם בז"ת שה"ס יסוד דא"ק, כנ"ל, ואז נגלה שם הוי"ה אלקים על הבריאה, בסו"ה ביום עשות הוי"ה אלקים ארץ ושמים ואז נתקיימו, וז"ש, וכדין עלמין אתבסמו".

המלכות עצמה דא"ק שהיא ראשית דאצילות והיא עתיק יומין נתקנה טפת אודם שלה: רומז בזה על המלכות האמיתית דא"ק מטרם שנתמעטה, שהיא בסוד ה' גדולה, ולא

מברית עד סיום כל העולמות אבי"ע. ואצילות לבוש לז"ת דמלכות שבו, וכל בריאה לבוש לז"ת דמלכות דאצילות, וכל היצירה לבוש לז"ת דמלכות דבריאה, וכל עשיה לבוש לז"ת דמלכות דיצירה.

מט) והיה עקביים דא"ק מתלבשים ביי"ס דעשיה. וכ"א כלולה מק' הרי אלף יומין דחול, כי שם הקלי' כולם. ובהשתלם להזדכך ולהתברר האור מעולם העשיה, שהוא יסוד יעקב, י' עקב. כי הם עשר ניצוצי אורה הניתנין בעקב שהוא עולם העשיה, כי אז בעקבא משיחא הוא א"ק חוצפא יסגא.

אור פשוט

ספירות בחוסר מלכות. (כח"ש הרב בע"ח בשער א"א פ"ב ובתלמוד ע"ט חלק י"ג אות י"ט וכי ע"ש). היינו מלכות דצמצום א' שנגנוה ברדל"א כנ"ל, בסוד אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה. וז"ס ג' הרישין שאומר הזוהר, אשר רדל"א נתקן בסוד דא לעילא מן דא, וא"א נתקן בסוד דא לגו מן דא. כי מלכות האמיתית דא"ק אינה משמשת כלום באצילות, ונגנוה ברדל"א, וע"כ הוא נתרחק מלהאיר באצילות, כי נפרש מהם בסוד דא לעילא מן דא, כי הוא נסתלק לעצמו לעילא ואינו מאיר כלל באצילות, וע"כ יצא א"א בחוסר מלכות. ונודע, שיש ערך הפכי בין כלים אל אורות, כי חסרון מלכות פירושו שחסר אור הכתר שהוא יחידה, כי אז עולה החכמה בכלי דכתר ובינה בכלי דחכמה וכי' עד שאור המלכות בכלי דיסוד, ע"ד שביאר הרב בע"ב דא"ק בע"ח בשער חטי' ולא חטי'. וז"ס שא"א נתקן דא לגו מן דא, כלומר אור חכמה בכלי דכתר, שז"ס ב' הרישין: כתר, ומו"ס, שהם דא לגו מן דא. ונודע, שז' מליכין דנקודים היו מתפשטין עד לעוה"ז, דהיינו עד סיום כל ביי"ע, כי ע"י הארת ע"ב ס"ג חזרה וירדה ה"ת מנקבי עינים אל מקום הפה דג"ר דנקודים, ואז בקעו וביטלו הפרסא הנעשתה מהסיום החדש, כי שמשו עם בחינת מלכות דא"ק

בצמצום ב' דא"ק, חזר ועלה למעלה מטבור דא"ק, כנודע. הרי שרק א"ק הפנימי לבד, מתפשט עד סיום כל עולמות אבי"ע. וע"כ מדייק הרב לומר, „א"ק המלביש את א"ס" שהוא רק א"ק הפנימי שבתוכו קו א"ס ב"ה כנודע.

מט) עקביים דא"ק מתלבשים בע"ס דעשיה: כבר נתבאר לעיל, כי אע"פ שבצמצום ב' נעשה סיום חדש בתנה"י דא"ק, דהיינו על בחי' החזה דפרצוף זה. מ"מ אין הצמצום הזה נוגע רק אל ע"ס דנקודים וכן אל עולם האצילות, שרק הם נגבלו ע"י צמצום ב', וכלהו רגלים דה"פ אצילות מוכרחין להסתיים על הפרסא, משא"כ א"ק עצמו לא נשתנה כלום, והוא מסתיים בנקודה דעוה"ז כמו מטרם צמצום ב'. וזה אמרו „עקבים דא"ק מתלבשים ביי"ס דעשיה" אמנם אין לטעות בזה שהם מאירים שם מבחינתם, כי אין א"ק מאיר אלא לאצילות בלבד, וזו הפרסא שהופרסה בין אצילות לבריאה, ומכסה על אורות דאצילות שלא יעברו לבריאה, הנה היא מכסה גם על עקביים דא"ק שבבי"ע, ובי"ע אינם יכולים לקבל מאורם, רק בחינת אור של תולדה שאין הפרסא מעכבת עליו.

עשר ניצוצי אורה הניתנין בעקב שהוא עולם העשיה: זהו מטעם המלכות שנגנוה ברדל"א, ואריך אנפין לא יצא אלא בט'

בית שער הבונות

(ג) ואח"כ יעמדו רגליו על הר הזיתים, דכתיב ועמדו רגליו וגו', וישתלם קומתו, ועליו נאמר הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד. ישכיל מעשיה, בסוד ונחמד העץ להשכיל עץ הדעת. ירום מיצירה. ונשא מבריאה. וגבה מאצילות. מא"ד אותיות אדם, הוא א"ק, אז יבוא משיח בע"ה, ומחת לצלמא על רגלוהי, הם הקליפות שכנגד ג' עולמות בי"ע.

(נא) כי על האצילות נאמר אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן.

אור פשוט

ה"פ אצילות, עד הנקודה דעוה"ז בשוה עם רגלי א"ק, שז"ס מטי רגלין ברגלין, כי רגלין דפרצופי אצילות ימטו לרגלי א"ק, ואז יבא משיח בע"ה, ומחת לצלמא על רגלוהי.

(ג) יעמדו רגליו על הר הזיתים וכו' וישתלם קומתו: ענין יעמדו רגליו, פירוש, שיתגלו רגליו על הר הזיתים, כמ"ש להלן באות נ"ב, „בהגלות רגלי א"ק על הר הזיתים". כי עתה אע"פ שעומד שם, כנ"ל, מ"מ הוא אינו מגולה, כי הפרסא המכסה על בי"ע למעלה תחת אצילות, מכסה גם על רגלוהי דא"ק, כנ"ל. אלא בגמר התיקון, אחר שיתבטל צמצום ב', והעולמות יהיו זכאים לקבל ממלכות דצמצום א', הרי הפרסא שבין אצילות לבי"ע תתבטל, ורגלין דה"פ אצילות יתפשטו עד נקודה דעוה"ז על הר הזיתים בשוה עם רגלי א"ק, וישוּבו בי"ע להיות אצילות, וב"ן שנעשה ע"י צמצום ב', ישוב להיות ס"ג דא"ק, ומ"ה החדש הנעשה ע"י צמצום ב', ישוב להיות ע"ב דא"ק. ואז יתגלו ויאירו רגלין דא"ק, בסו"ה ועמדו רגליו על הר הזיתים.

ומ"ש „וישתלם קומתו" הענין הוא, כי כל העולמות באו רק להשלים את תנה"י דא"ק. כי בעת שיצא ראש וגוף דא"ק הפנימי, הנקרא הוי"ה פנימא, נעשתה הסתלקות אורות בגוף שלו, דהיינו מפה דראש עד סיום רגלין. (כמ"ש בע"ח ש"ד פ"א). ואז יצאה התפשטות ב', הנקראת

מן צמצום א', כמ"ש בתע"ס חלק ז'. וע"כ נשברו ונפלו לקליפות.

ובעולם התיקון שחזרו ונבררו הכלים מן קליפות בי"ע, המה לא נבררו רק מן ט"ס הראשונות, דהיינו מבחינת ט"ס דא"א, אבל מבחינת המלכות דו' המלכים לא יכלו להתברר, מחמת שאין כלל זווג על מלכות זו, כי נגנזה ברדל"א, בסוד דא לעילא מן דא, כנ"ל, ולפיכך נמצא שבכל משך שיתא אלפי שני, דהיינו מטרים שיתגלה הזווג על המלכות דרדל"א, בסוד אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה, נמצאים נשאים הכלים דבחינת מלכות דו' המלכים תוך הקליפות דעולם העשיה. וזה אמרו „עשר ניצוצי אורה הניתנים בעקב שהוא עולם עשיה" דהיינו עשר ניצוצין של המלכיות דו' המלכים, התקועים תוך הקליפות, שאי אפשר כלל לברר אותם קודם גמר התיקון.

וזה אמרו „ובהשתלם להזדכך ולהתברר האור מעולם העשיה וכו' יעמדו רגליו על הר הזיתים וכו' וישתלם קומתו" דהיינו בגמר התיקון, אחר שיושלמו להתברר כל בחינות הרפ"ח ניצוצין, ואז יתבררו ג"כ אלו עשר ניצוצי אורה הניתנין בעקב, כי אז תתגלה המלכות דא"ק שהיא ה' גדולה, דהיינו מלכות דצמצום א', וייעשה עליה הזווג דרדל"א, אשר קומת זווג זו, תברר ותעלה את עשר ניצוצי אורה הניתנים בעקב, כי יתבטל צמצום ב' עם הפרסא שבין אצילות אל בריאה, ויתפשטו אז רגלין דכל

בית שער הבונות

והבריאה היא רישא דדהבא, כי היא בחי' זהב, מצפון זהב יאתה, שהיא בינה עלמא דאתכסיא המתלבשת ומקננת בבריאה כנ"ל. וקלי' דיצירה כסף ונחושת. וקלי' דעשיה פרזלא וחספא, והיא אבן מלכות האחרונה שבכל העולם, הוא עקב א"ק ואתה תשופנו עקב. בהאי אבן רציץ מוחא דנחש, ומחת לצלמא על רגלוהי שבעשיה.

נב) ואז שמים דעשיה וארץ דעשיה נאמר עליהם, שמים כעשן כו', והארץ כבגד תבלה, כי בהגלות רגלי א"ק על הר הזתים, אשר בתוכם הא"ס מתלבש כנ"ל, ואז יהיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור ז' הימים הראשונים, ז"ת דמלכות דא"ק כנ"ל, הנקרא ע"י דאצילות.

אור פשוט

מעשיה, ירום מיצירה וכו' או יבוא משיח" כלומר, אחר שיתעלו ביי"ע להיות אצילות, שאז ישוב אצילות להיות כבחינת א"ק, דהיינו צמצום א', כנ"ל, אז יושלם א"ק הפנימי עם אורות דאבי"ע, וז"ש, "מא"ד אותיות אדם שהוא א"ק הוא ישכיל וירום ונשא וגבה מאבי"ע", כמבואר, שימלאו את הטבור ולמטה שלו כנ"ל, ואז יתגלה אור היחידה בעולמות שהוא משיח כנודע. והבן, כאכמ"ל.

נב) אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור ז' הימים הראשונים ז"ת דמלכות דא"ק הנקרא עתיק יומין דאצילות: פירוש, כי ישובו להיות החמה והלבנה בסוד שני המאורות הגדולים, בקומה שוה עד הכתר פב"פ, שה"ס מדרגה הז' שכתב הרב (בע"ז שער ל"ו פ"ב) ע"ש. דהיינו, שנוקבא דז"א תעלה עם ז"א לקומת ג"ר דא"א, ולבחינת התכללות לבחינת הזווג בג"ר דעתיק, (כמ"ש בתע"ס חלק ט"ו תשובה ז') עש"ה. ואז ילביש ז"א כל קומת ז"ת דעתיק הנמשכים בשוה עם רגלי א"ק עד לנקודה דעוה"ז, כנ"ל אות נ' ד"ה יעמוד, כי הפרסא דצמצום ב' תתבטל לגמרי כנ"ל.

פרצוף ע"ב דא"ק, וחזר ומילא את הגוף דא"ק הפנימי עד הטבור. אמנם בהתפשטות ב' זו נסתלקו ג"כ האורות מן הגוף שלו, ויצא אז פרצוף ס"ג דא"ק וחזר ומילא את הכלים דגוף דע"ב דא"ק שנתרוקנו מאורותיהם הקודמים, (כמ"ש הרב בשער מטי ולא מטי, ועי' בתע"ס בחלק ה') ומתחילה נתפשטו רגלי ס"ג הזה בשוה עם רגלי א"ק, אבל בעת צמצום ב' נתעלה גם הוא עד הטבור דא"ק, ונמצא שאלו ב' המילויים ע"ב וס"ג, מילאו את הגוף דא"ק הפנימי רק עד הטבור לבד, ומטבור ולמטה נשאר הגוף דא"ק הפנימי בבחינת הסתלקות א' כבתחילה. ולפיכך יצאו במקום הזה שמטבור ולמטה ד' עולמות אבי"ע, כדי למלאות חסרון האור אשר שם במקום הזה, הרי שמטרים שישתלמו העשר ניצוצי אורה שבעקב דעשיה הנ"ל, אין קומתו של א"ק הפנימי נשלמת, כי המילוי דמטבור ולמטה, תלוי בשלימות דאבי"ע. וז"ש, "ואח"כ יעמדו רגליו על הר הזתים וישתלם קומתו" כי אין קומתו נשלמת אלא אחר שישוּבו ביי"ע להיות אצילות, והם ימלאו את הטבור ולמטה דא"ק הפנימי, עם אורות דאצילות. וז"ש, "ועליו נאמר, הנה ישכיל עבדי וכו' ישכיל

בית שער הבונות

כט

פרק ה'

נגי) הנה נתבאר, איך כל העולמות בכללן הם פרצוף אדם א', בעצמות וכלים ומלבושים. ואמנם כל עולם בפ"ע דרך פרט, יש לו כל אלו הבחי' שהם עצמות וכלים ומלבושים. וכעד"ז כל פרט ופרט מהם מתחלק ע"ד הנ"ל. וזכור זה, ולא תצטרך להזכירו בכל פעם ופעם. וזה רמזו בפ' תולדות קל"ד.

נד) והנה נבאר עתה מעולם האצילות ממנו ולמטה, כי הנה באצילות יש בו נרנח"י ואיברים של גוף הנקרא כלים. ויען היחידה וחיה הם מקיפים, לכן לא היו גם הכלים רק ג' בחי' שהם נגד נר"ן הפנימים.

נה) וכבר ידעת כי המוח כלי לנשמה והלב לרוח וכבד לנפש. והנשמה מתפשט בכל הגוף מן המוח עד הרגלים, וזהו נקרא גדלות ז"א שהם מוחין.

אור פשוט

מתלבש אור הנשמה. וגי' פרצופין אלו מתלבשים זה בזה מחזה ולמטה, שפרצוף המוחין מלוכש מחזה שלו ולמטה בפרצוף היניקה. ופרצוף היניקה מלוכש מחזה שלו ולמטה בפרצוף העיבור, באופן שרגלי כל ג' הפרצופין מסתיימים בשוה. וזה אמרו „שהנשמה מתפשט בכל הגוף מן המוח עד הרגלים“, וכן הרוח מתחיל בגרון ומתפשט בכל הגוף עד הרגלים, וכן הנפש מתחילה בכבד ומתפשטת עד הרגלים. וטעם הדברים מבואר בתע"ס חלק י"ב אות רט"ז.

הלב כו"ק הוא עומד וכו' ומלביש על הנשמה ועל המוח ומכסהו וכו': כמ"ש בדיבור הסמוך, שהלב שהוא פרצוף יניקה המלביש לאור הרוח, הוא מלביש מחזה ולמטה דפרצוף המוחין, וכן הכבד שהוא פרצוף העיבור נמצא מלביש מחזה ולמטה דפרצוף היניקה. באופן שחב"ד חג"ת דכל פרצוף הם מגולים, ומחזה ולמטה מתכסים ונעלמים כל אחד בתחתון שלו. וכשהם מלוכשים זה בזה נבחנו לגוף אחד, שחב"ד

נגי) פרצוף אדם אחד בעצמות וכלים ומלבושים, ואמנם כל עולם בפ"ע דרך פרט יש לו כל אלו הבחינות: כנ"ל אות י"ב י"ג וי"ד וע"ש באו"פ, כי א"ק הוא בחינת שורש, ואצילות היא עצמות, ובריאה היא גוף וכלים, ויצירה היא לבושים, ועשיה היא היכל. באופן שא"ק ואבי"ע הם בחינת אדם אחד, שבו ה' בחינות אלו: שורש, נשמה, גוף, לבוש, היכל. ונקרא ג"כ: מוחא, עצמות, גידין, בשר, עור. והם כח"ב תו"מ, והם ארבע אותיות הוי"ה וקוצו של יוד, והם נקראים ג"כ חמשה אורות: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה. עש"ה. נה) והנשמה מתפשט בכל הגוף מן המוח עד הרגלים וכו' רוח מתפשט בלב ומשם ולמטה בכל הגוף וכו': כלומר, שאלו ג' הכלים מוח, לב, כבד, מלבושי נר"ן, הם שלשה פרצופין שלמים הנקראים: עיבור יניקה מוחין, אשר הכבד הוא פרצוף העיבור בע"ס שלמות וכו' מתלבש אור הנפש. הלב הוא פרצוף היניקה בע"ס, וכו' מתלבש אור הרוח. והמוח הוא פרצוף המוחין בע"ס, וכו'

(*) ע"ח ח"ב שער מ"ט פ"א.

בית שער הבונות

ואח"כ רוח מתפשט בלב ומשם ולמטה בכל הגוף, וזהו הכלי האמצעי הנקרא יניקה, כי הלב בו"ק הוא עומד, שהוא יניקה, ומלביש על הנשמה ועל המוח ומכסהו, וע"כ אין הנשמה נכרת אלא במוח, כי בגוף נעלמה. ואח"כ הנפש מתפשט תוך הכבד, ומשם ולמטה מלבשת על הרוח והלב, ולכן אין הרוח ניכר אלא בלב.

(נו) וזהו על סדר שרשיהן, שידעת איך כל האצילות כך הוא, שבינה שהיא נשמה חציה מגולה וחציה נעלמת בו"א שהוא רוח, וכן ז"א חציו מגולה וחציו מכוסה בנוקבא שהיא הנפש.

(נז) נמצא כי התפשטות כלי המוח בכל הגוף הם סוד הגידין בלתי חלולים מבפנים, וסוד מוח העצמות. ועליהן הם הוורידין, הנקראים עורקים הדופקים בלי דם, אלא בתוכם רוח הלב, ואלו מלבישין את הגידין הנ"ל הנמשכים מהמוח ואת מוח העצמות, ואח"כ העורקים המלאים דם הנמשכים מהכבד, אלו מלבישין את העורקים בלתי דם כנודע מחכמי הנתוח, כי העורקים הדופקים הם תחת העורקים של הדם.

(נח) הרי נתבאר איך הם ג' כלים זה תוך זה, והם בחי' עיבור יניקה ומוחין, והם כלים לנר"ן, כי היחידה וחיה אין כנגדן כלים, יען אינם פנימים.

אור פשוט

עד החזה ששם הלב, להיותו מכוסה ונעלם מהחזה ולמטה תוך פרצוף העיבור. והנך מוצא, איך בהבחן הפרטי של הפרצוף, יש בו ג' פרצופין שלמים מלובשים זה בזה מחזה ולמטה, שחב"ד חג"ת דכל אחד מגולים, ונה"י דכל אחד מכוסה ומלובש בתחתונו. והראש ג"ר דנשמה, וגוף חב"ד חג"ת דרוח, ומחזה עד הסוף כולל חב"ד חג"ת נה"י דנפש. אמנם בהבחן כללי הם כולם רק פרצוף אחד, שהראש נבחן רק לחב"ד שבו, ומגרון עד החזה רק לחג"ת שבו, ומחזה עד הסוף רק לנה"י שבו. (נח) ג' כלים זה תוך זה והם בחינת עיבור יניקה מוחין וכו' ועליהם סוככת הבשר וחופפת עליהם ונקרא בשרא סומקא: כבר נתבאר לעיל, שמנקודים ואילך נפרדו ב' הכלים ז"א ומלכות דכל מדרגה, ונעשו לכלים

חג"ת דפרצוף המוחין המגולה, הוא בחינת הראש עד הגרון, ומשם ולמטה מכוסה ומלובש בפרצוף היניקה המתחיל בגרון שהוא בחינת ו"ק. וחב"ד חג"ת דפרצוף היניקה המגולה, הוא מגרון עד החזה עם הידים, ומשם ולמטה הוא מכוסה ונעלם בפרצוף העיבור המתחיל במקום החזה. וזה אמרו „הלב בו"ק הוא עומד שהוא יניקה ומלביש על הנשמה ועל המוח ומכסהו וע"כ אין הנשמה ניכרת אלא במוח" כי ו"ק שהוא פרצוף היניקה, מלביש על פרצוף המוחין מחזה שלו ולמטה, דהיינו ממקום הגרון של כללות הפרצוף, ואין מגולה מפרצוף המוחין אלא בחינת הראש דכללות הפרצוף, וע"כ אין הנשמה ניכרת עוד למטה מהראש, להיותה מכוסה ונעלמת מהגרון ולמטה תוך פרצוף היניקה. וכן אין הרוח ניכר רק מהגרון

ועליהם סובבת הבשר וחופפת עליהם, ונקרא בשרא סומקא. והוא סוד החשמ"ל המקיף לכל הכלים, וזהו כעין החשמ"ל מתוך האש, אשא סומקא, והוא סוד בשרא סומקא. ואח"כ העור, והוא עץ הדעת טוב שבאצילות.

אור פשוט

כלים כח"ב ישנם בגוף, שהם נקראים מוחא עצמות גידין, שהגשמה מלובשת בהם, אבל בב' הכלים בשר ועור, אין הגשמה מלובשת בהם כלום, והם בני חילוף באדם, שהולכים ומתחלפים ומתחדשים בגוף האדם יום יום, כנודע. והוא מטעם, כי כלים דו"א ומלכות האמיתיים, אינם כלל בפרצוף, כי נפרדו ונעשו ללבושים והיכלות, ואלו ב' הכלים דו"א שישנם בפרצוף, הם רק התפשטות מהבינה כנ"ל אות ט"ז ד"ה וא"ן, ע"ש. והוא מ"ש הרב, אשר גידי הדם בסופם מתמסמסים ונעשים לבשר, דהיינו לרמז, שכלי דבשר שהוא כלי דו"א, אינו אלא מהתפשטות כלי דבינה הנק' גידין. ע"י בע"ח [שער החשמל פרק א' סוף ד"ה דע כי בכל פרצוף].

החשמל המקיף לכל הכלים וזהו כעין החשמל מתוך האש וכו' ואח"כ העור והוא עץ הדעת טוב שבאצילות: הבשר שבפרצוף הוא בחינת חשמל, והעור הוא בחינת קליפת נוגה. כמ"ש הרב להלן באות ע' וע"ג, וזה הוא רק אחר שמשיג בחינת חיה. כי כל עוד שאין בפרצוף רק בחינת גשמה, אין עוד הכר לכלי דבשר, וגם הוא נבחן לבחינת עור בלבד, אלא שכלול משני עורות יחד, כלומר, ב' כלים דו"א ומלכות אינם נבחנים לבשר ועור, אלא לב' עורות דבוקים יחד אב"א. (כמ"ש בע"ח שמ"א פ"א, ולהלן באות ע') כי כל עוד שאין בו"א אלא ג' אורות נר"ן, הרי הם מלובשים בג' הכלים מוחא עצמות גידין, ומגידין ולמטה דהיינו בבשר ועור אין שום אור מגיע שם, ונודע, שהאורות מבררים הכלים, לכן הם נחשבים לבלתי נבררים כלל, וע"כ שניהם נבחנים לבחינת עורות, כי כל כלי בלתי נברר נקרא בשם עור, כמ"ש הרב

מקיפים של חיה יחידה, ולא נשארו במדרגה מבחינת הכלים, זולת ג' כלים כתר חכמה בינה, שבהם מתלבשים ג' אורות נפש רוח וגשמה, עש"ה. גם נתבאר לעיל, שאלו ה' הכלים כח"ב זו"ן, נקראים לפעמים בשם: מוחא עצמות גידין בשר עור, שמוחא עצמות גידין, הם כח"ב, ובשר ועור הם זו"ן. ועל פי הכינוים האלו נמצא, שג' הכלים הנמצאים בכל מדרגה, הם מוחא עצמות וגידין, וב' הכלים התחתונים בשר ועור, נפרדו מהמדרגה ונעשו למקיפי חיה יחידה, הנקראים לבושים והיכלות, כנ"ל.

ונמצא, שאילו לא נפרדו ב' הכלים התחתונים מהמדרגה, היו אז בכל פרצוף כללי ה' פרצופין שלמים: מוחא עצמות גידין בשר ועור, ועתה שנחסרו ב' הפרצופין בשר ועור מכל פרצוף כללי, הנה יש כנגדן מקום אחיזה לחיצונים, כי בכל מקום שנמצא איזה חסרון בקדושה, נמצאים החיצונים מתאחזים שמה, כנודע. וע"כ יש אחיזה בסיום כל פרצוף לחיצונים, שצריכים לזה תיקון מיוחד שנקרא מילה, כי בבחינת העור שהוא מלכות יש להם אחיזה גדולה, ולכן בסיום הפרצוף נעשת קליפה, שאין לה תיקון אלא לחתוך אותה ולהשליכה, שז"ס הערלה הנשלכת לעפר. ובבחינת הבשר שבסיומא, אין להם אחיזה כל כך ונתקנת על ידי פריעה, כמ"ש להלן. היחידה וחיה אין כנגדן כלים יען אינם פנימים ועליהם סובבת הבשר וכו' ואח"כ העור: כלומר, כי מתוך שיחידה וחיה אינם פנימים, שזה הוא מפאת שז"א ומלכות נפרדו מכל מדרגה מחמת צמצום ב' (כנ"ל, אות ט"ז ד"ה ח"ש, ע"ש כל ההמשך) לפיכך לא נחשבו הבשר והעור לכלים של הגוף, ורק ג'

בית שער הבונות

(נט) והנה בשר הוא שם אלקים הסובבת ונקרא כורסיא דשביבין. והוא כי אלקים במילוי יודין בגימטריא ש', וברבוע גימטריא ר', וב' כוללים גימטריא בשר. והעור נתבאר אצלינו, כי הוא רע, ואות ו' טוב שבתוכו, כנוצר

אור פשוט

ועכ"ז אינו כלי ממש מחובר לגוף, משום חסרון ג"ר דחיה בכל משך שיתא אלפי שני. וע"כ אין בכלי דבשר אור גמור השייך לו, אלא רק בחינת ו"ק מהאור השייך לו. ונודע, שו"ק נבחנים תמיד בכל הבחינות רק לבחינת כלי בלבד, ורק ג"ר נחשבים לאורות גמורים. ונמצא שאין בבשר אלא בחינת הארת כלים בלבד, דהיינו ו"ק ולא ג"ר.

העור והוא עץ הדעת טוב שבאצילות : זה יתבאר להלן באות ע"ב ד"ה עץ.

(נט) בשר הוא שם אלקים וכו' אלקים במילוי יודין בגימ' ש' וברבוע גימטריא ר' וב' כוללים גימטריא בשר : כי מוחין דג"ר נקראים בשם הוי"ה, ומוחין דו"ק נקראים בשם אלקים. וכיון שאין בכלי דבשר אלא מוחין דו"ק, כנ"ל בדיבור הסמוך, ע"כ נק' בשם אלקים. ונודע שיש ג' בחינות ע"מ בו"ק, וכולם שמות אלקים. אלא שמוחין דעיבור ה"ס אל"ם מאלקים, המורה שהוא חסר י"ה דאלקים. ומוחין של יניקה, נק' אלקים פשוט בלי מילוי, כי כל מילוי יורה על זווג דמוחין, וכיון שביניקה אין שם אלא ו"ק דו"ק, דהיינו ג"ר דרוח, ואין שם אפילו בחינת ג"ר דרוח, הנק' מוחין דו"ק, ע"כ הם בחינת אלקים פשוט בלי מילוי. ומוחין דו"ק, דהיינו ג"ר דרוח, הם נבחנים לאלקים במילוי. ונודע, שיש ג' מוחין חב"ד, ויש להם ג' מילויים : מוח חכמה הוא אלקים במילוי יודין. מוח בינה הוא אלקים במילוי ההין. ומוח הדעת הוא אלקים במילוי אלפין.

וזה אמרו „אלקים במילוי יודין בגי' ש' " שזה יורה שיש שם בכלי דבשר בחינת מוח חכמה של ו"ק, כי אלקים במילוי יודין הוא חכמה. אמנם מבחינת מוח בינה של ו"ק, יש

להלן באות ע' אמנם בעת שז"א משיג בחינת אור החיה, הגה אז מתלבשת החיה במוחא, והנשמה שהיתה במוחא יורדת לכלי דעצמות, והרות שהיה בכלי דעצמות יורד לכלי דגידין, והנפש שהיתה בכלי דגידים יורדת לכלי דבשר. ונמצא עתה שנברר גם כלי דז"א ע"י השגת אור החיה, וע"כ יש לו עתה ארבעה כלים : מוחא עצמות גידין בשר. ועליהם סובב העור, ורק העור נשאר עוד בבחינת בלתי נברר.

ועכ"ז אין הבשר נבחן לכלי גמור, כנ"ל, להיותו מבחינת התפשטות בינה, וע"כ הוא נקרא בשם חשמ"ל, שפירושו מלבוש, שמלביש ג' הכלים. ונקרא בשם מלבוש, משום שאור החיה המברר לו כלי דבשר, הוא נמשך מן מקיף הלבושים, וע"כ גם כלי דבשר נבחן בשם מלבוש. ויש טעם ב', כי בחינת אור החיה שהוא מקבל ע"י בירור דכלי דבשר, אינו אלא בחינת ו"ק דחיה, כי אי אפשר לו לקבל ג"ר דחיה בטרם גמר התיקון, שאז מתבטל צמצום ב', ומקיף דלבושים, דהיינו כלי דז"א שנפרד ע"י צמצום ב', חוזר ומתחבר בפרצוף כמו ג' הכלים כח"ב. ונתבאר לעיל אות ט"ז ד"ה ואין עש"ה. שמטרים גמר התיקון אין כלי ז"א אלא מהתפשטות בינה, ואינו מקבל אלא בחינת ו"ק דאור חיה, ולכן נבחן כלי דבשר שעדיין אינו מחובר לגוף, כי אין נשמה דחיה מאירה בגוף, וכיון שהוא נפרד עוד מהגוף ע"כ נקרא מלבוש, או חשמ"ל, להורות שאינו מחובר בגוף כמו ג' הכלים מוחא עצמות גידין. ונתבאר, שבעת שאין לז"א אלא גר"ן בלבד, הגה אז אין לו כלל כלי דבשר, וגם הוא נבחן עוד בשם עור. וכשמשיג אור החיה אז נברר לו כלי דבשר,

בתקונים ס"ט דק"ן, כי הוא עץ הדעת טו"ר. אמנם באצילות הרע נפרד לחוץ, כמ"ש בע"ה.

(ס) ואח"ז הם העולמות ב"ע, והם לבושים אל האצילות, כנודע. והוא באופן זה, כי ברדת המלכות להיותה ראש לשועלים מתלבשים הגופים העליונים למטה.

אור פשוט

ונודע, דכל מה שהיה בחינת גוף לז"א בבחינת עיבור וניקה, הוא נעשה עור בבחינת גדלות. כמו שכייל הרב בע"ח שמ"א פ"א ע"ש. פירוש הדבר, שבחינת עיבור יניקה הוא אורות דו"ק, שהם רוח נפש. ונודע, שבעת שיש לו רק ב' אורות: רוח נפש, יש לו ב' כלים כתר חכמה, המכונים מוחא עצמות, אשר אור הרוח מתלבש בכלי דכתר שהוא מוחא, ואור הנפש בכלי דחכמה שהוא עצמות. והשגת נשמה מבררת לו כלי דבינה שהוא גידין. ואז מתלבשת הנשמה בכלי דמוחא, ואור הרוח שהיה שם יורד לכלי דעצמות, ואור הנפש שהיה בכלי דעצמות יורד לכלי דגידין. והשגת חיה מבררת לו כלי דבשר, ואז מתלבש אור החיה בכלי דמוחא, ואור הנשמה שהיה שם יורד לכלי דעצמות, והרוח שהיה בכלי דעצמות יורד לכלי דגידין, והנפש שהיתה בכלי דגידין יורדת עתה לכלי דבשר שנברר מחדש. והשגת אור יחידה מבררת לו כלי דעור, והיחידה מתלבשת במוחא וכו' ע"ד הנ"ל, ואור הנפש שהיה בכלי דבשר יורד עתה לכלי דעור הנברר ע"י אור יחידה. כנ"ל אות נ"ח ד"ה החשמל ע"ש.

והנך מוצא שבעת שהיה לו לז"א רק עיבור יניקה, שהם נפש רוח, נמצא שהם מתלבשים בבחינת כלים גמורים דגוף ז"א, דהיינו בכלים דמוחא ועצמות. אמנם לעת גדלות בעת שמשגיח חיה יחידה, הרי חיה יחידה לוקחים עתה אותם הכלים דמוחא ועצמות, והנשמה לוקחת כלי דגידין, ונמצאים

לו רק בחינת אחורים בלבד, כי אין לו אלקים במילוי ההין, אלא אחורים דאלקים שהוא בגימטריא ר', כזה: א' א"ל אל"ה אלה"י אלה"ם. וזה יורה שאין לו בחינת החסדים המושפעים ממוח הבינה, שהוא אלקים במילוי ההין, ומוח זה הוא בבחינת אחורים אליו. וע"כ מבחינת הדעת יש לו ב' כוללים בלבד, כולל דחסדים וכולל דגבורות. והם אותיות בש"ר: ש' חכמה ר' בינה ב' דעת. ולכן נק' כורסיא דשביבין, המורה על דינין, שזה הוא מטעם חסרון חסדים אשר שם, כנ"ל. כי כל עוד שהוא מחוסר חסדים, הנה גם החכמה לא תוכל להתלבש בו בשלמות.

(ס) ברדת המלכות להיותה ראש לשועלים מתלבשים הגופים העליונים למטה: ענין זה נעשה בעת מיעוט הירח שהיה ביום רביעי דימי בראשית. כי תחילה היו זו"ן בסוד שני המאורות הגדולים בקומה שוה אב"א, והיתה הנוקבא אז פרוצוף גמור ב"ס דאחור, דהיינו שנשלמה בעי"מ דאחור שהוא כל השלימות דפרצוף ו"ק, (ע"י בתע"ס חלק ט"ו בתחילתו) וכאשר הירח קטרגה ואמרה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, גאמר לה לך ומעטי את עצמך, ואז חורה להיות בחינת נקודה תחת היסוד כמקודם לכן, וכל הי"ס דפרצוף האחור שלה, ירדו לבריאה בסוד ראש לשועלים, כי נעשית בחינת עתיק ובחינת רישא מגולה בבריאה. כמ"ש הרב בע"ח שמ"ו פ"ב, וע"י בע"ח של"ו פ"א וב', ובתע"ס חלק ט"ו בתחילתו.

בית שער הבונות

(סא) כי כלי הפנימי של המוח לנשמה יורד בבריאה, ונעשה שם נשמה, אף שהיא בחי' כלי, מ"מ נעשה שם נשמה לעולם שתחתיו. אבל בעולם עצמו לא נעשה לעולם מבחי' כלי נשמה, כי החיה והיחידה אינם מתלבשין לעולם. כנ"ל.

אור פשוט

בשר ועור כמו באצילות בעת גדלות, כנ"ל, אלא הם כלים דגוף ממש שהם מוחא ועצמות, כי פרצוף האחור דנוקבא הוא קטנות. ועיין בדיבור שלאח"ז, והבן היטב, כי הוא שורש לכל ידיעת המוחין שיש בבי"ע.

(סא) אבל בעולם עצמו לא נעשה לעולם מבחינת כלי נשמה כי החיה והיחידה אינם מתלבשים לעולם: כי בבי"ע, נמצאים אלו האורות דו"ק שהם רוח נפש דמלכות דאצילות, שנעשו שם לבחינת נשמה, כנ"ל בדיבור הסמוך ע"ש. אבל בעולם אצילות עצמו לא יארע זה לעולם, כי אפילו במוחין דגדלות נתבאר לעיל שהאורות דו"ק, יורדים אז לבשר ועור, שהם כלים בלתי גמורים, ואינם יכולים לקבל לעולם בחינת נשמה השייכת להם, אלא נשארים בכל שתא אלפי שני בבחינת אור דו"ק מהאור השייך לחלקם, משום שבידור כלים אלו תלוי במוחין דחיה ויחידה, וכל עוד ששולט צמצום ב' הרי הכלים דו"א ומלכות נפרדים ללבושים והיכלות, מכח עלית המלכות המסיימת לכלי דבינה, (כנ"ל אות ט"ז, ד"ה השורש) ע"ש. וע"כ נמצאים הכלים דבשר ועור חסרים מג"ר דחיה דחלקם, כי אינם אלא התפשטות בינה לבד, כנ"ל.

וזה שאלו אורות דרוח נפש, הנבחנים לבחינת כלי הם נעשים בבי"ע לבחינת נשמה, מטעם שבי"ע מקבלים מעיבור יניקה דקטנות המלכות, שהיא עי"מ דאחור, ובקטנות נמצאים נפש רוח מלוכשים בכלים גמורים דגוף, דהיינו בעצמות ומוחא כנ"ל בדיבור הסמוך, וע"כ יכולים להעשות שם בבי"ע

עתה הרוח נפש שמתלבשים בכלים שהם מלבר מגופא, הנקרא בשר ועור. וז"ש הרב, דכל מה שהיה בחינת גוף לז"א בעיבור ויניקה נעשה עור בבחינת גדלות. כמבואר, שאורות דו"ק היו בימי עיבור יניקה, מלוכשים בגוף, דהיינו במוחא ועצמות, ועתה מלוכשים בבשר ועור, הנקראים יחד בשם עור, להורות שהם כלים בלתי שלימים, כי כל עוד ששולט צמצום ב', אי אפשר לברר בשלימות כלים אלו דו"א ומלכות הנקראים בשר ועור, וע"כ הם מכונים עוד בשם עור, אלא כלי דבשר מכונה בשם קלף, וכלי דעור מכונה בשם דוכסוסטוס. כמ"ש הרב בע"ח שם"א פ"א ועיין בתע"ס חלק ט"ז אות קנ"ו. וזה אמרו, "ברדת המלכות להיותה ראש לשועלים מתלבשים הגופים העליונים למטה": כי כל התלבשות המלכות בבי"ע אינה אלא בפרצוף האחור שלה שנפל בבי"ע בעת מיעוט הירח להיותה ראש לשועלים, והוא רק בחינת ו"ק, שהוא רוח נפש, שאפילו האורות שבה נבחנים לגוף ולכלים, כנודע שאור הו"ק, נקרא הארת כלים. ואין אורות אלא בחינת ג"ר, שהם נשמה חיה יחידה. וז"ש, שרק בחינת הגופים דאצילות נתלבשו ע"י המלכות בבי"ע, כי יש בפרצוף האחור הזה שנפל לבי"ע ג' בחינות, שהם עי"מ, כנ"ל, והם רק ג' בחינות גוף, כלומר אורות ו"ק, ובחינת גוף דמוחין נתלבש בבריאה ונעשה נשמה. ובחינת גוף דיניקה נתלבש ביצירה ונעשה שם נשמה. ובחינת גוף דעיבור נתלבש בעשיה ונעשה שם נשמה. ודייק לומר בחי' "גופים" להורות שאלו הו"ק המתלבשים בבריאה אינם

(סב) וכלי האמצעי הלב כלי לרוח, יורד ביצירה, ונעשה שם נשמה, ואז היצירה מכסה ומלביש לבריאה קצתה, דוגמת הלב המכסה את המוח באצילות כנ"ל, ודוגמת ז"א לבינה, וכלי החצון של כבד של נפש דאצילות, הוא עצמו נעשה נשמה לעשיה.

(סג) האמנם ודאי, כי הנשמה שביצירה היא נשמה בערך היצירה עצמה, אך כפי האמת אינו רק רוח בערך הכללות ג' עולמות בי"ע. וכן נשמת העשיה אינו רק נפש בערך הכללות, כי הרי באצילות היו ג' כלים לנר"ן.

(סד) וצריך שתדע, כי פנימיות וחיצוניות הכלים, אע"פ שכל א' יש לו ג' בחינות עי"מ, עם כל זה, כל ג' בחינות של החיצוניות נקרא גופא, וכל הפנימיות נקרא מוחין בערכו, כנזכר בתקונים קכ"א, לכן ברוב הפעמים אנו קורין אל פנימים בשם מוחין, ונודע כי המוחין אינו נשמה, רק גוף פנימי.

(סה) נמצא כי המוחין של החיצוניות נעשה בית קבול אל המוחין הפנימיות, ונקרא בשם אורין דילהון, דוגמת המוחין דקטנות שנעשו קרומין אל המוחין דגדלות. וזה שכתוב בתקונים דקכ"א, שמא דס"ג איהו מוחא מלגאו, ג' יודין דוגמת ג' מוחין. ושמא דמ"ה איהו מלבר, ג' אלפין, ג' אורין דמתלבשין בהון ג' מוחין.

אור פשוט

וכל הפנימיות נק' מוחין בערכו: טובב על מ"ש לעיל שפרצוף האחור דנוקבא שירד לבי"ע, נבחן לבחינת התלבשות דגופים דאצילות. ואומר שכל ג' הבחינות של החיצוניות, דהיינו עי"מ דאחור, שעבור יניקה, הם ו"ק דו"ק, ומוחין הם ג"ר דו"ק, כנ"ל, כל אלו האורות נקראים גופא, ולא אורות, כי אפילו בחינת המוחין דו"ק הם בחינת גופא. וע"כ פרצוף זה עי"מ דאחור שנפל ונתלבש בבי"ע, נקרא בחינת גופים של אצילות. כי רק ג' הבחינות עי"מ דפנים, שהם נרנח"י דג' האורות של נשמה חיה יחידה, הם לבד נקראים אורות ומוחין.

לבחינת נשמה. אבל באצילות, אין הנוקבא יכולה לעמוד באלו המוחין דאחור, אלא שחזרת לנקודה תחת היסוד כנ"ל, שפירושו שהיא באה בעיבור למוחין דפכ"פ, ומקבלת מוחין דגדלות מנה"י דז"א כמ"ש בתע"ס חלק ט"ו בתחילתו, ואז יורדים האורות דו"ק לכלים דעור, דהיינו לבשר ועור, כנ"ל בדיבור הסמוך, שהם אינם נעשים לבחינת נשמה לעולם, והם תמיד מחוסרי ג"ר השייך לחלקם הנקרא בחינת כלי, כנ"ל, הרי שבחינת הארת כלים לא תתעלה להיות לבחינת נשמה באצילות. ודוק היטב, כי אי אפשר להאריך יותר.

(סד) ג' בחינות של החיצוניות נקרא גופא

פרק ו

(סו*) ונבאר עתה מרכבת יחזקאל שהיא ביצירה וממנו תקיש אל השאר. דע כי הנה נתבאר שבכל העולמות יש בהם אר"פ ואר"מ, והכלים של כל העולמות מפסיקין הם באמצע בין אורות מקיפים ובין אוה"פ.

(סז) והנה האר"פ וכליהם הם היותר עליונים בפנים והיותר תחתונים בחוץ, כי הרי עתיק הפנימי וכלי שלו בפנים מן הכל ועליו אר"פ וכלי דא"א וכן כיוצא עד העשיה, שאר"פ שלה וכלי שלה הם מלבישים כל העולמות כולם. ואורות המקיפין הם להיפך כי התחתונים יותר פנימים, כי מקיף דעשיה ע"ג כלים דעשיה ועליו מקיף דיצירה וכי.

(סח) ונמצא א"כ, כי כלים דעשיה נקודה אמצעית של כל העשיה, וכל העולמות כולם באמצע האורות הפנימים והמקיפים. והארץ הזו שלנו, היא נקודה אמצעית של העשיה וכל העולמות.

(סט) ואחר שידענו זה נחזור לענינינו, כי הנה הקליפות דעשיה הם יותר אמצעי של כל העשיה וכל העולמות בכללם זולת הארץ הזאת, אמנם בערך האר"פ לבד נמצאו הקליפות מלבושים להם ומקיפין להם וחיצוניות מכולם.

(ע) ונתחיל מאצילות הנה תחלה הם הקליפות והם רוח סערה כו' ואלו

אור פשוט

האצילות, ששם מסתיימים כל רגלי האצילות, והיא ג"כ הנקודה המרכזית של העיגולים דצמצום ב'. אלא שמדובר כאן בעולמות ביי"ע, המלבישים לנה"י דא"ק דצמצום א' עד לנקודה דעוה"ז, ע"כ הוא מראה כאן על נקודה המרכזית של העיגולים דצמצום א'. (ע) הקליפות והם רוח סערה וכו' ואלו נקראים עור, כי עור הוא הקליפה, ולכן הוא נק' קליפה והנה הם ג' קליפות וכו': ויש לדעת, כי אף על פי ששורש כל הדינין שבעולמות הם עוד בצמצום א' בסוד המסך שנעשה שם בכלי מלכות. כמ"ש בעי"ח שער א' ענף א'. עכ"ז לא נתהווה מציאות של הקליפות אלא על ידי שביה"כ שהיה בז'ת

(סח) כלים דעשיה נקודה אמצעית של כל העשיה וכל העולמות כולם באמצע האורות הפנימים והמקיפים: כלומר, שסיום של עולם העשיה דיושר הוא בנקודה המסיימת רגלי א"ק, שהוא בנקודה דעוה"ז. וכעד"ז הסיום דכלים העיגולים דא"ק הוא ג"כ בנקודה המסיימת דיושר, שהוא בנקודה דעוה"ז, כי בעיגולים נבחן סופם במרכזם, כי אין מעלה מטה נבחן בעיגולים. הרי שאותה נקודת הסיום המסיימת את היושר היא הנקודה המרכזית של העיגולים דא"ק, שהם מצמצום א'. (כנ"ל אות ז' ד"ה אמנם) עש"ה. אמנם תזכור אשר נקודת הסיום דצמצום ב' דיושר, היא בפרסא שמתחת

(*) ע"ה ח"ב שער מ"ט פרק ב'.

נקרא עור, כי עור הוא הקליפה, ולכן הוא נקרא קליפה, והנה הם ג' קליפות

אור פשוט

אלו ז' הכלים חב"ד חג"ת ונקודת החזה, נבחנים לכלים דאצילות, ונקראים כלים דפנים. ואלו הכלים דתנהי"ם שמתחת הפרסא שאינם ראויים לקבל אור אצילות, נקראים כלים דאחור.

ותחילה יצא בחינת אור דקטנות בעולם הנקודים, ונתלבש באלו ז' הכלים חב"ד חג"ת עד החזה, שבהם נתלבשו אורות דרוח נפש, רוח בכלים דחב"ד, ונפש בכלים דחג"ת, וע"כ הם נקראים חג"ת נהי"ם, כי אורות דרוח נקראים חג"ת, ואורות דנפש נקראים נהי"ם. ואורות אלו נסתיימו בנקודת החזה, בסיום הפרסא, והתלבשות זו היא בתכלית השלימות, כי לא ירד מהם לכלים דאחור כלום, אלא שזה גרם לפירוד של ב' הכלים ז"א ומלכות, שנעשו למקסיפין דלבוש והיכל כנ"ל.

אמנם אח"ז ע"י זווג יסוד דא"ק בג"ר דנקודים, שנמשכו האורות מזווג ע"ב ס"ג דא"ק, ומתוך שאור ע"ב הוא מטרם צמצום ב', גרם אור הזה לביטול הפרסא דצמצום ב', ואחר שהגיעו המוחין האלו לז"ת דנקודים, נמשכו גם הם עד לסיום רגלי א"ק תוך הכלים דאחור שלהם שבבי"ע, וחזרו וחיברו אלו ב' הכלים שנעשו ללבושים והיכלות, לבחי' כלים פנימים. אמנם תוקף גבול הפרסא גבר עליהם, והאורות דאצילות שהמשיכו נסתלקו תיכף מכל הז"ת, ואפילו מהכלים דפנים הנמצאים למעלה מפרסא, וכולם נשברו ומתו. והוא מטעם שכבר נתחברו הכלים דפנים עם הכלים דאחור לפרצוף אחד, וע"כ נפגמו גם הכלים דפנים בסבת קבלת האורות של הכלים דאחור, ונתקלקלו כל הכלים, כי בחינת הכלים דפנים נתערבו בצורה אחת עם הכלים דאחור. ויש להבחין באלו ז"ת דנקודים שנפלו

של עולם הנקודים. כי עד שם אע"פ שכבר היה חסרון בקדושה מפאת צמצום א', כי בחינת מלכות המקבלת שנתמעטה מלקבל מכח צמצום א', היא נפרדה מהפנימים ונעשתה לכלים של העיגולים דא"ק, (כנ"ל אות ט"ז ד"ה השורש ע"ש), מ"מ עוד לא נתהווה על ידי זה שום קלקול בעולמות. אמנם אחר שנעשה צמצום ב' בעולם הנקודים שעלתה המלכות המסיימת למקום כלי בינה דגוף דפרצוף תנהי"י דא"ק, שהוא במקום החזה דפרצוף הזה, והופרסה שם הפרסא לנקודת הסיום, והכלים דחצי ת"ת ונהי"י שנעשו לג' עולמות ביי"ע, כבר אינם יכולים לקבל מאור האצילות כלום, מפאת נקודת הסיום שמלמעלה מהם, (כנ"ל אות כ"ה, ד"ה מחצי) וע"כ אחר שז"ת דנקודים חזרו והמשיכו אור האצילות לבי"ע, כי הם ביטלו את הגבול החדש של הפרסא ונתפשטו לבי"ע, נעשתה בהם השבירה פנים ואחור ונפלו לבחינת קליפות בבי"ע, כמ"ש בע"ח בשער שביה"כ. כי עתה נעשה קלקול גדול, אשר אפילו הכלים דפנים של ז"ת העומדים למעלה מפרסא, והם ראויים לקבל אור האצילות, הנה גם הם נשברו ומתו ונפלו לקליפות.

ויש להבין היטב ענין הפנים ואחור של ז"ת דנקודים. והענין, כי תחילה יצאו הכלים דנקודים, שהם הכלים דנקודות דס"ג דא"ק, שנתמעטו ע"י צמצום ב' שנעשה פרסא וסיום במקום החזה שלהם, ותנהי"י שבהם נפלו לבי"ע יחד עם החזה ולמטה של פרצוף תנהי"י דא"ק. ונמצא שאין עתה לאחר הצמצום שנעשה, רק ששה כלים חב"ד חג"ת עד החזה, ונקודת החזה היא נקודת המלכות שבהם, המסיימת לאלו הכלים, שמשם ולמטה אינם ראויים לקבל אורות דאצילות. וע"כ

בית שער הכוונות

ענן ורוח סערה ואש, נגד ג' ערלות מילה ופריעה ואטופי דמא, ובתוכם הבשר עטרת הגיד, והוא החשמל.

אור פשוט

קבועים בז"א, משום שהכלים נבררים מכלים דאחור, ששבירתם מכה עצמם, וע"כ יש כח במעשה התחתונים להעלותם ע"י מ"ן, או לקלקלם שוב ע"י עונות שיעשו.

עוד יש הבחן באלו הבירורים דכלים דאחור לנשמה חיה יחידה. כי רק בחינת הכלים לקומת נשמה הבאים מבחינה א' דכלים דאחור, הם מתבררים בשלמות ומתחברים לגוף דו"ן, להיותם מבחינת זו"ן דבינה. אבל הכלים הנבררים לצורך קומת חיה הבאים מבחינה ב' דכלים דאחור, שהם כלים דז"א, אינם יכולים להתברר בשלמות, כי כלים דז"א כבר נפרדו לבחינת לבושים שהם כלים מקיפים, וע"כ הבחינה ב' דכלים דאחור ששימשה בנקודים נשברה, ונעשו מהם קליפות ממש, משום שהמשיכו כלים דמקיפים ושמשו עמהם לכלים פנימים, ע"כ נתקלקלו אלו הכלים ונעשו לקליפות, ומהם נעשה פרצוף ז"א דקליפה. אמנם בקליפות אלו מעורבים ג"כ מבחינות הכלים דפנים, וכן מבחינה א' דכלים דאחור, שהמה ראויים להתברר לקדושה, כנ"ל שאין לך שום פרט שלא יהיו מעורבים בו כל ד' הבחינות יחד. ולפיכך ראויים אלו ב' הבחינות הנ"ל להתברר מתוך הקליפות. אבל בחינה ה' דאחור, שהיא בחינת כלי דז"א ממש, אינה ראויה לברור, ונקראת קליפה.

ועד"ז הכלים הנבררים מבחינה ג' דאחור, שהוא הכלי דמלכות, אינם מכלי דמלכות עצמה, כי היא נתקלקלה ע"י שימושה בנקודים לכלים פנימים, ונעשתה ע"כ לקליפה, וממנה נעשתה הנקבא דקליפות. אלא משום שגם היא כלולה בהכרח מכל ד' הבחינות, וע"כ רק ב' הבחינות הראשונות

לקליפות, ד' בחינות: א' הם הכלים דפנים, דהיינו הכלים שמחזה ולמעלה שהם כלים דאצילות, שלא נשברו מחמת עצמם אלא מטעם תערובתם עם הכלים דאחור. ועוד ג' בחינות בכלים דאחור, כי בכללותם הם ז"א ומלכות, אבל יש בהם גם זו"ן דבינה, כנ"ל אות כ"ח ד"ה ויש, ע"ש, הרי הם ג' בחינות: א' זו"ן דבינה, ב' ז"א, ג' מלכות. והנה אלו ד' הבחינות, נתערבו זה בזה לגמרי, באופן שאין לך שום ניצוץ ופרט קטן באלו הז"ת שנפלו לבי"ע, שלא יהיו מעורבים בהם אלו ד' הבחינות יחד.

וכשנבררו ז"ת בעולם האצילות מן השבירה, ונתקנו שם לפרצוף זו"ן דאצילות, לא נברר מתחילה רק בחינת הכלים דפנים מהם, דהיינו הבחינת מחזה ולמעלה, שהם הכלים דחב"ד חג"ת ונקודת החזה, שבהם מתלבשים האורות דרוח נפש, הרוח בכלים דחב"ד ונפש בכלים דחג"ת, ונקראים משום זה חג"ת נהי"מ, כנ"ל. ואלו נמצאים בקביעות בז"א, ולא יארע בהם שום מיעוט עוד, משום ששבירתם היתה רק מטעם תערובות עם הכלים דאחור, וכיון שנבררו פעם מהתערובות, לא יפגמו עוד לעולם.

אמנם גם בג' בחינות דאחור אשר נשארו בקליפות, נשאר עוד מבחינת הכלים דפנים מעורב בהם, כנ"ל, שאין שום פרט בכלים השבורים שלא יהיה בהם כל ד' הבחינות יחד. והם מתבררים ע"י עלית מ"ן, כי מבחינת זו"ן דבינה שבכלים דאחור, נבררים כלים דנה"י חדשים לקומת נשמה. ומבחינת ז"א דכלים דאחור, נבררים נה"י חדשים לקומת חיה. ומבחינת המלכות דכלים דאחור נבררים נה"י חדשים לקומת יחידה. אמנם אלו ג' הקומות: נשמה, חיה, יחידה, אינם

(עא) וע"ז החשמל סובב הנוגה, הקליפה רביעית, קול דממה דקה

אור פשוט

נכללות עוד בבשר ועור שלו, וע"כ כולם יחד דהיינו הבשר והעור והג' קליפות נחשבים כמו אחד, וכולם קליפות.

אלא בעת שמשיג המוחין דחיה, אז נעשה בו תיקון המילה, שה"ס הבירור של כלי דבשר והפרדת ג' הקליפות, כי עור הנחתך ונשלך, הוא הפירוד דקליפת רוח סערה, שהיא שורש כל ג' הקליפות ועיקרן. וכנגד הפרדת הקליפה דענן גדול, נעשת בו הפריעה. וכנגד הקליפה דאש מתלקחת, נעשה בו אטופי דמא, ואז מתגלה בו בירור כלי דבשר שבעטרת יסוד, הנקרא חשמ"ל, מטעם הנ"ל. וכלי דעור שעל הבשר נקרא עתה קליפת נוגה, להיותו עוד בלתי נברר, כי מוחין דחיה מבררים רק כלי דבשר לבד, כנ"ל. וכל בחינה בלתי נבררת נקראת עור או קליפת נוגה. כמ"ש הרב באות ע', וז"ש "ועל זה החשמ"ל סובב הנוגה" כמבואר, שהחשמל הוא הבשר, והעור הוא הנוגה.

ויש לדעת, כי ענין בירור הכלים האמור, נוגה בכל ספירה וספירה מע"ס דו"א, להיותם כלולים זה מזה. ובכל ספירה צריך לברר חמשה כלים: מוחא עצמות גידין בשר עור. ונמצא ענין תיקון המילה האמור, נוגה באמת בכל הספירות, אלא עיקר הקליפות נאחזות רק בסיום הפרצוף, דהיינו בספירת היסוד, וע"כ נעשו התיקונים רק ביסוד, והוא מועיל ומתקן לכל הבחינות דבשר ועור שבכל ספירה.

(עא) הנוגה קלי' ד' קול דממה דקה בחשאי וז"פ ח"ש מחשמ"ל ובתוכו מ"ל שהוא העצמות של החשמ"ל וכו' מילוי אלקים ידיון גימ' ש' של בשר: פירוש, כבר נתבאר, שמטרים גמר התיקון, אין בירור שלם לכלי דבשר, משום שגם מוחין דחיה אינם אלא בחינת ו"ק דחיה, (כנ"ל אות נ"ח

המעורבות בה יכולות להתברר, שמהם מתבררים לקומת יחידה.

והנה נתבאר איך כל הקליפות לא באו אלא מסבת שביה"כ, והם מאלו ב' הכלים ז"א ומלכות שנשתמשו בז"ת דנקודים לפנימים אחר שנפרדו לכלים מקיפים, וע"כ נתקלקלו ונעשו לז"א ומלכות דקליפה. ונקראים קליפות, להורות שאינם ראויים לבירור בכל שתא אלפי שני, כי כל עוד שלא נתבררו ב' הבחינות הראשונות כולם מתוכם, שהם הכלים דפנים ובחינה א' דאחור, שהם זו"ן דבינה, כנ"ל, נמצאת הפרסא דצמצום ב' קבועה וקיימת, והכלים דז"א ומלכות נשארים למקיפים, ומה שנתחבר מהם בעת מלוכת ז"ת דנקודים נעשו לזו"ן דקליפות.

אכן יש באלו זו"ן דקליפות שלש מדרגות, הנקראות: רוח סערה, ענן גדול, ואש מתלקחת. והם כנגד בינה ז"א ומלכות, בסו"ה זה לעומת זה עשה אלקים, וע"כ יש זו"ן בבחינת רוח סערה, וזו"ן בבחינת ענן גדול, וזו"ן בבחינת אש מתלקחת.

עור היא הקליפה וכו' נגד ג' ערלות מילה פריעה ואטופי דמא: פירוש, בעת שאין לז"א אלא נר"ן, הם מבררים לו רק ג' כלים מוחא עצמות גידין, שהם כלים דכח"ב, וב' הכלים דבשר ועור הם עוד בלתי נבררים. (כנ"ל אות נ"ח ד"ה החשמל). ואז נקרא גם הכלי דבשר בשם עור, כי כל בחינה בלתי נבררת נקראת עור, שמשמעותה טו"ר מעורבים זה בזה, כמ"ש לעיל בדברי הרב. שאז ג' הקליפות מעורבות בב' כלים אלו דבשר ועור, שהם רע גמור כנ"ל. וז"ש הרב "עור הוא הקליפה וכו'" כלומר כל עוד שאין לו מוחין דחיה, נקראים הבשר ועור דז"א בשם עור לבד, כי ג' הקליפות

בית שער הבונות

בחשאי. וז"ס ח"ש מחשמ"ל, ובתוכו מ"ל, שהוא עצמות של החשמ"ל, והוא

אור פשוט

נוגה, אבל מתוך שהבירור הזה נוגה בכל ספירה וספירה מע"ס דרת"ס דו"א, הרי נעשה מהם בהכרח ב' פרצופים שלמים ברת"ס לכל אחד מהם, והם מלבישים זה על זה.

ולפיכך, מבחינת מה שהחשמ"ל והנוגה הם פרצוף אחד, מתחלק השם חשמ"ל בין שניהם, שהששה כלים שמחזה ולמעלה נקראים מ"ל מחשמ"ל, שפירושם חיות אש ממללות, להורות ששם מתלבשים המוחין דחיה, שבהם סוד הדיבור, כי אין דיבור אלא בסוד מוחין דחיה, וע"כ מרומזים בסוד מ"ל, מלשון חיות ממללות. אבל הכלים דתנה"י שמחזה ולמטה דפרצוף זה, שאינם יכולים להתברר לפני גמר התיקון, הנקראים נוגה, הם ח"ש מחשמ"ל, להורות שהם חשות, ואין בהם דיבור. וז"ש הרב, שהחשמ"ל הוא מ"ל והנוגה הוא ח"ש.

אמנם מבחינת מה שהם ב' פרצופים ברת"ס מלבישים זה על זה, נמצא שיש בפרצוף החשמ"ל בלבדו כל ע"ס ברת"ס, וכן בפרצוף נוגה לבדו יש ע"ס ברת"ס כנ"ל, ונמצא שיש בפרצוף החשמ"ל בחינת כלים שמחזה ולמעלה ובחינת כלים שמחזה ולמטה, לכן יש כל השם חשמ"ל בפרצוף החשמ"ל בלבד, כי מחזה ולמעלה שלו, ה"ס מ"ל מחשמ"ל, חיות אש ממללות, ששם מלובש אור החיה שיש בה דיבור. ומחזה ולמטה שלו, גם הוא בסוד ח"ש מחשמ"ל, שאין אור החיה מאיר בו בשלימות מטרם ששיגי ג"ר דחיה, וע"כ אין שם דיבור, והם חשות, כנ"ל. הרי שענין ח"ש ומ"ל נוגה בפרצוף החשמ"ל בלבד.

וכן בפרצוף הנוגה לבדו יש ע"ס דרת"ס, אשר מחזה ולמעלה הוא יכול לקבל הארה מפרצוף החשמ"ל, כי בדרך כלל

ד"ה ועכ"ז) וע"כ אינם מתחברים לגוף הפרצוף ממש, אלא בבחינת מלבוש, שמלבישים על ג' הכלים מוחא עצמות גידין. ודע, שאלו השירים מכלי דבשר שאינם יכולים להתברר טרם גמר התיקון, מפני שצריכים לג"ר דחיה שיבררו אותם, הם נקראים קליפת נוגה, מפני שהיא אינה מבוררת.

וכבר נתבאר, שענין הבירורים של הכלים נוגה בכל הספירות של קומת ז"א, כנ"ל בדיבור הסמוך. ונמצא שיש פרצוף שלם של בשר, וכן פרצוף שלם של קליפת נוגה, כי בחינת כלי דבשר שבכל ספירה דו"א מראש תוך סוף שלו מתחבר לפרצוף שלם. וכן השירים הבלתי נבררים הנשארים בכלי דבשר, שנק' נוגה, מתחברים גם הם מכל הספירות דרת"ס שלו ונעשים לפרצוף נוגה. והנך מוצא שהחשמ"ל והנוגה הם ב' פרצופים זה על זה אמנם שורשם הוא אחד, דהיינו בחינת כלי דבשר שבכל ספירה מע"ס דרת"ס דו"א, שהחלק המבורר נקרא חשמ"ל, והחלק הבלתי מבורר נקרא נוגה, ומבחינה זו הם רק פרצוף אחד, אשר ו"ק דמוחין דחיה שאינם יכולים לברר ממנו רק הכלים שמחזה ולמעלה, הנקראים חב"ד חג"ת, שבהם מתלבשים נפש רוח דחיה, רוח בכלים דחב"ד, ונקרא ע"כ חג"ת. ונפש בכלים דחג"ת ונק' ע"כ נהי"מ, כנודע בערך ההפכי שבין כלים לאורות כנ"ל אות ט"ז ד"ה ואין, ואלו הששה כלים חב"ד חג"ת הנבררים הם הנקראים חשמ"ל. והשירים מהפרצוף הזה דהיינו תנה"י שמחזה ולמטה, שאין בירורים אלא בג"ר דמוחין דחיה, שאינם נוגהים קודם גמר התיקון, הם הנקראים פרצוף נוגה. הרי שמשורשם הם פרצוף אחד, אשר מחזה ולמעלה נקרא חשמ"ל ומחזה ולמטה נקרא

הבשר. וזה החשמ"ל הוא חיות אש ממללות, מילוי דאלקים דיודין גימטריא ש' דבשר.

עב) והוא עץ הדעת טוב דאצילות, כנזכר בתקונים ד"ל. לכן הוא שם

אור פשוט

מתקנים ו"ק דחיה בחינת הכלים שמחזה ולמעלה, וע"כ הוא נבחן שם שכולו טוב בלי רע כלל. אמנם בכלים שמחזה ולמטה דפרצוף נוגה, אין אור החיה מאיר כלל אפילו בפרצוף החשמ"ל, כנ"ל, ע"כ נחשבים בנוגה שהם מעורבים טו"ר, וזכור דברים אלו לכל המשך דברי הרב.

ואין להקשות ע"ז ממה שמבואר בכמה מקומות בדברי הרב, אשר כל גילוי החכמה בפרצוף הוא רק מחזה ולמטה, אבל מחזה ולמעלה החסדים מכוסים תוך יסוד דאמא, ואין גילוי חכמה יכול להראות בהם, שהוא לכאורה ההיפך מהמבואר כאן. אכן הענין הוא, כי כל המדובר כאן הוא בשני הכלים בשר ועור שהם בחינת כלים דו"א ומלכות כנ"ל, שהם נפרדו מהפרצוף בסוד צמצום ב', מאחר שעלתה המלכות בבינה דגוף הנקראת ת"ת וסיימה שם את הפרצוף, ובחינה מחזה ולמטה נפרדו מהפרצוף ונעשו למקיפים, שהם זו"ן דת"ת הזה, דהיינו מחזה ולמטה עד סיום ת"ת, וזו"ן אמיתים דגוף שהם נצח והוד, כנ"ל אות א' ד"ה וצריכים עש"ה. הרי שאלו הכלים בשר ועור הם בחינת מחזה ולמטה של כל פרצוף בכללותו, וכן הוא בחינת מחזה ולמטה דכל ספירה פרטית מע"ס דראש תוך סוף, כי כל הנוהג בכלל נוהג בכל הפרטים של אותו הכלל. הרי שכל פרצוף החשמ"ל המדובר כאן, אינו אלא בחינת מחזה ולמטה, ששם אומר הרב בכ"מ שהוא המקום דגילוי חכמה. אלא רק בפרטות, כשנחלק כל ספירה מע"ס דו"א לראש תוך סוף, דהיינו ראש ותוך מחזה ולמעלה, וסוף מחזה ולמטה כנודע, ע"כ הם

מתחברות ונעשות בחשמ"ל פרצוף שלם מרת"ס, כי בחינת כלי דבשר שבספירות שמחזה ולמעלה דפרצוף ז"א, הם המחזה ולמעלה דפרצוף חשמ"ל, ובחינת כלי דבשר הבאים מהספירות שמחזה ולמטה דז"א, הם המחזה ולמטה דחשמ"ל.

ויש עוד טעם ב', כי בתנה"י דז"א עצמו, דהיינו במחזה ולמטה הכולל של ז"א, הנה כל גילוי חכמה אשר שם הוא מבחינה ממטה למעלה, שזה טבע אורות דו"ק דחיה, שאינם מתגלים ממעלה למטה, וע"כ נבחן כמו שהם עצמם מתחלקים למחזה ולמעלה דפרצוף תנה"י זה, ומחזה ולמטה דפרצוף תנה"י זה. שממטה למעלה מאירים המוחין דחיה, וממעלה למטה אינם מאירים. והבן כל זה היטב.

חיות אש מללות מילוי דאלקים דיודין גימטריא ש' דבשר: כבר נתבאר זה לעיל (אות נ"ט ד"ה חה) אשר מוח החכמה דג"ר דו"ק, הוא אלקים במילוי יודין, ע"ש. וע"כ נק' חיות אש ממללות כי אור החכמה נק'. חיה, וזו"ס חיות. וכן בהם סוד הדיבור, כי כל דיבור הוא מהארת מוחין דחיה כנ"ל בדיבור הסמוך, וזו"ס ממללות. והם נבחנו בסוד חיות אש, כי הם ו"ק דחיה ולא ג"ר דחיה כנ"ל, ובכל ו"ק יש בהם אחיזה לדינין, אשר צריכים לשמירה יתירה, כי ע"כ הם מכונים בשמות אלקים כנודע, וע"כ הם חיות אש.

עב) עץ הדעת טוב דאצילות וכי' עצה"ד טו"ר וכי' וקליפה זו טו"ר בכי"ע אבל באצילות עצמו טוב בלא רע: הנה תחילה בטרם שנמשך המוחין דחיה בז"א דאצילות, הנה גם באצילות נכללים החשמ"ל שהוא

בית שער הכונות

מב

יאהדונהי, כי זהו שם החשמל, כנזכר בהרבה מקומות. אך בבי"ע עץ הדעת טו"ר. ולא החשמל עצמו, אלא קליפת נגה הסובבת עליו, ומפסקת בין החשמל ובין הקליפות, וקליפה זו טו"ר בבי"ע, אבל באצילות עצמו טוב בלא רע.

עג) לכן תמצא החשמל גימטריא מלבוש, והוא הבשר החופף על הג' כלים הנקרא גוף, כי הבשר אינו מכללם. וקליפה זו דנוגה הוא עור המפסיק בין הג' קליפות ובין החשמל, כי הוא עור זך ודק מאד שאינו ניכר, והוא ע"ג הבשר, שהעורות הגסים הם ג' קליפות אחרים. וזה נקרא באצילות עץ הדעת טוב, ובבי"ע עץ הדעת טו"ר.

עד) וצריך שתדע כי לא יש שום בחי' בעולם שאינה כלולה מעצמות וכלים כנ"ל, נמצא כי עם היות שזה הנוגה הוא קליפת העור, לא מפני זה אינו כלול מגוף ונשמה כו'.

עה) והנה זה הנוגה, הוא בתיה בת פרעה. כי פרעה שלח את הערב רב דאתי מקליפות נגה הנקרא לילי"ת קשת עורף, לבושא דחיה אשת אדם. ויש לילית יותר חיצונה, והיא אשת סמא"ל. גם בזה הנוגה יש סמאל וילית אחרים פנימית, שע"ז אחז"ל שהיה מלאך מגורש מן השמים. ונקרא להט החרב המתהפכת, לזמנין מלאך לזמנין שד ונקרא לילי"ת, לפי שהנוקבא שולטת בלילה (והשדים שולטין בלילה) נקרא לילית, כנזכר בתיקונים דקכ"ד.

עו) והנה בתקונים דמ"ד אמרו סמא"ל דנפיק מקדושתיה, כי הג' קליפות

אור פשוט

כי באצילות החשמל דאמא מפסקת בין העור שהיא נוגה פנימית ובין הנוגה שהיא קליפה כמ"ש הרב בע"ח שם"ב פ"ד וע"כ הנוגה הפנימית כולה טוב.

עג) דנוגה הוא עור המפסיק בין הג' קליפות ובין החשמל וכו' וזה נק' באצילות עצה"ד טוב, ובבי"ע עצה"ד טו"ר: כנ"ל בדיבור הסמוך, כי טרם שמאירים המוחין דחיה, כולם נכללים בעור, ואפילו החשמל נקרא אז עור, אלא שהם שני עורות דבוקים זה בזה. ואז עור החיצון שהוא נוגה הוא אחד עם ג' הקליפות, ולפיכך בבי"ע שאין אור החיה מגיע שם מפאת הפרסא, הרי הנוגה

הבשר עם הנוגה וג' הקליפות, תחת השם עור, משום שהם טו"ר (כנ"ל אות נ"ח ד"ה החשמל) הרי שגם באצילות מטרם שממשיכים מוחין דחיה הוא בחינת טו"ר. אמנם אחר שנמשכין המוחין דחיה, אז נבררים החשמל והנוגה לקדושה, והם טוב בלי רע, כי הרע שבהם שהם ג' הקליפות רוח סערה וכו' כבר נדחו משם בסוד המילה ופריעה ואטופי דמא, כנ"ל. אמנם בבי"ע, שאין מוחין דחיה יכולים להתפשט מפרסא דאצילות ולמטה, ע"כ אין ג' הערלות נפרדות עוד שם מן קליפת נוגה, והיא עוד שם מעורבת עמהם, וע"כ נבחנת לעצה"ד טו"ר. ויש טעם ב',

בית שער הבונות

מג

אחרים יש שם סמא"ל ולילית אחרים אמיתים רעים וחטאים בכל קליפה מהם, וזה נרמז בזוהר פרשת בראשית כ"ט אית ס"ם ואית ס"ם ולא כללהו שוין. ובזה יתורצו לך כמה מאמרים בענין סם ולילית.

עו) נמצא כי ס"מ ולילית שפיתו לאדם וחיה, הם הג' קליפות החצונים, ששם יש ג"כ ס"ם ולילית אחרים, אך הפיתוי היה ע"י קליפת נוגה זה כלולה מן ס"ם ולילית אחרים. וזה הנוגה נתערבה באדם וחיה, ואז נעשה אדם טו"ר. ועיין פרשה ויחי רכ"א ובויקהל ר"ג ע"ש. וז"ש ובהאי נוגה מפתי סטרא אחרא לאתתא לנטלא נהורא כו'.

אור פשוט

אורות דאצילות, וע"כ הם פיתו לאדם וחיה שיחזור ויחבר אותם לכלים פנימים דאצילות כמו שהיו בעת שביה"כ. משא"כ הנוגה, הנה היא אינה קליפה, כי כן נתקנה שלא לקבל לתוכה הארת חיה, להיותה בחינת מחזה ולמטה של פרצוף החשמל כנ"ל, שהחשמל נתקן בסוד עתים ממללות מחזה ולמעלה, ועתים חשות מחזה ולמטה. וע"כ אין לה ענין לפתות האדם שימשיך אור החיה. וז"ש הרב, כי הפיתוי נעשה ע"י ג' הקליפות שיש להם חשק גדול להמשיך אור החיה, אלא שעשו זאת באמצעות קליפת נוגה, כי הם עצמם אין להם שום מגע עם הקדושה דאצילות, אלא רק עם קליפת נוגה.

מעורב בג' הקליפות, וע"כ הוא טו"ר, ע"י לעיל.

עו) פ"ם ולילית שפיתו לאדם וחיה הם הג' קליפות החיצונים וכו' אך הפיתוי היה ע"י קליפת נוגה: כבר נתבאר, שאלו השירים של ז' מלכין דמיתו שאינם ראויים להתברר בשתא אלפי שני, דהיינו בחינת הכלים דז"א ומלכות שנפרדו בסיבת הצמצום ללבוש והיכל, וז' המלכין חזרו והמשיכו אותם לכלים פנימים, כנ"ל (אות ע' ד"ה והנה) ע"ש. הם ג' קליפות, שבכל אחת מהן יש ז"א ומלכות כמ"ש כאן הרב. ומתוך שבעת המלכים שימשו עם אורות דאצילות, ע"כ הם חוזרים אחר הנשמות לפתותם שיחזרו וימשיכו להם

בית שער הבונות

מד

פרק ז'

עח*) קודם שבא אדה"ר, וקודם בריאת עולם, היו ז' אב"א. ולכן כל העולמות כולם היו אב"א בסוד העשיה שהוא אב"א. לכן ט"ל מלאכות הם בסוד העשיה. כי שם הוא המעשה, וכולם היו בסוד אב"א.

אור פשוט

א' עדיין אין מציאות לתחתון שיוכל לסייע בהעלאת מ"ן שלו מבי"ע. אבל עיבור ב' נעשה רק ע"י העלאת מ"ן בכח התחתון גופיה, כי אחר שכבר יש לו לתחתון מציאות של קטנות, הרי הוא יכול לברר לעצמו מ"ן מבי"ע ולעלות לעליון בסוד עיבור ב', ע"ש. וטעם הדברים נתבאר בתע"ט חלק ז' בתחילתו.

והנה אדם הראשון הוא בחינת תחתון ובן לזו"ן, ובעת שזו"ן השיגו בחינת נשמה דחיה, הנקראת בחינה ג' של ז' הבחינות, כמ"ש הרב בע"ח של"ו פ"א, אז העלו המ"ן דאדה"ר אליהם בסוד סליק ברעותא, כלומר בלי שום סיוע של אדה"ר עצמו, כי עוד לא היה לו אז שום מציאות בפני עצמו שיוכל לסייע בזה, אלא שזו"ן העלו אותו ותיקנו אותו בעיבור ראשון לקטנות. ואחר שנולד, אז העלה בכחו עצמו מ"ן מבי"ע, ועלה למ"ן לזו"ן והשיב אותם פב"פ, כמ"ש הרב להלן, דהיינו, שע"י המ"ן שלו המשיכו זו"ן מוחין דחיה, כי אין פב"פ אלא ע"י מוחין דחיה, כנודע.

הרי שאדה"ר נולד מזו"ן בעוד שלא היה להם אלא מוחין דנשמה דחיה, שמוחין אלו אינם מספיקים להיות ג"ר בשביל הנחזה ולמטה של הפרצוף הנקרא עשיה, כנ"ל, ונמצא אז המחזה ולמטה בבחינת אב"א. אלא אחר שנולד והשיג הקטנות שלו בשלימות ע"י יניקה, אז עזק וסיקל וגדר את הכרם

עח) קודם שבא אדם הראשון וכו' כל העולמות כולם היו אב"א בסוד העשיה: בחינת מחזה ולמטה דכל פרצוף נקרא עשיה, והוא מבחינת מה שמנקודים ואילך אין יותר בפרצוף אלא גר"ן, כנ"ל (אות ט"ז ד"ה ו"ש) ע"ש. ונמצא ע"כ, שהראש נבחן לבריאה ונשמה, וחג"ת ליצירה ורוח, ותנה"י שמחזה ולמטה לעשיה ונפש. וענין אב"א, פירושו שיש שם דינין, והם מתוקנים בדרך העלמה בסו"ה אחוריהם ביתה. וז"ש, שמטרם שנברא אדה"ר, לא יכלה עוד העשיה להטהר מדינין, כי הארת נשמה אע"פ שהיא נחשבת לג"ר, ואין שום שליטה ואחיזה לחיצונים בהארת ג"ר, כנודע, עכ"ל ג"ר אלו הנקראים נשמה אינם מתקנים את הפרצוף, רק את חב"ד חג"ת שבו עד החזה שהם בריאה ויצירה, כנ"ל, אבל מחזה ולמטה שבו הנקרא עשיה, אינו יכול לקבל בחינת ג"ר מאור הנשמה, ונשאר עוד בבחינת אב"א בסוד אחוריהם ביתה, כי הם אינם מתקנים רק במוחין דחיה, מטעם שיתבאר להלן.

ויש לדעת מ"ש בע"ח שט"ל דרוש ב' ובמב"ש ש"ב ח"ג פ"ט. אשר בכל מדרגה יש ב' עיבורים, ועיבור א' של המדרגה נעשה בלי העלאת מ"ן דתחתון, אלא ע"י סליק ברעותא לבד, שפירושו שהעליון מעלה מצד עצמו את המ"ן של התחתון שלו אליו, ומתקן אותו בסוד העיבור, בלי שום סיוע מהתחתון. בסוד ואדם אין לעבוד את האדמה, כי בעיבור

(*) ע"ה ח"ב שער סדר אבי"ע: שער מ"ז אמצע פרק ה'.

(עט) ואחר שבא אדה"ר ותיקן ע"י תפלתו את העולמות בסוד לעבדה ולשמרה, הנה עד שבא אדה"ר, היו ר' ימי המעשה בסוד ט"ל מלאכות הנ"ל בהיותן אב"א. ואז הוא גרם הנסירה העליונה, וחזרו זו"ן פב"פ, והיה יום השבת. לכן נאסרו כל הט"ל מלאכות בשבת, כי גורם להחזיר העולמות אב"א כבתחלה.

(פ) והנה סבת היותן בתחלה אב"א, הוא מפני כי כאשר עדיין לא נתקנו ג"ר, וירד האור בז"ת, ולא יכלו לסבול ומתו. וז"ס ואלה המלכים וגו', וכאשר

אור פשוט

הסתכלות עיינין דאו"א זה בזה, כמ"ש בשער שב"ה יכ. ועל אלו ג"ר דהסתכלות עיינין דאו"א, אומר כאן הרב, שהם לא היו מתוקנים, וע"כ כשירד האור מהם לז"ת דנקודים נשברו ומתו. ובעולם התיקון נתקנו אלו הג"ר, וע"כ ז"ת מתקיימים.

והנה דבר זה הוא יסוד היסודות, וצריכים להבין היטב, מה היה חסר בג"ר בזמן הנקודים, ומה נתקן בזמן התיקון.

ותחילה צריכים להבין איך חוזרים ויוצאים אלו הג"ר, אחר עליית ה"ת לעינים המפרידה את בינה וזו"ן מהמדרגה ולא נשארו בהם אלא כתר חכמה לבד, שלא יכלו לקבל אלא נפש רוח כנ"ל, ומאין השיגו שוב חמשה כלים שיהיו ראויים כל נרנח"י להתלבש בהם. והענין הוא, כי צמצום ב' נעשה רק בפרצוף ס"ג דא"ק, כנ"ל. ונודע, כי כל מסך אין לו כח ופעולה אלא ממקום יציאתו ולמטה, אבל לא כלום למעלה ממקום יציאתו. ונמצא, שבע"ב דא"ק אין שום כח למסך דצמצום ב' להראות בו, או אפילו לצמצם את הארתו. ולפיכך, כשעלו המ"ן מתנה"י דא"ק, אל ע"ב ס"ג דא"ק, ויצא אור חדש מן ע"ב דא"ק, הנה אור הזה כשנמשך אל ג"ר דנקודים, חזר והוריד אותה ה"ת שעלתה לעינים, אל מקומה הראשון דהיינו אל הפה, שהיא המלכות דצמצום א', דהיינו כמו שהמלכות עומדת בע"ב דא"ק, ונמצאים אותם אח"פ

וכי כמ"ש הרב להלן, שפירושו שהעלה מ"ן לעיבור שלו דמוחין, שאז ממשיכין זו"ן את מוחין דחיה המשיב אותם פב"פ. וזה אמרו "קודם שבא אדה"ר וכו' היו כל העולמות כולן אב"א בסוד העשיה" כלומר, אע"פ שהיו להם כבר ג"ר מבחינת נשמה דחיה כנ"ל, מ"מ בסוד העשיה, דהיינו מחזה ולמטה דזו"ן הנקרא עשיה, אין הארת ג"ר דנשמה מועיל שם כלל, כי צריכים להארת חיה דחיה דוקא, כנ"ל. ונמצא ע"כ עשיה דזו"ן בסוד אב"א, וכן הוא גם בכל המדרגות כולם, כנודע.

(פ) אב"א הוא מפני כי כאשר עדיין לא נתקנו ג"ר וכו' ולא יכלו לסבול ומתו וכו' ואמנם הקליפות וכו': פירוש, כי ע"י צמצום ב' דא"ק, שמלכות המסיימת עלתה לבינה דגוף ומלכות המזדווגת לבינה דראש הנקראת נקבי עינים, כנ"ל בדברי הרב אות כ"ה. ויצא האור דקומת הע"ס דנקודים דרך העינים, הנה אז יצאה שם רק קומת ו"ק בלי ג"ר, כי ע"כ יצאו או"א דנקודים אב"א כנודע, כי מאחר שלא נשארו במדרגה זולת שתי ספירות: גלגלתא ועינים שהם כתר וחכמה, הנה אור הרוח מתלבש בכתר, ואור הנפש בעינים, כנ"ל, בערך ההפכי שיש בין כלים לאורות (אות ט"ז ד"ה וא"ו).

אמנם אח"כ ע"י עליית מ"ן מתנה"י דא"ק לע"ב ס"ג דא"ק, יצא אור חדש, ונמשכו ג"ר דנקודים בקומת כתר, הנקראת

בית שער הכונות

נתקנו ג"ר בסוד פרצוף, נתמעט האור ויכול הז"א לטובלו. כמבואר אצלנו, כי המיעוט הוא סבת תיקון אל המקבלים. ואמנם הקליפות נעשו מאלו המלכים משוירים.

פא) וכאשר נתקנו או"א, ירדו הדינים לתתא בזו"נ. וכאשר נתקנו זו"ן,

אור פשוט

ולסבה זו, נעשה תיקון ברישא דעתיק דאצילות, שנגנוה שם ה"ת זו דצמצום א', והוא האציל לא"א בט"ר חסר מלכות. וא"א מסתיים רק ביסוד, כי המלכות שלו היא ברדל"א, דהיינו בראש דעתיק. כנ"ל (אות מ"ה) ועי"ז נמצא, שבעת שנמשך הארת ע"ב דא"ק, להוריד הה"ת מעינים למלכות ולהוציא ג"ר בפרצופים דאצילות, אין ה"ת יורדת למלכות דצמצום א' כמו שקרה בג"ר דנקודים, אלא יורדת ליסוד לבד, שהרי הה"ת דצמצום א' כבר נגנוה ברדל"א, ועי"ז משומר הגבול דצמצום ב', וז"ת יכולים לקבל אור ג"ר זה, מאחר שהם כבר מתוקנים שלא יתפשטו לבי"ע כמו שקרה בז"ת דנקודים.

הקליפות נעשו מאלו המלכים משוירים: כי אותו התיקון שנעשה בג"ר דאצילות עם הגניו דמלכות דצמצום א' ברדל"א, כנ"ל בדיבור הסמוך, גרם שאותה קומת או"א שיצאה בנקודים לא תוכל לצאת עוד באצילות, וז"ת לא יוכלו עוד להתפשט בבי"ע, כנ"ל, וע"כ נשארים אותם ג' הבחינות דאחור של המלכין דמיתו שלא יכלו לקבל שום הארה ע"י המוחין דאצילות, והם לא יוכלו להתברר עד גמר התיקון עד שתתגלה המלכות שברדל"א בסוד ראש פנה. ולכן הם נעשו לקליפות המחסימים את הנשמות, ומפתים אותם להמשיך להם שוב הארת האצילות כמו שהיה להם בעת המלכים דנקודים. כמ"ש להלן.

פא) וכאשר נתקנו או"א ירדו הדינים לתתא בזו"ן: כי תחילה היו הדינים של המסך דצמצום ב', סוד ה' זעירא דהבראם, בפה

שנפרדו מג"ר דנקודים, חוזרים עתה ומתחברים למדרגה כמטרם צמצום ב', וכיון שיש עתה חמשה כלים בג"ר דנקודים, חזור או"א פב"פ ונודווגו והוציאו קומת כתר בסוד הסתכלות עיינין כנ"ל.

ונמצא ע"כ, כי אח"כ כשאור זה של קומת כתר דג"ר דנקודים נתפשט וירד לז"ת דנקודים, הגה גם בהם חזרה וירדה המלכות המסיימת העומדת במקום החזה שלהם, אל מקום סיום רגלים דא"ק, כמו שעמדה מלפני צמצום ב'. וע"כ נתפשטו ז"ת אל בי"ע, וגם הם חזרו וחיברו אותם ג' הבחינות דכלים דאחור שכבר נפרשו מהם ע"י צמצום ב'. וכיון שעברו על הגבול דצמצום ב', ע"כ נשברו ומתו, כי ה"ת המסיימת שבפרסא סילקה מהם את אור העליון. ולא רק ג' הכלים דאחור שלמטה מפרסא נשברו, אלא אפילו הכלים דפנים דהיינו התב"ד חג"ת עד החזה העומדים למעלה מפרסא, גם הם נשברו ומתו, כיון שכבר נתחברו עם הכלים דאחור לפרצוף אחד ולמדרגה אחת. כנ"ל ד' לז"ה אמת.

וזה אמרו "כאשר עדיין לא נתקנו ג"ר וירד האור בז"ת ולא יכלו לסבול ומתו" כי אלו הג"ר היוצאים מזווג דע"ב ס"ג, הגה מטבעם לבטל את הגבול דצמצום ב', וחוזרים ומתחברים עם בינה וזו"ן שנפרדו על ידי צמצום ב', כנ"ל, וע"כ נתפשטו עד בי"ע בסבת האור הגדול הזה דע"ב דא"ק, אבל לא יכלו לסבול, כי הרשימו דה"ת המסיימת נשארה בפרסא ומעכבת על אור העליון שלא יתפשט ממנה והלאה, וע"כ פרח האור מהם ומתו.

בית שער הכוונות

ראה המאציל יתברך, שאם יתוקנו בבחי' פכ"פ, יתאחזו הקליפות והדינין באחורים שלהם, להיותן דינין, בפרט שהם לתתא, לכן תיקנם אב"א, ועי"ז לא יוכלו להתאחו שם, כי להשמר שלא יתאחו בפנים זה א"צ, ודאי שאין

אור פשוט

על ג"ר דבינה, מטעם שג"ר דבינה מטבעם הם בחינת חסדים מכוסים, שאינם מקבלים לעולם בחינת חכמה, בסו"ה כי חפץ חסד הוא, כמ"ש בע"ח שער מטי ולא מטי, ונודע, שהצמצום נהג רק כלפי הארת חכמה ולא כלום כלפי אור חסדים. אמנם וז"ל כל תיקונם הוא רק בהארת חכמה, כטבע וז"ל דאורי, כמ"ש בתלע"ס בחלק א' דף ה' ד"ה וטעם ע"ש, וע"כ רק על זר"ן שולט כח מסך דצמצום ב', הן לדחותם מן ע"ס דראש, והן לדחותם מע"ס דגוף.

אמנם בעת שבינה צריכה להאציל הארת חכמה לזר"ן, הרי גם היא מוכרחת לקבל חכמה כדי שיהיה לה להשפיע לזר"ן, ומבחינה זו שולט המסך וצמצום ב' גם על בינה, כי בעת שמלכות של ראש נמצאת למעלה ממנה, אינה יכולה לקבל מחכמה כלום. אלא אין זה נוגע לבינה עצמה, רק לזר"ן שלה, כלומר, לשורש הזר"ן, כי שורשי זר"ן שבבינה נקראים זר"ן דבינה. באופן שגם בעת שבינה מקבלת חכמה בשביל זר"ן, אין ג"ר שלה עושים זאת, רק זר"ן שלה. וז"ס התחלקות פרצוף הבינה לב' פרצופים, שג"ר שלה, שאינם מקבלים חכמה לעולם, נקראים אר"א עילאין. וזר"ן שבה שחוזרים לקבל חכמה בשביל זר"ן, נקראים ישסו"ת.

ובזה תבין ענין ירידת הדינין מן פה וגרון דא"א אל החזה שבו, בעת שנתקנו אר"א שמת, כנ"ל בדיבור הסמוך. כי אחר שנתקנו שם מגרון ולמטה עד החזה, בקומת אר"א, שהם בחינת ג"ר דבינה, שעליהם אין שום צמצום ומסך יכולים לשלוט, כנ"ל, נבחן אז שהמסך שבפה דא"א ירד עתה למטה מאר"א למקום החזה. אבל מחזה עד הטבור ששם

וגרון דא"א, שהוא הפרצוף הראשון שנתקן ע"י ה' זעירא שנתקנה ברדל"א, וע"כ לא נשאר בראש דא"א אלא כתר וחכמה, ובינה וזר"ן יצאו לבר מראשו, כנודע, כי המסך דצמצום ב' נתקן במלכות דחכמה שלו בסוד נקבי עינים, ונמצא הגרון דא"א היא הבינה שלו, שהיא בחינת ו"ק בלי ראש. אמנם אח"כ יצאו אר"א דאצילות, והלבישו את הגרון וחג"ת דא"א עד החזה, בקומת ס"ג, שהיא בחינת ג"ר ובחינת נשמה, כנודע, ואז נעשה גרון וחג"ת דא"א ג"כ בבחינת ראש, אלא בבחינת אור דנשמה, ואז ירדו הדינין שהם המסך דצמצום ב', ממקום הפה דא"א, אל מתחת הקומה דאר"א, שהוא במקום החזה דא"א, שמשם ולמטה הוא מקום זר"ן, דהיינו זר"ן דאר"א, וזר"ן הכוללים דאצילות, כנודע. וז"ש "וכאשר נתקנו אר"א ירדו הדינין לתתא בזר"ן" כי עתה רוכב המסך הזה על זר"ן ומצמצם אותו לבחינת ו"ק בלי ראש.

וכאשר נתקנו זר"ן וכו' לכן תיקנם אב"א: כלומר, אחר שנתקנו זר"ן באותם המוחין דס"ג של אר"א, והשיגו גם הם מוחין דג"ר של אור הנשמה, ומוחין אלו מאירים בזר"ן רק עד החזה בלבד כמו בא"א, אבל מחזה ולמטה דזר"ן אינם יכולים לקבל בחינת ג"ר מאלו המוחין דנשמה, ע"כ יכולות הקליפות להאחו מחזה ולמטה דזר"ן, ולכן נתקנו שם אב"א, בסוד אחוריהם ביתה, ופניהם מגולים כלפי חוץ.

ויש לדעת, שמסך זה דצמצום ב' הדוחה לבינה וזר"ן דראש לבר מראש לבחינת ו"ק, ואת בינה וזר"ן דגוף דוחה למטה מפרסא, אין זה אמור על ג"ר דבינה, רק על הזר"ן דבינה, כי אין שום מסך וכח צמצום שולטים

בית שער הכוונות

מח

להם שם אחיזה. ואח"כ כשבא אדה"ר ותיקן מעשיו, וע"י תיקון מעשיו גדר הכרם וקצץ הקוצים הנאחזין שם, וכרת כל הקליפות משם, החזירן פב"פ. ואמנם אדה"ר לא היה יכול לתקן רק עולמות עליונים, אבל עולם עשיה שכולו קליפות לא תיקן, ונשאר עולם זה בבחי' אב"א.

אור פשוט

שייכת לכלים דפנים, דהיינו לחג"ת. וע"כ אין לקליפות אחיזה גם מחזה ולמטה, כי בחסדים מכוסים אין אחיזה לקליפות.

החזירם פב"פ ואמנם אדה"ר לא היה יכול לתקן רק עולמות עליונים אבל עולם העשיה וכו' בבחי' אב"א: כי בעת עיבור א' דאה"ר, היו זו"ן מחזה ולמטה בבחינת אב"א, כנ"ל, כי לא היה בהם אז רק נשמה דחיה, ואור הנשמה משאיר למחזה ולמטה בבחינת אב"א. אבל אחר שנולד אדה"ר, תיקן מעשיו וגדו הכרם וכו', דהיינו שהעלה מ"ן לעיבור ב' דמוחין שלו, וע"י אלו המ"ן שהעלה החזיר לזו"ן פב"פ, ונודווגו והולידו המוחין דגדלות לאדה"ר.

אמנם באלו מוחין דגדלות יש ג"כ ב' מדרגות, כי מתחילה מקבל מוחין דנשמה מזו"ן, ואח"כ מעלה עוד מ"ן לזו"ן ואז מקבל מוחין דחיה, כנודע. אמנם אדה"ר היה לו כח אז להעלות מ"ן רק למוחין דנשמה שלו, והמשיך מוחין דנשמה אליו. ונמצא אדה"ר עצמו עוד היה מבחינת מחזה ולמטה שלו בבחינת אב"א, משום שמחזה ולמטה אינו מתוקן אלא במוחין דחיה, כנ"ל בדיבור הסמוך ולפיכך נמצא, שראשו דאדה"ר שהוא בחינת ע"ס דעולם הבריאה עלו במקום אמא, הנק' ישסו"ת, שהם בחינת המוחין דנשמה שהשיג עתה. והגרון וחג"ת שלו עד החזה, שהוא בחינת ע"ס דעולם היצירה עלו למקום ז"א דאצילות. וג"ר דעשיה שהם בחינת ב"ש תחתונים דת"ת דאה"ר, עלו למקום נוקבא דאצילות. אבל ז"ת דעשיה שהם בחינת נה"י דאה"ר, עוד לא יכלו להתברר במוחין אלו

עומדים ישסו"ת, הרי המסך שולט עליהם, כיון שהם שרשי זו"ן, והם צריכים לקבל חכמה בשביל זו"ן, ומכ"ש על זו"ן עצמם. והנה נתבאר, שעל ידי מוחין דנשמה אין תיקון לא"א ואו"א אלא עד החזה לבד. אבל מחזה דא"א ואו"א ולמטה, תיקונם הוא רק עם מוחין דחיה, המוריד את המסך דצמצום ב' מגבי עינים אל היסוד דמלכות דצמצום א'. כנ"ל (אות פ' ד"ה ותחילה) ואז מגיעה הארת ג"ר דחיה גם מחזה ולמטה דא"א ואו"א.

והנה כן הוא גם בזו"ן עצמם, כי בעת שהשיגו מוחין דנשמה, אין אלו מספיקים למחזה ולמטה, כי מחזה ולמטה צריכים להארת חכמה, כי גם זו"ן נכללים מע"ס. שעד החזה הוא מהתכללות ג"ר בהם, וע"כ יכולים להתתקן שם עם מוחין דנשמה כמו או"א, אבל מחזה ולמטה שם הוא בחינת זו"ן עצמם, והם צריכים להארת חכמה, שהוא מוחין דחיה. וז"ש, "שאם יתוקנו בבחינת פב"פ יתאחוזו הקליפות והדינין באחוריהם" כי באחוריהם שהוא מחזה ולמטה, ששם בחינת זו"ן דזו"ן, כנ"ל, אינם מקבלים שום תיקון ע"י מוחין דנשמה ולכן תיקנם אב"א, דהיינו שתיקן אותם עם הארת חסדים מכוסים כמו הארת חג"ת, שזה מעלים את בחינת הנה"י שבהם, שלא יוכלו להתעורר להמשיך הארת חכמה כטבעם. וז"ס אחוריהם ביתה, שמדת נה"י שבהם נעלמו בפנימיותם, ואין להם כח להמשיך חכמה. ופניהם מגולים כלפי חוץ, כי רק הארת חג"ת שהיא חסדים מכוסים מאירה ושולטת בהם, אשר הארה זו

פב) ושם באותן האחורים להיות שם קליפות רבים, פסולת מרובה על האוכל, יש אחיזה לחיצונים שם בין אותן האחורים בין הדבקים, והם סוד אלהים אחרים, פ"י אלהים הנדבקים באחורים. ואלו הם בעשיה, כי בבריאה תמן אמא מקננא, והיא סוד הוי"ה בניקוד אלהים. אך כאן בעשיה הם סוד אלהים אחרים כנ"ל.

פג*) ודע כי באדם הראשון הובררו כל הבירורין של כל העולמות וכל הנשמות בבחי' אחור באחור, והיו חסרים בחי' פב"פ. והובררו כל הבהמות זולת בהמות בהררי אלה, והדומם והצומח לא נגמרו להתברר, לכן היו אוכלים לבררם.

אור פשוט

ועוד היתה מלאה קליפות, ואלהים אחרים היו נדבקים באחורים אלו. אמנם אם היה ממתין עד השבת, הנה תיכף עוד בע"ש בין הערבים בסוד תוספת שבת, עלו גם השש אחרונות דעשיה אל מקום הנוקבא דאצילות, שאז חזרו גם היצירה ועשיה פב"פ, ונטהרו כל הקליפות מעולם העשיה, ואז לא היה נכשל כלל באכילת עצה"ד. כמ"ש הרב בשער מרשב"י פרשת קדושים. ובשער הפסוקים.

פג) באדם הראשון הובררו כל הבירורים של כל העולמות וכל הנשמות בבחי' אב"א והיו חסרים בחינת פב"פ: כלומר, בחינת מחזה ולמטה הנקראת עשיה היתה אב"א, כנ"ל אות ע"ח ד"ה קודם.

והובררו כל הבהמות וכו', והדומם וצומח לא נגמרו להתברר: כי ארבע בחינות דצח"מ, הם חו"ב תו"מ. והם בחי' נשמה גוף לבוש והיכל. כי חכמה היא בחי' נשמות ובחינת מדבר. ובניה היא גוף ובחינת חי דהיינו בהמות. ונ"א הוא לבוש ובחינת צומח. ומלכות היא היכל ובחינת דומם. כנ"ל.

ונתבאר לעיל שאדה"ר השיג נר"ן דאצילות, המבררים ומתלבשים בג' הכלים

דנשמה שהשיג מן זו"ן, כנ"ל, והם נשארו מתחת הפרסא בבריאה. ונמצא, אע"פ שעלו ג"ר דעשיה לנוקבא דאצילות, הרי היא עומדת עם היצירה אב"א, כי אין תיקון לז"ת שלה, שהם נה"י דאדה"ר, להיותם בסוד אחוריהם ביתה, כנ"ל. וע"י בשער מאמרי רשב"י פרשת קדושים ובשער הפסוקים בראשית, ששם ביאר הרב כל זה באורך.

וזה אמרו, „לא היה יכול לתקן רק עולמות עליונים אבל עולם עשיה שכולו קליפות לא תיקן ונשאר עולם זה בבחינת אב"א" כי העולמות העליונים שהם זו"ן, היה יכול לתקן אותם פב"פ במקום עליהם באו"א, ושם במקום או"א הם פב"פ, אבל במקומם עצמם של זו"ן, שיצירה ועשיה לקחו להם, כנ"ל, שהיצירה לקחה מקום ז"א, ועשיה לקחה מקום נוקבא, הנה לא תיקן שם אדה"ר אלא בבחינת אב"א, כי שם מוחין דנשמה שאינם מבררים הנה"י, וע"כ נשארו אלו הנה"י שהם השש תחתונות דעשיה מתחת הפרסא בבי"ע, ועדיין הם כולם קליפות.

ולפיכך נאסר לו אכילת עץ הדעת, שהוא בחינת המחזה ולמטה הנקראת עשיה, כי עשיה עוד לא היתה נבררת אז במוחין שלו,

(פד) וכאשר חטאו חזרו הנשמות והבהמות לעמקי הקליפות, ועתה עולין הנשמות בסוד מ"נ, והבהמות הטהורות לבד מתבררין על ידי אכילתינו, וכן דומם וצומח. ולעיתיד יתבררו הבהמות בהררי אלף, וגם הטמאים. עיין פרשת פנחס דף ר"מ.

(פה) ובזה תדע נפש הבהמית שבאדם מה הוא, והוא יצר טוב ויצר הרע שבאדם. ונשמתן של הגוים הם מג' קליפות: רוח, וענן, ואש, שכולם רע. וכן

אור פשוט

הוא וכו': וצריכים לזכור מה שכתב הרב לעיל אות י"ד, שאין יותר מה' בחינות כוללות, שהם שורש נשמה גוף לבוש והיכל, שבכל אחת מהן יש חמש בחינות אלו. והנה טרם החטא של עצה"ד, לא היו בירורים רק בב' בחינות אחרונות לבוש והיכל, שהם דומם וצומח כנ"ל בדברי הרב, ובחינת ז"א ומלכות. והם בחינת הכלים שנפלו לבי"ע ע"י צמצום ב', ובחינת מחזה ולמטה דכל מדרגה. כי בכל גוף יש ג"כ ה' בחינות: כח"ב זו"ן, הנקראות חג"ת נ"ה, כנ"ל אות א' ד"ה וצדיקים. ונמצא שת"ת הוא כלי דבינה, וכלי זה מתחלק ג"כ על ה' בחינות חג"ת נ"ה, שהם כח"ב זו"ן, אשר עד החזה הוא כח"ב, ומחזה ולמטה עד סיום הת"ת הוא זו"ן של בינה דגוף, ונו"ה הם זו"ן הכוללים של הגוף. הרי שמחזה ולמטה דכל מדרגה יש שם רק בחינת זו"ן, הנקראים לבוש והיכל, שהם גם בחינת דומם וצומח.

ומאחר שאפילו קודם החטא דאה"ר לא נברר מבי"ע כל בחינת מחזה ולמטה, כי לא נתקנו אלא אב"א, שזה מעלה רק את ג"ר דעשיה, שהוא ב"ש ת"ת התחתונים מחזה, אבל ו"ק דעשיה, שהם בחינת נה"י ובחינת זו"ן הכוללים דגוף, כנ"ל, אותם לא בירר אדה"ר עם המוחין דנשמה שלו, כנ"ל, ע"כ ניתנו לו אלו ב' הבחינות דומם וצומח, שהם בחינת שש תחתונות דעשיה, לאכילה כדי לבררם. וענין הבירור נתבאר לעיל אות ע' שאין שום פרט בבי"ע ובקליפות שלא

כח"ב, שהם שורש ונשמה וגוף, וחסרים לו שני הכלים ז"א ומלכות שהם לבוש והיכל ובחינת צומח ודומם, אבל בחי' נשמות ובהמות, שהם בחי' נשמה, גוף, וכלים דחכמה ובינה, הם כבר נבררו כולם לגמרי. וז"ש „והובררו כל הבהמות וכו' והדומם וצומח לא נגמרו להתברר" כי לא נבררו לו אלא שורש נשמה גוף, שהם בחי' שורש ומדבר וחי, אבל לבוש והיכל שהם צומח ודומם, אינם נבררים כלום עם מוחין דנשמה, להיותם בחינת מחזה ולמטה הנשארים אב"א כנ"ל וז"ש „לכן היו אוכלים כדי לבררם" כי אכילה הוא ענין העלאת מ"ן ומ"ד ובירורים, והיה צריך לברר את הדומם והצומח, ע"כ ניתנים לו לאכילה, אבל בחינת חי שכבר נבררה בשלמות לא ניתנה לו לאכילה כי לא היה צריך לברר אותה.

(פד) וכאשר חטאו חזרו הנשמות והבהמות לעמקי הקליפות: כי ע"י החטא חזרו ונתקלקלו כל הבירורים דרוח ונשמה שלו, שהם בחינת נשמות ובחינת החי, וכן הכלים בינה וחכמה, ולא נשאר בו רק כלי דכתר, שבו מתלבש אור הנפש, דהיינו בחינת השורש לבד. וכל ד' הבחינות: עצמות גוף לבוש והיכל, נפלו יחד לעמקי הקליפות. וז"ש „שחזרו הנשמות והבהמות לעמקי הקליפות", אשר תיקון ובירור הנשמות מתוך הקליפות הוא ע"י מ"ן, ובירור הבהמות הוא ע"י אכילתינו.

(פה) ובזה תדע נפש הבהמית שבאדם מה

הבהמות וחיות ועופות טמאים. אך נפש הבהמית דישראל, ונפש הבהמית דבהמות וחיות ועופות הטהורים, כולם מנוגה.

פו) לכן יש חלב מהחזה ולמטה של הבהמות כולם: חלב טמא וחלב טהור, טוב ורע, נגד נוקבא דנגה הנ"ל, וכמ"ש בע"ה ובתקון מ"ג, והנה אלו הם שיורי המלכים שמתו שלא נתבררו עדיין ונקרא י"א סמני הקטורת. וזה סוד מזבח אדמה בסוד מלכי ארץ אדום, כנזכר פרשת תרומה. וז"ס הכל היה מן העפר, וז"ס אדמת עפר כנזכר פרשת משפטים.

אור פשוט

שבאדם, שהם ד' יסודות שבגוף עצמו, כי יש באדם נפש רוחני הנמשכת לו מאופנים, והיא בחינת אור, שאין ענין נפילה לקליפות נוגה באורות כנ"ל, ואין בה ענין טו"ר. אלא רק בבחינת הבהמיות שבאדם, דהיינו חלק החיה שבו, שיש ג"כ בכל מיני בעלי החיים שבעולם, זהו הנקרא באדם נפש הבהמית, והיא נקראת קליפת נוגה שנתערבה בקליפות ויש בה טו"ר. ובה כל ההבחן, אשר קודם חטאו של אדה"ר, היתה כולה טוב בלי רע כלל, ורק אחר החטא נעשתה לקליפת נוגה טו"ר. ובוה תבין ג"כ שנפש הבהמית שבאדם עם כל בחינות בעלי החיים שבעולם נחשבים לבחינה אחת, וכמו גוף האדם כן יתר בעלי החיים, דהיינו הבהמות הטהורות, הם מקליפת נוגה טו"ר, כי שניהם בחינה אחת כמבואר. אלא נוסף האדם על בעלי החיים, שיש לו בחינת נשמה הנקראת מדבר, שהם הנר"ן שראוי להמשיך, ע"כ עליו מוטל הברור של נפש הבהמית של עצמו, וכן של כל בעלי החיים, כי בהיותו מעלה מ"ן מבחינת נשמה שבו, לזו"ן דאצילות, ונעשה שם זווג והורדת מ"ד על המ"ן שהעלה, הנה לפי שיעור קומת הזווג שיצאה על המ"ן שהעלה, הנקרא נר"ן, כן הוא מברר מנפש הבהמית שלו, שהם נעשו לכלים המלבישים לאותה הקומה דנר"ן שיצאה בשבילו בזו"ן, כנ"ל. וענין בהמות טמאות ונשמות הגוים יתבאר בסמוך.

יהיה כלול מכל ה' בחינות דגוף של ז"ת דנקודים, כי מחמת שביה"כ נתערבו ונכללו כולם זה בזה, לכן גם באלו ב' הכלים ז"א ומלכות שנפרדו מכל המדרגות פנימים ונעשו למקסיפין, נמצא גם בהם מג' בחינות כח"ב שהם ראויים לכלים פנימים עש"ה. וזה כל הברור שניתן לאדה"ר באכילת דומם וצומח דהיינו שיברר את בחינת כח"ב המעורבים בהם.

אמנם ע"י חטא של עצה"ד, נפלו ממנו עוד ב' בחינות לקליפות, שהם: נשמה, גוף, כנ"ל בדיבור הסמוך. והנה בחינת נשמה, שהוא העצמות והאורות שבו, לא נפלו לקליפות אלא רק נסתלקו לשורשם, כי אין ירידה ונפילה שייך באורות כנודע. אמנם הגוף, שהם בחינת הכלים המלבישים את העצמות הנק' נשמה, הם נפלו ממש תוך הקליפות, ונתערבו עמהם כמו הלבוש והיכל, דהיינו הדומם וצומח שמקודם לכן, כנ"ל. ונמצא שנתוסף עתה בתערובות של הקליפות רק בחינת הגוף לבד, אשר מקודם החטא היה כולו טוב ונברר לגמרי, ועתה נתערב בקליפות ונעשה גם בחינת הגוף שהוא הכלים של כל המדרגות, בבחינת טוב ורע.

וזה הגוף נקרא עתה קליפת נוגה, שפירושו בלתי נברר, והוא בחינת נפש הבהמית שבאדם, שפירושו, בחינת החיה

(פז) ודע כי הרע הגמור שנתברר, שאין בו טוב כלל, הן ג' קליפות החצונים, אבל קליפה ד' לא נתברר לגמרי, ולכן נשארה בבחי' לבוש ועור, ומתבררת מעט מעט, ונעשית גוף גמור, כי הם כלים שבורים וחוזרים להחיות, והטוב נתברר ונעשו עולמות אבי"ע, אלא שיש בחי' זה טוב מזה וזה טוב מזה, מעתיק דאצילות עד תשלום דעשיה.

(פח) ונוגה שבכל העולמות הוא מה שלא נתברר עדיין, וזהו טיקלא דעשיקא נשמתין, כנזכר משפטים צ"ה ע"ב. כי כשנוגה מדבקת בלבנת הספיר

אור פשוט

הנפש, הנקרא עיבור של כל מדרגה, נבחן שעוד לא בירר מן בחינת הגוף שלו, והוא נוגה טו"ר בלי בירור, כי אז הוא מתוקן רק על ידי השורש ולא מגופו עצמו. וע"כ נקרא הגוף כולו בעת ההוא רק בשם עור, שפירושו שהוא עוד מעורב טו"ר, וכן כולי נוגה. ובעת שמשיג בחינת יניקה, אז הוא קונה כלי דחכמה שבו מלוכש אור הרוח, ואז נבחן שיש לו בחינת כלי דגוף, כי אור הרוח מברר לו בחינת כלי דחכמה. ואח"כ שהוא משיג נשמה נברר לו כלי דבינה, ואז נשלמים ג' בחינות הכלים דגוף שהם כתר חכמה בינה. שהנשמה מתלבשת אז בכלי דכתר והרוח בכלי דחכמה, והנפש בכלי דבינה.

וזה אמרו, "ולכן נשארה בבחינת לבוש ועור ומתבררת מעט מעט ונעשית גוף גמור" דהיינו כנ"ל, שבעיבור עוד נחשב כל הגוף שלו לבחינת עור לבד, אבל כשמשיג רוח ונשמה הרי נברר לו העור, שהוא הקליפת נוגה ונעשה לגוף גמור בג' כלים כח"ב, שבהם מתלבשים נר"ן, כי עתה כל אלו הם טוב בלי רע כלל, וע"כ נבחנים לגוף גמור. וזה נוגה בכל הפרצופים ובכל המדרגות כמ"ש הרב לפנינו, "שהטוב נתברר ונעשו עולמות אבי"ע".

(פח) טיקלא דעשיקא נשמתין וכי' כשהנוגה מתדבקת בלבנת הספיר שהוא יסוד וכי' שבת שאין שם דביקות נוגה: כי כל עוד

(פז) הרע הגמור שנתברר שאין בו טוב כלל הן ג' קליפות החצונים אבל קליפה ד' וכי' ומתבררת מעט מעט ונעשית גוף גמור: כי אלו שיורי המלכים שלא יוכלו להתברר מטרם גמר התיקון, הם נבחנים לג' קליפות, וכבר נתבאר שעיקרם הם ב' כלים ז"א ומלכות שנפרדו מהפנימים בזמן יציאת עולם הנקודים, ואח"כ חזרו ז"ת דנקודים להשתמש בהם, שע"י שימוש זה נעשו לקליפות המחטיאים לנשמות, שיחזירו וימשיכו להם אורות דאצילות, שז"ת דנקודים המשיכו להם בעת שביח"כ.

אמנם יש הפרש גדול מכלי דז"א אל כלי דמלכות, שהם זכר ונקבה דקליפות, כי בחינת ז"א דקליפה אין בו רק קלקול דצמצום ב' לבד, כי בצמצום א' היה ז"א מבחינת הכלים הפנימים, בסוד והאלקים ברא את האדם ישר וכי' (כנ"ל אות ל' ד"ה וז"ס), אבל נוקבא דקליפה אשר לא היתה מעולם בבחינת כלי פנימי, כי עליה היה גם צמצום א', ע"כ היא דינין קשים מאד. ואלו זו"ן דקליפות יישנם בכל אחת מג' קליפות הטמאות, ומהם באים גשמות הגוים, וכן הבהמות הטמאות. קליפה ד' לא נתבררה לגמרי ולכן נשארה בבחינת לבוש ועור: כלומר, כל עוד שלא נתבררה, נקראת קליפת נוגה טו"ר, ונקרא עור או לבוש, כי בעת שאין לו אלא בחינת שורש, דהיינו כלי דכתר עם אור

בית שער הבונות

יסוד, והוא ערלה שעל המילה, ואז עושקת הנשמות, וכשמסתלקת אינה עושקת. לכן הזווג כליל שבת, שאין שם דביקות נוגה, ומה שנדבק חוזר להיות תוספת שבת טוב גמור. משא"כ בחול, כנזכר פרשת ויקהל.

(פט) וז"ס פרשת משפטים דצ"ו ע"ב, אלקים הוא סוד הנוגה הנ"ל, כי מז"א של בריאה עד סיום המלכות הם ק"ך צרופי אלקים, כמבואר אצלנו, שהם כלים החצונים אשר שם, וחוצץ מהם החשמל, וחוצץ מהם הוא אלקים דנוגה, ושם מתחילין אלקים אחרים.

אור פשוט

שכלי הד' נקרא חשמל, ע"ש, ואור החיה בכתר, ואור הנשמה בחכמה, ואור הרוח בבינה, ואור הנפש בז"א שהוא הכלי הרביעי הנקרא חשמל, ואז מתברר לו בחינת בשר היסוד, שה"ס העטרה, והג' ערלות נפרדות משם. ואע"פ שעוד יש שם בחינת כלי חמישי שאינו מבורר, שהוא הכלי דעור הצריך לבירור דאור יחידה, אמנם הוא מתוקן עם החשמ"ל, בסוד „תוספת שבת" ואז נבחן שאין שם דביקות נוגה כלל, כי אפילו בחינת העור נבחן כמבורר, ולכן אין שם נוגה, שפירוש, בחינה בלתי נבררת, וזה אמרו "לכן הזווג כליל שבת שאין שם דביקות נוגה ומה שנדבק חוזר להיות תוספת שבת טוב גמור" רוצה לומר, כי אפילו בחינת העור שנדבק על היסוד, אינו נחשב לבלתי נברר, כי נתתקן בסוד תוספות שבת, אע"פ שאין לו עדיין אור דיחידה המברר אותו.

(פט) אלקים הוא סוד הנוגה וכו': כי רק ג"ר נק' הוי"ה, אבל ו"ק שהם נפש רוח, נק' אלקים, וע"כ ק"ך צירופי אלקים מתחילים מז"א דבריאה שהוא רוח, ומתפשטים עד המלכות דעשיה, והם בחינת אלקים קדושים. ושיוריהם שלא נבררו לגמרי, נקראים אלקים דנוגה, יורה, על עירוב כחות דטו"ר שבהם. ושם מתחילים אלהים אחרים, כחות דע"ז.

שאינ מוחין דחיה בפרצוף, נמצא המחזה ולמטה שלו מתוקנים רק אב"א, בסוד אחוריהם ביתה, כנ"ל. והמה נשארים בלתי נבררים, ואז נתדבק הערלה על המילה שהוא יסוד. פירוש, כי אלו נה"י הבלתי נבררים נהגים בכל ספירה מע"ס דרת"ס של הפרצוף, כנ"ל אות ע' ד"ה ויש, ע"ש. ונמצא שאפילו במחזה ולמטה יש ג"כ ג' כלים כח"ב שהם נבררים, ובחינת בשר ועור דכל ספירה שבאלו נה"י הם בלתי נבררים. אמנם כל כחות הדין מתגלים בסיומא של הפרצוף, דהיינו ביסוד שבו. וע"כ יש בחינת ג' כלים נבררים גם ביסוד, אלא בחינת בשר ועור של היסוד הוא בלתי נברר, והוא נקרא קליפת נוגה טו"ר, אשר גם ג' הקליפות נכללות בה, וכולם יחד נק' ערלה כנ"ל. כי זה הכלל שבכל בחינה בלתי נבררת יש שם נוגה וג' קליפות מעורבות יחד, ואז נקראת הנוגה טיקלא דעשיקא נשמתין. כי השפע היוצא מן היסוד, הנקרא נשמה, מקבלת קליפת נוגה, וממנה לג' הקליפות, כי הן כלולות בה. וזהו בבחינת יומי דחול, שאין הארת חיה מאירה ביומי דחול.

אבל בשבת, שאז מאירה הארת חיה בעולמות, הנה אז נוסף בפרצוף כלי רביעי שנקרא חשמל, כנ"ל אות נ"ח ד"ה החשמל, כי כשיש ד' אורות הם מבררים ד' כלים, אלא

בית שער הכוונות

נד

(צ) וז"ס רפ"ח ניצוצין אשר נשארו להתברר בקליפות נוגה. ומשם הממזר, כי הוא גימטריא רפ"ח ע"ה. ושם נקרא כורסיא דשביבין, באדרא, וע"ש בביאורינו. וקליפת נגה שכנגד האצילות הוא אלקים קדושים, כרסיא דשביבין. ומז"א דבריאה ולמטה הם טו"ר.

(צא) וז"ס פרה אדומה, והבן היטב מאד, כי בזה לא יכול משה ושלמה לעמוד על ביאוריה, איך זה הטו"ר ביחד. ועיין תקון ר', ומטהרת הטמא ומטמאת הטהור בבחי' טו"ר. והיא פרה, כי היא בנוקבא דנוגה, בסוד מנצפ"ך ה' דמים טהורים וה' דמים טמאים גימטריא פרה. ועיין בפרשה פקודי דל"ז.

אור פשוט

דבוקה בחשמ"ל, וע"כ היא כולה טוב בלי שום רע, וע"כ נבחנת לאלקים קדושים.

(צ) וקליפת נוגה שכנגד האצילות הוא אלקים קדושים: כמ"ש להלן באור פשוט אות קט"ו ד"ה וזה. שבאצילות נמצאת הנוגה

פרק ח'

צב*) ועתה יתבאר ענין האדם, כי יש לו עצמות וכלים, העצמות הם נר"ן וכלים הם לבושים שיש לנר"ן כנזכר פ' ויחי דרכ"ד. והנה תחלה היו אלו הכלים הנקרא גוף ונקרא לבושים דאדם הראשון כתנות אור, והיו מן החשמ"ל, שהיא כתונת א' דק על לבוש גוף העליון, שהם הג' כלים. ומהחשמ"ל דבריאה לבוש הנשמה. ומהחשמ"ל דיצירה לבוש רוח, ומהחשמ"ל דעשיה לבוש הנפש.

אור פשוט

כלי הד' דו"א הנקרא חשמ"ל, ע"כ נמשכו כל הכלים דאדה"ר רק מבחינת הכלי הד' ההוא הנקרא חשמ"ל, ולא מג' כלים הראשונים כח"ב דו"א שהם בחינת גוף דו"ן, כנ"ל. אמנם נתבאר לעיל סוף אות ע"א ד"ה ואי"ן, שאע"פ שזה הכלי הד' הוא בחינת מחוזה ולמטה דו"א, מ"מ יש בו פרצוף שלם רת"ס, כי ענין המחוזה ולמטה דכללות הפרצוף דו"א נוהג גם בפרטות בכל ספירה וספירה מרת"ס דו"א, דהיינו בשלישים תתאין דכל ספירה, וכל אלו השלישים תתאין מצטרפים לפרצוף אחד שנקרא חשמ"ל. הרי שיש בפרצוף החשמ"ל הזה כל ה' בחינות כח"ב וז"ן: כי השלישים תתאין דכח"ב דו"א הם כח"ב דפרצוף החשמ"ל, והשלישים תתאין של נה"י דו"א הם בחינות ז"א ומלכות דפרצוף החשמ"ל.

וזה אמרו „תחילה היו אלו הכלים הנק' גוף ונקרא לבושים דאדה"ר כתנות אור והיו מן החשמל שהיא כתונת א' דק על לבוש גוף עליון" דהיינו כנ"ל, כי ג' הכלים כח"ב שהיו מלבישים את נר"ן דאדה"ר קודם החטא, לא היו נמשכים מג' הכלים של העליון שלו, שהוא ז"א, אלא רק מהחשמ"ל המלביש על ג' הכלים דעליון שלו, וכח"ב של החשמ"ל ההוא נעשו לג' כלים דגוף של אדה"ר.

צב) לבושים דאדה"ר כתנות אור והיו מן החשמל שהיא כתונת א' דק על לבוש גוף העליון שהם הג' כלים: פי' זו"ן הוא העליון דאדה"ר, שממנו נאצלה נשמתו. ונתבאר לעיל, שיש לו ג' כלים כח"ב בלבד, וכלי הד' שנברר לזו"ן בעת השגת המוחין דחיה, הוא לבוש חשמל, כנ"ל. ומשמיענו הרב כאן, כי הכלים דאדה"ר אינם כבחינת ג' הכלים דו"א שהם כח"ב הבלתי נפרדים, אלא שהם נמשכים מן הכלי ד' דו"א בלבד, שהוא לבוש החשמל המלביש על גוף הזו"ן, שהוא ממקורו בחינה נפרדת מזו"א לבחינת מקיפים, אלא שנתברר מבחינת הכלים דז"ת דנקודים שנפלו לקליפות, כנ"ל אות ע' ד"ה עור.

וטעם הדבר הוא, כי נשמת אדה"ר, נמשכת רק מבחינת מחוזה ולמטה דו"א ואין לו שום חלק במחוזה ולמעלה דו"א, שהרי אפילו הנוקבא דו"א, אין לה חלק מחוזה ולמעלה אלא רק מחוזה שלו ולמטה, כנודע, ומכ"ש אדה"ר שהוא תולדה דנוקבא דו"א. ולפיכך לא התחיל עיבור א' דאדה"ר אלא אחר שהשיגו זו"ן נר"ן דבחינת מוחין דחיה, כנ"ל (אות ע"ח ד"ה קודם) כי מוחין דחיה מתחילים לברר את בחינת מחוזה ולמטה דזו"ן, דהיינו בעת שזו"ן מלבישים לאו"א עלאין, כנ"ל. ונודע, שמוחין דחיה מבררים

(*) ע"ח ח"ב שער מ"ט פ"ד.

צג) והנה זה החשמ"ל הוא צפרנים העליונים, ולא נשאר ממנו רק ראשי האצבעות, שמשם יונקת קליפת נוגה, כנזכר בזוהר ויקהל דר"ח. ונקרא כתנות אור, ונקרא מאורי האש המבדילין בין קודש מוחא, ובין החול קליפת נוגה, דשליט ביומא דחול, כנזכר בתקונים ל"ו. וזהו כעין החשמ"ל מתוך האש, כי מאש עלאה מאיר החשמל, ונקרא מאורי האש, לכן עושין הבדלה במ"ש בצפרנים.

צד) וכשחטא אדם, נסתלקו הנשמה והרוח, כיון שהפסידו לבושיהן. כי אותן הלבושים דחשמ"ל, שהם שע"ח נהורין כמנין חשמ"ל, לקחתם קליפת נוגה, הנקרא ערלה, כמ"ש פרשת ויקהל דר"ג ע"ב, בהאי נגה מפתי לאתתא לנטלא נהורא.

צה) והוא נהורא של זה החשמ"ל, כי מן המוח אינו יונק הוא, רק מהחשמ"ל, וזכור זה הכלל. נמצא כי לקח המלבושים שלו. ואפשר כי מן המלבושים של חשמ"ל, הוא אדם קדמא דאתפתי גו משכנא, כנזכר פרשת תרומה קמ"ד ע"ב, ובזוהר ש"ה בפסוק שחורה אני כו' ובפרשת ויקהל ר"ח.

צו) והנה אז פרחו נשמה ורוח של אדה"ר הנקרא זיהרא עלאה, שהם

אור פשוט

אלא שנשארו מתחת הפרסא בבי"ע, כנ"ל, אות פ"א ד"ה אמנם דף מח.

צג) צפרנים העליונים ולא נשאר ממנו רק ראשי האצבעות וכו': כי אחר ההטא נפלו כל אלו הג' כלים דחשמל לקליפות, אלא שנעשה לו בחינת כלי חדש מחשמ"ל דבינה דמלכות המלכות, הנק' ג"ע הארץ, המלביש לאור דנפש הנפש שנשאר לו אחר החטא, כמ"ש הרב להלן, והוא בחינת גוף פנימי שלו, אלא שנמשך ממנו הארה גם מבחוץ הנק' צפרנים שעל ראשי האצבעות, שהם שומרים אותו מקליפת נוגה, וגם קליפת נוגה יונקת משם הארה מועטת כדי חיותה.

צו) פרחו נשמה ורוח של אדה"ר וכו' ונשאר בו נפש: כלומר נפש דנפש, כמ"ש בשער הפסוקים בראשית סימן ב'. כי אם היה נשאר בו כל הנפש, היה צריך להשאר

וזה אמרו "מחשמ"ל דבריאה לבוש הנשמה ומחשמ"ל דיצירה לבוש רוח, ומחשמ"ל דעשיה לבוש הנפש" כי מחזה ולמטה דכל פרצוף נבחן לבי"ע שלו, שב"ש ת"ת התחתונים הם בריאה, ונה"י הם יצירה ועשיה, כנ"ל (סוף אות כ"ח ד"ה ובזה), וע"כ גם המחזה ולמטה דז"א נבחן לבי"ע שלו, וע"כ עלה והלביש בעת ההוא לבי"ע דאצילות דהיינו לבי"ע שעלו במקום ישסו"ת וזו"ן דאצילות, הנבחנים לבי"ע דאצילות כנודע. ומשם נמשכו לו הג' כלים דגוף, מחשמ"ל דבריאה הכלי דכתר אל אור הנשמה, ומחשמ"ל דיצירה הכלי דחכמה לאור הרוח, ומחשמ"ל דעשיה הכלי דבינה לאור הנפש. אמנם ב' הכלים דז"א ומלכות לא היו נבררים אז, כנ"ל, כי ע"כ בחינת נה"י דאדה"ר שהם בחינת ששה הכלים דעולם העשיה לא יכלו לעלות לאצילות

בית שער הכוונות

נשמה ורוח דאצילות, ונשאר בו נפש. ואע"פ שגם לבוש הנפש דאצילות לקחו החצונים, חזר הש"י לעשות להם מלבוש מחשמ"ל דעשיה, ולא מכללותה, רק מג"ע דעשיה מחשמל הסובב אותו.

צז) ואח"כ עשה לו ג"כ מלבוש אחר, מקליפות נוגה, והם כתנות עור. וכנגד הלבוש דכתנות עור ג"ע הארץ, היה כתוב בספרו של ר"מ כותנות אור. וזהו קליפת נגה הוא משכא דחויא, כי הרי היא הקליפה חצונה שבכולם בערך הנחש הדבוקה עם הקדושה.

צח) וקליפת רוח סערה, הוא חיות פנימי דנחש, והעוה"ז נתון בתוכו של הנחש, ולכן מתחיל מתתא לעילא, רוח סערה וכו'. והבן זה איך מעילא לתתא נגה היא יותר עליונה ופנימית שבכולם, וקרובה אל הקדושה. ונקרא משכא דחויא בתקונים ל"ו.

צט) והנה זה באמיתות חטא אדה"ר בעץ הדעת טו"ר, כי המלבושים שלו שהם מן החשמ"ל לקחם הקליפת נוגה, ע"י קליפת נוגה. ואז נתלבש בקליפת נוגה שהוא טו"ר, משכא דחויא.

ק) נמצא א"כ, כי אחר חטא של אדה"ר נאבדו כל המלבושים שלו, שבו כוללים כל המלבושים של כל בני אדם דישראל ושבעולם, ונכנסו בקליפת נוגה. ואחר שהיו מבוררים חזרו להתערב טוב ברע.

אור פשוט

כנ"ל. ולבוש הזה שומר את אור הנפש דנפש מן הקליפת נוגה, שהוא הגוף דמשכא דחויא שנעשה לו אחר החטא. כנ"ל.

צח) וקליפת רוח סערה הוא חיות פנימי דנחש והעוה"ז נתון בתוכו של הנחש ולכן מתחיל מתתא לעילא וכו': כי בקליפות כל העב ביותר הוא חשוב בהם ביותר, וע"כ הקליפה היותר תחתונה שהוא רוח סערה, שהוא בחינת המלכות דצמצום א' כמו בחינת נקודה דעוה"ז המסיימת לרגלי א"ק הפנימי, הנה הם כל תוקפו של הנחש, והם בחינת פנימיות שלו. וזה אמרו, וקליפת רוח סערה וכו' והעוה"ז נתון בתוכו של הנחש" כי הם פנימיותו וכל תוכיותו. וכל היותר זך הוא יותר גרוע בקליפות וע"כ הענן גדול הוא

בו כל הכלי דכתר, כי אור הנפש מתלבש בכלי דכתר, אמנם לא נשאר בו אלא חלק העשירי של הכתר, שהוא כתר דכתר באור נפש דנפש. ע"ש. ועי' בתלע"ס חלק ח' אות צ' ובאו"פ שס.

שגם לבוש הנפש דאצילות לקחו החיצונים חזר הש"י לעשות להם מלבוש מחשמל דעשיה ולא מכללותה רק מג"ע דעשיה: דהיינו כנ"ל בדיבור הסמוך, אשר גם הט"ר דנפש פרחו ממנו, משום שהחיצונים לקחו גם בחינת החשמל דעשיה שלו שהלביש הנפש. וע"כ עשה לו הש"י עתה מלבוש רק מבחי' ג"ע דעשיה, שהוא בחינת בינה דמלכות המלכות, כמ"ש להלן, המלביש לאור הנפש דנפש שנשאר בו,

בית שער הכוונות

קא) ואז נמצא כי קליפת נגה, היא האדם ששלט באדם לרע לו, כנזכר בסבא דמשפטים, ונכנסו בה כל המלבושים ונתערבו עם רע של זו הקליפה. נמצא שהמלבוש של כל האנשים, הנקרא גופא דילהון, הוא טו"ר, וצריך לבררם שנית ע"י המצות כמ"ש בע"ה.

קב*) אמנם הגוף ממש של החומר של האדם הוא בחי' אחרת, ושל נעלך דמשה הוא מקליפת נוגה, ונאמר על הרע שבה, כי לילית אשר שם נקרא שפחה בישא טחול אוכמא מצד הרע שבה, אך כשר וטהור הוא לאוכלו כנודע, כי מסירים הדם והחלב שהוא הרע שבה, והשאר נאכל. וזהו הלילית שהיתה רוצה להזדווג לאדה"ר בבחי' לבוש לנפשו.

קג) אך הגוף העכור הוא העה"ז, הכולל כל העולמות, והוא פסולת הכל וחומר הכל. ולכן תראה, כי הרקיעים הנפש שלהם, הם המלאכים דטוב ורע בקליפת נוגה כמ"ש בתקונים ס"ו, והם עצמם חומרים, וגוף של אדם יש לו חומר זה.

קד) ובפנים מזה, יש לו ב' גופים אחרים: א' הוא הגוף הזך והטהור מהחשמל כנ"ל, שבו זכה משה בסנה כנ"ל. והב' הוא מקליפת נוגה, והוא כלול מיצ"ט ומיצה"ר, מלאך ושר, ונקרא נפש הבהמית טו"ר.

אור פשוט

מעולם באדה"ר, ואפילו קודם חטא עצה"ד, להיותו מבחינת נקודה דעוה"ז הנתון בתוכיותו של הנחש, כנ"ל בדיבור הסמוך. משא"כ הגוף של המשכא דחויא, הוא כבר נברר כולו מקודם חטא עצה"ד, אלא שחזר ונתערב ברע מחמת החטא. כנ"ל.

קג"ד) הגוף העכור הוא העה"ז וכו' ובפנים מזה יש לו ב' גופים אחרים: נמצא שיש לו ג' גופים מלובשים זה תוך זה. א' הוא גוף דחשמ"ל דג"ר דעשיה, שהוא הפנימי מכולם, והוא המבדיל בין אור הנפש שבתוכו, ובין גוף הב' הנקרא כתנות עור משכא דחויא, שהוא קליפת נוגה טו"ר, וזה הוא גוף אמצעי. ג' הוא הגוף העכור שהוא בחינת עוה"ז, שהוא פסולת הכל. והנה הגוף הפנימי הוא כולו טוב ואינו

יותר חיצון על רוח סערה, וכו' עד שהנוגה שהוא הזך יותר מכולם, היא חיצונית חיצונית של הנחש, ונקרא עור שלו, והיינו המשכא דחויא שממנו הגוף דאדה"ר לאחר החטא.

קב) הגוף ממש של החומר של האדם הוא בחינה אחרת: כי המשכא דחויא שהוא קליפת נוגה, הוא בחינת מלבוש על החשמ"ל דג"ע הארץ, ומשכא דחויא הוא באמת מבחינת ג' הכלים דחשמ"ל שהיו לו קודם החטא, אלא שע"י החטא נפלו ונתערבו בקליפות, ונעשו לקליפת נוגה טו"ר, ובגוף הזה דנוגה נהגים כל הבירורים הנעשים ע"י המצוות, והוא גוף רוחני הנק' נפש הבהמית. שיש בו ארבעה יסודות, ובו נבחן היצה"ר והיצ"ט, שהוא הטו"ר שבנוגה הזה. אמנם הגוף החומרי של האדם, לא היה נברר

(*) ע"ה ח"ב שער מ"ט פ"ה.

בית שער הכונות

קה) והנה זה הגוף האמיתי שהוא מקלי' נוגה, שהוא לבוש אל הנר"ן, אשר נקרא כתנות עור, להיותו כלול משוב ורע אחר שנתערב ע"י חטא אדה"ר, צריך לבררו. והוא נעשה ע"י התורה והמצוה, וזהו כל הפעולה שעושים ישראל עד ביאת המשיח.

קו) ושם הוא סוד נפילת אפים, מקום רגליה יורדת מות, כנ"ל, ממראה מתניו ולמעלה הוא טוב, בתקונים ד"ק, וממראה מתניו ולמטה הוא רע כנ"ל, והרע שבו, נקרא מות אילנא דמותא, כנזכר בתקונים ק"א, ושם הוא נפילת אפים, לברר משם הבירורין.

קז) והנה לא נתן הקב"ה תורה ומצות לישראל אלא לברר ולצרף ולהסיר הסיגים מהכסף, שהם לבוש הנשמה. וע"י כונת האדם בתורה ובמצות נגמר לבוש נשמה, כנזכר פרשת ויחי רכ"ז. וע"י התורה מזדכך נוגה דיצירה לבוש הרוח. וע"י מצות מעשיות, מזדכך נוגה דעשיה, ונעשה לבוש הנפש.

קח) ונמצא כי אלו הלבושים הנזכר פרשת ויחי אין פי' שנעשה מחדש ע"י התורה ומצות, אמנם מתבררים מהרע שנתערבו ע"י חטא אדה"ר ונעשים חדשים ממש, והבן. והנה כפי מה שחסר לאדם להשלימו כך ימים קצבו לו. וז"ש פרשת ויחי דרכ"ד, כי מן יומין דב"נ ממש, נעשה לו לבושים, והבן זה.

אור פשוט

מתניו ולמעלה הוא טוב, וממראה מתניו ולמטה הוא רע, שנקרא מות, אילנא דמותא, כמ"ש הרב לפנינו.

צריך לבירורים. והגוף העכור החיצון, רובו רע וגם בו אין בירורים. וכל הבירורים הם רק בגוף האמצעי הבינוני, שהוא קליפת נוגה, שהוא חצי טוב וחצי רע. כי ממראה

בית שער הבונות

ס

פרק ט'

קט*) ונבאר ענין החשמל וקליפת נוגה, הנזכר פרשת ויקהל, הנה כמו שג' גופות דבינה נכנסו תוך ז"א, כנודע, כן גוף חיצון מכולם שהוא העור, נשאר בחוץ סביב עור דז"א.

קי) והענין, כי תוך כלי הבשר דז"א נכנס כלי הבשר דנה"י דאמא, ובתוכו נפש פנימי דז"א. ואח"כ תוך כלי ב' שהוא גידין דז"א, נכנס כלי ב' דגידין דאמא, ובתוכם הרוח פנימי דז"א. ואח"כ יש כלי ג' דעצמות ז"א, ובתוכם כלי ג' דעצמות דאמא, ובתוכם נשמה פנימיות דז"א. נשאר עתה עור דבינה, שהיה מהראוי שיכנס ג"כ תוך כלי העור דז"א ע"ד השאר, אכן לא כן היה, אלא נשאר מבחוץ ע"ג העור דז"א עצמו, ונשארו בבחי' עור ע"ג עור.

קיא) ומבחוץ לכולם הם הצלמים, שהם אורות מקיפים דיושר דז"א, שהם הלבושים שלו כנ"ל. והקליפה, כבר נתבאר לעיל, שהם בין הלבושים והאור המקיף דיושר ובין עור דז"א, וע"כ הושם עור בינה מחוץ לעור ז"א, כדי שלא יוכלו הקליפות אשר שם לינק מז"א, כי עור הבינה מפסיק.

קיב) והוא בחי' החשמ"ל והלבוש כנזכר אצלינו שנעשה לזו"ן מבינה, בסוד כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף, ואין זה מכלל הלבושים ממש רק הם בחי' עור ממש.

קיג) ובזה העור נאחזת הקליפה הדקה שבכולם הנקרא קליפת נגה,

אור פשוט

ולפיכך בעת שנה"י דאמא מתלבשת עם המוחין דז"א בכלים הפנימיים שלו, נשארת המלכות דאמא מבחוץ לז"א ע"ג העור שלו, כי אין לה חלק במוחין הפנימיים דז"א, כמבואר. אמנם בשביל המוחין דפב"פ לנוקבא דז"א, היא נכללת גם בפנימיות המוחין דז"א, כמ"ש הרב בע"ח.

קיג) ובזה העור נאחזת הקליפה הדקה שבכולם הנק' קליפת נוגה יען בפנימיותו יש נוגה ואור רפ"ח ניצוצין: כי בחי' העור דז"א נכללת ג"כ מקליפת נוגה. כנ"ל. ומכאן

קי) עור דבינה שהיה מהראוי שיכנס ג"כ תוך כלי העור דז"א ע"ד השאר אכן לא כן היה אלא נשאר מבחוץ: וטעם הדבר, כי כל מוחין דז"א יוצאים רק על המ"ן דמזל, המזווג לאו"א ע"י התכללותם במ"ן דדיקנא דא"א, כנודע. וכיון שאין בחינת מלכות בדיקנא, כי מזל ונקה הוא בחינת יסוד, והמלכות חסרה שם, ע"כ רק הנה"י דאמא לבד יכולים להכלל במ"ן דדיקנא, ולא המלכות שלה, ונמצאת המלכות דאמא שאינה נכללת במוחין אלו דז"א.

(*) ע"ח ח"ב שער מ"ב פ"ד.

בית שער הכונות

יען בפנימיותו יש נגה, ואור רפ"ח ניצוצין של המלכים שנשארו לברר. וזו הקליפה היא רוצה לדבק בז"א או בנוקבא, וזה החשמל משמרן.

קיד) וכאשר העונות גורמין, אז החשמל מסתלק, ונשאר עור ז"א לבדו. ויש בו ניצוץ קדושה בפנימיותו והוא ו' שבתוך עור, והעור עצמו נשאר רע שהוא קליפת נוגה, והיא יונקת משם. וכשמשיע ז"א בנוקבא יונקת קליפה ההיא ונאחזת בעור יסוד של הנוקבא, ואז מושכת אליה טפת יסוד דכורא, ומוציאתו לחוץ בסוד פולטת ש"ז, והבן זה מאד.

קטו) וז"ש פרשה תרומה קמ"ד, ובהאי נגה מפתי סט"א לחוה, כי נדבק בה בסוד ערלה שהוא רע שבעור הה', שהוא נוקבא הנקרא ה', ויונקת מטפה קדושה.

קטז) ובזה תבין מ"ש בסוד המסך שבין אצילות לבריאה וכו', שהוא אותו עור של הבינה החופף על כל זו"ן. והבן, כי כמו שיש צלם בפנים דה' אורות נרנח"י פנימיים מלובשים בנה"י דאמא, וכנגדם יש ה' מקיפים בבחי' נה"י דלבושין דבינה המתלבשת בג' כלים מקיפים דלבושים דז"א עצמו, כן יש הארת אחרת חיצונית מכולם, והיא הארת העור דז"א, הנקרא הבל דגרמי,

אור פשוט

בעתיק כלפי כל פרצופי אצילות, וסיימה אותם במקום החוה של תנה"י דא"ק, ששם הופרסה הפרסא שבין אצילות לבריאה בעת יציאת הקטנות דנקודים. כנ"ל אות ע' ד"ה ותחילה, ולפיכך בעת הארת הזווג דע"ב ס"ג דא"ק, המוריד את ה"ת ממקום נקבי עינים אל הפה, ומחזיר את הג"ר למדרגה, אין הפרסא שבין אצילות לבריאה נחלשת כלל משום זה, כמו שקרה בעת גדלות של ז"ת דנקודים. כי אין שם הורדת ה"ת אלא ליסוד בלבד, ולא למלכות, ואפילו בדיקנא דא"א אין שם בחינת מלכות, כנ"ל בדיבור הסמוך, שעיי"כ אין מלכות דאמא נכללת במוחין אלו דג"ר, כנ"ל. ולפיכך נשארת הפרסא על תקפה, כי היא ממש אותה בחינת מלכות דאמא שאיננה נכללת במוחין דז"א, והיא אינה מקבלת שום שינוי ע"י כל המוחין דגדלות היוצאים על ידי הורדת ה"ת

מזבן, שאע"פ שמשמע מדברי הרב, שבחינת עור דז"א הוא עצמו קליפת נוגה ובה דבוקים ג' הקליפות, כנ"ל, הרי אין זה אלא התכללות בלבד, ועצם קליפת נוגה היא מבחוץ לז"א לגמרי, שהרי אומר כאן במפורש שהחשמל דאמא מלבשת ע"ג העור דז"א, ומפסקת בין העור דז"א לקליפת נוגה, וקליפת נוגה אינה נאחזת בעור דז"א אלא בעור דאמא המלביש עליו מבחוץ בסוד חשמל. וזכור זה.

קטו קטז) ובהאי נוגה מפתי סט"א לחוה כי נדבק בה בסוד ערלה וכו' ובזה תבין מ"ש בסוד המסך שבין אצילות לבריאה שהוא אותו עור של הבינה: כי סוד המלכות דאמא שאיננה נכללת במוחין דז"א, שנעשית לחשמל השומר אותה מקליפת נוגה, היא בחינת מלכות דצמצום ב' סוד ה' ועירא הנ"ל, אשר נתקנה לבחינת נוקבא

בית שער הכוונות

וזו ההארה ג"כ מתלבשת תוך עור הבינה וסובבת עור הו"א, ויש בה בחי' צלם הבל דגרמי. ונלע"ד שהם הם בחי' הרפ"ח ניצוצין והבן זה.

ק"ו) וזאת הבחינה נקרא חשמ"ל, שהוא צלם הבל דגרמי שבעור, והם המלבושים האחרים ממשים בין לבושי ז"א ובין לבושי נה"י דאמא, שהם כלים לאורות מקיפים, כולם נקרא חשמל.

ק"ח) ויש חשמל זכר ויש חשמל נקבה שהם המלבושים האמתיים, אבל העור אינו נקרא חשמל גמור, כי איננו לבוש נפרד, אלא הוא כעין חשמל ולא חשמל ממש, והבן זה מאד.

ק"ט) ובתוך עור זה, יש כלי הנפש, שהוא הבשר, ושם אופנים וחיות ושרפים, וכנגדם ד' רוחות הגוף מזרח ומערב וכו'. ובפנים מכולם, העצמות

אור פשוט

עצמו, כנ"ל בסמוך, וע"כ לא היה יכול לברר רק בחינת נשמה דחיה, המאירה בו רק עד החזה, ומחזה ולמטה נשאר אב"א, משום שפרצוף החשמ"ל דו"א עצמו אינו מאיר רק עד החזה שבו, ומחזה ולמטה הוא בחינת נוגה בלתי נברר כנ"ל אות ע"ח ד"ה קודם עש"ה ובחינת העור דו"א הנקרא נוגה היא ממש בחינת מחזה ולמטה של החשמ"ל שלו שהוא פרצוף הבשר, כמ"ש שם, אמנם הן מחזה ולמטה של פרצוף הבשר, והן פרצוף העור, נבחנו בז"א שכולו טוב בלי רע כלל, והוא מטעם שהחשמ"ל דאמא שה"ס הפרסא כנ"ל היא השומרת את החשמ"ל דו"א ואת העור שלו שלא ימשיכו כלום מהארת ג"ר דנשמה למחזה ולמטה, וכיון שאינם ממשיכים אלא הארה מועטת דהיינו הארת ו"ק, הם נחשבים לטוב בלי רע כלל. ולא עוד אלא אפילו עצם קליפת נוגה שהיא מחוץ לפרסא דאצילות וכן מחוץ לחשמ"ל דאמא, נחשבת ג"כ לכולה טוב בלי רע כלל, והוא מטעם שהיא ג"כ דבוקה ויונקת מן החשמ"ל דאמא, שדבקות זו מודדת לה הארה מועטת כדי חיותה, ואז היא טוב בלי רע. כמ"ש הרב בע"ח שער מ"ט פ"ד בשם

בחזרה למקום הפה, וז"ס השמירה שלה שלא תתפשט עוד כלום מהארת אצילות לבי"ע, כמו שקרה בזמן שביה"כ, והבן היטב.

וז"ס החשמל דאמא המלביש את כל פרצוף ז"א מראשו עד רגליו. כי ענין החשמל והעור דו"א הנוהג מחזה ולמטה שלו, נוהג בכל ספירה וספירה מרת"ס שלו, ונמצא שיש לקליפת נוגה אחיזה בכל השלישים תתאין שבכל ספירה שבו, דהיינו בעור אשר שם, וע"כ נוהג שם גם בחינת הפרסא שה"ס החשמ"ל דאמא המשמר את הארת האצילות שלא תגיע לנוגה ולג' הקליפות, ונמצא שאותה הפרסא הנוהגת בין אצילות לבריאה, נוהגת ג"כ בכל קומתו של ז"א בכל ספירה על בחינת העור שלה, אלא שם היא נקראת חשמ"ל ומלבוש על גבי העור, ומתחת רגליו היא נקראת פרסא. והבן זה.

וזה אמרו "וכאשר העוונות גורמים אז החשמ"ל מסתלק ונשאר עור ז"א לבדו ויש בו ניצוץ קדושה בפנימיותו והוא ו' שבעור, והעור עצמו נשאר רע שהוא קליפת נוגה והיא יונקת משם" פירוש, כי נתבאר שכל הכלים דאדם הראשון היו מן חשמ"ל דו"א

בית שער הכונות

כמראה אדם, בחי' נשמה לנשמה, שמעולם אינה מתלבשת בכלי, ונקרא אדם בסוד חכמה: כ"ת, מ"ה, שהוא אדם והבן זה.

(קכ) והנה במש"ל כי הלבושים הם אר"מ, ועליהם העגולים שהם הרקיעים והיכלות הנקרא שמים, תבין פסוק עוטה אור כשלמה. כי נתעטף הקב"ה בטליתו שהוא אר"מ המתעטף בטלית, שהם הלבושים האמתיים יותר הפנימית. ואז נוטה שמים כיריעה, כי מהארת הלבושים יצאו משויריהם בחי' העגולים, שהם שמים, שהם חיצונים מן הלבושים.

אור פשוט

זהו קומת ו"ק דיניקה, שבהם לא יוכל להיות שום מיעוט לעולם.

אבל מבחינת הכלים דאד"ר נפלו כל ג' הכלים שלו, להיותם כולם מבחינת חשמ"ל דז"א שנפגמו ע"י ג' הקליפות, וע"כ לא נשארה בו כי אם בחינת חשמ"ל דג"ע דעשיה עם אור נפש דנפש לבד, כנ"ל בדברי הרב אות פ"ד ד"ה ונאשר. ובוה נמצא, אשר חטא דעצה"ד, הוא ענין אחד עם שביה"כ דנקודים, כי גם אד"ר המשיך מהארת אצילות לבי"ע ועבר על גבול הפרסא כמו ז"ת דנקודים. וע"כ נסתלקו ממנו נר"ן לשורשם הכלים שלו נפלו לקליפות, כמו שקרה לו' תחתונות דנקודים בשביה"כ. והבן היטב בכל המתבאר, ואז תבין חטא עצה"ד על מתכונתו.

(קכ) נתעטף הקב"ה בטליתו וכו' נוסף שמים כיריעה כי מהארת הלבושים יצאו משויריהם בחינת העגולים שהם שמים: כבר נתבאר זה, אשר ע"י עלית ה"ת בעינים בעת צמצום ב' נפרדו הלבוש והיכל, שהם ב' הכלים דז"א ומלכות, מן בחינת הכלים הפנימים דכל מדרגה, ונעשו לכלים מקיפים, הנקראים לבוש והיכל, (כנ"ל אות ס"ז ד"ה השורש) עש"ה. ונמצא שהלבושים שהם מקיפים דיושר הנק' טלית, הם מהשוירים של הכלים הפנימים, דהיינו הכלי דז"א שנפרד מהם. וההיכלות הנקראות שמים הם יצאו

הזהר, אשר בעת שהנוגה מתחברת עם החשמ"ל היא נעשית טוב, עש"ה.

אמנם בעת שאדם חוזה נתפתו אחר עצת הנחש ואכלו מעץ הדעת, דהיינו שבידורו המשיכו הארת ג"ר למחזה ולמטה שלהם, שהוא בחינת שש תחתונות דעשיה, הנמצאים מתחת הפרסא דאצילות (כנ"ל אות פ"א ד"ה אמנון) ועברו על גבול הפרסא, שה"ס החשמ"ל דאמא, גרמו בזה להסתלקות החשמ"ל דאמא מן עור דז"א, כדברי הרב כאן, וגם גרמו שאש מתלקחת הקליפה הג' של ג' הקליפות, בתחברה ונעשית אחת עם קליפת נוגה ועם שאר ה' קליפות, ואז נעשית הנוגה רע גמור כמו ג' הקליפות, כמ"ש בע"ז הנ"ל שמים פ"ד, וגם היא נתדבקה בעור של ז"א, וגם בחשמ"ל דז"א עצמו, ועתה אין החשמ"ל דאמא משמרתו ואז גם החשמ"ל הזה נהפך להיות עור דהיינו לט"ר, ונפלו לקליפות, וחזרו ז"א לבחינת ו"ק דיניקה, ונקבא דז"א לבחינת נקודה תחת היסוד, כמ"ש הרב בע"ז שער ל"ו פ"ב. כי אחר שנפגמו הכלים דחשמ"ל ועור שלו ונפלו לקליפות, לא נשאר בו אז כי אם הכלים דפנים, שהם תב"ד חג"ת עד החוזה, ונקודת החוזה היא כתר הנוקבא אשר בהם מתלבשים האורות דרוח נפש לבד, וירדו כלים דחב"ד לתג"ת, וכלים דחג"ת לנה"י, ונקודת החוזה לנקודה תחת היסוד,

קכא) ונבאר עתה ענין העוה"ז, כי הנה הרקיעים שאנחנו רואים בעינינו הם י' עגולים שבראש המלכות דעשיה, ובאותו אמצעי החלל שלהם מתפשט גוף קו יושר דמלכות דעשיה, דרך אמצע חלל, והוא בג"ע הארץ. וע"ג הגוף הזה הוא עור כנ"ל. וע"ג העור הם הקליפה כנ"ל. וסביבותיהם הלבושים דמלכות דעשיה עם אורותיהם המקיפים, וסביבותיהם הם הרקיעים הנזכר.

קכב) וזה ענין, זאת ירושלים בתוך הגוים שמתיה וסביבותיה ארצות, כי מלכות דעשיה נקרא ירושלים, וסביבותיה הם הקליפה, שהם הע' שרים, הנזכר פרשה ויקהל ר"ט.

קכג) וקו זה נמשך עד הקרקע, נמצא כי אמצעית קרקע הוא ג"ע הארץ והוא חומר זך מאד קדוש, וסביבותיו הארץ הזאת חומרית מאד, ששם שולטים הקליפה, ובה שמרי הקליפות הגסות, שאין גסות גדול מהם. והוא תכלית הבירור והעביות, כי כמו שג"ע הארץ תכלית גסות ועביות של כל העולמות והיכלות עליונים דקדושה, כן הארץ הזו תכלית ועביות דקליפות. לכן כל מעשה עוה"ז קשים ורעים, והרשעים גוברים בו, בסוד יש הבל אשר נעשה על הארץ.

אור פשוט

אמנם יש לזכור שאע"פ שמבחינת הכלים נמצאים המקיפים דיושר יותר חשובים ממקיפי העיגולים כנ"ל, אבל מבחינת האורות הוא להיפך, כי מקיפי יושר הם בחי' מקיפים דחיה, ומקיפי עיגולים הם בחינת מקיפים דיחידה. כנ"ל אות ט"ז ד"ה ועל.

קכא) יוד עיגולים שבראש המלכות דעשיה ובאותו אמצעי החלל שבהם מתפשט גוף קו יושר דמלכות דעשיה וכו': כי אין עיגולים רק בבחי' ע"ס של ראש, כנ"ל אות ל' ד"ה העיגולים. ולכן כל היוד עיגולים דעשיה מקיפין רק על ראש דעשיה לבד, ומפה דראש עשיה ולמטה עד ג"ע הארץ כבר אין שם רק בחינת יושר בלבד. גם תזכור מ"ש לעיל שהעגולים הם כגלדי בצלים מקיפים זה על זה, ומבחינה זו הרי בהכרח שהם מקיפים גם על הגוף, אלא הפירוש הוא שבחינת עובי העגולים הנוגעים

מהשירים של הלבושים, כי הכלי של המלכות הוא משירי הז"א. אמנם אלו ואלו הם בחינת עגולים, כי המקיפים דלבושים הם מתעגלים תוך העיגולים דהיכלות, כמ"ש הרב בע"ח ש"א פ"ד, ומה שהם נק' מקיפים דיושר, הוא מטעם, שמטרת הצמצום ב' היו משמשים בא"ק בבחינת היושר דהיינו בכלים הפנימים שלו, כנ"ל אות ל' ד"ה העיגולים. אבל בחינת העיגולים דהיכלות, שהם בחינת המלכות, הרי אפילו בא"ק הפנימי לא היו משמשים לבחי' יושר ע"כ נקראים בשם מקיפים דעיגולים.

ויש עוד לפרש בדברי הרב כאן, כי נודע שהעגולים מקבלים אורותיהם רק מג"ר דיושר, וע"כ מקיפי היושר מקבלים האורותיהם קודם המקיפים דעגולים, מפני שהם קרובים יותר אל הכלים הפנימים, כנ"ל שבצמצום א' היו משמשים לכלים פנימים.

קכד) ובוזה תבין ענין הכינוים, אשר נמצא בכל ספירה וספירה עצמו מספר, כי הנה מצאנו כינויים בדומם, כמו כסף וזהב אבנים טובות וסלעים וארץ ונהרים ויאורים והרים וגבעות. וכל שאר פרטיות דהיכלות, המכוונים לבתים ושדות וקרקעות, ובהם כלולים כל מיני הדומם ב"ס דהיכלות ובפרטות פרטות, וכולם צודקים ממש. ועד"ז כנויים רבים בלבושים, ועד"ז ועד"ז כנויים רבים באיברים, וכולם אמתיים נכוחים למוצאיהם.

קכה*) ביאור ג"ע הארץ. כבר נתבאר שהיא נקודת האמצעי של קו משה היום של כל העולם, והוא לדרום א"י, והוא נגד בינה דמלכות עשיה כנ"ל, שהוא עולם הבא הצפון לצדיקים לעוה"ב. ונודע שהס"א אין לה אחיזה בבינה, ולכן אין סט"א בג"ע.

קכו) משא"כ בבהמ"ק, שאע"פ שהוא נקודת היסוד, הוא יסוד דמלכות, וג"ע הוא בינה דמלכות. ונודע שהחצונים אין להם אחיזה בבינה, וגם בחסד שהוא זרוע ימין, אך ביסוד דנוקבא, לפעמים יש בהם דם נדות ח"ו, שהוא ימי החורבן, שאז שלטה בה סט"א, ובכללות הדם תכף אזלא לה. וכן כשיש הלנת מת בירושלים, אך לא בעיקרו. אך בג"ע אין לה אחיזה כלל.

קכז) ואמנם קרקע הגן, שהוא הארץ שלו, שהוא בינה דמלכות, נוגעת

אור פשוט

דא"ק אל נקודת הסיום דקו היושר דעשיה, כשיעור ז"ת דמלכות דעשיה. אמנם אין עקביים דא"ק מאירים בשתא אלפי שני, כי הפרסא דצמצום ב' שומרת על הארתם, ומכסה אותם מן ב"ע, אלא לעתיד יתגלו העקביים שלו בסוד ועמדו רגליו על הר הזיתים (כנ"ל) אות מ"ט ד"ה עשר). וע"כ מטרם גמר התיקון נמצאת הארץ הזאת בתכלית העביות של כל הקליפות, כי שום הארה דיושר איננה מגיעה לכאן, שהרי אפילו קו היושר דעשיה, מסתיים בבינה דעשיה, ועקביים דא"ק מכוסים כנ"ל. קכו) ורקיעים שלה הם פ' ספירות ראשונות שלה וכו': כלומר, שהרקיעים שהם המקיפים דעגולים ויושר, הם מסבבים על ט"ס דראש שלה, ומפה דראש ולמטה,

ביושר ועוברים עליו, אינם נוגעים אלא בע"ס דראש לבד.

קו יושר דמלכות דעשיה דרך אמצע חלל והוא בג"ע הארץ וכו': כי הקו דעשיה נמשך מצמצום ב', כי כל אורות דאבי"ע הם מצמצום ב'. ונודע שנקודת הסיום דצמצום ב' היא במקום בינה, כי מלכות המסיימת עלתה למקום בינה, כנ"ל אות כ"ו ד"ה צמצם, וז"ס שהקו הזה מסתיים בג"ע הארץ שהוא בחינת בינה דמלכות דעשיה, ואינו מסתיים על נקודת עוה"ז החומרי, כמי הסיום רגליו דא"ק הפנימי שהוא מסתיים על המלכות שהיא הארץ החומרית ממש שבעוה"ז, כי היא בחינת צמצום א' (כנ"ל אות מ"ח ד"ה ורגלי) ונמצא שיש הפרש גנקודת הסיום

ואינה נוגעת בזאת הארץ שלנו, והיא יותר זכה במאד מאד כערך היסוד אל בינה, ורקיעים שלה הם ט"ס ראשונות שלה, ע"ד שבארנו בעה"ז שלנו, והנהר הוא היסוד שבה. ועץ החיים הוא ת"ת שבה.

קכח) ועץ הדעת עטרת היסוד שבה, שהנהר יוצא מתחתיו, ועץ הדעת סמוך לו. ולהיות ג"ע ארצי, יש בו קצת אחיזה כל שהוא משם להחצונים, והוא טו"ר אלא שאין נכנסין בתוכו.

קכט) ובחטא אדה"ר גרם שיכנס הנחש עד עץ הדעת ונגע בו, וצעק העץ ואמר רשע אל תגע בי. והיה האתרוג, שהוא נגד עטרה כמבואר אצלנו, בסוד הלולב שהוא עץ החיים, ע' תמרים, ע' ענפים, י"ב עיינות, י"ב שבטים.

אור פשוט

פגם, להיותם כלים דאצילות שלמעלה מפרסא דצמצום ב', והם ז' כלים חב"ד חג"ת עד החוה, שבהם מלוכשים אורות דנפש רוח, רוח בחב"ד, ונפש בחג"ת, ולכן מצד התלבשות אורות אלו בהם, הם נקראים חג"ת נה"י, כי אור הרוח נקרא חג"ת, ואור הנפש נקרא נה"י. ונמצא שמקום החוה דכלים, הוא מבחינת האורות דיסוד. ודע, כי ליסוד הזה שבמקום החוה קורא הרב תמיד, בשם יסוד דקטנות. כי בעת שקונה נשמה, עולים כלים דחג"ת ונעשים לחב"ד, שבהם מתלבש ג"ר דנשמה, וחג"ת שהיו נה"י עולים ונעשים לחג"ת, כי בהם מתלבש עתה הרוח, והוא משיג נה"י חדשים שבהם מתלבש הנפש. ונבחן עתה שיש לו ב' יסודות, כי אין העדר ברוחני, ונמצא היסוד דקטנות שהיה במקום החוה בעת הקטנות, עומד שם גם עתה בעת גדלות דנשמה. ונוסף עליו יש לו עתה יסוד מנה"י החדשים, והוא נקרא בשם יסוד דגדלות א'. ובעת שממשיך אורות דחיה שהיא גדלות ב', נמצא נבחן בערכו, שחב"ד וחג"ת דנשמה הם רק בחינת חג"ת אליו, ועתה ע"י אור החיה עולים חב"ד חג"ת דנשמה ונעשים לכלים דחב"ד דחיה, ונה"י דנשמה עולים

נמשכים ז"ת דיושר שלה, כמ"ש הרב לפנינו, אשר עץ החיים הוא ת"ת שבה, והנהר הוא יסוד שלה, ועץ הדעת הוא עטרת היסוד שבה. קכט) ובחטא דאדה"ר גרם שיכנס הנחש עד עץ הדעת ונגע בו, וצעק העץ רשע אל תגע בי וכו', בסוד הלולב שהוא עץ החיים, ע' תמרים וכו': והנה לכאורה תמוה, כי הלולב הוא בחינת יסוד, ולעיל אומר שלמטה מחוה הוא עץ הדעת. אכן יש כאן עמקות גדולה, וצריכים להבינו היטב. כי יש תמיד ערך הפכי בין כלים לאורות (כנ"ל אות ט"ז ד"ה ואין ע"ש). כי יסוד דקטנות דאורות, עומד במקום החוה של הפרצוף, וכשנעשה הזווג ביסוד דקטנות הזה, להמשכת מוחין דחיה, נמצא יסוד זה עולה למקום הדעת דמוחין, וע"כ נקרא עץ הדעת, להורות שנעשה הזווג במקום הדעת, שע"ז הוא פוגם בפרסא דצמצום ב', שה"ס מלכות דאמא שאינה בכלל המוחין דז"א, כנ"ל אות פ"א ד"ה החזירם.

וטעם עליה זו של יסוד דקטנות, הוא, כי עקרו של ז"א הוא מבחינת הכלים דפנים דז"ת דנקודים, שיצאו למעלה מפרסא, דהיינו למעלה מחוה דפרצוף תנה"י דא"ק, (כנ"ל אות ע' ד"ה ויש ע"ש) שבהם אין שום

בית שער הבונות

קל) ושאר ספירות אשר שם, הם שאר עצי הגן, כמ"ש מכל עץ הגן אכול תאכל. והיכל קן צפור, שבו משיח בן לאה העליונה, היא בינה שבבינה, מבחי המלכות שבה, בסוד והאם רובצת. והרקיעים ט"ס עלאין דילה, ובאמצע אותן הרקיעים נקודה חזא הנקרא עדן, שהוא חכמה, ובו כלול כתר, ובוה נשלם כל הי"ס דמלכות דעשיה.

קלא) ולהיות רקיע הגן הנ"ל בחי' הדעת, ונקודת אמצעי חכמה עדן, והוא בסוד זורע ימין שאין בו קליפה, לכן רקיע זה, יותר מעולה מרקיע עה"ז, כנוכר ויקהל דר"ט, שנעשה מאש ומים עלאין. והנה זה הרקיע הוא תוך הרקיע

אור פשוט

עומד בדעת, במוחין בין חו"ב, שהם הג"ר דחיה, נמצא פוגם את ה' זעירא דהבראם שנתקנה ברדל"א, שהוא סוד החשמל דאמא והפרסא שמתחת אצילות, (כנ"ל אות קט"ו ד"ה וד"ט). ואז נמשך השפע לג' קליפות הטמאות הנ"ל שהוא הנחש הטמא, והממשיך אותם נופל עמהם יחד למקום הקליפות והמיתה, שז"ס הכתוב, ביום אכלך ממנו מות תמות. הרי שהזווג דיסוד דגדלות, מושך כל החיים, והזווג דיסוד דקטנות הוא הממית את כל החי. והבן זה.

ח"ש הרב, שהלולב הוא עץ החיים, כי הלולב הוא בחינת יסוד דגדלות, שממנו נמשך כל החיים כנ"ל, ואומר שה"ס ע' תמרים וכו'. רומז בזה, שהוא סוד ע' טובה, כי הזווג מכונה בשם הסתכלות עינים, כמ"ש הרב בשער הנקודים, וע"י זווג הזה יוצאים י"ב פרצופי אצילות, כנודע, שיש ד' פרצופין בכתר: עתיק ונוקבא, אריך ונוקבא. וכן בחו"ב: או"א, וישסו"ת, וכן בוו"ן: זו"ן הגדולים ועקב ולא. והוא הרמז י"ב עינות, כי הם יוצאים על י"ב זווגים. אבל הס"א אין להם אלא סוד עשתי עשר בלבד, בסוד כל המוסיף גורע, כמ"ש בווהר שהמוסיף ע' על שתי עשר נגרע ונעשה עשתי עשר. כי הס"א הוא מלכותא בלא תגא, שה"ס הדכר דעתיק שהוא א"ס שתיכף נסתלק מהם, ולא נשאר

ונעשים כלים לחג"ת דחיה, ויוצאים לו נה"י חדשים מבחינת חיה.

ומתוך שחב"ד חג"ת דנשמה עלו שניהם ונעשו לחב"ד דחיה, נמצא עתה שמקום החזה ששם עומד היסוד דקטנות נעשה עתה לבחינת דעת דחיה. הרי שעל ידי אור החיה, עולה היסוד דקטנות למקום הדעת. ועל שם זה נקרא הזווג דיסוד דקטנות בשם עץ הדעת. וזכור זה, כי הוא עמוק מאד.

אבל הזווג דיסוד דגדלות דחיה, דהיינו היסוד דנה"י החדשים שהשיג בעת המשכת מוחין דחיה, ששם מתלבש אור נפש דחיה, כנ"ל, הוא נקרא בשם עץ החיים, והוא מטעם שהוא ממשיך רק בחינת ו"ק דחיה, מהדעת דרדל"א המתגלה במוחא דאורא דא"א, אשר כלפי בחינת אור החיה שברדל"א, הוא ו"ק, כי ג"ר דאור"א דנקודים נגזו ברדל"א, ואינם מתגלים אלא בגמר התיקון, שה"ס הגניזה דמלכות דא"ק, סוד ה' גדולה ששמשה בנקודים, ואין הרדל"א משפיע לאצילות, אלא בסוד ה' זעירא דהבראם, (כנ"ל אות מ"ה ד"ה המלכות) וע"כ הוא נקרא עץ החיים, כי כל המוחין דאצילות ואורות דחיה הם ע"י זווג יסוד דגדלות דנה"י החדשים דמוחין דחיה. אבל היוצא ע"י זווג יסוד דקטנות, שהוא זווג דמוחין של הג"ר דחיה, כנ"ל, שמקום החזה ששם היסוד דקטנות,

דעה"ז דעשיה, והוא רקיע החופף כנגד הגן, ולא יותר, והוא תחת הרקיע דעשיה, דבוק עמו בתוכו.

קלב*) וכשחטא אדם הראשון נסתלקו ממנו המוחין, וחזר [הז"א] בסוד היניקה לבד, ואז גם החשמ"ל עור דתבונה, נסתלק, ונשארו הוא ואשתו ערומים, ואז יונקים ממנו החצונים, ונעשה העור ההוא טו"ר.

קלג) והענין, כי הלבוש שלהם אז, הוא מבחינת אלהים קדושים, מקטנות דיניקה, הנקרא נחש הנושך בערייתה, בסוד קריעת י"ס, שהוא בחינת אלקים קדושים דקטנות, כנזכר במ"א, לכן הלבוש הזה דקטנות כולו, נקרא משכא דנחשא והבן זה. וזשרז"ל כתנות עור משכא דחוייא, ואז הנחש החצון הטמא יונק משם ונעשה טו"ר עור, וז"ס חשמל. כי כשפתה את חוה, הוא בכח זווג היסוד דיניקה עם אור דאלקים, משם נאחזו ויונקים ממנו, והבן ענין זוהמת הנחש מה עניינה.

קלד) כלל העולה כי כל זמן שחזור ז"א בסוד יניקה מתלבש כתנות עור חשמ"ל, וזה בלילה כנ"ל, ואז יונקים חיצונים בלילה בסוד תרין צפרין.

אור פשוט

אלא מהחשמל דז"א, כנ"ל אות ק"ד ובאות קט"ו ד"ה ח"ס.

קלג) הלבוש שלהם אז הוא מבחינת אלקים קדושים מקטנות דיניקה הנקרא נחש הנושך בערייתא וכו': כי ענין החטא דעצה"ד הוא מבחינת היסוד דקטנות כנ"ל בדיבור הסמוך, והקטנות נקראת תמיד בשמות אלקים, וע"כ נקרא, וזווג היסוד דיניקה עם אור דאלקים. והיסוד נקרא נחש הנושך בערייתא, להיותו מסלק החשמל דאמא, כנ"ל, שאז הנחש הטמא, הכלול מ' הקליפות מתדבק ויונק מעור וחשמל דז"א, ועושה אותו טו"ר כנ"ל.

קלד) בסוד יניקה מתלבש כתנות עור חשמל וזה בלילה: כלומר, שהחשמ"ל דאמא מסתלק, והחשמ"ל דז"א נעשה לבחינת כתנות עור, שפירושו טו"ר דנוגה. וע"כ יש

להם אחיזה אלא בעשתי עשרה בלבד. וז"ס שצעק העץ רשע אל תגע בי הרומז על הנ"ל. קלב) וכשחטא אדה"ר נסתלקו ממנו המוחין וחזר הז"א בסוד היניקה לבד ואז גם החשמל עור דתבונה נסתלק מהז"א: כן צריך לומר, כי באדה"ר לא נשאר אחר החטא אלא בחינת נפש לבד, כנ"ל אות צ"ו. ובשער הפסוקים סימן ב', מבואר שלא נשאר בו אלא נפש דנפש, ע"ש. אלא רק ז"א נשאר בסוד יניקה כמ"ש להלן, שכל זמן שז"א חוזר בסוד יניקה מסתלק ממנו החשמ"ל, הרי שהמדובר הוא בז"א.

ומשמיענו שמהמת הסתלקות החשמל מן ז"א, נשארו האדם ואשתו ערומים מכל הכלים שלהם שהלבישו הנר"ן של האצילות שהיה לו, כי נפלו בקליפות ונעשו טו"ר. והוא מטעם שכל הכלים של אדה"ר לא היו

(*) ע"ה ח"ב שמ"א פ"א.

בית שער הכוונות

ובבוקר חוזרין המוחין ואנו מברכין בבקר מלביש ערומים כנוזר במ"א,
ואמנם אע"פ שמסתלק החשמ"ל נשארינ בחי' הצפרנים להגין, כי אם היו
יונקים משם תהיה יניקתן גדולה מאד ח"ו.

אור פשוט

יניקה לחו"ב דקלי' הנקרא ב' צפרים. כנ"ל באורך ועי' באות קי"ד.

בית שער הכונות

ע

פרק י

קלה.) ובוה יובן ענין אזה"ר שהיה לו ב' נשים א' נקרא לילית וב' היא חוה. והענין, כי אזה"ר הוא דמיון ד"א, וד"א יש לו ב' נקבות לאה ורחל. וכבר ביארנו כי לאה היא דינין קשין מאד מפני שהיא אחוריים של אמא, ועוד שהיא למעלה במקום הסתום, אבל רחל היא נמתקת כי היא במקום הגלוי של החסדים.

קלו) והנה ד"א נקרא אדם, כי הוא סוד מ"ה שהוא הו"ה דמילוי אלפין

אור פשוט

רחל היא נמתקת כי היא במקום גלוי של חסדים: טעם ב' הוה תלוי בטעם הראשון הנ"ל בדיבור הסמוך, כי המחזין דחיה הנמשכין ע"י הווג דיסוד דגולות דנה"י דחיה, אינם יכולים להתגלות מחוה ולמעלה ד"א אלא רק מחוה ולמטה ד"א, באופן שאפילו בעת שיש לו"א מחזין דחיה, והא נשאר בחסדים מכוסים מחוה שלו ולמעלה, והארת חכמה בחסדים הנקראת גילוי של החסדים, הם רק מחוה ולמטה כנודע. וד"ש, לפי שלא נחנה להיות לנוקבא רק מחוה ולמעלה ד"א, ששם אין הארת חיה מתגלית, ע"כ עוד הדינין שלה מזמן ביטול הג"ר דא"א שורים בה, בלי תיקון. אבל פרצוף רחל, שהיא בחינת הנוקבא דנה"י שלו שמחוה ולמטה, הרי יש לה במקום הגלוי כל מחזין דחיה, והארת חיה מבטלת כל האחיזה של החיצונים לגמרי, וע"כ היא נמתקת לגמרי. משא"כ לאה אינה נמתקת רק במחזין דנשמה המאירים מחוה ולמעלה, כי גילוי הארת חיה אינה נהגת בה, כנ"ל, וע"כ נחשבת לבלתי נמתקת לגמרי.

קלו) המילוי הוא בחינת נקבה לפי שכלה דינין: ד' אותיות הו"ה הפשוטה, רמזות על עצמות הספירות שבמדרגה, והיינו מבחי' הע"ס דא"י שבהם והמילוי

קלה) לאה היא דינין קשין מאד מפני שהיא אחוריים דאמא: כי היא בחינת האחוריים דא"א עלאין דנקודים אשר נתבטלו ונפלו למקום זר"ן בעת שבירת הכלים. ומתוך שג"ר דא"א אלו נגנזו ברדל"א, כנ"ל בדיבור הסמוך, ע"כ אין תיקון לאחוריים שלהם שיחזור ויעלו לא"א כמו שהיו בעת הנקודים, מטרם גמר התיקון, והיינו אחר שתתגלה המלכות דצמצום א' שנגנזה ברדל"א, כי אז תחזור ותתגלה קומת הסתכלות עיינין דנקודים באצילות, והאחוריים שנפלו למקום זר"ן יתחברו שוב בא"א כמקודם לכן בעת גדלות הנקודים. ואלו האחוריים נקראים בשם לאה, וע"כ תיקונה הוא רק ב"א, והיינו במקום הנפילה, שהיא נתקנה כאן להיות נוקבא ד"א, כי כל תיקונה הוא רק ממנו, כל עוד שלא תוכל לחזור למקומה לא"א עילאין. וע"כ בע"ז שר"ז פ"ד.

וזה אמרו "לאה היא דינין קשין מאד מפני שהיא אחוריים דאמא" כי אין תיקון לדינין שלה בכל שחא אלפי שני, כי היא אינה מתתקנת אלא בוווג דמחזין עילאין דחיה בסוד הדעת הממשיך ג"ר דחיה, שהוא בחינת ג"ר דנקודים. וע"כ נבחנת בסוד דינין קשין מאד.

ועוד שהיא למעלה במקום הסתום אבל

(*) ע"ה ח"ב של"ח פ"ב.

גימטריא מ"ה, ואד"ם. ונודע כי פשוט של הוי"ה הוא העיקר, כי המילוי הוא בחי' נקבה, לפי שכולה דינין, ומילוי גימטריא אלקים. וגם נקרא מילוי, מפני שכל כח הנוקבא ועצמות אורותיה וכחותיה כולם גנוזים תוך הדיא, כי עטרא דגבורה הוא תוך דיא ואח"כ יוצא חוץ ממנו.

קלו) באופן, כי הנוקבא היא מילוי של הדיא, כי מילוי הוא בסוד העיבור הממלא תוכיות בטן אמו. לכן המילוי הוא בחי' נוקבא. והנה מילוי שם מ"ה גימטריא י"ט, אחר שתסיר אותיות פשוטות שהוא גימטריא כ"ו, נשאר מילוי גימטריא י"ט, גימטריא חריה.

אור פשוט

מעלה בו, ואח"כ הוא משפיע קומה זו, כמות שהיא מלוכשת באר"ת, אל הנוקבא הנפרדת שלו רחל, ונמצא שכל המחזין של הנוקבא היא בחינת מילוי בלבד, שהרי הוונג נעשה תוך דיא, והיא נוטלת הקומה מן המוכן, כנ"ל. וזה טעם כי שבחינת המילוי הוא נוקבא. וזה טובב ביחוד על מ"ש להלן, שהנוקבין לאה ורחל מרומזות באותיות המילוי של הוי"ה דמ"ה של הדיא. אמנם טעם האי הוא על כל המדרגות כלם דסורין ונוקבין.

קלו) המילוי הוא בסוד העיבור הממלא תוכיות בפן אפי: רומז בזה שכל תחתון הוא בחינת המילוי של פרצוף העליון ממנו, להיותו יוצא מעיבור דעליון. וזהו ענין אר"ת, וצריכים לזכור כל מה שביאר בסוד הסתלקות התפשטות כי אצל פרצופי א"ק, ונתבאר היטב בחלמוד עשר ספירות בחלק ד' ובחלק ה', ונבאר כאן בקיצור נמרץ ויזעיל רק לבקיאם בחלקים הנ"ל. כי השתלשלות הפרצופין זה מזה בא ע"י ביטוש אר"פ באר"מ הגורם להזדככות המסך דגוף לבחינת מסך דראש, שע"י זה מסתלקים כל אורות דגוף, אמנם נעשה וונג במסך בראש של הפרצוף, שע"י זה יוצאת התפשטות חדשה של קומת ע"ס, וזו התפשטות נבחנת לבחינת בן של הפרצוף ולתחתון שלו, וגם

של די האותיות רומז על בחינת המלכות והמסך שבכל ספירה שעליהם נעשה הוונג דהכאה, המעלה אר"ת ומלביש לע"ס דאר"י. ומצד אחד אותיות הפשוטות יותר חשובות, להיותם עצמות הספירות ועיקר של הפרצוף. ומצד אחד המילוי יותר חשוב, להיותו מחד קומת הפרצוף, כי אין האר"י מאיר בפרצוף אלא לפי שיעור האר"ת העולה: שבמילוי ע"ב עולה אר"ת עד חכמה, וע"כ יש בפרצוף אור החכמה, ובמילוי ס"ג עולה אר"ת ומלביש רק עד הבינה, וע"כ המדרגה היא בקומת בינה בלבד, והיא חסרה מאור החכמה, ופי' עדין. והוא מטעם שאין השגה באור בלי כלי, וע"כ אע"פ שיש ע"ס דאר"י בכל מדרגה, מ"מ אינה מקבלת אלא לפי קומת הלבוש, שהוא האר"ת, וע"כ נבחן המילוי לבחינת נקבה דינין, כי המלכות והמסך שבה היא בחינת נקבה דינין, כנודע. וזה נתבאר באורך בספר תע"ס בחלק ג'. וכן בהסתכלות פנימית בחלק ב'.

מפני שכל כח הנוקבא ועצמות אורותיה וכחותיה כולם גנוזים תוך הדיא ופי' ואח"כ יוצא חוץ ממנו: פירוש, כי בעת שדיא משפיע לנוקבא, הנה נעשה וונג דהכאה בדיא עצמו בבחינת עיטרא דגבורה שלו, שהיא הנוקבא שבגופו עצמו, ויוצאת קומה לפי שיעור האר"ת שנוקבא שבגופו

בית שער הכונות

קלח) ובוזה תבין, איך חוה היא אשת אדם, והיא בשר מבשרו ממש. וכבר בארנו כי הז"א יש בו ב' בחי': אחד מהראש עד החוה, ויש לו שם בחינת יסוד הראשון, אשר בו מזדווג עם לאה, וחציו האחרון מהחוה ולמטה ששם

אור פשוט

היה ג"כ באצילות בג' פרצופים הראשונים הנקראים עו"נ או"נ ואו"א, שהעיבור דכל תחתון נעשה בפה דראש דעליון והוא ממלא העליון מפה דראש ולמטה. אמנם אחר שיצא פרצוף או"א עילאין הממלאים לא"א מפה דראש שלו עד החוה, אין הסתלקות עוד בגופין דאו"א, כי כבר מתוקנים עי"ז בווג דלא פסיק, אמנם מחוה ולמטה דאו"א העומדים מחוה ולמטה דא"א, בהם נוהג עוד הסתלקות, וע"כ ענין עלית המסך לעיבור בשביל הזו"ן אינו עולה לפה דראש דאו"א, אלא למטבור ולמטה שלהם, הנק' פה דראש בערך ישסו"ת, אמנם בערך או"א הוא בחינת מטבור ולמטה ונק' בטן, וע"כ העיבור דז"א הוא בבטן דאו"א ויש"ס ותבונה הנעשים אז פרצוף אחד. וז"ש "מילוי הוא בסוד העיבור הממלא תוכיות בטן אמו" שבהיות הז"א יוצא רק מטבור ולמטה דאו"א, ע"כ אינו ממלא רק הבטן שלהם.

קלח) החוה ויש לו שם בחי' יסוד הראשון אשר בו מזדווג עם לאה: כי תחלה לא היו בו אלא ששה כלים חב"ד חג"ת עד החוה, שבהם מתלבשים נפש רוח, רוח בחב"ד ונעשה משום זה לחג"ת, ונפש בחג"ת, ונעשה משום זה לנה"י. הרי שספירת היסוד הוא במקום החוה. וזה אמרו "בחינה א' מהראש עד החוה ויש לו שם בחינת יסוד הראשון" כי בבחי' הקטנות שבו אין לו אלא ששה כלים מהראש עד החוה, שהם חב"ד חג"ת, שמבחינת האורות שבהם, נעשו לחג"ת נה"י, ונמצא היסוד דקטנות במקום החוה. מחוה ולמטה ששם מקום חסדים המגולים: וזה נבחן לבחינה ב' דז"א, שהוא בחינת הגדלות שבו, כי לעת גדלות, כשמישיג

גוף העליון חוזר ומתמלא ע"י התפשטות זו תחתון שלו. וע"כ התחתון מלביש לעליון כל אותו השיעור שהוא ממלא את הכלים הריקים דעליון, דהיינו לבחינת הגוף בלבד. וע"כ נבחן ענין ההודככות דמסך דגוף לבחינת מלכות דראש, בשם עיבור, כי ע"י עליה זו דמסך דגוף אל מלכות דראש נולד כל התחתון.

ונבאר בהשתלשלות ה"פ א"ק, כי תחילה יצא הוי"ה פנימאה דא"ק, שהוא פרצוף הכתר שלו, שהם הע"ס הראשונות שבאו עם קו א"ס ב"ה לאחר צמצום א'. ונזדכך מסך דגוף שלו לבחי' שורש מסך, שהיא המלכות דראש, ונסתלקו כל אורות דגוף שלו. אח"ז נעשה זוג על המסך שעלה ונכלל במלכות דראש, ויצאה התפשטות חדשה של ע"ס בעביות דבחי"ג הנקרא מילוי ע"ב, שהאור"ח עולה ומלביש עד חכמה, וגם הגוף דפרצוף הפנימי נתמלא מהתפשטות הזו דע"ב. ואח"ז נעשה הודככות המסך והסתלקות האורות גם בגוף דע"ב, ועלה ונכלל במלכות דראש ונעשה זוג חדש בעביות דבחי"ב, ויצאה התפשטות חדשה הנק' פרצוף ס"ג דא"ק, והוא ממלא ג"כ את הגוף דעליון שלו שהוא ע"ב. וכן עד"ז יצאה התפשטות חדשה בראש דפרצוף הס"ג, בעביות דבחי"א המוציאה קומת מ"ה, והוא ממלא גם את הגוף דס"ג, כנ"ל. והם הע"ס דנקודים הנקראות ב"ן. והנך מוצא איך כל פרצוף הוא מבחינת מסך דגוף דעליון שעלה ונכלל בפה דראש דעליון, ושם יוצאות הע"ס של קומתו. וע"כ נק' עליה זו בשם עיבור של תחתון, שהוא ממלא את תוכיותו של העליון. וע"ד הנ"ל בהשתלשלות פרצופי א"ק,

בית שער הכוונות

מקום חסדים המגולין. נמצא כי יש לו ב' שמות של מ"ה דאלפין, כנזכר בפסוק הודיעני ה' קצו, ומשניהן יוצאין ב' מיליון, שכל א' מהם גימטריא חוה. ואמנם חוה ראשונה עליונה היא בחי' לאה, וחוה תחתונה רחל.

קלט) והנה להיות, כי בחי' לאה היא בחי' דינין קשים מאד לסבה הנ"ל,

אור פשוט

ספירות חלק י"ד אות צ"ה ע"ש) שאחר שנסתמה ח"ס דא"א, אין בחינת חכמה מאירה באצילות זולת החכמה דל"ב נתיבות, המקובל מהבינה החזרת לראש דא"א ומקבלת שם חכמה בשביל הז"א. הרי שכל החכמה שיש אחר א"א היא רק חכמה דבחינת בינה.

ועל כן נקראת בחינת חכמה זו בשם ל"ב נתיבות חכמה, כי זה רומז על כ"ב אותיות שהיא הבינה, עם הע"ס דו"ן המעוברים בתוכה, שהם בגימטריא ל"ב, כמ"ש שם הרב, שפירשו, שאין הבינה ממשיכה חכמה זולת ע"י זו"ן העולים אליה בעיבור בבחינת מ"ן, וע"כ נרמזו בה בינה וזו"ן יחד. ומתוך שהיא עצמה נמצאת תמיד בבחינת חסדים, ע"כ אפילו כשמקבלת החכמה, אינה מתגלית בחו"ב שלה, זולת בזו"ן בלבד, הן בראש והן בגוף כנ"ל, וזכור דברים אלו תמיד. וז"ש כאן הרב "וחציו האחרון שמחזה ולמטה ששם מקום חסדים המגולין" והוא מפני ששם בחי' זו"ן דגוף, הרי הארת חכמה מתגלה בחסדים. אבל מחזה ולמעלה ששם בחינת ג"ר דגוף, נמצאים תמיד החסדים מכוסים מחכמה. וע"כ מחלקם לב' בחינות, וב' שמות של מ"ה דאלפין, כי הם נחשבים לב' קומות נבדלות, אשר מילוי דאלפין שמחזה ולמעלה הוא לאה, ומילוי דאלפין שמחזה ולמטה הוא רחל.

קלט) בעולם התחתון הזה שהוא חומרי לא יכלה בחינת לאה לצאת ממצותקת וכו' וזהו בחי' לילית חוה ראשונה. כי אפילו באצילות כל תיקונה הוא רק במילוי דאלפין

ג"ר, חוזרים חג"ת להיות חב"ד, מאחר שהאורות הם ג"ר כמו הכלים, ונה"י חוזרים להיות חג"ת, ואורות ג"ר מבררים לו מבי"ע נה"י חדשים. ונמצא שהשיג עתה יסוד חדש דגדלות. אמנם אין העדר ברוחני, וגם היסוד דקטנות הראשון שהיה במקום החזה נשאר שם גם עתה בעת גדלות, וע"כ יש בו ב' בחינות יסודות. וכבר דברנו מזה (אות פ"א ד"ה ויש) שחסדים מגולים פירושם שהארת חכמה מתגלה בחסדים ע"ד הבינה החזרת לראש דא"א ומוזדווגת שם עם החכמה כדי להשפיע הארת חכמה לזו"ן כדרך הבינה דא"א המאצלת לז"א דא"א (כנזכר בתלע"ס דף ה' ד"ה וטעם ע"ש) אבל הבינה מצד עצמה היא תמיד בבחינת כי חפץ חסד הוא, ואינה מקבלת חכמה, שז"ס או"א עילאין שהם בקומת בינה הם תמיד בזווג דלא פסיק. (ע"י בתלע"ס חלק ח' אות נ"ד באור"פ ד"ה או"א) ונמצא גם אחר שהבינה חזרה לחכמה, אין החכמה מתגלה במקומה עצמה אלא במקום זו"ן כמ"ש הרב בע"ח ע"ש. שזה נוהג הן בזו"ן דע"ס דראש הנק' דעת, והן בזו"ן דע"ס דגוף הנק' נה"י. ולפיכך אין הארת חכמה מתגלית מחזה ולמעלה ששם בחינת כח"ב דגוף, אלא רק מחזה ולמטה ששם בחינת זו"ן דגוף, כנ"ל אות א' ד"ה וצריכים.

ואין להקשות, הא תינת בחכמה שבבחינת בינה של הג"ר, אבל בחכמה עצמה של הג"ר שאין בה זה ההבחן הנ"ל, א"כ למה אינה מאירה בג"ר דראש ובג"ר דגוף, אמנם יש לדעת מה שכייל לן הרב (בשער מרשב"י פרשת תרומה דף קל"ד, ובתלמוד עשר

בית שער הכוונות

עד

אף על פי ששם למעלה בעולם העליון של אצילות הוא בחי קדושה גמורה, עכ"ז בעולם התחתון הזה שהוא חומרי, לא יכלה בחי לאה לצאת ממותקת בסוד הקדושה בעת בריאת אדה"ר, ויצאה בחי דינין קשים מאד, בסוד קליפה חו"א בישא, והו"ו בחי לילית חוה ראשונה, שהיתה מזדווגת עם אדם קודם שנברא חוה שניה.

קמ) ואח"כ יצאה חוה שניה ממותקת, וזו נשארה לאשת אדם, והאחרת נסתלקה. כי היתה עדיין מעורבת בקליפות בתכלית, אשר לכן נק' חוה ראשונה לילית. אבל אח"כ כאשר בא יעקב ששופריה מעין שופריה דאדם, ותיקן פגם העריות של אדה"ר, כנזכר זוהר קדושים ובפרשת תולדות, בענין הברכות שלקח במרמה מן עשו אחיו, אז לקח שניהן כי אז נתמתקה לאה, והיתה בסוד הקדושה, ונסתלקה מן הקליפה.

קמא) וז"ס שארז"ל על ועיני לאה רכות, מדמעות שהיתה בוכה על שהיתה עתידה להיות בחלקו של עשו, וע"י תפילותיה ודמעותיה נתמתקה, ואז ניתנה בחלקו של יעקב, והבן זה היטב.

קמב) והנה בפסוק הזה כתיב בענין אדה"ר, ויאמר זאת הפעם עצם

אור פשוט

שתא אלפי שני נקראת קליפה. והיא נקראת ג"כ חוה ראשונה.

קמ) נתמתקה לאה היתה בסוד הקדושה ונסתלקה מן הקליפה: אין הפירוש שלאה זו דאדה"ר, היא לאה אשת יעקב, כי כבר אמר שנעשית לקליפה. אלא שהיא הארת לאה, מן לאה העליונה דז"א, ונתמתקה כל כך, עד שקבלה תיקון להסתלק לגמרי מן בחינת בשר ועור שנעשית לקליפה. וזה שמדייק "ונסתלקה מן הקליפה" דהיינו מהקליפה של עצמה הנ"ל. באופן, שגם לאה אשת יעקב יכולה לקבל הארת ג"ר מחסדים מכוסים כמו לאה אשת ז"א. וז"ש היתה בסוד הקדושה, הבן.

קמב) ב' נשי חד דגריס וחד דבשרא וכו': כבר נתבאר שכח"ב ז"ן נקראים מחא עצמות גידין בשר עור כו"ס בע"ז שכ"ד פ"ב. ונמצא, עצמות הוא חכמה, ובשר הוא

שמחזה ולמעלה דז"א, שהוא חסדים מכוסים, כנ"ל.

נמצא שגם לאה לא נתקנה רק בבחי' מחזה ולמעלה שבה, שהם כח"ב, אבל בחינת מחזה ולמטה שבה, שהם בחינת ז"ן שבה הצריכים לגילוי הארת חיה, נשארו בה בבחינת עור, וע"כ בעולם התחתון, בבחינת לאה דאדה"ר, שכל עצמות הכלים שלו הם רק מבחינת החשמ"ל דז"א, שהוא בחינת בשר ועור דז"א, כנ"ל בדברי הרב אהרן נ"א וז"ל גם בחינת לאה שלו, היא ג"כ בחינת בשר ועור דלאה העליונה. שהיא בחינת עקביים שלה, שאין להם שום התחלה של תיקון רק במחיצת דג"ר דחיה, שהם בחינת א"י דנקודים שנבנו באצילות, ע"כ נחשבת לקליפה ממש, הנקראת לילית. כי זה הכלל, שכל בחינה משביה"כ שאין להם בידור בכל

מעצמי ובשר מבשרי, ובתקונים דצ"ט אמרו, כי הם ב' נשי, חד דגרמי, וחד דבשרא. והענין, כי לאה נקראת עצם, שהיא דינין קשים כעצם, ועוד כי היא בחי' הצלע כי הרי לאה מקומה היא אחורי הצלעות, שהם עצמות. אבל רחל היא בשר מבשרו דינא רפיא במקום גילוי החסדים.

קמג) והמשך דברי אדה"ר הם כך: כי הנה ב' נשים היו לו, א' היא עצם מעצמו, וב' בשר מבשרו. אבל לזאת השניה הנקרא בשר יקרא אשה, ולא לראשונה שהיא עצם, ואינה עדיין נמתקת כנ"ל. ואח"כ נמתקה בזמן יעקב בסוד לאה כנ"ל.

קמד) אמנם טעם אמרו ויאהב יעקב את רחל, ולא לאה, הוא לב' סבות: א' הוא כי הנה יעקב התחתון אשר בזה העולם, לא היה משיג עדיין בכל מציאות פרצוף ז"א, רק מנגד החוזה ולמטה, מקום רחל, לכן ויאהב אז יעקב את רחל, ולא כתיב ויאהב ישראל, שהוא הז"א, שהיה לו שתיהן לאה ורחל.

אור פשוט

דהיינו חיה דחיה, והוא לאה להיותה האחורים דאד"א הפנימים, שאינה מתוקנת אלא בג"ר דחיה, הנק' חיה דחיה. ובשרא היא רחל, שפירושו רוח דחיה, שהיא מקבלת תיקונה משלם בז"א, כי מוחין דז"ק דחיה הנק' בשרא, נמשכין לד"א בתכלית השלמות. וע"כ הנק' דבשרא היא חוזה השניה דאדה"ר, שנמתקה לגמרי. אבל הנקבא דגרמי, שהיא חוזה הראשונה דאדה"ר, שהיא בחינת הרגלין דלאה אשת ז"א, שלא יוכלו להתמתק מטרים גמר התיקון געשית לקליפה. ואין להתבלבל במה שלפעמים נק' בשר ועור על שם הכלים שלהם, ולפעמים על שם האורות שלהם, כי כן דרך הרב שלא להקפיד כל כך בהגדרת המלות, לפי שהדברים מתבארים מתוך הענין. והמעין בעצמו צריך לזכור תמיד את הערך ההפכי שיש בין הכלים לאורות, או יוכל להבינם על פי הענין המדובר.

קמד) יעקב התחתון אשר בזה העולם לא היה משיג עדיין בכל מציאות פרצוף ז"א רק מנגד החוזה ולמטה: כי ז"א נחלק לב' בחינות, כנ"ל אות קל"ח, ופרצוף הג"ר

ז"א. גם נתבאר לעיל, שכל בחינות נשמת אדה"ר הם ממוחין דחיה דז"ר, ואפילו הכלים שלו באו מחשמ"ל דז"א שהם כלים הד' הנברר ע"י מוחין דחיה. כנ"ל אות נ"ח ד"ה החשמל עש"ה. כן נתבאר לעיל שלאה היא בחינת אחורים דאד"א הפנימים שהם ג"ר דחיה, ומתוך שאד"א הפנימים נגזזו באצילות, ע"כ אינה יכולה לחזור למדרגתה לאד"א מטרים גמר התיקון, שאז יתגלו ג"ר דחיה. וכל תיקונם מטרים זה, הוא ע"י ז"א מחוזה ולמעלה, וע"כ גם לאה אינה נמתקת רק מחוזה ולמעלה שלה, אבל הרגלין שלה, שהם בחינת בשר ועור, אין להן תיקון כלל. וע"כ אדה"ר שכל בחינתו הוא רק מבחינת החשמ"ל דז"א שהוא בשר ועור, נמצאים ב' הנקבין שלו שהם ג"כ רק בחינת בשר ועור של ב' הנקבין לאה ורחל דז"א, וע"כ יצאה לאה שלו בבחינת קליפה שנק' לילית, להיותה בשר ועור של לאה עליונה שאינה מקבלת תיקון במשך שנת אלפי שני.

וע"כ נקראות ב' הנקבין דאדם הראשון בשם גרמי ובשרא. כי גרמי פירושו עצמות,

קמה) אבל יעקב אהב את רחל תחתונה כמוהו, שהוא עלמא דאתגליא, אבל לאה היא עלמא דאתכסיא, כמבואר אצלינו, שהוא צורת הד' שבקשר של תפילין ש"ר, לכן לא היה רוצה יעקב להזדווג עמה, כי לא היה משיג עד שם.

קמו) וז"ש זהר פ' ויצא דקכ"ג ע"ב, כי לאה ורחל תרין עלמין, מן העולם ועד העולם, ז' שנים עלמא דאתכסיא כו'. והוא, כי הנה ממלכות דאמא שבדעת דז"א, יצאה לאה מאחוריו בסוד ד' קשר תפילין ש"ר, כנ"ל. ולהיות לאה מבחי' אמא, לכן ז' שנים דילה אתכסיא.

קמו) והו' הם: כחב"ד חו"ג ושליש ת"ת עד החזה דז"א, כי אלו הו' בחי' היו מכוסים, בלתי גלויין אל יעקב קודם שנק' ישראל כנ"ל, כי אז השיג כל פרצוף ז"א הנקרא ישראל כנודע. וז"ש ג"כ בזהר ויצא דקנ"ד על פסוק וירא ה' כי שנואה לאה, מהכי דסני ב"נ עריין דאימיה. פי' כי לאה נמשכת ממלכות דאמא כנ"ל, שהיא אמא של יעקב.

קמח) ודע כי חצי אמא נקרא מ"י כנודע, וכשמתפשטים כאן בבחי' לאה, שהם אותיות אלה נעשית אלהים, לפי שבחינותיה העליונות של אמא נק' מ"י, אבל מחצי ת"ת שלה ולמטה המלבישין בז"א כנודע, נקרא אל"ה, וחבור הכל ביחד נקרא אלהים.

קמט) והנה אלה הנ"ל, נעשית ממנו בחי' לאה הנ"ל. וז"ס בסבא דמשפטים דק"ה על פסוק, מי אלה כעב תעופינה, ע"ש, ותבין דבריו ע"י מה

אור פשוט

הצריכים אל האורות דג"ר דחיה. וע"כ אותם הכלים שהמוחין דז"ק דחיה מבררים בלאה ומתלבשים בהם, נקראים בשם "עור" ובשם אחורים, כי כל בחינה שלא נבררה כל צרכה נק' בשם עור, כנ"ל אות נ"ט ע"ש. וע"כ נק' לאה עלמא דאתכסיא, כי הארת מוחין דחיה מכוסים אצלה להיותם מלובשים בעור, שהיא צורת הד', קשר של תפילין. וכן הארתה נק' חסדים מכוסים, כי הארת החכמה מכוסה בה. ולפיכך לא היה רוצה יעקב להזדווג עמה. כי יעקב הוא בחינת ו"ק דז"א, ששם מקום של חסדים מגולים, ומבחינת חסדים מכוסים לא יוכלו לקבל אלא בחינת ו"ק

שלו שמחזה ולמעלה נק' בשם ישראל. ופרצוף הו"ק שלו שמחזה ולמטה נק' בשם יעקב. לכן כל עוד שלא השיג רק בחינת ו"ק דז"א, הוא נק' בשם יעקב. וכשהשיג הג"ר קרא לו הש"י בשם ישראל.

קמה) לאה היא עלמא דאתכסיא וכו'. שהיא צורת הד' שבקשר של תפילין: כי מתוך שלאה היא פרצוף נוקבא דג"ר של ז"א, ואין מיתוקה אלא ע"י ג"ר דחיה, ע"כ המוחין דחיה שהיא מקבלת מן הז"א המה אצלה בבחינת אחורים בלבד, כי הם בחינת ו"ק דחיה שאינם מבררים את הכלים

בית שער הבונות

שבארנו כאן. ודע, כי לאה זו תמיד יש לה פרצוף שלם כמו ז"א, ושיעור קומתה הוא מן הכתר דז"א עד החזה שלו (ועיין לקמן ששם נתבאר שהתחלתה מן הדעת דז"א וצ"ע, ואפשר שיוכן ע"י מש"ל).

קנ) וכבר נת"ל, כי יסוד אמא היא מתפשטת עד החזה דז"א, אשר שם בחי' הדדים של ז"א, אשר נעשו שם מבחי' הצירים והדלתות שיש ביסוד אמא אשר שם, וז"ס הדדים של זעיר אנפין.

קנא) והנה גם יסוד דלאה הוא שם מבחוץ נגד דדי הז"א. גם ידעת כי בחי' חצי ת"ת עליון של ז"א, היה בתחלה בחי' יסוד, כמבואר אצלינו בענין הגדלות דז"א, שהיה מן ר' קצוות, והחג"ת שלו נתעלו ונעשו חב"ד, והנה"י נעשו חג"ת. הרי כי היסוד נעשה ת"ת.

קנב) וא"כ נמצא עתה, כי יש שם ג' בחי' של יסודות במקום א', והם יסוד דאמא, ויסוד דלאה כאשר תחזור עם ז"א עצמו להיות פב"פ עמו להזדווג בו. ויסוד דז"א עצמו, שהוא נקרא ת"ת עתה כנ"ל. נמצא כי יסוד דאמא ויסוד דלאה מתחברים יחד ונעשו שניהם רחם א', להזדווג בו יסוד ז"א עצמו, כנז', הנקרא ת"ת כנ"ל. וז"ס מהכא דסני ב"נ עריין דאימיה, עריין ממש כפשוטו.

קנג) (ודע כי פ"א שמעתי ממורי זלה"ה, כי בחי' לאה, כאשר מזדווגת עם ז"א עצמו, הוא מזדווג בה ע"י הדעת עצמו ממש. וז"ס והאדם ידע את חוה אשתו, כי זווג זה ע"י הדעת נעשה, וזווג זה הוא בטמירו, לכן אתכסיא בקדמיתא מן יעקב, ולא נודע שהיתה לאה עד הבוקר, והבן זה. (וצ"ע ליישב,

אור פשוט

מבחינת הג"ר דמוחין, אלא מבחי' הו"ק דמוחין, ואינו מדעת ממש של ראש אלא מדעת המתפשט אל הגוף, שהוא בחינת ו"ק דדעת דראש, ולא דעת ממש. והענין, כי ג' מוחין יש במוח הדעת, שהם חב"ד דדעת. החו"ב דדעת הם ג"ר דדעת, והדעת דדעת, הוא ו"ק דדעת, והם מכריעים על המוחין העליונים הנקראים חו"ב דכללות הראש, וכשהזווג הוא בג"ר דחו"ב אלו, הרי הוא נעשה ע"י חו"ב דדעת, ונקראת טפת הזווג ההיא בשם טפת הזווג דג"ר ממש של אותה הקומה. וזהו בחינת הזווג דז"א עם לאה, כי ע"כ הם נקראים זו"ן הגדולים. אבל הזווג

בלי ראש, כנ"ל סוף אות ע"א ד"ה ואין ע"ש.

קנג) בחינת לאה כאשר מזדווגת עם ז"א עצמו הוא מזדווג בה על ידי הדעת עצמו ממש: כי כמו שפרצוף ז"א נחלק על פרצוף ג"ר מתוה ולמעלה, ועל פרצוף ו"ק מתוה ולמטה כנ"ל, כן בחינת הזווג שבמוחין נחלקין על זווג דג"ר של המוחין, ועל זווג דו"ק דמוחין. ונמצא לפי"ז שהזווג של בחינת הנוקבא דג"ר, שהוא לאה, הוא מבחינת זווג דג"ר של המוחין, והיא מקבלת מדעת דראש ממש, כי יסוד דג"ר נק' בשם דעת, אבל רחל שהיא בחינת ו"ק, אין הזווג שלה

בית שער הכוונות

איך מתישבים שמעונו אלו, ואפשר כי היסוד הזה העליון, שהוא ראש הת"ת. שם ג"כ לפעמים בחי' הדעת ד"א כשיורד שם כנודע וצ"ע).

קנז) ודע, כי גם מרע"ה אשר עליו נאמר בזהר שהשיג עד הבינה, אינו אלא מן הלאה הזאת הנמשכת ממלכות דבינה, ונעשית ד' קשר של תפילין, זה סוד וראית את אחורי, כמאמר רז"ל בגמרא מלמד שהראהו קשר של תפילין.

קנה) גם ענינו לומר, כי לאה העומדת בקשר תפילין, היא רואה את אחור ד"א, כי היא עומדת ופניה נגד אחורי ד"א כנ"ל. והנה משה הוא בלאה וזהו וראית את אחורי, והדברים מובנים.

קנו) אמנם הסיבה הב' למה שנאמר, וראהב יעקב את רחל, הוא מוכן במ"ש הפסוק, עור בעד עור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו. פי' כי האיש הזה הוא ד"א, ויש לו תרין נשין לאה ורחל, והנה לאה היא בחינת עור כנ"ל, אך רחל היא נפשו ממש, לכן הו"א יתן עורו בעד עור לאה באהבתו אותה. אמנם יש יתרון לרחל על לאה, כי כל אשר לאיש הנ"ל יתן בעד נפשו שהיא רחל, ולא יספיק בעורו לבד שיתן בעדה.

קנז) והנה נבאר טעם אל הנ"ל, למה לאה נקרא עור ורחל נקרא נפש,

אור פשוט

חיה מתכסה ונעלמת שם, וע"כ נקראת עלמא דאתכסיא.

קנה) ופניה נגד אחורי ד"א: כנ"ל, אשר מבחינת המוחין דחיה לא תוכל לקבל רק בחינת אחורים לבד, שהוא בחינת הכלי דעור, הנקרא קשר של תפילין, וע"כ נקרא זה פניה נגד אחורי ד"א. כי בחינת הפנים שלה הוא מוחין דחיה, להיותה אחורים של אר"א דנקודים, ואינה מקבלת אלא בחינת אחורים דאלו המוחין. אמנם מבחינת נשמה, ואפילו מנשמה דחיה, היא יכולה לעמוד עם הו"א פב"פ.

קנז) רחל היא נוקבא אציתית של ד"א וכו': ג' עיקרים יש לדעת ברחל זו. א' שורשה מבחינת הכלים, ב' שורשה מבחינת האורות, ג' מקורה מבחינת בנין פרצוף.

עם רחל הוא ע"י מוח הב' דדעת, הנק' דעת דדעת, שהוא אינו מזווג אלא הו"ק דחור"ב דראש, וע"כ טפת הזווג הזהיא היא טפה דר"ק מאותה הקומה. וזכור זה, כי הוא המפתח להבין את בחינת הזווג דו"א עם לאה בכל המקומות שבדברי הרב. ועם זה תבין ג"כ, למה נקראת לאה עלמא דאתכסיא, כי מתוך שהזווג שלה עם ו"א הוא מבחינת חור"ב דדעת, המזווג ג"ר דחור"ב של ראש, כנ"ל, נמצא א"כ, שאם היה הזווג בבחינת קומת חכמה, היו ממשיכים בחינת ג"ר של חכמה, שהם בחינת אר"א הפנימים, שנבנו ברדל"א, ואין להם גילוי עוד באצילות. הרי שאי אפשר לו"א להזדווג עם לאה בקומת חיה. וכל הזווגים דו"א עם לאה הם רק מבחינת חסדים מכוסים, שהארת

והענין כנ"ל, כי רחל היא נוקבא האמיתית של ז"א, והיא בת זוגו ממש, לפי שהוא מכלל היוד נקודות הכוללים עולם האצילות, והיא מלכות האחרונה שבהם, אבל לאה עיקרה היא אחורים דאמא, שנפלו כאן למטה במקום הזה, ואיננה אשתו לז"א רק בדרך השאלה לבד, בהיותה נופלת כאן למטה, נדבקת בעורו של ז"א. אבל רחל היא נפשו כי המלכות נפש, וז"א רוח כנודע.

קנח) עוד ט"א, כי הנה מקום לאה היא למעלה במקום אורות הסתומים, כי יסוד אמא מגיע עד החזה, לכן הארה שלה אינה אלא בחי' עור לבד, ר"ל

אור פשוט

שורש בנין הנוקבא הוא מהכלים דאחורים דנקודים שהם הנה"י שמתחת הפרסא.

וע"כ נבחנו נקודת החזה לבחינת הכתר של הנוקבא, כי אחר שנבנית ע"י הנה"י שעלו מבי"ע, נעשת נקודת החזה לכתר שמלמעלה מהם. ולפעמים נקראת נקודת החזה בשם מלכות שלה לבד, כי מבחינת התלבושות האורות, נמצא שבעת קטנות נקודים לא היה בה אלא כח הסיום דמלכות לבד. ונמצאים אלו ג' עיקרים הנ"ל נקראים: א' נקודת כתר דנוקבא, ב' נקודת מלכות דנוקבא, ג' ט"ס תחתונות דנוקבא, וזכור זה לכל המקומות המדובר מהם.

לאה עיקרה היא אחורים דאמא שנפלו כאן למטה במקום הזה: היינו בזמן שביה"כ דנקודים. ויש לדעת, כי אמא זו אין פירושה קומת נשמה, אלא אמא דקומת חיה, כי או"א דנקודים היו בקומה שוה בקומת חיה. ונמצאת לאה שהיא בחינת אחוריים שנפלו מקומת חיה דאמא. וע"כ היא אינה כלל ממדרגת ז"א, אלא מקום ירידה שלה הוא במקום ז"א, וע"כ הוא מתקן אותה, ונבחנו לנוקבא שלו רק בדרך השאלה, כלומר, שסוף סוף בגמר התיקון תסתלק ממנו ותחזור לאמא עילאה למדרגתה. ומתוך שבחינת חיה דנקודים נגונה בשתא אלפי שני, לכן אין תיקון לאה נשלם והיא נחשבת משום זה לדינים.

וכל ג' עיקרים אלו הם מעולם הנקודים. כי נודע, שבקטנות הנקודים לא יצאו אלא ו' כלים חב"ד חג"ת עד החזה ונקודת החזה המסיימת אותם בבחינת הפרסא שנתקנה ע"י צמצום ב', והכלים מחזה ולמטה יצאו ונעשו לבי"ע, כנ"ל. נמצא ששורש הנוקבא מבחינה זו היא נקודת החזה בלבד. ומבחינת האורות שנתלבושו בהם, הרי הם נעשו לבחינת חג"ת נה"י, כי אורות דו"ק נקראים חג"ת נה"י"מ, ונמצא בזה שנקודת החזה נקראת נקודת מלכות דו"ת דנקודים. אמנם מב' בחינות אלו אין בה רק נקודה אחת, שהיא בחינה המסיימת את ז"א, אבל אין בה שום בנין של פרצוף. וזה התחיל בגדלות של נקודים, כי ע"י האור חדש שיצא מע"ב ס"ג דא"ק נתבקעה הפרסא וז"ת דנקודים נתפשטו עד לנקודה דעוה"ו כמו הרגלים דא"ק, ואלו הנהי"מ שנפרדו מזו"ת דנקודים למתחת הפרסא שנתהוו לבי"ע, שוב נתחברו עם הזו"ת של ז"א כנ"ל אות ע"א ד"ה אמנס ע"ש. וכמו כן הם נבחנו ג"כ לחלקה של הנקודה דחזה דז"א שהיא המלכות, ונתחברו אליה ונבנית אז לשעתה בפרצוף שלם, הנקרא מלך ה' של הנקודים. והוא משום שבעת הקטנות כבר היו שייכים לחלקה, כי כל בי"ע המצומצמים ע"י הפרסא נמצאים ברשות הנוקבא ומתחתיה, ע"כ גם בעת שנתחברו נעשה לחלקה ולבחינה. הרי שכל

כמ"ש אצלינו בענין צורת ד' של קשר תפילין ש"ר שהיא לאה, וקשר אינו רק בחי' עור לבד, אבל רחל שהיא תפלה של יד, יש בה עור, בחי' בתים של תפילין ש"י, וגם מוחין ממש בסוד פרשיות ע"ש.

קנט) והענין בקיצור, כי לאה היא נגד מקום הכסוי של האורות, עוברת הארה מועטת דרך עור דו"א לחוץ אליה מן המוחין שלו, ולא מן המוחין עצמן רק ממלבושים והכלים שלהם, שהם נה"י אמא, ולכן נרמזת בד' של קשר תפילין ש"ר, כי היא דלה ועניה. ומה שלוקחת צורת ד', כנגד ד' מוחין, אינה רק הארה בעלמא דרך העור, וענין עור הוא ע"ד הפסוק ואחר עורי נקפו זאת, וע"ש איך ההארות הפנימיות מכים זה בזה, ומספר הכאתן הוא כמנין עור, ולכן נק' עור.

קס) ונבאר כאן יותר, ונאמר, כי הנה"י דאבא עומדין מלובשים תוך נה"י דאמא בראש ז"א, ואו"א וז"א הם ב' אותיות ראשונים של הוי"ה, שהם י"ה, ומכים זה בזה, אבא הפנימי באמא שהיא בחוץ, כדי להוציא אורותיה לחוץ, ואז נעשה, יו"ד פעמים ה"א גימ' ק"ך, אח"כ מכים הארת ה"א שהיא אמא בוא"ו שהוא ז"א לצאת לחוץ, והם גימטריא ע"ח. ואח"כ מכים הארת וא"ו בה"א, שהוא ז"א בלאה החצונה, הם גי' ע"ח. סך כל הכאות כמנין רע"ו, הרי איך לאה בחי' אורותיה כמנין רע"ו. ויוצאין דרך עו"ר של ז"א.

קסא) וז"ס עור בעד עור, כי עור הנקרא לאה עוברת האורותיה דרך עור של ז"א, אבל רחל, שהיא כנגד אורות המגולין, פשוט הוא, שהאורות המגיע לחלקה שהיא עטרא דדעת שבגבורה וכן שאר המוחין, אינן ניתנין לה אלא בבחינת מוחין ממש. נמצא שכל מה שיש אל ז"א יש אל רחל ג"כ.

קסב) וזשה"כ וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו. וכבר ידעת כי רחל נקרא נפש, וז"א נקרא רוח. גם נוכל לומר כי ב"פ עור הנזכר כאן הם רחל ולאה. כי גם רחל האורותיה יוצאות ועוברות דרך עור ז"א לחוץ. וכוונת הפסוק

אור פשוט

הכלולה במזל ונקה. אבל הנוקבא אין לה אלא בחינת עיטרא דגבורה מהמלכות דאמא, שאינה כלולה במזל ונקה, ואינה בכלל המוחין דו"א, וע"כ דעתה קלה. כמ"ש הרב בשער מרשב"י באד"ז דף נ"ד ע"ב, ונבמהדורה החדשה דף רע"ז.

קסא) נמצא שכל מה שיש לז"א יש אל רחל ג"כ: זה סובב רק על קומת המוחין, שרחל נוטלת כל קומת המוחין. אבל לאה אין לה מהם אלא בחינת עור כנ"ל. אמנם במהות המוחין יש הרבה חילוקים בין ז"א לרחל, והעיקר שבהם, כי ז"א יש בו השורש של העיטרא דגבורה, מבחינת נה"י דאמא

בית שער הכוונות

לומר, אף כי שתיהן בחינת עור, והן שוין בזו הבחינה, כי הארת שניהן יוצא להם דרך עור ז"א, אך עכ"ז יש יתרון אל רחל מלאה, כי כל אשר לאיש ז"א שהם המוחין ממשי, יתן בעד נפשו שהיא רחל הנ"ל.

קסג) ונחזור לענין, כי זש"ה ויאהב יעקב את רחל, כי היה אוהב ז"א את רחל יותר מלאה, כי לזו נתן מוחין ממשי ולזו הארה בעלמא. ואע"פ שכפי האמת, אם הכתוב מדבר בז"א, הול"ל ויאהב ישראל את רחל, כי ז"א הוא ישראל ואינו יעקב כנ"ל, אבל הוא במה שנתבאר סבה אל משארו"ל כי יעקב הוא בחיר שבאבות.

קסד) והטעם הוא, כי בתחלה היה יעקב בסוד יעקב הנעשה מאחורי אבא כנ"ל, שהם אחוריים דאבא, שהוא עליון מאד, ולא די זה, אלא שאח"כ על ידי מעשיו, עלה עוד, ונמשך לו נשמה מן ז"א ממשי, הנקרא ישראל, ולפעמים משמש בשם יעקב, ולפעמים בסוד ישראל, לכן כל הקורא אותו יעקב, אינו עובר בעשה לסבה הנ"ל.

קסה) אבל אברהם ויצחק, הם בחינת חו"ג שבז"א, והם בחינת פרטיות שבז"א ואינם פרצוף גמור לבדו, ולכן יעקב הוא בחיר שבאבות. גם לכך הקורא לאברהם אברהם עובר בעשה, כי אות ה' שנתוספה בשם אברהם, היא ה' חסדים, אשר לעולם אינם משתנים ואינם חסרים.

קסו) אמנם בחי' פרצוף ישראל, או יעקב, משתנה כפי הזמנים, ונמצא כי גם שכתוב ויאהב יעקב את רחל, אפשר שמדבר בז"א עצמו, אשר גם הוא בהיותו בסוד ו"ק, הוא כדוגמת יעקב, ובגדלותו נקרא ישראל.

קסז) וזש"ה לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים, פי', בקטנות ז"א, יש לו מוחין דקטנות, מבחי' שם אלקים כנ"ל, כי בזמן הקטנות אין לו רק ב' מוחין, כי הקטן אין בו דעת שהוא המוח הג' רק חו"ב. והם ב' שמות אלקים, שהם גימטריא יעקב. ובזמן גדלותו, אז נקרא ישראל, לפי שנכנסין מוחין דגדלות, ודוחין המוחין דקטנות למטה כנ"ל, וז"ש כי שרית עם אלקים, כי שורה עמהם, ויכול להם לדחות למטה, והבן זה.

קסח) ועתה נבאר בחי' התקשרות שיש בין לאה ורחל יחד, ובו יתבאר כמה פסוקים, וכמה מאמרי רז"ל. והנה רז"ל פי' על פסוק עקב ענוה יראה ה', מה שעשתה יראה עטרה לראשה, עשתה ענוה עקב לסולייא.

קסט) ביאור הדברים האלה, כי שורש נשים האלה של ז"א, שהם לאה ורחל, נקרא ענוה ויראת ה'. ואמנם רחל נקרא יראת ה' ראשית חכמה, כי היא ראשית כל הספירות מתתא לעילא, והיא פתח לכולם, והיא הנקרא אשת חיל יראת ה', שהם סוד ושמתי כ"ד כ"ד שמשותף, שהם גימטריא חיל. אבל לאה נקראת ענוה, לפי שהיא למעלה באחורי רישא דז"א.

קע) ונודע, כי הענוה ניכרת באדם בהשפיל ראשו וכופפו למטה נגד פני אדם מפני ענותנותו, ונכנע לפני מי שגדול הימנו. וז"ש והאיש משה עניו מאד, כי הנה נתבאר במ"א כי משה לקח צפורה, והיא א' מן ד' בחי' שיש ללאה, וכולן נקרא לאה על שמה, וצפורה א' מהם, שהיא ג"כ עומדת למעלה נגד דעת ז"א.

קעא) והרי נתבאר, איך משה לקח מדת ענוה העליונה, אבל רחל שהיא ה' תתאה הקטנה הנקראת יראת ה', זוטרתי היא לגביה משה, בסוד שם הגדולה לאה ושם הקטנה רחל, וז"ס שארז"ל, ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה, אטו יראה מילתא זוטרתי היא, והשיבו הן, לגבי משה מילתא זוטרתי היא.

קעב) וכבר נת"ל, כי לאה יוצאת מן הארת המלכות דאמא המתלבשת בז"א בסוד מוחין. ואמנם הנה"י שלה הם נעשין לבושים דג' מוחין דחב"ד

אור פשוט

שניה של המוחין שלה, ומשם נמשכים לפנימיות נה"י דז"א, וזה נחשב לבחינה ג' דמוחין דרחל, ואח"כ יוצאים המוחין למקיפים על נה"י דז"א, וזה נחשב לבחינה ד' של המוחין דרחל, ומכאן הם נמשכין לראש דרחל עצמה שהיא בחינה ה', עש"ה. הרי שמלכות דאמא מתלבשת בסוד המוחין דז"א, לצורך המוחין דרחל, אשר בחינה השניה של המוחין ההם, שה"ס הד' דקשר של תפילין, הם באים למוחין גם בשביל לאה. וזה נתבאר היטב בתלע"ט חלק י"ד מאות קנ"ד עד אות קפ"ג ובאר"פ שם.

הנה"י שלה נעשין לבושים לג' מוחין חב"ד דז"א, אמנם המלכות דאמא אינה משמשת כלל לז"א: כי מוחין דז"א יוצאין מנה"י דאז"א הכלולים במזלא, ואין במזלא

קעב) לאה יוצאת מן הארת המלכות דאמא המתלבשת בז"א בסוד מוחין: להלן אומר שמלכות דאמא אינה משמשת כלל במוחין דז"א אלא רק נה"י דאמא לבד, וכאן אומר שמתלבשת בסוד מוחין. אכן ענין זה, מבואר היטב בשער מאמרי רשב"י באד"ז בסוד הרצועות של תפילין של ראש. אשר הגם שאינה משמשת כלום לצורך המוחין של ז"א עצמו, אמנם לצורך המוחין של רחל היא מתלבשת במוחין דז"א, ונכללת עם המוחין שלו, שע"י התכללות זו דמלכות דאמא עם המוחין דז"א, יוצאים המוחין של רחל שם בראש ז"א, ומשם חוזרים לאחורי המוחין דז"א על העורף, ועושים שם הקשר של תפילין בסוד ד', שהיא בחינת לאה. וכלפי המוחין דנוקבא רחל, נחשבת לבחינה

בית שער הבונות

דז"א, אמנם המלכות דאמא אינה משמשת כלל לז"א. וז"ס מה שארז"ל על ענין ה' רקיעין, אשר תחתון שבהם נקרא וילון, אינו משמש כלום, אלא יוצא ערבית ונכנס שחרית.

קעג) והענין הוא, כי הרקיע הוא אשר נקרא דרך סתם רקיע, אשר בו קבועים חמה ולבנה כוכבים ומזלות, והוא בחי' היסוד דתבונה, שהוא הנקרא רקיע בכ"מ, והוא ר' זעירא בסוד נוטה שמים כיריעה. ובו קבועים חמה ולבנה וכו', לפי שכל האורות כולם יצאו משם כנודע, כי חמה ולבנה שהם זו"ג הם קבועים בו, ומשם הם יונקים, זה מן החסדים וזה מן הגבורות, העומדין בדעת המלוכש ביסוד דתבונה הזה.

קעד) והנה הכוכבים הם אורות החסדים היוצאין משם ונופלין תוך יסוד דז"א כנודע, ומכים שם בכח ומתפזרים ונעשו ניצוצין דקין, אשר הם סוד הכוכבים המאירים, וז"ס ומצדיקי הרבים ככוכבים, כי מצדיקי רבים שרשם מן יסוד הנקרא צדיק, והם מקבלים הארת הכוכבים של החסדים שבתוך היסוד מאירין כמותן. (ונלע"ד ששמעתי ממורי זלה"ה כי המזלות הן נקודות והן מן ניצוצין הנעשין ביסוד מנפילת הגבורות, גם הם מלמעלה עד היסוד דז"א ומכים שם ונופלין ומתפזרין ונעשין ניצוצין).

קעה) והנה המלכות של התבונה היא הנקרא וילון, אינו משמש כלום אל ז"א, אמנם מאיר את הארתה ומוציאה לחוץ לצורך לאה העומדת מחוץ לז"א, ואם כן, מאחר שלא יוצאת מבחי' מלכות זה של תבונה, אשר היא בחינת עטרה של היסוד שבה כנודע וזכור זה. א"כ נמצא כי מקומה הוא בדעת

אור פשוט

מבחינת הד' דקשר של תפילין, הם הבחינה השניה דמוחין דרחל. וכן צריכים לדעת, שאלו המוחין הם מוחין דחיה, וע"כ אין לאה מקבלת מהם אלא בחינת עור בלבד, ולא פרשיות, כמ"ש לעיל אות קנ"ז ד"ה לאה, להיותה צריכה אל מוחין דג"ר דחיה מאו"א הפנימיים, שאין מוחין אלו מתגלים מטרם גמר התיקון, כנ"ל אות קמ"ה ד"ה לאה. ולפיכך אין לה בכל שתא אלפי שני בחינת מוחין דחיה מבחינתה ומשמשת במוחין דו"ק דחיה דרחל כנ"ל.

בחינת מלכות, כי המזל ונקה הוא בחינת יסוד כנודע, וע"כ אין המלכות דאמא כלולה בכלל המוחין דז"א דגדלות, והמלכות הזו, נשארת בבחינת צמצום ב', וע"כ אינה משמשת כלום במוחין דגדלות דז"א. אלא לצורך המוחין דנוקבא רחל, היא נכללת ביסוד דאמא, ואז יוצאת על ההתכללות הזו קומה חדשה בשביל מוחין דרחל. ולבאר זה צריכים אריכות גדולה וכבר נתבאר כל צרכו בתלע"ס חלק י"ד תשובה צ', וכבר נתבאר בדיבור הסמור, כי אלו המוחין דלאה

בית שער הכונות

ז"א כי שם מקומה העיקרי, וגם לאה היוצאת מהארחה מוכרח הוא ששם מתחיל שיעור קומת הכתר שבה עד למטה עד החזה כנ"ל.

קעו) ואמנם רחל, מתחיל הכתר שלה מהחזה ולמטה עד סיום רגלי ז"א ממש, באופן כי בסיום רגלי ועקבי לאה משם מתחיל כתר רחל למטה מרגלי לאה. וזשארז"ל מה שעשתה יראה עטרה לראשה עשתה ענוה עקב לסולייטא, ר"ל רגלים דלאה שהיא הנקרא ענוה, עשתה יראה שהיא רחל כתר לראשה, כנ"ל.

קעז) אבל הלשון עדיין צריך ביאור, כי מלשון רו"ל נראה כי מהעקב עצמו של ענוה נעשית עטרה ליראה, ולא אמרו שכתר היראה היא תחת עקב דענוה לכן צריך לבאר הענין יותר בפרטות.

קעח) כי הנה כפי הנ"ל נמצא, שמראש כתר דלאה עד סיום רגלי דרחל הם ז"ס דעת חג"ת נה"י, כי המלכות שבו"א היא עצמה שורש רחל כנודע, ומהראוי היה ששתי נשים הללו אחת אהובה רחל ואחת שנואה לאה, לא

אור פשוט

נחשב ת"ת זה דאמא גם למשפיע המוחין ההם אל ז"א במקומו עצמו. כי זה הכלל, כל הריוח שהתחתון גורם אל העליון גם התחתון יורש כל אותו הריוח, כי הוא הגורם לו, שיהיה בחינת כתר ומשפיע אליו. דהיינו, כמו שת"ת דאמא מקיים מוחין דחיה באמא עלאה, כן משפיע מוחין אלו לז"א עצמו, והבן זה היטב.

והנה גם בז"א עצמו, כשמקבל אותם המוחין, נמצא שת"ת דז"א, שהוא עיקרו של ז"א, נמצא גם בו עיקר הנושא למוחין דחיה כמו באמא הן: בחינת ת"ת דמוחין הנקראת דעת, ובחינת ת"ת דגוף. ודע שעיקרו של ת"ת הוא שלישי אמצעי שבו, כי שלישי עליון הוא בחינת התכללות ע"ס דת"ת מהעליונים ממנו, דהיינו כח"ב דת"ת. ושליש תחתון דת"ת, הוא בחינת התכללות ממלכות התחתונה ממנו, שהיא בחינת נהי"מ דת"ת, אבל שלישי אמצעי הוא בחינתו עצמו, שהוא חג"ת דת"ת. ולפיכך נבחן כי

קעח) ותקח לאה ג' ספירות וחצי וכו' ותקח רחל מחצי ת"ת ולמטה וכו': פירוש, כי עיקר הנושא לגילוי מוחין דחיה הוא ז"א הנקרא ת"ת, כי הבינה עצמה היא תמיד בחסדים מכוסים ואינה מזדווגת עם חכמה כדי להמשיך מוחין דחיה, אלא לצורך ז"א בלבד, כנ"ל אות קל"ח ד"ה מהחזה, ולפיכך נמצא בחינת ז"א גם במוחין דאז"א הנקרא שם דעת, כי מציאותו שם גורם קיום לזווג בינה עם החכמה בסוד מ"ן אליהם, כלומר, שבינה מחזקת בזווג עם חכמה בשבילו. אבל בהיותו יורד משם, תיכף נתבטל זווג דבינה עם חכמה, כי הבינה חוזרת לבחינת חסדים מכוסים, והמוחין דחיה מתבטלים כח"ש הרב בע"ח שער שביה"כ פ"א בתחילתו, ע"ש. ובתלע"ס חלק ז'.

והוא הטעם שת"ת דאמא נעשה כתר אל ז"א, כי מתוך שעיקר המקיים למוחין דחיה באז"א הוא ז"א, שהוא ת"ת, ע"כ

בית שער הבונות

יוכל להסיר חלק השנואה בעבור האהובה, כי חלק כחלק יאכלו שניהן, וירשו מקום בעליהן ז"א שוה בשוה, ותקח לאה ג"ס וחצי שהם דעת חו"ג וחצי ת"ת העליון, ותקח רחל מחצי ת"ת ולמטה עד סיום רגלי ז"א, שהם ג"ס אחרות וחצי תחתון של ת"ת.

קעט) ואמנם אין הדבר כך אלא שלא לוקחת שליש עליון מג"ש דת"ת, ורחל לוקחת כל ב"ש תחתונים דת"ת דז"א לכתר שלה, כמבואר במ"א, ושם נתבאר טעמים רבים, ואחד מהם הוא, שבחזה נשלם יסוד אמא, לכן משם ולמטה, שאורות החסדים ההם בגלוי, נבנית רחל באחורי ז"א, וכ"ז נת"ל. והנה בזה תהיינה צרות זו לזו ותפול ביניהן קנאה על הדבר הזה.

קפ) לכן מה עשה המאציל העליון, עשה באופן ששליש עליון דת"ת יהיה כולו ללאה, ושליש תחתון כולו לרחל, אבל שליש האמצעי יהיו שני אחיות משמשות שוה בשוה ויהיה ברשות ושותפות שניהן, כלומר, כי שיחלק

אור פשוט

לוקחת כל ב"ש התחתונים דת"ת דז"א לכתר שלה" דהיינו, כי רק רחל לוקחת את שליש האמצעי המשפיע מוחין דחיה, ולא לאה, כי לאה נוטלת רק שליש עליון בלבד, שאין שם הגילוי של המוחין דחיה כנ"ל.

קפ) שליש אמצעי יהיו שני אחיות משמשות שוה בשוה וכו' ומתלבשים רגלי לאה בכתר של רחל: היינו רק בעת הקטנות של רחל נעשה כך, אשר רגלי לאה מתלבשות בכתר של רחל, ואז אין גם לרחל מוחין דחיה, והיא נמצאת בעת ההיא אב"א עם הז"א. כי מתוך שרגלי לאה מתלבשות בשליש אמצעי דת"ת דז"א, ולא לאה אינה ראויה לקבל המוחין דחיה, כנ"ל, נמצאים רגלי לאה מחשיכים את כתר דרחל, דהיינו שגם רחל אינה יכולה לקבל מוחין דחיה, והיא דומה כמו שהיתה מתחלה מטבור ולמטה דז"א, כי אין בחלקה עצמה רק שליש תחתון דת"ת שאין שם גילוי דמוחין דחיה, אמנם בעת שרחל משגת המוחין דחיה, הנה אז בהכרח שנוטלת את כל שליש אמצעי דז"א לחלקה עצמה, ורגלי לאה נעלמים שם.

עיקר הנושא להארת המוחין דחיה, הוא שליש אמצעי דת"ת.

ועם זה תבין, מ"ש הרב, שבעת שאין לז"א אלא מוחין דנשמה, אינו מלביש רק שליש תחתון דת"ת דאמא. ורק בעת שהוא משיג מוחין דחיה הוא עולה ומלביש על שליש אמצעי דת"ת. והוא משום שאין חיה רק משליש אמצעי הנושא להארת חכמה, כי נבחן לת"ת דת"ת ועיקר הת"ת, משא"כ שליש תחתון דת"ת הוא בחינת המלכות הכלולה בו, ושליש עליון הוא בחינת ג"ר הכלולות בו. כנ"ל.

וזה אמרו "ומהראוי היה ששתי נשים הללו וכו' יירשו מקום בעליהן ז"א שוה בשוה ותקח לאה ג"ס וחצי שהם דעת חו"ג וחצי הת"ת העליון ותקח רחל מחצי ת"ת ולמטה וכו'" דהיינו ששניהן יטלו את שליש ת"ת האמצעי המשפיע מוחין דחיה, כנ"ל, דהיינו שלא תקח חלק מהמוחין דחיה דז"א כמו רחל, ויתחלקו עם השליש אמצעי דת"ת שוה בשוה. וז"ש "ואמנם אין הדבר כך אלא שלא לוקחת שליש עליון ורחל

בית שער הבונות

שליש אמצעי לב' חלקים א"א, כי כולה בחי' א' ואינו מתחלק, אבל יהיה כתר של רחל עולה עד שם, וגם רגלי לאה יורדים עד שם, ומתלבשים רגלי לאה בכתר של רחל כשיעור שלישי אמצעי בלבד, והרי שתיהן משתמשות בשוה. וזשארז"ל מה שעשתה ענוה עקב לסוליינתא שהם רגלי לאה, מהם עצמם נעשה ראש וכתר של רחל הנקרא יראה.

קפא) אמנם דע, כי פעמים שרחל לוקחת כל מקום אותו שלישי אמצעי, ואין רגלי לאה מתפשטים בתוך כתר רחל כשיעור שלישי ההוא. וז"ש אצלינו בכוונת ק"ש בפסוק ואהבת, צריך לכוין לתת ב' אורות לרחל כמנין ואהבת, שהם ב"פ אור, ורחל נקראת א"ת כמ"ש למטה בע"ה. כמארז"ל אתין וגמין רבויין הם. וזהו ואהבת את, ר"ל שתאהב את רחל הנקראת את, והוציא בלשון אהבה ע"ד ויאהב יעקב את רחל, כי האהבה יתירה הוא שנתן לה חלק יתר על לאה כנ"ל, והם ב' אורות אלו כמנין ואהבת כנ"ל.

קפב) והאורות הללו, הנה הם בחי' הב"ש תחתונים של ת"ת כנ"ל, ולפי ששליש העליון הוא במקום הסתום, אבל אלו הב"ש הם במקום הגלוי שמאירין החסדים, לכן נקרא אור אור. וענין זה נת"ל בענין הכתר של רחל, שהוא ב"ש דת"ת דז"א הנקרא ב"פ אור אור, בסוד ושמתי כדכ"ד שמשותיד, אבל כתר של לאה אין בו רק אור א' לבד, כנ"ל שם באורך ויתבאר לקמן.

קפג) נמצא כי יש זמן שלוקחת רחל ב"ש לבדה, ויש זמן ששליש אמצעי,

אור פשוט

אין בו רק אור א' לבד: כי בגילוי אור החיה, נמצאים ב' אורות שהם: אור חכמה ואור חסדים, כי הפירוש של גילוי החסדים הוא, שהארת חכמה מתגלית בהם, ולכן נקרא אור אור. אבל לאה שהיא בחינת עלמא דאתכסיא, כי היא בחינת שלישי עליון בלבד, ששם אין גילוי חכמה בחסדים, כנ"ל, ע"כ אין שם אלא אור א' לבד, דהיינו רק אור חסדים, כי הם שם חסדים מכוסים מחכמה.

קפג) חטיפה וגניבה נקרא תרפים: כלומר, בחינת רגלי לאה, שרחל לוקחת אותם לחלקה, על ידי עליתה והלבשתה את שלישי עליון דז"א, הם נבחים בה כמו חטיפה וגניבה. והוא, כי להיותם מבחינת לאה, אין

כמ"ש לפנינו "אמנם דע, כי לפעמים שרחל לוקחת כל מקום אותו שלישי אמצעי ואין רגלי לאה מתפשטים בתוך כתר רחל" דהיינו כנ"ל כי רק כשרחל היא אב"א עם הז"א, אז רגלי לאה מתפשטות בכתר רחל, אבל בעת שרחל משגת פב"פ, עם הז"א, דהיינו בקבלת מוחין דחיה, אז רגלי לאה מסתלקות מתוך כתר רחל, ושליש אמצעי דת"ת דז"א נעשה כולו לכתר שלה, המשפיע לה המוחין ההם, כמ"ש. וזה הכלל, שאין השפעת מוחין דחיה אלא משליש אמצעי בלבד, הן בז"א מאמא עילאה, והן בנוקבא מז"א, ושורש המשפיע, נקרא כתר.

קפב) במקום הגלוי שמאירים החסדים לכן נקרא אור אור וכו' אבל כתר של לאה

בית שער הבונות

אע"פ שהוא לעולם שלה, עכ"ז יש זמן שרגלי לאה מתלבשין בכתר שלה בתוכו ממש כשיעור שלישי אמצעי (גם לפעמים לוקחת רחל שלישי בגנבה ממש כשיעור שלישי זה אמצעי) לבד, אבל לעולם שיעור כתר של רחל הוא ב"ש. וז"ס ותגנוב רחל את התרפים אשר לאביה, פי' כי מקום השלישי האמצעי, שלפעמים לוקחת אותו רחל לה לעצמה בלבד, דרך חטיפה וגניבה, נקרא תרפים.

קפד) נמצא כי לבן הוא לובן העליון, שהוא אבא עלאה, ולו ב' בנות רחל ולאה. כנזכר זוהר פרשה ויצא דקס"ב על וללובן שתי בנות ע"ש, ולפעמים גונבת רחל מן לאה שלישי האמצעי הנקרא תרפים ולוקחת לה לבדה, כי ממון אביה הוא, ואינה נותנת ממנה אל לאה אחותה.

קפה) והנה ענין תרפים אלו הוא לשון תורף, שהוא מקום ערוה, כמו בית התורפה הנזכר בגמ', והם בחי' ב' רגלים של לאה הנכנסין ומתלבשין תוך כתר רחל כנ"ל, לכן אמר תרפים לשון רבים, שהם ב' הרגלים.

קפו) וביאור הענין, כי הנה מקום פתיחת יסוד אמא תוך ז"א הוא בחזה שלו, נמצא שגילויין ופתיחתו הוא בשלישי האמצעי, וזהו פתיחת וגילוי בית החורף אשר שם של התבונה. ואמנם ענין גניבת רחל את התרפים, ואיך עי"ז

אור פשוט

קפה) תרפים לשון רבים שהם ב' הרגלים: ולהלן אומר (באות ר"א) "להיותם מובלעים ב' העקביים בכתר רחל מתאחדים ונעשים עקב אחד" והענין הוא, כי להלן מדבר בעת שהם מתלבשים תוך כתר רחל ומחשיכים אותה, שאז נמצאת רחל אב"א עם ז"א, וע"כ נבחינים נז"ה דלאה לבחינה אחת, כמ"ש הרב, שבעת שנו"ה הם באחור הם שניהם בחינה אחת, וע"כ קראם עקב, לשון יחיד. משא"כ כאן, שהמדובר הוא מגניבת התרפים, שהוא ע"י השגת מוחין דחיה של רחל, כנ"ל, וע"י שהתרפים אלו קבלו הארת רחל, כנ"ל, בדיבור הסמוך, ונמצאים ע"כ בבחינת פנים, ובבחינת פנים נבחינים הנז"ה לשתי בחינות מיוחדות, וע"כ נקרא תרפים לשון רבים. והבן זה.

הם ראויים לקבל כלום מהארת חיה, כי זוג דמוחין דחיה, נעשה רק על בחינת ו"ק דא"א, אשר ז"א יכול להאיר אותם רק לבחינת רחל, שהיא בחינת נוקבא דו"ק שלו, אבל לא ללאה שהיא נוקבא דג"ר שלו, כנ"ל. ונמצאים רגלי לאה אינם ראויים להארת חיה מצד עצמם, אלא מתוך שרחל לוקחת אותם לחלקה, נמצאים גם הם מקבלים הארת חיה כמו רחל, וזו היא גניבה, כלומר, שהכלים ההם אינם שייכים כלל לבנין פרצופה, ואינם ראויים לקבל הארתה, אלא רחל גנבתם, שמתוך כך קבלו ג"כ הארתה. אבל ענין נטילתה את שלישי אמצעי דח"ת דז"א, אינם שום גניבה, כי זהו חלקה ממש המשפיע את המוחין דחיה שלה, והבן.

לא הגידו ללבן כי ברח יעקב, הענין הוא, כמ"ש אצלינו בדרוש בלק ובלעם ועזא ועזאל ע"ש היטב.

קפז) ושם נתבאר, כי הנה המקום הזה הוא בחי' עץ הדעת טו"ר, אשר בו חטא אדה"ר וחוה, כי שם הוא מקום גילוי החסדים של הדעת דו"א בחוה שלו, ולכן יש שם יניקה ואחיזה אל החצונים הנקרא רע בעצם.

קפח) משא"כ למעלה, כשהאורות מכוסים, הנה הארת ה"ח אלו המתגלים ויוצאין אל החצונים, הוא ע"י אותם הרגלים של לאה הנכנסין תוך כתר רחל כנ"ל, והם כנגד פתיחת פי היסוד של תבונה.

קפט) כי כאשר האורות ההם יוצאין מן היסוד דתבונה עד מחוץ אל ז"א, לעשות כתר לרחל כנודע, אז ע"י התלבשות רגלי לאה תוך הכתר של רחל, האור מתמעט ונחשך, ואינו יכול לצאת ולעבור האור ההוא על צד פני רחל כנודע, כי היא עומדת אב"א עם ז"א. ובתחלה האורות פוגעין באחוריים, ואח"כ משם עוברין עד הפנים שלה, ולהיות העקביים של לאה

אור פשוט

ששמשו באו"א דנקודים בסוד הסתכלות עיינין דאו"א זה בזה. ועל שם זה נקרא שלישי אמצעי דת"ת דו"א בשם עץ הדעת, כי בו יש האיסור שלא להעלות ת"ת בסוד מ"ן לאו"א הפנימים ולזווגם בכדי להמשיך ג"ר דחיה כמו בנקודים. משא"כ עלית ת"ת זה בסוד מ"ן אל או"א דמזל, כנהוג בכל המוחין דחיה דאצילות, אין בזה משום איסור כלל, ואדרבה, בו תלוי כל התיקונים, כי אין כלל שום זווג בלי מוחין דחיה כנודע. אמנם נתבאר כי הדעת הזה הוא בחינת ו"ק דדעת, ומזווג על ידו לבחינת ו"ק דאו"א הפנימים, כנ"ל. וכבר נתבאר, שע"כ נקראת לאה עלמא דאתכסיא, כי היא צריכה לג"ר דחיה שאין שום זווג עליהם בזמן הזה. וע"כ נקראת רחל עלמא דאתגליא, כי היא צריכה רק לבחינת ו"ק דחיה, והם מתגלים בה גם בזמן הזה קודם גמר התיקון, והבן. קפט) עקביים של לאה מפסיקים לגמרי והם לוקחים האורות היוצאים מבפנים:

קפו) המקום הזה הוא בחינת עץ הדעת טו"ר אשר בו חטא אדה"ר וחוה כי שם הוא מקום גילוי החסדים של הדעת דו"א: כי שלישי אמצעי דת"ת, הוא שורש המשפיע חכמה, בסוד ת"ת העולה ומזווג לחו"ב, שאין בינה מזדווגת עם חכמה זולת ע"י מ"ן דת"ת, וע"כ עלה ז"א וקנה מקום תוך המוחין דאו"א, כדי לקיים באו"א את הזווג דחכמה, כנ"ל אות קע"ח ד"ה ותקח עשה. ות"ת הזה המקיים את המוחין דחיה באו"א נקרא בשם דעת. כנ"ל.

ולפיכך נקרא שלישי אמצעי של ת"ת דו"א עץ הדעת, כי הוא השאיר את שורשו באו"א בסוד מוח הדעת שלהם כמבואר. אמנם לפי זה יש לטעות שגם בחינת כתר דרחל נקרא כן ח"ו, כי גם היא נוטלת מוחין דחיה משלישי אמצעי דת"ת דו"א. אכן הכונה היא, על בחינת הזווג דג"ר דמוחין דחיה, שהם בחינת או"א הפנימים שנגזזו בסוד עזקא רבא, שהם בחינת המוחין

בית שער הכונות

שם באמצע כתר של רחל, אינו עובר האור עד פני כתר של רחל, כי אלו ב' עקביים של לאה מפסיקין לגמרי, והם לוקחין האורות היוצאין מבפנים.

קצ) ונודע כי העקביים של לאה הם דינין קשים וגמורים לגמרי, כי נ"ה אינו, אשר כל בחי' נ"ה הם דינין להיותן הקצוות הקרובים אל הקליפה, ובפרט שנקרא בלשון לבר מגופא, כנודע, כי נ"ה אינו לבר מגופא.

קצא) ונוסף ע"ז, כי הם רגלי לאה, אשר כל בחינותיה הם דינין קשים, להיותה בחי' מלכות דתבונה כנ"ל, והתבונה עצמה היא נה"י של בינה, שהם אחרונות שבה, והבינה עצמה אמרו עליה בזהר, דדינין מתערין מינה.

קצב) ולא עוד, אלא שלאה עצמה היא מן אחרים של מלכות דתבונה, ואינה בחי' פנים, ובפרט כי אינה רגלים שלה אלא בחי' תחתונה שברגליה, והם בחי' עקביים, כמ"ש בע"ה.

קצג) והנה כפי כל הטענות הנ"ל, נמצא, כי אלו העקביים דלאה הם דינין גמורים, לכן יש מקום אחיזה ויניקה אל הקליפות, כמ"ש בדרוש בלק ובלעם ועזא ועזאל, ששרשם הם בחי' ד' אורות הנ"ל שבאותן תרין רגלים ועקביים דלאה, שמשם יונקים החצונים, לכן היה הולך בלעם אל הררי קדם אל עזא ועזאל, כמ"ש בזהר, שקודם שבא בלעם אל בלק, הלך והסגיר את עצמו בהררי קדם עם עזא ועזאל.

אור פשוט

לרחל בבחינת האחרים. והבן זה היטב, כי אע"פ שרגלי לאה ממותקים בבחינת פנים לבחינת לאה עצמה, מ"מ לבחינת רחל הם דינין גמורים העושים אותה לאחרים עם הז"א. מטעם הנ"ל.

קצג) ועזא ועזאל ששרשם הם בחי' ד' אורות הנ"ל שבאותם תרין רגלים ועקביים דלאה: כבר נתבאר שאלו העקביים דלאה הם תכלית הדינין, עם הארתם למטה מחזה אחר כלות יסוד דאמא, כי אור אמא שהוא הארת ג"ר, כבר מסתיים במקום החזה, ומחזה ולמטה אינו נמתק רק בהארת חיה, ומתוך שהארת חיה מבחינת המוחין דלאה אינם מופיעים בכל המשך שתא אלפי שני, נמצאים משום זה אותם הדינין בלי שום

המדובר הוא באורות דפנים דנשמה, אשר עקביים דלאה מתתקנים בהם לצורך עצמם לגמרי, כי אורות דג"ר דנשמה הם הארת ג"ר ממש לגמרי בבחינת מחזה ולמעלה, כנ"ל אות קל"ה ד"ה ועוד ע"ש. אמנם מחזה ולמטה אין הם מספיקים להארת פנים, כי אין בבחינת פנים מחזה ולמטה, רק ע"י מוחין דחיה כנ"ל. וז"ש, "שעקביים דלאה מפסיקים לגמרי והם לוקחים האורות דפנים" אבל לרחל אין מהם אלא אורות דאחרים, שהם ו"ק בחוסר ראש, כי היא אינה יכולה להנות מהם להיותם חסדים מכוסים, והיא צריכה לחסדים מגולים. וע"כ נבחנים רגלי לאה שבמקום כתר רחל, לבחינת דינין קשים, כי בה נראים הדינין שבהם המעמידים

קצד) וז"ש מן ארם ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם. וכבר נתבאר אצלינו בדרוש בלק ובלעם, כי בחי' בלעם, היה מהאורות היוצאין, מאותן עקביים דלאה הנבלעים תוך כתר רחל אל החצונים. וזהו פי' בלע"ם, ולכן היה הולך להררי קדם אצל עזא ועזאל שיניקתן משם.

קצה) וכבר נתבאר אצלינו כי לבן הארמי אבי אביו של בלעם, והוא עצמו נתגלגל בבלעם, וממנו למד בלעם בן בנו מעשה כשפים, וחכמה הזאת חכמתו של לבן הארמי, אשר שיבח עצמו ואמר יש לאל ידי לעשות עמכם רע, וע"ד הנאמר בבלעם, כי ידעתי את אשר תברך מבורך ואשר תאור יואר.

קצו) וזה ענין חכמת התרפים אשר ללבן, אשר ע"י אלו התרפים היה משיג כל הארותיו, וכאשר רחל גנבתם לא יצאו האורות ההם אל עקבי של לאה לחוץ אל החצונים להאיר להם, ולא ידע כי ברח הוא, באופן שתרפים הם בחי' אורות היוצאין אל החצונים מן התורף של התבונה, שהוא יסוד שלה המלוכש במקום החזה של ז"א.

קצז) גם ענין זה הוא חטא של אדה"ר בעץ הדעת טו"ר, כאשר בארנו לעיל, כי זהו מקומו. והוא עצמו משארז"ל, שחטא חוה היה שסחטה ענבים לו. ופירוש הענין, כי הנה העקביים של לאה הנכנסין בכתר רחל, הם בחי' ענבים, גימטריא עק"ב, בסוד עקב ענוה הנ"ל, והיין שבענבים, הם דינן שבעקביים האלו.

קצח) ונודע, שאין החצונים ניזונין אלא מפסולת היין, מן השמרים שבו, שהם שיורי הדין הקדוש. והנה זה השפע שיונקים החצונים הוא דין קשה, והוא יין עכור מלא שמרים, והוא בלוע תוך העקביים של לאה, דמיון היין הבלוע תוך הענבים.

אור פשוט

נפרדים מהם כל כוחות הדין שהיו מעורבים בהם, ונתבטלה לגמרי הארת החיצונים שהם האלהים של לבן. וז"ש, למה גנבת את אלהי, וגם נסתלקה כל חכמתו ממנו ולא ידע כי ברת הוא, והבן.

קצח) יין עכור מלא שמרים והוא בלוע תוך העקביים של לאה דמיון היין הבלוע תוך הענבים: פירוש, כי כל פרצופי אבי"ע,

מיתוק כלל, וע"כ נעשו שורשים לב' המלאכים, עזא ועזאל, שעז"א נעשה מעקב ימין ועזאל מעקב שמאל, כמ"ש להלן.

קצו) רחל גנבתם לא יצאו האורות ההם אל עקביים של לאה לחוץ: כנ"ל ד"ה חטיפה וגניבה, שענין גניבה זו נעשה עם השגתה של רחל למוחין דחיה שאו מאירים העקבים ההם כאילו היו מאברים שלה, עש"ה. וע"כ

(*) ע"ח ח"ב שליח פ"ד.

קצט) וחוה סחטה אותן הענבים, וכוונתה היתה שע"י הסחיטה ההיא יצאו השמרים הבלועים שם, ומהם שתו אדם וחוה מן היין ההוא, כוס התרעלה. חלק החצונים הנקרא סטרא דמותא, ולכן נענשו בענין המיתה, וגרמו עליה מיתה. ואפשר גם כן, שזה סוד מיתת רחל מחמת התרפים כמאמר רז"ל.

ר) והבט נא וראה, כי ענבים גימטריא עק"ב כנוכר לעיל, לכן אין נדרכות הענבים להוציא מתוכם יינם אלא בעקביים. וענבים אלו הם לשון רבים, שהם ב' עקביים הנ"ל, אשר כל א' מהם הוא נקרא אלקים, להיותה דינין כנ"ל. והנה ב' רגלים הם ב' שמות אלקים, (ועם י' אותיות שלהם ג"כ גי' ענבים) והם גימטריא עק"ב, כי אלקים שהוא שורש הדין בבחי' ענבים ובתוכו גנוז היין ומובלע בתוכו.

רא) ולפי האמת כיון שהם ב' שמות אלהי"ם, וגם ענבים, מיעוט רבים

אור פשוט

ד"ה עור, ונמצא שיש בעקביים דלאה ב' בחינות דינין שהם השורשים לקליפות ולשמרי הקליפות כנ"ל. והנה העקביים דלאה עצמם, הם מבירורים דצמצום ב' ככל הפרצופים, שמהם אינם יונקים רק הקליפות, אכן גם בחינת שמרי היין מעורבים בהם, כנ"ל, וז"ש "והוא בלוע תוך העקביים" כלומר, שאינם ניכרים לחוץ משום שכל בנין לאה הוא מבחינת צמצום ב', אמנם הם נעלמים שם ובלועים בתוכם.

וזה אמרו "וחוה סחטה אותם הענבים" כי ע"י אכילתה לעץ הדעת, שפירושו, שרצתה להמשיך בחינת ג"ר דחיה המבררים לאלו העקבים דלאה, כנ"ל, נמצא שסחטה אותם הענבים, ואז נתגלו השמרים לחוץ, שה"ס הוזהמא שהטיל הנחש בחוה. כי ע"י שהמשיכה הארה לשמרי הקליפות, נתדבקו בה וגרמו לה המיתה.

רא) להיותן מבלעים ב' העקביים בכתר רחל מתאחדים ונעשים עקב אחד: כבר נתבאר זה לעיל, כי בעת התלבשות העקביים דלאה בכתר רחל, נמצאת אז רחל רק בבחינת אב"א, ואלו העקבים הם נז"ה דלאה,

יצאו מצמצום ב' כנ"ל, שה"ס בה' זעירא בראם, כנ"ל אות מ"ג ד"ה בהבראם. גם נודע, שענין הקליפות נעשו מאותם הכלים דז"א ומלכות של אחורים דנקודים ששמשו עמהם בזמן המלכים, אחר שנפרדו לכלים חיצוניים ומקיפים הנקראים לבוש והיכל. כנ"ל אות עי' ד"ה והנה, ע"ש. גם נתבאר לעיל שבבחינת הכלים של המלכים ששמשו בנקודים היה פגם נוסף, כי גם בחינת הדינין דצמצום א' רכיב עלה, כנ"ל אות מ"ט ד"ה ונודע ע"ש. ודע כי זו הבחינה שבקליפות ה"ס כוס התרעלה, ונקראת שמרי הקליפות, וזכור זה. כי מבחינת השמוש עם הכלים הנפרדים דז"א ומלכות שנפרדו ע"י צמצום ב', נעשו כל הקליפות, ומבחינת המלכות דצמצום א' שהיתה מעורבת בהם, נעשה שמרי הקליפות, שממנה כל כח החזק שבהם, ע"ד השמרים שהם כל כח החיזוק שביין.

וזה אמרו "יין עכור מלא שמרים והוא בלוע תוך העקביים דלאה" כי נתבאר לעיל שכל בחינה שלא נבררה לגמרי נמצאים כל הקליפות מעורבות שמה. כנ"ל אות עי'

בית שער הכוונות

צב

שנים, (א"כ) למה הם גימ' עק"ב כנ"ל, שהוא לשון יחיד. הענין, כי להיותן מובלעים ב' העקביים בכתר דרחל כנ"ל, מתאחדים ונעשים עקב אחד, וזה עקב ענוה, ולא כתיב עקבי הענוה.

(רב) (ונל"ח ששמעתי ממורי זלה"ה כי זהו ג"כ סוד מ"ש פרשה תצוה ובספרא דצניעותא, דינין דנוקבא תקיפין ברישא ונייחין בסופא. כי הנה בכתר דרחל, שם הם עקביים דלאה. שהם תוקף הדינין כנ"ל).

(רג) והנה נתבאר ענין חטא אדה"ר איך היה בעץ הדעת, שהם בב"ש תחתונים של ת"ת דז"א, שהם אורות נגלים של הדעת מבחינת החסדים שבו.

* (רד) ועתה צריך לפרש ענין מ"ש חז"ל במדרש וגם בזוהר פרשה בלק דף ר"ח ע"ב, כי מש"ה אשר מחזה שדי יחזה נופל וגלוי עינים, על עזא ועזאל אתמר וכו'. דע כי עזא ועזאל הם שני מלאכים הנשרשים ונבראים מאותם ב' האורות היוצאות משתי עקביים דלאה שבתוך כתר דרחל, שמשם אחיזת בלק כנ"ל שהם תכלית הדינים, ויוצא האורות לחוץ, ועזה נעשה מן עקב ימין ועזאל מהארת עקב שמאל.

(רה) והנה בלעם אינו מבחי' הארת עקבים עצמם, אלא מהארת כתר דרחל הכולע בתוכו הארת ב' העקבים, כנז"ל. ולכן גם הוא היה למד מעזא ועזאל כל חכמתו, ויונק מהם, ע"ד כתר דרחל שיונקת מן העקבים דלאה, ולהיות האורות עזה ועזאל נגלים בזה המקום לכן נק' מחזה שדי.

(רו) ובזה יתבאר ענין מאמר רז"ל במדרש וגם בזוהר פרשת בראשית דף ל"ה ע"א, כי עזה ועזאל, הם שקטרגו על בריאת אדה"ר והפילם הקב"ה ממקום קדושתם, ועליהם נאמר, הנפילים היו בארץ.

(ריז) ופשוט הוא, כי לא לחנם היו אלו מקטרגים על בריאתו יותר משאר המלאכים, והטעם הוא, כי זו"ן היו בתחלה אב"א, ואז הם לאה ורחל זו למעלה

אור פשוט

הארת ב' העקבים: כמ"ש לעיל ד"ה עקבים של לאה, אשר אלו עקבים בהיותם בבחינת לאה עצמה יש להם מיתוק, אלא כל הדיגין שבהם מתגלים עם היותם מאירים בכתר רחל מחזה ולמטה. וזה שמשמיענו כאן הרב, אשר

וע"כ הם רק בחינה אחת, כי אין נו"ה נחשבים לב' בחינות, אלא רק בזמן היותם בבחינת פנים.

(רה) בלעם אינו מבחינת הארת עקבים עצמן אלא מהארת כתר דרחל הכולע בתוכו

(*) שער הפסוקים פ' בלק סימן כ"ד.

בית שער הכוונות

מזו באופן הנז"ל, כי שתי עקבי לאה מתעלמים תוך כתר דרחל. ואז עזה ועזאל יונקים משם כנזכר.

רח) וכשעלה ברצונו לברא אדם וחוה, היה כדי שע"י מעשיו יתקן את הנקבה, באופן שיחזרו פב"פ, ויזדווגו יחד, בסוד ואדם אין לעבוד את האדמה.

רט) והנה בהיות זו"ן פב"פ, אין עקבי לאה תוך כתר דרחל, וכל אותם ההארות שהיו יוצאות מעקבי לאה אל כתר דרחל, אשר משם היו נאחזים עזה ועזאל, היו עתה מתבטלות משם ויוצאות דרך צד פנים, כי שם עומדת רחל, ושם אין מקום אחיזה אל החיצונים כנודע, שאין אחיזתם אלא באחור, ועזה ועזאל היו הארותיהם מתבטלות בבריאת אדם, ולכן היו מקטרגים בבריאתו, מפני הנזק המגיע להם בבריאתו. ודע, כי עזה צריך להיות בה"א, לא באל"ף, ושמעתי משם מורי ז"ל, כי הוא בגימטריא אדנ"י עם מספר י"ב אותיות המילוי.

רי) ואמנם שאר אורות היוצאות לצד אחור אינם מתבטלות זולתי זו. לפי שאינה יוצאת אלא בהיות עקבי לאה תוך כתר דרחל, ובחזרתה בפנים מתבטלות שאר האורות דעזה ועזאל.

אור פשוט

אב"א, וכיון שהם ידעו שאדה"ר יחזיר לזו"ן פב"פ, שהם בחינת מוחין דחיה, שאז לוקחת רחל כל השליש אמצעי ומתקנת גם כן העקבים דלאה בסוד חטיפה וגנבה, כנ"ל, ואז מתבטלים לגמרי הארת עז"א ועזאל. וז"ש, "ולכן היו מקטרגים בבריאתו מפני הנזק המגיע להם".

בלעם נאחו בעקבים דלאה בשעה שהם מאירים בכתר רחל, וע"כ הוא בחינת ס"א, והבן.

רט) וזו"ן פב"פ אין עקבי לאה תוך כתר רחל וכו', הארותיהם מתבטלות בבריאת אדם: כי כל יניקת עזה ועזאל הם מעקבים דלאה שבכתר רחל, שזהו רק בעת היותה

פרק י"א

•ריא) ועתה נבאר לך הקדמה אחרת, דע כי אדה"ר מלבד חטאו הראשון שאכל מעץ הדעת כנודע, עוד הוסיף לחטא והוליד שדין ורוחין ולילין כנודע.

ריב) והנה בתחלה התחיל והוציא טפות קרי לבטלה ואח"כ בהיותו עושה עדיין מעשה הרע הזה, בא על אשתו, ואז נתעברה ממנו חוה אשתו מב' טפות: מן הטיפה הראשונה יצא קין הבכור, ואח"כ מטיפה הב' יצא הבל אחיו.

ריג) ואח"כ חזר עוד לקלקולו, והוציא טיפות קרי לבטלה כל אותם ק"ל שנים שפירש מן אשתו עד שהוליד שם כנודע, באופן, כי ב' בחי' טיפות קרי היו, אחת קודם קין ואחת לאחריו, וקין היה באמצעיתם.

ריד) ואמנם כשיצאה מן אדה"ר טיפת קין, ונתנה אל חוה אשתו ע"י חיבור וזיווג, עדיין היתה טיפת קין מעורבת עם טיפות קרי שקדמו לו, כי

אור פשוט

התיקון, שה"ס הי' אורות הנתונים בעקב. כנ"ל אות מ"ט. וכנגד זה יש מעלה בטיפות האחרונות, שאפשר לתקנם גם בשתא אלפי שני ע"י מוחין דחיה, אמנם נבחן בהם חסרון גדול שהקליפות נאחזים גם בבחינת ט"ר שלהם, מפאת היותם מבחינת צמצום ב' ומבחינת הקליפות הבאים מהכלים דאחורים ששמשו בנקודים כנ"ל. וזכור היטב אלו ההבחנות שבין הטפות קרי הראשונות אל הטפות האחרונות. וז"ש "שהוסיף עוד לחטא והוליד שדין וכו'", כי גרם שהקליפות יתאחו גם בט"ר דנשמות אלו, שזהו הוספת חטא.

ריב"ג) בהיותו עושה עדיין מעשה הרע הזה בא אל אשתו וכו' אחת קודם קין ואחת לאחריו וקין היה באמצעיתם: וז"ס ביאת נחש על חוה והטיל בה זוהמא. כי אותה טפת קרי הראשונה דשמרי הקליפות מצמצום א', נתעברה בחוה, בעת ביאתו באותו זמן על אשתו, וזוהמא זו נתדבקה בקין, ובסוד

ריא) אדה"ר מלבד חטאו הראשון שאכל מעץ הדעת עוד הוסיף לחטא והוליד שדין ורוחין ולילין: כי ע"י חטא של עצה"ד הוציא טפת קרי לבטלה בעטיו של נחש, ונדבקו בו הרוח סערה וכו' המלוכש בפנימיותו של הנחש, שהוא בחינת שמרי הקליפות סמא דמותא, שהם קליפות דמלכות דנקודים שהדינין דצמצום א' רכיב עלה, כנ"ל בדיבור הסמוך. ומלבד זה הוסיף לחטא בק"ל שנים שפירש מאשתו שהוציא טפות קרי לבטלה, והללו היו מבחינת טיקלא דעשקית נשמתין, דהיינו מבחינת קליפות דצמצום ב'. והם ב' בחינות הנקראות להלן טיפות ראשונות וטפות אחרונות. ויש מעלה בבחינת טיפת קרי הראשונות, שאין הקליפות נאחזות רק במלכות שלהם בלבד, ולא כלל בט' ראשונות של אותם הטפות, כי בבחינת צמצום א' אין אחיזה לקליפות ודינין בט"ר, כנודע. אמנם כנגד זה יש שם פגם גדול שאי אפשר כלל לתקן אותה בטרם גמר

בית שער הבונות

הענין היה סמוך ורצוף זה לזה, ולכן כל טיפות של קרי שיצאו מן אדם קודם שהוליד טיפת קין, נתערבו בקין להיותם סמוכים יחד כנזכר.

רטו) עוד סיבה ב', לפי שכבר ביארתי לך בשער הגלגולים בענין עשרה הרוגי מלכות, שהיו מטיפות קרי של יוסף, ושם נתבאר, שהנשמות היוצאות בבחינת טיפות קרי לבטלה, הם יותר גדולות במעלה משאר הנשמות, לפי שהם מבחי' הדעת עצמו, כי הם מאתערותא דזכורא. ושאר הנשמות הבאות בזיווג דכר ונוקבא הם מאתערותא דנוקבא, ואינם אלא מן החסדים או הגבורות המתפשטים למטה ברו"ק דגופא דז"א, ולהיותם גבוהות ומעולות מאד, לכן הקליפות שולטים מאד באלו טיפות הקרי.

רטז) והנה כיון שקין הוא הבכור, כמ"ש בס' התיקונין על פסוק הלא אם תיטיב שאת, לכן אלו טיפות קרי המעולות מאד נתערבו בו, עוד סיבה ג'

אור פשוט

במעלתם מהנשמות המתקנות, להיותם נמשכים מדעת ממש, כלומר, מבחינת ג"ר דדעת, המשפיעים לגרון וחג"ת דגופא, שהם ג"ר דגופא, והבן.

בר"ק דגופא דז"א: היינו מחזה ולמטה, הנבחן לרו"ק דגופא. כי הגרון וחג"ת נבחנו לג"ר דגופא דז"א, כנ"ל בדיבור הסמוך. וטעם הדבר, כי ה' הבחינות כח"ב זו"ן שבראש, כשהם בגופא נקראות חג"ת נ"ה, שחג"ת הם כח"ב דגופא, או חב"ד. ונו"ה הם זו"ן דגופא, כנ"ל אות א' ד"ה וצריכים ע"ש.

רטז) שקין הוא הבכור וכו' הלא אם תיטיב שאת: ואע"פ שקין הוא עטרא דגבורה דדעת דז"א, ואדה"ר והבל הוא עטרא דחסדים שבדעת שלהם, ונודע שעטרא דחסדים הוא קודם לעטרא דגבורה. אמנם כאן מפאת החטא דעצה"ד נעשה שינוי. שהגבורות קדמו לחסדים. ונודע, שעיקר בחינת אור דחיה היוצאים ע"י הדעת, הם בסוד נקבה תסובב גבר, וגילוי אור דחיה של החסדים באים ע"י הגבורות בסוד או"ח ממטה למעלה, שהחסדים מקבלים גילוי

מ"ש חז"ל, ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתם, אבל אומות העולם שלא עמדו על הר סיני לא פסקה זוהמתם, והבן זה. אמנם מלבד זה גם טפות האחרונות דק"ל שנים גם הם נתערבו בקין, באופן שקין כלול משתיהן, ויש בו אותם ב' החסרונות הנ"ל בדיבור הסמוך ע"ש, וע"כ רובו רע, כמ"ש הרב להלן.

רטו) שהנשמות היוצאות בבחינת טפות קרי לבטלה הם יותר גדולות במעלה משאר הנשמות לפי שהם מבחינת הדעת עצמו: כי הנשמות המתקנות הבאות מדכר ונוקבא, נמשכות מרו"ק של מוחין דחיה, בסוד חסד דמתגלי אפומא דאמה דהיינו מבחינת חסדים המתגלים מחזה ולמטה דז"א, שהם ו"ק דגוף, ולא מבחינת חג"ת דז"א, שהם ג"ר דגוף. אמנם הנשמות דטפות קרי, הם באים ע"י המשכות ג"ר דמוחין דחיה, שמתוך שאין זיווג דג"ר הזה נהג בשתא אלפי שני, כי או"א הפנימים נגזו ברדל"א כנודע, ע"כ יוצאות נשמות אלו לרשותא דקליפות לבטלה, כנ"ל אות קנ"ג ד"ה בחינת ע"ש. הרי שהנשמות דטפות קרי גבוהים

בית שער הכוונות

לפי שכל אלו הטיפות של קרי, הם גבורות, כי שם יכולים הקליפות הנקרא קרי להתאחו בהם.

(ריז) והנה קין הוא עטרא דגבורה כנודע, ולכן נתערבו בו, להיותם מן השורש שלו, ולכן כל טיפות קרי הראשונות והאחרונות שהיו מהזכר לבדו, כיון שנולד קין מזכר ונקבה, ובפרט שהיו מן השורש שלו, נכללו כולם עמו, כי כולם משורש אחד, והוא צריך לתקן את כלם. וזהו הטעם שנולד קין רובו רע ומעוטו טוב, לפי שהיו כלולים בו כל טפות קרי הנזכר, ובהם נאחזים קליפות רבות מאד.

(ריח) ונבאר עתה מאמר חז"ל על פסוק וימח את כל היקום, זה קין, שתלאו הקב"ה ברפיון בין השמים ובין הארץ ובא המבול ושטפו וכו'. והענין הוא במה שנתבאר, כי כל טיפות קרי של אדה"ר הראשונים והאחרונים נכללו בקין להיותם משורש אחד, ובפרט כי הוא נולד מזכר ונקבה, והיה בו יכולת לתקנם, והיה מחויב לתקנם.

(ריט) ואדרבא הוסיף לחטא, בסוד מה שידעת, כי כל דור המבול היה בניו של קין מחויאל ומתושאל וכו' וכולם היו משחיתים זרעם על הארץ, וקלקלו יותר מבראשונה עד שנמוחו במי המבול מים רותחין מדה כנגד מדה כנודע.

(רכ) והנה קין אביהם עצמו, מן היום שחטא עד שבא המבול, תלאו הקב"ה ברפיון. פי' כי הנוצר ע"י זכר ונקבה היא טיפה חזקה ועומדת קיימת

אור פשוט

מנחתו, שהוא בחינת החסדים דדעת, ולא אל קין במקומו. וז"ס אם תטיב שאת, כי קין חרה לו על מה שהוא צריך להאיר אל הבל אחיו ממטה למעלה, שהוא בחינת ו"ק דג"ר דחיה, כי כל הארה שממטה למעלה הוא בחינת ו"ק, והוא רצה הארת ג"ר דחיה המאירים בבחינת אר"י במקום החג"ת דו"א, ע"ד שהיה בחג"ת דו' מלכין, וע"כ ויפלו פניו. וע"ז השיב לו השי"ת אם תטיב שאת. כלומר, רק באופן הזה יגיע כל התיקון שלך, דהיינו בבחינת שאת, ממטה למעלה להטיב החסדים. והזהירו ע"כ, ואם לא תטיב, אלא שתצצה להמשיך ג"ר דמוחן

הארת חכמה מתוך הגבורות המאירים להם ממטה למעלה. וע"כ נבחן קין לבכור, שפירוש, הארת ג"ר, כי כל בחינת ג"ר של הבל הוא ע"י הארת קין אליו ממטה למעלה. וז"ס הכתוב, ויהי בהיותם בשדה ויקם קין וכו', כי מנע ממנו הארת ג"ר, ועי"ז הרגו. וזו הטענה שלו, השומר אחי אנכי, כי לדעתו לא היה מחויב להאיר אליו.

וז"ס וישע ה' אל הבל ואל מנחתו ואל קין ואל מנחתו לא שעה. כי כן סדר הארת הדעת דו"א, שאין הגבורות מקבלים לצורך עצמם אלא כדי להאיר ממטה למעלה אל החסדים, ונמצא וישע ה' אל הבל ואל

בית שער הכוונות

לפי שיוצאות מן הזכר בבחי' מים רופפין, ונכנסה בנקבה ונקרשת בסוד רקיע חזק וקיים, בפרצוף ובאברים קשים וחזקים.

רכא) אבל הטיפה של קרי שיוצאת מן הזכר לבדו, יש לה שני חסרונות: האחד שהיא רופפת, כי היא טיפת מים. והשנית, שהיא תלויה באויר, כי מן הזכר הנקרא שמים יצאה, ובנקבה הנקראת ארץ לא נכנסה, ולכן היא תלויה באויר בין השמים לארץ, ואין לה מנוחה כלל עד שתכנס בנקבה.

רכב) וז"ש על קין שהיו בו שני חסרונות אלו: האחד שהיה תלוי בין השמים לארץ, וב' שהיה ברפיון, וכל זה היה לסבת אותם הטפות של קרי, שהיו כלולים בו כנוצר, וכשבאו מי המבול מים רותחין, מדה כנגד מדה, מצאוהו תלוי באויר ברפיון ומחאוהו.

רכג) כי אם היה מתקן אותם הנשמות של טיפות קרי, לא היה המבול מוחה אותם, אבל כיון שלא נתקנו, היו הנשמות של טיפות קרי תלוים באויר השמים, שהם בחי' שדים ורוחין העומדים תלוים באוירא דרקיעא תמיד, כנוצר בזוהר בהרבה מקומות, אם באדרת נשא ואם בפרשת אחרי מות ואם בפרשת תזריע ואם בפרשת ויקרא.

רכד) וכיון שלא נצטיירו בנקבה, ולא יכלו לא לעלות למעלה ולא לירד למטה בעוה"ז ליכנס בגופי הילדים, לכן נמוחו במי המבול, שמצאום תלוים שם באויר בבחינת שדין ורוחין. וז"ש על קין שהיה תלוי בין השמים ובין

אור פשוט

באמת יצא ע"י הנוקבא חוה, אמנם זה היה לו מכח הטיפות קרי הראשונות שנדבקו בו כנ"ל. ועוד שהיה תלוי בין שמים לארץ, כי גם בחינת נשמתו עצמו נפגמה מחמת הטיפות קרי האחרונות כי הם בחינות הקליפות דצמצום ב' הפוגמים כל הט"ר דנשמה, וז"ש הרב "ואין לה מנוחה כלל" כלומר שהס"א נאחזה גם בזה החלק של נשמת קין שכבר היה נברר בו, וע"כ היה תלוי בין שמים וארץ דהיינו בבחינת אויר, שפירושו חסרון הארת ג"ר לגמרי, כי לא יכול להצטייר בנקבה ולקבל ממנה בחינת ג"ר, כמ"ש הרב בבחינת שדין ורוחין ולילין. וע"כ בא המבול ומחאו, בסו"ה וימח את

דחיה אל חג"ת דז"א, הרי אז לפתח חטאת רובץ. דהיינו הנחש רובץ על הפתח הזה, כי זה היה החטא של עצה"ד. כנ"ל אות קצ"ח ד"ה יין.

רכב) קין שהיו בו שני חסרונות אלו האחד שהיה תלוי בין שמים לארץ וב' שהיה ברפיון: כי כל התיקון דטפות קרי הראשונות שהיו נדבקות בקין, הוא ע"י קרישה לבחינת אברים חזקים הנעשה ע"י הנוקבא, בכח הגבול החזק שבה. אבל קין היה בבחינת טפת מים רופפת בלי גבול חזק, כי ע"כ היה תאב עוד להמשיך ג"ר דחיה כמעשה החטא דעצה"ד, כנ"ל בדיבור הסמוך, בסוד ויחר לקין מאד ויפלו פניו, ע"ש. והגם שהוא

בית שער הכוונות

צח

הארץ, כי השמים הוא הזכר, והארץ הוא הנקבה, והטיפות ההם יצאו מן השמים שהוא הזכר, ואל הארץ שהיא הנקבה לא הגיעו, ונשארו תלויים ברפיון.

רכה) גם ז"ס מ"ש רו"ל, כי השדין והרוחין נבראו בע"ש בין השמשות, לפי שהם מבחי' אותם טיפות קרי, שהיו רוחין בלא גופין, כי לא נצטיירו בנקבה. וכבר ידעת כי גם קין נולד בע"ש, סמוך למנחה ובין השמשות.

רכו) והנה אחר שאלו טיפות קרי נמוחו בדור המבול, הוסר מהם קליפתם הנאחזת בהם, ומאז הם חוזרים ונכנסים בנקבה העליונה, ושם הם נתקנות ומצטיירות ויורדות בעוה"ז בגופות הנולדים כשאר הנשמות, ומאז עד עתה הולכות ונתקנות מעט מעט כנודע.

רכז) והנה אעפ"י שכל הטיפות של הקרי של אדם נכללו בקין, ודאי שהם נחלקים לג' חלוקות: הא' הוא טיפות קרי קודם שנולד קין. הב' טיפות קין עצמו שהיה מזכר ונקבה. הג' טיפות קרי שלאחר הולדת קין.

רכח) ודע, שאעפ"י שאמרנו למעלה כי הנשמות הבאות מטיפות הקרי הם גדולות וגבוהות מאד מאד, מן שאר הנשמות הבאות מזווג זכר ונקבה, עכ"ז יש הפרש, בין טיפות קרי שקודם שנולד קין, מאותם שלאחר שנולד, כי הטיפות של הקרי הראשונות קודם שנולד קין, מעולות וגדולות מאד מן הטיפות של קרי שלאחר שנולד קין.

וכבר הודעתך, כי מיכה המורשתי, הוא משורש קין, והוא מאלו הטיפות של קרי הראשונות, והם יותר מעולות. וזהו המורשתי, לשון ראשית. אך נחום האלקושי, ג"כ הוא משורש קין, אלא שהוא מטיפות קרי האחרונות וזהו האלקושי, מלשון מלקוש. נמצא, מיכה יורה. נחום מלקוש, שהם טיפות גשם האחרונות. והנה יחזקאל הנביא, וחזקיהו מלך יהודה, שניהם משרש קין, והם

אור פשוט

זו, אז הם ראויים לקבל תיקון בנקבה. וזה נבחן לתיקון הראשון, כי כל עוד שהקליפה הקשה הו' דבוקה בהם אינם ראויים לשום תיקון כלל.

רכח) הטפות של הקרי הראשונות קודם שנולד קין מעולות וגדולות מאד מן הטפות של קרי שלאחר שנולד קין: כבר נתבאר זה לעיל בד"ה אדה"ר אות ר"א, שיש מעלה גדולה בטפות קרי הראשונות, שאין הקליפה

כל היקום. כי היקום פירושו ג"ר, כנודע. וכיון שנאבדה ממנו הארת חיה, ע"כ שלט המבול עליו.

רכו) בדור המבול הוסר מהם קליפתם וכו' חוזרים ונכנסים בנקבה העליונה: כי על ידי שנמחו לגמרי מן הארץ, הוסרה מהם קליפת הנחש של בחינת הטפות הראשונות, שהם בחינת שמרי הקליפות שאין להם שום תקנה. ואחר שהוסרה מהם קליפה קשה

בית שער הבונות

מן הטיפות הראשונות של קרי, שהם יותר מעולות. ולפי שבתחלה היו נשמותיהם תלויים ברפיון כנזכר, לכן נזכרו נשמותיהם כך בלשון חזק, להורות על תיקונם, שנתקנו תיקון גמור, ונתחזקו לגמרי מרפיונם.

אור פשוט

בבחינת קרישת אברים בגבול חזק על ידי הנוקבא, ע"ש. שע"ז המה בטוחים שלא יחזרו לסורם כמו בחטא דעצה"ד, ע"ש. וזהו כל התיקון שיש לאלו הנשמות בשתא אלפי שני. אבל בגמר התיקון יתוקנו לגמרי בסוד דמטי רגלין ברגלין. כנ"ל אות מ"ט ד"ה זה.

נאחזות אלא בבחינת מלכות שבהם, אבל ט"ר נקיים, מה שא"כ הטפות קרי האחרונות נאחזים בהם הקליפות גם בט"ר, ע"ש.

תלויים ברפיון וכ"י ונתחזקו לגמרי מרפיונם: כח"ש לעיל בד"ה קין, שכל אפשרות תיקונם של הטפות הראשונות, הוא

פרק י"ב

ירכט) כבר נתבאר בפרשת ראה במצות זכירת יציאת מצרים, סיבת הגלות שגלו ישראל בין האומות, מה עניינם. ואמרנו כי אדה"ר היה כולל כל הנשמות והיה כולל כל העולמות, וכשחטא נפלו ממנו כל הנשמות ההם לתוך הקליפות הנחלקות לשבעים אומות, וצריכים ישראל לגלות שם בכל אומה ואומה, ללקט שושני הנשמות הקדושות, שנתפזרו תוך הקוצים ההם. וכמ"ש חז"ל במ"ר, למה גלו ישראל בין האומות, כדי שיתוספו עליהם גרים וכי והבן זה היטב.

רל) גם נתבאר שם ענין גלות מצרים, כי אז רוב הנשמות ההם או כולם, היו שם מעורבות בין הקליפות הנק' מצרים, ואמנם ענין בחינת הנשמות ההם בפרטות מי היו, נתבאר בדרוש פסח ויציאת מצרים וע"ש.

אור פשוט

שמשום זה נסתלקו המוחין דו"א, ולא האירו לבני ישראל, עד שנגאלו מתחת ידיהם, ונולדו המוחין דחיה דו"א, ונתפשטו במקומם מחזה ולמטה דו"א, שז"ס יציאת מצרים. וצריכים לזכור בכל הדרושים האלו, שאין שום תיקון יכול להגיע לנשמות בני אדם וולת על ידי מוחין דחיה דו"א, כי גם לנוקבא דו"א רחל אין לה כח הולדת נשמות, מטרם שז"א משיג מוחין דחיה, מכ"ש לנשמות שהם תולדותיה של נוקבא דו"א, כמ"ש לעיל. ובזה תבין שכל עיקר גלות מצרים היה, משום חסרון של מוחין דחיה בז"א. וענין כח השעבוד של מצרים היה להחטיא את נשמות בני ישראל להמשיך הארת מוחין אל בחינתם, דהיינו למקום ג"ר דגופא דו"א, שנקרא אחיות העורף כנ"ל, שהוא המשך מהחטא של עץ הדעת, כמ"ש לעיל סוף אות פ"א ד"ה ולפיכך.

אמנם מלבד העון הנ"ל היתה כלולה בהם גם בחינת זוהמא דחויא הנמשכת מקליפות שכנגד צמצום א', הנקראת מות, כנ"ל, שבכח

רל) גלות מצרים וכי' היו שם מעורבות בין הקליפות הנק' מצרים: „מצרים הם הקליפות שכנגד הגרון דו"א ששם מקום צר", כמ"ש שם להלן. פירוש, שהם בחינת הקליפות שכנגד ג"ר דגופא דו"א, מהגרון עד החזה, ששם החסדים מכוסים כנ"ל, כי אין החסדים מתגלים אלא מחזה ולמטה, ששם בחינת ארץ כנען, שהוא בחינת ו"ק דגופא דו"א, וכל עוד שקליפות המצרים נאחזים לינק מג"ר דגופא דו"א, דהיינו על ידי שמחטיאים הנשמות להמשיך הארת חיה למקום ג"ר דגופא דו"א, כדי שיוכלו גם הם להנות מהשפע, נמצאים החו"ג דו"א נעלמים בראש ואינם מתפשטים מגרון ולמטה, שז"ס שנעשה הגרון מקום צר. שפירושו סיתום החסדים, שהוא בסיבת אחיזתם של המצרים במקום העורף דו"א.

וז"ס גלות מצרים, כי נשמות בני ישראל נפלו תחת רשותם והיו מוכרחים לעבוד אותם כרצונם, להמשיך להם חסדים מגולים למקום ג"ר דגופא דו"א מגרון ולמטה,

(*) שער הפסוקים שמות סימן א'.

בית שער הבונות

רלא) ועתה נבאר ענינם בקיצור, הנה נתבאר לעיל, בפסוק לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו, כי צפה ברוח הקדש שהיו ניצוצות קרי של נשמות קדושות, שהוליד אדה"ר בק"ל שנים הראשונים, הנקראים נגעי בני אדם. ר"ל אדה"ר, וע"י עונג שהיה מתענג בהוצאתם, בסוד, ותענוגות בני אדם שידה ושידות, הם לילית ונעמה וכו'. נתהפכו ונעשו נגעים תמורת ענוגים, ולכן גיירם ומהל אותם.

רלב) והנה הענין הוא, במה שנתבאר אצלינו בענין קין והבל בפרשת בראשית, שרוב הנשמות באות, מבחינות חו"ג המתפשטות בגופא דז"א, ולא מן הדעת עצמו, אמנם הטפות הנזרקות ע"י שכבת זרע לבטלה, הם מתאות הזכר לבדו, שנתעורר דעתו אל הזווג, והוציא הטפות ההם מלמעלה מן הדעת עצמו העליון, ולא מצא את נוקביה מוכנת לכך בעולם האצילות, כי ירדה למטה ע"י הפגם, ואז יצאו לחוץ, ולקחום הנקבות של הקליפות, ונצטיירו בגופם והולידום. והם שדין רוחין לילין, ונקראים נגעי בני אדם.

רלג) ונמצא, כי כל אותם השדין ורוחין שנבראו באותם ק"ל שנה שפירש אדם מחוה כנודע, כולם נשמות עליונות קדושות מבחינת הדעת, ונתערבו בקליפות, וצריכות גלגולים רבים לצרפם וללבנם עד תום חלאתם מהם על ידי גלגולים רבים.

רלד) ולכן תמצא, כי לא נולדה אומת ישראל עד יעקב ואילך, כי כל

אור פשוט

עדיין נשארו בבחינת קליפתם העיקרית הנ"ל, שנקראת אחיות העורף, כנ"ל בדיבור הסמוך. ואלו המצרים שנמלו ע"י יוסף חזרו אח"כ ונתגלגלו בערב רב, אשר משה טרח אחריהם לתקנם גם מאחיות העורף, כמ"ש להלן.

רלב) הטפות ההם מלמעלה מן הדעת עצמו העליון ולא מצא את נוקביה מוכנת לכך וכו'. כבר נתבאר זה לעיל אות רט"ו ד"ה שהנשמות עש"ה, כי זו"ן פב"פ במוחין דהולדה באים רק מו"ק דחיה, המאירים לרחל לבד. והממשיך מבחינת דעת, פירשו מג"ר דחיה, שאין לז"א נוקבא מוכנה שתקבל ג"ר דחיה, משום שאו"א הפנימים נגנזו.

זה המיתו את ילדי בני ישראל, בסו"ה אם בן הוא והמיתן אותו. והוא כי כל בחינה בלתי נבררת נמצאת כלולה מכל בחינות הקליפות. אמנם עיקר כחם הרע של המצרים היה בהמשכת חסדים מגולים למקום האסור הנקרא אחיות העורף, שהוא בחינת ביטול הפרסא דצמצום ב', כנ"ל, שז"ס וימרו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים וכו'. כמ"ש לפנינו.

רלא) ולכן גיירם ומהל אותם: כי ענין המילה ה"ס העברת הערלה, שהיא בחינת שלש הקליפות הרעות, המלוכשות בנחש הטמא. וע"כ מהל אותם יוסף כדי להעביר מהם קליפה קשה זו, שהוא תחילת כל התיקונים (כנ"ל אות ע' ד"ה עור). אמנם

בית שער הבונות

רוב הנשמות היו מעורבות בקליפות והיו הולכות ומתבררות ומתגלגלות מדור לדור, ולא התחילו תיקונם עד יעקב בחיר שבאבות, שתקן את אדה"ר, וגם אז התחיל תיקון בניו, שהם הנשמות הנזכר, והיו מתבררים והולכים בגלות מצרים, עד שיצאו ישראל ממצרים.

רלה) וז"ס פסוק או הנסה אלקים לבא לקחת לו גוי מקרב גוי, ואמרו רז"ל, עם מקרב גוי לא נאמר, אלא גוי מקרב גוי והבן זה מאד, כי היו ממש בתוך קרבם של הקליפות, והיו גוים כמותם, ונצטרפו ונתלבנו ונלקחו מקרב הגוים ההם ממש.

רלו) והנה התחלת גלגולם היה בדור המבול, ולהיותם משורש המר ההוא, שיצאו ע"י השחתת זרע של נגעי בני אדם הראשון, לכן היו מורדין וכופרים בהשי"ת. ועיקר חטאם היה בהשחתת זרעם על הארץ, וכמשי"ה, כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ.

רלו) וז"ס וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ, הנאמר בדור המבול. לרמוז כי הם בחינת בני אדם הראשון עצמו, שיצאו בהשחתת זרעו באותם ק"ל שנים. גם ז"ס וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ. ונודע כי המשחית זרעו נקרא רע, בסוד ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה', כנזכר בס"ה בפרשת ויחי. כי ז"ס לא יגורך רע. ונמצא כי דור המבול שיצאו בהשחתת זרע אדם, נקראים רעת האדם ממש.

רלח) גם זהו אומרו, ויאמר ה' אמחה את האדם אשר בראתי, לרמוז כי הם בחינת נשמות מהשחתת זרע דאה"ר עצמו שנברא, והיה יציר כפיו יתברך ממש. וז"ש וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום. כי כל תגבורת יצרם היה השחתת זרע הנקרא רע, לפי שמשם נמשכו גם הם, ואז נמוחו גופם במבול, תמורת טפת רותחין של השחתת זרעם על הארץ. וכמ"ש חז"ל ברותחין קלקלו, וברותחין נדונו.

רלט) אח"כ נתגלגלו פעם ב' בדור הפלגה, וגם הם הרעו כאבותם, אך

אור פשוט

ולהתברר עד שיסורו אלו שני כוחות הטומאה מנשמותיהם, שהם: אחיות העורף, וזוהמת הנחש, כנ"ל.

רלט) נתגלגלו פעם ב' בדור הפלגה וגם הם הרעו כאבותם אך לא בהשחתת זרע וכו'. פירוש, שלא חטאו בבחינת דכר, שבו נוהג

רלה) גוי מקרב גוי וכו', והיו גוים כמותם ונצטרפו ונתלבנו וכו'. כלומר, שאלו שני כוחות הטומאה הנ"ל של העם המצרי, היו דבוקים ממש בבני ישראל בשוה כמו במצרים, כי ז"ס השעבוד שתחת ידיהם. וע"כ היו צריכים בני ישראל להתלבן

בית שער הכוונות

לא בהשחתת זרע. וזש"ה וירד ה' לראות את העיר ואת המגדל אשר בנו בני אדם, ודרשו בס"ה ובמדרש רז"ל, בני האדם ממש, זה אדה"ר, לרמוז כי הם הם בניו ממש שיצאו בהשחתת זרעו. אח"כ נתגלגלו פעם שלישית באנשי סדום, ולכן נאמר בהם, ואנשי סדום רעים וחטאים לה' מאד, לרמוז כי היו רעים מבחינת השחתת זרעו של אדם, הנקרא רע.

רמ" (והנה אחר שנתגלגלו ג"פ בג' דורות הנזכר, וכתוב הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר, אז חזרו להתגלגל פעם רביעי במצרים, בבני ישראל שהיו נולדים אז בדור הגלות ההוא, ואז התחילו ליתקן.

רמא) ובוזה יתורץ לך קושיא אחת גדולה שנתחבטו בה גדולי עולם, ואפילו בס"ה בפרשת שמות, שאל ר"א לרשב"י אביו, טעם לגלות מצרים, למה היה הגלות ההוא, ועוד למה במצרים יותר משאר ארצות, ועוד יש תוספת שאלה, והוא למה היה הגלות באופן השעבוד המכוער ההוא, וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים וגו'.

רמב) והענין מבואר עם הנז"ל, כי נשמות אלו נטבעו בקליפות באומת מצרים, ולכן לפי שבתחלה בדור המבול חטאו בהשחתת זרעם, אשר לכן נמוחו אז בימי המבול מים רותחין, לכן גם עתה גזר עליהם פרעה, כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, ולא גזר אלא על הזכרים, לפי שהם חטאו בהשחתת הזרע ולא הנקבות.

אור פשוט

תשליכוהו: כי נשמות אלו של בני ישראל, הם בחינת הנשמות שנפלו מאדה"ר עם החטא דעצה"ד, כנ"ל, כמ"ש לעיל, שב' מיני פגמים היו בחטא עצה"ד, א' הוא, הוצאת טפת קרי לבטלה לבחינת שמרי הקליפות, שהוא בחינת מושך בערלתו, כי הפיל נשמות ההם בג' קליפות דערלה, הנקראות רוח סערה וכו', ב', היה ענין ביטול הפרסא, כי המשיך הארת ג"ר דחיה מבחינת או"א דנקודים שנגנוו באצילות, וע"כ ביטל הפרסא שבין אצילות לבי"ע, כמו שקרה בעת ז' מלכין דנקודים, (כנ"ל אות ר"א ד"ה אדה"ר ע"ש). וזה נקרא כפר בעיקר, כי כפר בעיקרו של עולם, שה"ס ה' זעירא דהבראם, שממנה יצאו כל העולמות כולם דאבי"ע. וע"כ באו הנשמות ההם בשני

ענין השחתת זרע, אלא חטאו בבחינת נוקבא, שאין זה נוהג בבחינתה, כמ"ש להלן. אמנם ענין החטא, היה ג"כ המשך מהחטא של עצה"ד, כי רצו לבטל הפרסא דצמצום ב', הנקראת רקיע המבדיל בין מים למים. שז"ס מ"ש חז"ל (תנחומא נח י"ח), שאמרו לא כל הימנו שיבור לו את העליונים וכו', נעלה לרקיע ונלחם עמו וכו'. דהיינו שכפרו בעיקרו של עולם, כי פרסא דצמצום ב', ה"ס עיקרו של עולם כנ"ל, בסו"ה בה' בראם, שכל העולמות יצאו רק בתיקון פרסא זו, שה"ס ה' זעירא, כנ"ל אות מ"ג ד"ה דהבראם. רמב) נמחו אז בימי המבול וכו', גם עתה גזר עליהם פרעה כל הבן הילוד היאורה (* שער הפסוקים פ' שמות סימן א' דף ק"ג.

רמג) וכנגד מה שחטאו בגלגול דור הפלגה, הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה לבנות את העיר ואת המגדל, לעלות ולכפור בעיקר להלחם בו, לכן עתה נאמר במקומו, הבה נתחכמה לו, כנגד הבה נלבנה לבנים, וימררו את חייהם לבנות פיתום ורעמסס כנגד העיר והמגדל ההם.

רמד) ודע כי ב' בחינות היו, כי יש נשמות שנתקנו לגמרי ונתגלגלו בבני ישראל ההם שבדור ההוא אחר שירדו למצרים. ויש בהם נשמות שלא נתקנו ונתגלגלו בבני המצרים עצמם, אותם שמל יוסף, כנז"ל בפסוק (בראשית מ"א נ"ה) לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו, וזש"ה ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל.

רמה) והנה תחלה קראם עם בני ישראל, ואח"כ ויקוצו מפני בני ישראל, ולא הזכיר עם. ושאלה זו נשאלה בס"ה בפרשת שמות. והענין הוא, כי הנה יוסף גזר מילה על אותם המצרים כנוכר, וגם יעקב אביו ארז"ל, שגם הוא היה מגייר גיורים במצרים, והם בחי' הנשמות הנזכר.

אור פשוט

ו"ש, וכנגד מה שחטאו בגלגול דור הפלגה וכו' לעלות ולכפור בעיקר להלחם בו, לכן עתה נאמר וכו', וימררו את חייהם לבנות פיתום ורעמסס כנגד העיר והמגדל ההם" כי העבודה הקשה דחומר ולבנים, הוא ממש אותו עון כפירה בעיקר של דור הפלגה, אשר המצרים החטאו בו את בני ישראל.

ויש להבין ההבדל שבין שני הגלגולים בדור המבול והפלגה, לבין הדור דגלות מצרים, כי בדור המבול והפלגה היו עוד שתי קליפות אלו דבוקות ומעורבות תוך הנשמות ההם דטפות קרי, וע"כ לא יכלו להתתקן לגמרי. אמנם אחר שכבר נפרדו הקליפות מהנשמות ונתלבשו במצרים, והנשמות עצמם בבני ישראל, אז נעשה התיקון אפשרי בנשמות בני ישראל, להוציאם ממצרים בסר"ה גוי מקרב גוי כנ"ל.

גלגולים: א' בדור המבול, שבסר"ה וימח את כל היקום וכו' נפרדה מהם קליפת הערלה. וב' בדור הפלגה, שעוד נשאר באותן הנשמות קליפה הב' דכפירה בעיקר, שע"ז חטאו בעיר ומגדל וראשו בשמים, שפירושו שרצו לבטל הפרסא ולהמשיך אורות דאצילות לבי"ע, כנ"ל בדיבור הסמוך. ואח"כ באו באנשי סדום, ואח"כ בנשמות בני ישראל שבגלות מצרים. וע"כ היו אלו שני הפגמים הנ"ל, דבוקים בהם כמו במצרים שהם בחינת קליפות אלו ממש.

וזה אמרו, לפי שבתחילה בדור המבול חטאו בהשחתת זרעם וכו' גזר עליהם פרעה כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו" כי קליפה זו דערלה היא בחינת מות, כנ"ל, ואין לה תיקון אלא בסוד וימח את כל היקום שנדונו בו דור המבול, וע"כ גם פרעה גזר עליהם כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, וכן אם בן הוא והמיתן אותו.

פרק י"ג

רמו) בענין האורות, שאנו אומרים ששרשם נשאר במקומן, והארתן

אור פשוט

מתי הם בקומה שוה, ומתי הם זה למטה מזה, וגם טעמו של דבר.

ה', והיא השאלה העיקרית, שעליה סובב המאמר הזה, והוא ביאור מה דכיל לן הרב בכמה מקומות, שגם אחר כל מיני העליות של העולמות הנוהגות בשתא אלפי שני, אין סולם המדרגות משתנה כלל. כי למשל, זו"ן שיצאו בתחילת אצילותם כשמלבישים את נה"י דא"א, הנה לא יגביהו את עצמם למעלה מזה לעולם, ואפילו כשמלבישים את ג"ר דא"א, אינם משנים מקומם, כי א"א עולה או למעלה לע"ב דא"ק, וגמצאים נה"י שלו במקום ג"ר הקודמים, ונמשך עמהם גם ז"א לג"ר דא"א הקודמים, אבל אינו משנה לעלות למעלה מנה"י דא"א, וכן תמיד אין העליות משנות את סולם המדרגות.

וטעם הדבר הוא, מפני שעיקר הגורם לכל אלו העליות דה' פרצופי אצילות, הם נשמות הצדיקים, שהם מעלים מ"ן לזו"ן, כדי שזו"ן ימשיכו להם מוחין, כנודע. והנה מוחין אלו שזו"ן ממשיכים, הם נמשכים לו מפרצופים העליונים ממנו עד א"ס, ונודע שאין העדר ברוחני שלא יתכן לומר בהם שנעתקים ממקום ראשון ובאים למקום שני, אלא נשארים לגמרי בכל המקומות שבהם עברו, כי כל דבר שבקדושה שרשו קיים בכל מקום שיהיה, ורק הארתו נמשכת למטה, כמ"ש הרב בע"ח שכ"ט שער הנסירה פרק ז' ובכמה מקומות. ולא עוד אלא עיקר ושורש הארתן נשארת במקומן, והארתן תצא לחץ. למשל, כשז"א ממשיך מוחין דנשמה, הנה מוחין ההם באים מא"ס ב"ה, אל פרצוף

רמו) בענין האורות שאנו אומרים ששורשם נשאר במקומן והארתן יצא לחוץ נבאר וכו': הנה דברי הרב האלו מאות רמ"ו עד אות רנ"א המה מפתחות מזהירים לכל עמקי החכמה, מראשה ועד סופה, שבלעדם לא היה לנו שום דרך ומבוא להבין אף ענין אחד על בוריו. ואביא שאלות אחדות:

א', מאחר שכל כתר של עולם או פרצוף, הוא ענף של מלכות העליונה ממנו, איך אפשר להבין שכתר בכל מקום הוא בחינת א"ס ממש, מאחר שהוא רק תולדה ממלכות, שהיא בכל מקום רק בחינת כלי.

ב', נודע, שאין לך מדרגה שלא יהיו בה כ"ה פרצופים דהיינו ה' פרצופים: א"א או"א וזו"ן מלבישים זה על זה בקומה שוה, שבכל אחד מהם יש ה"פ: א"א או"א וזו"ן לאורכו. ולפי"ז, יש להבין ההבדל שביניהם, למשל, מה ההבדל בין א"א הפנימי ובין א"א דאבא המלביש עליו, לבין א"א דאמא וכו', הלא כולם הם א"א ובחינת מאציל. וכן מה ההבדל בין או"א של א"א שבאורכו, לבין או"א של או"א שבאורכם וכו'.

ג', אם לא"א הפנימי המלביש על קו א"ס ב"ה, יש ג"כ ה' פרצופים באורך דהיינו או"א וזו"ן, אי"כ איך יתכן, שאו"א שהם מדרגה ג' לא"ס, ילבישו את קו א"ס בשוה עם א"א, ומכש"כ זו"ן שהם מדרגה ד' מא"ס, ילבישו את קו א"ס הרחוק מהם ד' מדרגות. ד', פעם נאמר שהפרצופים מלבישים זה את זה בקומה שוה, ופעם נאמר שהם רק מלבישים זה למטה מזה, דהיינו שהתחתון מלביש קצתו של העליון. וצריכים לדעת

(*) ע"ח ח"ב שער כללות אבי"ע פ"ב.

בית שער הכונות

יצא לחוץ, נבאר לך בז"א, וממנו נקיש אל השאר. הנה בהיות שהאציל א"ס את הכתר עשאו מכללות ה' פרצופים, שהם כתר שבו, ואו"א, וזו"ן שבו. ודע

אור פשוט

כאן את א"א לכתר ולא את עתיק, ונודע, שעתיק לקח כתר דמ"ה, וא"א רק חכמה דמ"ה. הענין הוא, כי הרב רוצה לפרט כאן ה' פרצופים א"א ואו"א וזו"ן, ונודע שאין מציאות לפרצוף נוקבא, מטרם שז"א משיג קומת נשמה, כי אז יש לנוקבא פרצוף אב"א מחזה ולמטה דז"א, כמ"ש הרב בע"ח שער ל"ו פ"א, עש"ה ובכ"ח. גם נודע שבעת שז"א משיג קומת נשמה, הוא עולה ומלביש לחזה דא"א, ואו"א עולים ומלבישים לג"ר דא"א, ששם חכמה דמ"ה, וא"א עולה ומלביש לג"ר דעתיק, ששם כתר דמ"ה. הרי שעתה כבר יש לו לא"א קומת כתר, ע"כ מחשב הרב את א"א לכתר, ואו"א לחכמה, וישסות לבינה, וז"א לרוח, ונוקבא לבחינת חזה ולמטה דז"א, שהיא הנפש דאצילות. וכן דרכו של הרב תמיד, כשמחשב ה' פרצופים באצילות, אינו מחשב לעתיק, כי אז כבר עלה עתיק לס"ג דא"ק, וא"א עולה לג"ר דעתיק ונעשה לכתר דמ"ה, ואו"א לחכמה דמ"ה, וישסות לבינה דמ"ה, וזו"ן לו"ק דמ"ה. אבל לקמן באות רנ"ג כשמפרש סדר אצילותו של הפרצוף, הוא מתחיל באמת בפרצוף עתיק. שהאציל א"ס את הכתר עשאו מכללות ה"פ, שהם כתר שבו ואו"א וזו"ן שבו: יש לזכור כאן את שתי ההבחנות הגדולות שהביא הרב בע"ח שער מ"ז פרק א', להבחין בהן בכל קומת ע"ס, הן מעולם לעולם, והן ממדרגה למדרגה. והוא, כי בע"ס דאור ישר הנבחנות לכתר וארבע בחינות חו"ב תו"מ, אין בהן שום חילוק בין עולם לעולם, וכן ממדרגה למדרגה, וכמו שהן ארבע בחינות באצילות כן הן בסוף עשיה, וכל ההבדל שיש בין עולם לעולם ובין מדרגה למדרגה, הוא רק בבחינת המסך בלבד.

עתיק, והוא נוטל את בחינת קומת כתר שבנשמה זאת, ועי"ז יש לו עליה אל פרצוף ס"ג דא"ק. ואח"ז נותן המוחין אל א"א והוא נוטל את בחינת קומת חכמה שבנשמה, ועי"ז יש לו עליה אל פרצוף עתיק דאצילות. ושאר המוחין נותן לאו"א, והם נוטלים לעצמם את קומת בינה שבנשמה, ועי"ז עולים אל ג"ר דא"א הקודמים. ושאר הקומה דהיינו ו"ק שבנשמה, הם נותנים אל ז"א, ויש לו עליה מטבור דא"א עד החזה דא"א. הרי שכתר של הנשמה לקח עתיק, וחכמה דנשמה לקח א"א, ובינה דנשמה לקחו או"א, ולא הגיע ממנו אל ז"א רק בחינת ו"ק מהם.

נמצא שגם עתה אחר השגת נשמה לז"א, לא נשתנה סולם המדרגות כלום. כי כמו שז"א גדל בו"ק, כן גדלו גם כל העליונים ממנו באותו שיעור: או"א בבינה, א"א בחכמה, ועתיק בכתר. וכל אחד עלה למדרגה יותר עליונה, עד שז"א נשאר על מקומו הראשון, שהוא הטבור דא"א. אלא מתוך שא"א עצמו גדל ועלה למקום עתיק, נמצא גם בחינת הטבור שלו ועלה למקום החזה הקודם, ונמשך עמו גם ז"א. ועד"ז ביתר המוחין שז"א משיג, נמצאים העליונים גדלים תחילה. למשל, כשז"א קונה חיה, נמצא החזה דא"א עולה למקום הגרון שלו ועמו נמשך גם ז"א, וביחידה נמצא הגרון דא"א עולה למקום גלגלתא שלו ונמשך עמו גם ז"א. באופן שאין העליות משנות כלום מקומן של המדרגות, אלא רק הגדלה כללית ישנה כאן.

וענין זה הולך ומבאר כאן הרב, ולכן הוא מוכיח לבאר כאן ענין סדר אצילות של המדרגות בכלל ובפרט. ומה שהרב מחשב

בית שער הכוונות

שבעת שהאציל כתר שבו, היו כלולים בתוכו כל הכתרים שיש משם ולמטה עד העשיה זה תוך זה. כיצד, כתר דאצילות מלביש אותו כתר דבריאה, ועליו כתר דיצירה, ועליו כתר דעשיה מלבוש אליו.

אור פשוט

בינה דא"י, ונמצאת הקומה חסרה שתי ספירות כתר וחכמה. ואם במלכות יש רק עביות דבחי"א, או מלבישה רק את קומת ז"א, וחסרה כח"ב. ואם אין בה עביות כלל, אלא כבחינת השורש של עביות, אז היא מוציאה רק קומת מלכות, וחסרה ט"ס ראשונות. ע"י בתע"ס חלק ב' בהסתכלות פנימית, ועל ידי המסך הזה דהיינו ע"פ חמש בחינות של עביות הנ"ל, נבדלו העולמות זה מזה, כי בעולם א"ק היתה משמשת בחינת מלכות מעביות דבחי"ד, שע"כ הגיע האו"ח שלה לקומת כתר, וע"כ נקרא א"ק עולם הכתר. ובאצילות היתה במלכות עביות דבחי"ג, וע"כ הוציאה שם קומת חכמה. ובבריאה היתה בה עביות דבחי"ב וע"כ הוציא המסך קומת בינה. וביצירה היתה בה עביות דבחי"א וע"כ יצאה שם קומת ז"א. ובעשיה היתה בה עביות דשורש, וע"כ יש שם רק קומת מלכות בלבד.

וכמו שהמסך מבדיל בין עולם לעולם כן הוא מבדיל בין חמשה פרצופים שבכל עולם. כי כתר דאצילות יוצא ע"י מסך דבחי"ד, וחכמה דאצילות הנקראת אבא יוצאת על מסך דבחי"ג, והיא חסרה מכתר. ובינה דאצילות הנקראת אמא או ישו"ת, יוצאת ע"י מסך דבחי"ב, וחסרה כתר וחכמה. וז"א דאצילות יוצא ע"י מסך דבחי"א והוא חסר ג"ר שהם כח"ב. ונוקבא יוצאת ממסך דשורש, וע"כ היא חסרה כל ט"ס ראשונות. וכל זה אמור רק בשיעור קומת המדרגה, אמנם ע"ס דא"י כח"ב ז"א ומלכות, שוות בכל העולמות ובכל הפרצופים, כי אפילו בעולם העשיה שיש שם רק קומת מלכות הנקראת בשם נה"י וחסרה מט"ס ראשונות

והיינו כמו שמבאר שם בתחילת הפרק, שע"ס דא"י, הולכות ומתעבות בסדר ארבע בחינות זו עבה מזו, שבחי"א היא חכמה, ובחינה ב' היא בינה העבה יותר מחכמה, ובחינה ג' היא ז"א העבה יותר וכו', ובכלי מלכות נתקן שם מסך, המכה ודוחה את האור לאחוריו בסוד או"ח. וביאר שם כי מתחילה התפשט אור א"ס בסדר ארבע בחינות דא"י הנ"ל, עד שהגיע למסך שבכלי מלכות, ואז העלה המסך או"ח עד לתחילת הקומה דא"י, ומלבישם, ואז מתלבשת העצמות בכלים.

וענין זה צריך ביאור ארוך, וכבר ביארתי אותו בתלמוד עשר ספירות דף ה' וכן בחלק ג'. ואביא כאן רק קיצור המספיק לענין שלפנינו. כי כלי המלכות, הוא עיקר כלי הקבלה של הספירות, וכל אלו ארבע בחינות עביות שמביא הרב, בחו"ב תו"מ דא"י, המה מתרשמות בעיקר בכלי מלכות גופיה ובמסך שבה, וע"כ מתחלק המלכות והמסך על חמש בחינות של עביות, שיש בהן חמש קומות של זווג דהכאה באופן הנ"ל זה למטה מזה.

וזה הכלל, ככל שהמסך עב יותר הוא מעלה קומת או"ח גבוהה יותר, כי אם העביות שבכלי מלכות, היא בתכלית השלמות דהיינו בבחי"ד, אז בעת שאור העליון מכה על המסך שבה, הוא מעלה או"ח, ומלביש עד קומת כתר דא"י. ואם העביות דכלי מלכות היא רק מבחי"ג, האו"ח שלה העולה בעת זווג דהכאה מגיע רק לקומת חכמה דא"י ונמצאת קומת ע"ס אלו חסרה מכתר. ואם העביות שבמלכות היא רק בחי"ב דעביות, הרי האו"ח שלה מגיע רק לקומת

בית שער הכונות

אור פשוט

פ"א. והנה אלו חמש הבחינות כתר וחו"ב תו"מ דאו"י, תיכף עם התפשטותן לזווג דהכאה הנ"ל, נכללות זו בזו ונעשות לכ"ה ספירות, דהיינו חמש ספירות בעובי המלבישות זו על זו, שבכל אחת מהן יש חמש ספירות כח"ב תו"מ באורך בקומה שוה.

וטעם הדבר, כי כל דבר שבקדושה העובר ממקום למקום אין הפירוש שנעדר ממקומו הראשון ובא למקום השני כטבע הגשמיים, אלא רק בחינת תוספות יש כאן, כי נשאר כולו במקום הראשון גם אחר ביאתו למקום השני, כמ"ש הרב בשער הנסירה פ"ז. וכיון שספירת הכתר היא השורש לכל ארבע הבחינות דאו"י, והן עוברות דרך בה, נמצאות כולן מניחות שרשן בה, ולכן יש בספירת הכתר לבדה כל חמש הבחינות כח"ב תו"מ דאו"י. וכן שלש הספירות בינה וזו"ן העוברות בהכרח דרך ספירת חכמה דאו"י הנה הן מניחות שרשיהן בה, ויש בחכמה כל ארבע בחינות חו"ב תו"מ לארכה. כי כל העבה מתברתה נבחנת ליותר תחתונה ממנה כנודע, וע"כ דומות שהן זו למטח מזו באורך. וכן שתי הספירות ז"א ומלכות העוברות דרך הבינה מניחות שרשיהן בה, ולכן יש בספירת הבינה שלש ספירות בינה ז"א ומלכות. וכן ספירת המלכות נשאת בז"א, וכולל שתי ספירות ז"א ומלכות. וספירת המלכות אין בה מאו"י רק בחינתה עצמה, כי אין שום ספירה עוברת דרך בה.

והנה ההתכללות הווי נעשת מכח חמש בחינות דאו"י עצמן מטרם שנעשה זווג דהכאה המעלה אר"ח ומלביש אותן עד הכתר. שאז נכלל הכתר מחמש בחינות, וחכמה מארבע בחינות, ובינה משלש בחינות, וז"א משתיים, ומלכות מאחת. אמנם אחר שנעשה זווג דהכאה, שהאר"ח עולה ומלבישם הנה אז האר"ח משהו קומתן של כולן שוה

כנ"ל, אין הפירוש שחסרה לגמרי מן ט"ר, כי זה לא יצויר כלל שתצא איזו מדרגה שלא יהיו בה עשר ספירות או"י: כח"ב ז"א ומלכות. אלא הפירוש הוא שיש לה באמת ע"ס, אלא מתוך שהעביות שבה היא קלושה מאוד, ע"כ האר"ח שבה מועט ומגיע רק לקומת מלכות, וע"כ יהיו בה כל הע"ס רק בקומת מלכות, כי כתר יהיה בקומת מלכות, וכן חכמה בקומת מלכות, וכן בינה בקומת מלכות, וכן ז"א שבה יהיה בקומת מלכות, וכן מלכות עצמה תהיה בקומת מלכות, כי בע"ס דאו"י אין כלל ההבחן הזה של שיעור הקומה. ועד"ז בעולם היצירה, שיש שם רק קומת ז"א, נמצאות כל ע"ס כח"ב זר"ן שהן כל אחת בקומת ז"א. וכן ע"ס דבריאה כל אחת שבהן היא בקומת בינה. באופן, שענין ע"ס דאו"י וענין שיעור הקומה שיש באלו ע"ס, הם שתי הבחינות נבדלות זו מזו לגמרי. כי ע"ס דאו"י מוכרחות להיות בכל קומה ובכל מדרגה תהיה אפילו הקטנה שבקטנות, אבל שיעור הקומה של עשר הספירות ההם, זה ענין אחר ותלוי בשיעור העביות של כלי המלכות המשמשת במדרגה בזווג דהכאה, שכל העבה יותר נמצא המסך שבה מעלה קומה גבוהה יותר.

וזה שאומר הרב כאן, "בהיות שהאציל איים את הכתר עשאו מכללות הי"פ שהם כתר שבו ואר"ח וזו"ן שבו" כי קומת כתר דאצילות הנקראת פרצוף א"א כנ"ל, הנה יצאה ע"י זווג דהכאה במסך שבכלי מלכות דעביות דבחי"ד, כמ"ש לעיל. דהיינו שאור א"ס הכלול מכתר וארבע בחינות דאו"י הנקראות חו"ב תו"מ, התפשט עד המסך שבכלי מלכות דבחי"ד, והכה בו, ובכח ההכאה של הירידה חזר לעלות בסוד אר"ח למעלה והלביש לכתר וארבע בחינות חו"ב תו"מ דאו"י, שבוה התלבשה העצמות בכלים ונגמרה המדרגה. כמ"ש בע"ח שער מ"ז

אור פשוט

חמש הבחינות דא"י שהתפשטו לזווג דהכאה במסך שבכלי מלכות יוצאים חמשה פרצופים: א"א אר"א וז"ן המלבישים זה על זה בעובי בקומה שוה, אשר בכל אחד מהם יש חמשה פרצופים: א"א אר"א וז"ן באורך, שהם ביחד כ"ה פרצופים כמ"ש לעיל, וזכור זה לכל המשך דברי הרב.

ודע, שזווג זה לצורך הכתר דעולם האצילות נעשה במלכות של עולם עליון מאצילות, הנקרא עולם א"ק כנודע. דהיינו, שחמש הבחינות דא"י המתפשטות מא"ס ב"ה עוברות דרך חמשה פרצופים: א"א אר"א וז"ן דא"ק, עד שמכים במסך שבכלי מלכות דא"ק, והמסך מעלה אר"ח המלביש לחמש בחינות דא"י אלן, ואז נאצל הכתר דאצילות ונעשה לכללות חמשה פרצופים: א"א אר"א וז"ן בעובי, שלכל אחד מהם חמשה פרצופים: א"א אר"א וז"ן באורך, ומלבישים זה על זה בקומה שוה כנ"ל, ואז יורדים משם למקומם באצילות, ומלבישים לקו א"ס ב"ה המתפשט באצילות.

ובזה מתבאר היטב שאלה א' הנ"ל ד' קה"ה בענין, שהקשינו איך יתכן שכתר יהיה בחינת א"ס ב"ה ממש, אחר שהוא רק ענף הנאצל ע"י מלכות שבעולם העליון, והמלכות היא תמיד בחינת כלי. ובמתבאר מובן היטב, כי כתר וארבע בחינות דא"י המה גמשיכים מא"ס ב"ה בלבד, אלא כדי להתלבש באר"ח הם מזדווגים בזווג דהכאה במלכות דעליון, כנ"ל, ומבחינת זווג דהכאה הווי הנעשת במלכות דעליון, נחשבת המלכות הווי לבחינת מאציל לעולם התחתון. אמנם האורות עצמם דא"י באים רק מא"ס ב"ה, ועוברים דרך חמשה פרצופים דעולם העליון, כל אחד בבחינה שכנגדו בחמשה פרצופים דעולם העליון.

באופן, אשר השראת א"ס הנקראת ספירת הכתר, על ארבע בחינות דא"י, הנה

בשוה, כמ"ש בע"ח שער ד' אח"פ פ"א בדרוש הרב גדליה הלוי. ונתבאר היטב בתע"ס בהסתכלות פנימית חלק ב' עש"ה. ונמצא עתה, שחכמה הרויחה ספירת הכתר מפאת האר"ח שהלביש אותה ונשתוה קומתה עם הכתר, וכן בינה הרויחה ע"י האר"ח שתי בחינות כו"ח ונשתוה גם קומתה עם הכתר וכו', והמלכות הרויחה ארבע ספירות כח"ב ז"א ונשתוה גם קומתה עם הכתר. באופן שכל אחת מחמש בחינות דא"י כח"ב תו"מ קומתן שוה עד הכתר והן מלבישות זו על זו בעובי, ולכל אחת מהן יש חמש בחינות כח"ב תו"מ לאורכן ונעשות משום זה כ"ה ספירות.

וכל זה הוא במדרגת הראש של הפרצוף. ונודע, שמלכות דראש חוזרת ומתפשטת מלמעלה למטה עם האר"ח שבה ועושה דוגמתן כ"ה ספירות בגוף הנקרא תוך הפרצוף עד הטבור, ואח"כ הן מתפשטות בבחינת הסוף של הפרצוף בכ"ה ספירות מטבור ולמטה עד סיום רגלין. והנה אז, אחר התפשטות זו לראש תוך סוף, היא נקראת בשם פרצוף. כלומר, כל ספירה דא"י שבה, אחר שהתפשטה לראש תוך סוף, היא נקראת בשם פרצוף, כנודע. באופן, שאלו חמש הספירות כח"ב תו"מ הנ"ל שהתפשטו לזווג דהכאה במלכות של ראש, ומשם התפשטו לתוך סוף עד סיום רגלין, הן נקראות עתה בשם חמשה פרצופים א"א אר"א וז"ן, המלבישים זה לזה בעובי בקומה שוה, אשר בכל אחד מהם יש גם חמשה פרצופים א"א אר"א וז"ן באורך, ונמצא אשר כ"ה הספירות שיצאו ע"י זווג דהכאה במלכות של ראש כנ"ל, נעשו עתה לכ"ה פרצופים, והבן היטב.

וה"ש הרב, "כשהאציל הא"י את הכתר עשאו מכללות ה"פ שהם כתר שבו ואר"א וז"ן שבו" דהיינו ע"ד שנתבאר לעיל, שע"י

בית שער הכוונות

אור פשוט

לכל אחד מהם באורך, הנקראים כתר אבי"ע, הם באים רק מהתכללותן זו בזו, שבדרך יציאתן זו מזו הניחה כל אחת שרשה בעליון ממנה, וע"כ נכללו זו מזו כנ"ל בסמוך.

ויש להבין ההבדל הגדול מפרצופי העובי ופרצופי האורך, כי פרצופי העובי הם חמש מדרגות נבדלות זו מזו בדרך סבה ומסובב במרחקים ניכרים, כי פרצוף הכתר הוא בחינת א"ס ממש והוא בחינת מאציל ושורש לכולם, ופרצוף חכמה נבדל ממנו מאד להיותו כבר אור נאצל, אמנם נבחן למדרגה שניה לכתר משום שהכלי שבו דק מאד והוא נחשב עוד לאור בלי כלי. ונודע, שכל עוד שאין האור מתלבש בכלי אין להבחין בו שיצא מכלל מאציל, ולכן הוא קרוב אל הכתר. משא"כ הבינה נמצאת שהתרחקה מפרצוף החכמה שהוא אבא, כי כבר נמצא בה שורש לכלי, והאור שבה הוא אור חסדים ולא חכמה. וז"א התרחק יותר, מפני שהכלי שבו הוא קרוב לכלי מלכות, ופרצוף המלכות נבדל לעצמו יותר מכולם שהוא כבר בחינת כלי גמור. הרי איך שחמשה פרצופי העובי נבדלים בהרבה זה מזה.

אבל חמשה פרצופי האורך, שישנם בכל אחד מהם, שהם באים רק מהתכללותם זה בזה, הנה הם אינם משנים מאומה את עצם הפרצוף שבעובי. כי למשל, פרצוף הכתר שהוא בחינת א"ס ושורש לכל ארבעה הפרצופים, נאמר שהוא כלול מכל ארבעה הפרצופים האחרים, שהם מתפשטים בו לארכו, ונקראים אבי"ע, כי להיותו שורש לפרצוף החכמה שהוא אבא, ע"כ כשיצא אבא ממנו, הניח בו שורשו הנקרא אצילות שבו מגרון עד החזה, ונקרא כתר דאצילות, כלומר שורש לאבא. וכן כשהאציל כתר את פרצוף אמא הניחה שורשה בכתר, ונקראת בריאה שמחזה עד הטבור, ונקרא כתר הבריאה כלומר שורש לאמא. וכן כשהאציל

היא נמשכת מא"ס ב"ה ממש ועוברת דרך פרצוף הכתר דא"ק, וממנה מתפשטות שאר ארבע הבחינות דא"י דרך ארבעה פרצופי א"ק: חו"ב תו"מ, עד שבאים בזווג דהכאה בכלי מלכות דא"ק ומתלכשים שם בלבוש דא"ת, ויורדים משם למקומם בעולם האצילות. הרי שכתר נמשך מא"ס ב"ה לבדו, והוא עצמו א"ס ממש, וכל מה שמקבל ממלכות דעליון אינו אלא התלבשות באו"ח בלבד, וזכור זה. וכן שאר ארבע הבחי' דא"י הם ענפי הכתר בלבד, ורק התלבשות האו"ח הן מקבלות ממלכות דעליון. ומה שנאמר בכ"מ שמלכות דעליון נעשת עתיק לתחתון, זה ענין אחר לגמרי, כמ"ש בתע"ס חלק ג', ועוד יתבאר במקומו. ובמתבאר נוכל להבין המשך דברי הרב.

שהאציל כתר שבו היו כלולים בתוכו כל הכתרים שיש משם ולמטה עד העשיה זה תוך זה: עתה מבאר הרב סדר הלבשתם זה לזה ולקו א"ס שבאצילות, אחר שירדו מן מלכות דעליון אל מקומם הקבוע באצילות. ודע, שבחינת חמשה פרצופים שבאורך הפרצוף, רגיל הרב לכנותם בשם כתר אבי"ע כי הראש של הפרצוף נקרא בשם כתר עד הגרון. ומגרון עד החזה נקרא בשם אצילות, והוא פרצוף אבא, או או"א. ומחזה עד הטבור נקרא בשם בריאה, והוא פרצוף אמא או ישסו"ת. ומטבור עד סיום רגליו של הפרצוף נקרא בשם יצירה ועשיה, או זו"ן. באופן שיש כאן חמשה פרצופים בקומה שוה בעובי, שהם א"א או"א וזו"ן המלבישים זה על זה, אשר לכל אחד מהם יש חמשה פרצופים באורך הנקראים: כתר, אצילות, בריאה, יצירה, עשיה.

וכבר נתבאר, שאלו חמשה פרצופים שבעובי המלבישים זה על זה, הנקראים א"א או"א זו"ן, הם עצמות הספירות דחמש הבחינות דא"י. וענין חמשה פרצופים שיצאו

אור פשוט

שבזו"ן הם כולם בחינת זו"ן מראשם ועד סופם, כמבואר.

וזה שאומר הרב „שבעת שהאציל כתר שבו היו כלולים בתוכו כל הכתרים שיש ממנו ולמטה עד סוף העשיה, כיצד כתר דאצילות מלביש אותו כתר דבריאה ועליו כתר דיצירה ועליו כתר דעשיה מלביש אליו" הוא מדייק להשמיענו, כי כל אלו ארבעה פרצופים או"א וזו"ן הכלולים לארכו דא"א הנקראים אבי"ע, הנה הם אינם משנים במשהו את עצמותו, שהוא כתר וא"ס, והם כולם כתרים ממש, כלומר שהם בחינת א"ס ממש. ויש רק להבחין בהם, אשר אצילות שבו הוא כתר לבחינת אבא וכו', ויצירה ועשיה שבו הם כתרים. לזו"ן. והם מלבישים בקצתם זע"ז לאורכם, כי מגרון עד החזה מלביש כתר האצילות, ומחזה עד הטבור מלביש עליו כתר דבריאה, ומטבור ולמטה הכתרים דיצירה ועשיה. והטעם הוא, כי כל בחינה שהיא מיוחסת לשורש פרצוף יותר עב, היא נחשבת לשורש יותר תחתון, ולכן הם מסודרים זה תחת זה לאורכן, כי כתר בריאה שהיא שורש לאמא היא יותר עבה מפרצוף אבא, ע"כ נבחן שכתר דבריאה הוא למטה מכתר דאצילות שהוא שורש לאבא, וכו' עד"ו.

ובזה מיושבת שאלה ב' בדף קה ד"ה בענין, שהקשינו, כיון שלכל אחד מחמשה פרצופים שבעובי יש בהם אותם חמשה פרצופים שבאורך, א"כ מה ההבדל מפרצוף לפרצוף. ועתה מובן היטב ההבדל הרב שביניהם, כי למשל פרצוף אבא אשר בא"א הנקרא אצילות שבו, אין לו שום דמיון לכל חמשה פרצופי אבא דעובי, כי אצילות דא"א הוא א"ס ממש, אלא שהוא בחינת כתר דאבא, מה שא"כ כל פרצוף אבא מראש עד סוף הוא בחינת אור נאצל ואינו בחינת

כתר פרצופי זו"ן הניחו בו שרשם הנקראים יצירה ועשיה שבכתר, מטבורו עד סיום רגליו שבו, ונקרא כתר דיצירה וכתר דעשיה, כלומר, שורש זו"א ושורש נוקבא. הרי שכל אלו ארבעה הפרצופים אבי"ע שבכתר הם כולם שורשים בלבד, כלומר שכולם בחינת א"ס, ואין בהם מבחינתם של ארבעה הפרצופים כלום, הגם שכל אחד מארבעה הפרצופים הניח שרשו בכתר מטעם שאין לך נותן מה שאין בו וכן מטעם שיצאו ממנו, הרי זה אינו משנה את בחינת א"ס שבו, אלא כתר אצילות נבחן כמו כתר של אבא, כלומר שורש אליו. וכן כתר בריאה נבחן לשורש אל פרצוף אמא, והוא א"ס. וכן יצירה ועשיה שבו, נבחנים לשורשים לפרצופי זו"ן, אבל הם א"ס. באופן שכל אלו ארבעה הפרצופים אבי"ע שבארכו דא"א, הם כולם כתרים ממש ואינם משתנים במשהו מחמת שהם שורשים לארבעה הפרצופים או"א וזו"ן.

ועד"ו חמשה פרצופי האורך כתר ואבי"ע, שישנם בפרצוף אבא בחמשה פרצופי העובי, אינם משנים מאומה את בחינת אבא, כי הן אמת שאבא נכלל מהם להיותו שורש אליהם, ועברו דרך בו, אכן אין הענף יכול לשנות במשהו את השורש שלו, ובריאה דאבא אין בה מבחינת אמא אפילו משהו, אלא נקראת בריאה מטעם היותה שורש לאמא, וכן יצירה ועשיה שבאבא. באופן שכל אלו חמשה פרצופי האורך שבאבא הם כולם בחינת אבא וכולם חכמה, דהיינו שהם בחינת אור נאצל וכבלי כלי, כנ"ל. ועד"ו חמשה פרצופי האורך שבבינה הם כולם בחינת אמא וכולם בחינת אור דחסדים, ואע"פ שהיא כלולה מכתר וחכמה אין זה משנה את בחינתה, כי ההתכללות אינה משנה כלום את עצם הפרצוף. וכן חמשה פרצופי האורך

בית שער הכוונות

קיב

(רמז) וכן בענין הפרטי, המשל בזה, כתר דא"א ועליו כתר אבא ועליו

אור פשוט

רמז) וכן בענין הפרטי המשל בזה כתר דא"א ועליו כתר אבא וכו': הוא משמיענו בזה, כי אפילו אם תמצא שאנו מפרטים את כל אחד מחמשה פרצופי האורך של הכתר, לפרטות חמשה פרצופים חדשים, כגון בעת שא"א מאציל לנפש הנפש דנפש של התחתון, שהוא מוכרח לצאת מפרצוף מלכות דעשיה דא"א, דהיינו פרצוף חמישי של בחינת עשיה שבו. והנה אז הכרח הוא שכל פרצוף מפרצופי האורך יתחלק שנית לחמשה פרצופים, כנדוע. ומשמיענו, שאין הכונה שיש בהם משהו מארבעה הפרצופים שבעובי אלא גם אז הם כולם כתרים. כי חמשה פרצופים א"א או"א וזו"ן המתחלקים באצילות דא"א, הם רק כתרים של חמשה פרצופים ההם, וכן חמשה פרצופים א"א או"א וזו"ן המתחלקים מחדש בבריאה דפרצוף הכתר הם רק כתרים דחמשה פרצופים, וכן הפרטים דיצירה ועשיה דפרצוף דא"א. באופן שכל ההתפרטות החדשה שנעשתה בחמשה פרצופי האורך דא"א, שנעשו עתה לכ"ה פרצופים באורך, הרי זו אינה משנה במשהו את עצם תכונת הפרצוף דא"א, וכל כ"ה פרצופי האורך אינם אלא כ"ה כתרים.

והנה עד כאן לא דיבר הרב אלא מפרצוף הפנימי דחמשה פרצופי העובי דא"א המלבישים זה על זה בקומה שוה, הנקרא פרצוף הכתר דא"א, או א"א דא"א, שמתחילה מבאר בו חמשה פרצופי האורך שנקראים כתר ואבי"ע דפרצוף הכתר דא"א, ואח"ז מבאר גם התחלקות כל אחד מחמשה פרצופים אלו דכתר ואבי"ע לחמשה פרצופי אורך חדשים אשר מכנה אותם עתה א"א או"א וזו"ן, שהם עתה כ"ה פרצופים וכולם רק כתרים, ובאות רמ"ח מבאר הרב שאר ד' פרצופים שבעובי דא"א, הנקראים חכמה

שורש וא"ס. כי אפילו כתר דאבא דעובי שהוא א"ס, מ"מ אינו נחשב לכתר ממש, כי הוא בו רק מבחינת השואת הקומה של האו"ח המשוה את כל הספירות בקומה שוה, כנ"ל ד' קו ד"ה שהאציל ע"ש, והוא בחינת השראה בלבד בו. משא"כ אצילות דא"א, הוא נבחן לכתר ממש לאור א"ס ב"ה מבחינת היותו שורש ומאציל לבחינת אבא, והבן היטב. ועד"ז תוכל להבחין בכל פרצוף מכ"ה הפרצופים את התכונה המיוחדת אשר בו, הנבדל בהרבה מהדומים לו שישנם בפרצופים אחרים.

וכן מיושבת שאלה ג' המובאת שם. שהקשינו, איך אפשר שאבא בא"א דעובי יוכל להלביש את קו א"ס מאחר שהוא בחינה ב' מא"ס, ומכ"ש שאר הפרצופים בינה וזו"ן הנכללים בא"א לאורך. ועתה מובן זה היטב, כי כל אותם ארבעה הפרצופים אבי"ע הכלולים בא"א באורך, אינם כלל מבחינת ארבעה פרצופים, אלא כולם הם כתרים ממש וכולם הם בחינת א"ס, וע"כ הם מלבישים כולם לקו א"ס. ועד"ז חמשה פרצופי האורך דאבא, שהם כתר ואבי"ע דאבא, להיותם כולם חכמות שהם מדרגה ב' לכתר, ע"כ הם מלבישים בקומה שוה על כתר ואבי"ע דא"א. ועד"ז חמשה פרצופי האורך דאמא, להיותם כולם בינות שהם מדרגה ב' לחכמה, ע"כ הם מלבישים בקומה שוה לכתר ואבי"ע דאבא שהם חכמות, ועד"ז חמשה פרצופי האורך דז"א שהם כולם זעירין, הם מלבישים בקומה שוה לכתר ואבי"ע דאמא, להיותם מדרגה שניה להם. ועד"ז חמשה פרצופי האורך כתר ואבי"ע דנוקבא, הם כולם נוקבין שהם מדרגה שניה לזו"ן, וע"כ הם מלבישים בקומה שוה לכתר ואבי"ע דזו"ן.

בית שער הכונות

כתר אמא ועליו כתר ז"א ועליו כתר נוקבא, וכ"ז באצילות, ועד"ז בכתרים דבריאה וכן אח"כ בכתרים דיצירה וכן אח"כ בעשיה.

רמח) ובעת שהאציל חכמה היו כלולין בו כל החכמות שיש בכל העולם

אור פשוט

חכמה היו כלולים בו כל החכמות ע"ד הנזכר בא"א דהיינו כתר שבו, ועליו מלביש פרצוף אצילות שבו, שהוא בחינת חכמה, ועליו חכמה דבריאה, ועליו חכמה דיצירה, ועליו חכמה דעשיה, כנ"ל בכתר ואבי"ע דא"א.

וכעד"ז בכינה שבו כל הכינות וכו"א כל הזעירין שבכל העולם ובנוקבא כל הנקבות: דהיינו ע"ד שנתבאר לעיל בשני הפרצופים הקודמים, כן ה"פ שבאורך הפרצוף השלישי דא"א, שהם כתר ואבי"ע דבינה שבו, כולם הם בינות. וכן כתר ואבי"ע דז"א דא"א, הם כולם זעירין, ואפילו אם אלו ה"פ שלו יתחלקו עוד לה"פ אחרים ויהיו כ"ה פרצופים באורכו, יהיו ג"כ כולם זעירים, ולא יהיה בהם משהו לא מבחינת כח"ב ולא מבחינת נוקבא דעובי, וכן עד סוף העולם. והוא מטעם שנתבאר לעיל, אשר כל בחינת ההתחלקות שבאורך באה רק מבחינת התכללות הפרצופים זה בזה, וע"כ אין הם משנים כלום את עצם הפרצוף. ועד"ז גם בה"פ האורך כתר ואבי"ע דנוקבא דא"א, כי כולם טעם אחד להם כנ"ל.

והנה נתבארו כ"ה הפרצופים של פרצוף הכתר הנקרא א"א דאצילות, שהם חמשה פרצופים: א"א או"א וזו"ן דא"א, המלבישים זה על זה בקומה שוה בעובי, שבכל אחד מהם יש חמשה פרצופי אורך הנקראים כתר אבי"ע. ועיקר ההבדל שבמדרגות הוא רק בפרצופי העובי, אבל בפרצופי האורך אין שום הבדל כלל מעצם הפרצוף דעובי, אלא הם מסודרים זה תחת זה לפי יחס הענפים שבעובי, וכל שורש חכמה שבעובי נמצא תחת הכתר, וכל שורש כינה שבעובי נמצא

בינה ז"א נוקבא. או או"א ישו"ת ז"א ונוקבא, אשר בכל אחד מארבעה פרצופים ההם, יש ג"כ אותם חמשה פרצופי האורך כתר ואבי"ע שנתבארו כאן בפרצוף הכתר דא"א. וכן מתפרטים לפעמים לכ"ה פרצופי האורך כמ"ש הרב בפרצוף הכתר דא"א.

ודע, כי התפרטות הפרצוף בעובי הוא תמיד קודם לאורך, שהרי האורך אינו מתפרט רק מתוך התכללות הפרטים שבעובי כנ"ל. באופן שלאחר שנפרטו הה"פ שבעובי לכ"ה פרצופים בעובי ומלבישים זה על זה בקומה שוה, מתפרט אחריהם גם ה"פ האורך לכ"ה פרצופים זה למטה מזה.

רמח) ובעת שהאציל חכמה היו כלולים

בו כל החכמות שיש בכל העולם ע"ד הנזכר: היינו בעת שפרצוף הכתר דא"א הכלול מה"פ לאורכו שכולם כתרים, האציל לפרצוף חכמה דא"א המלביש בעובי שלו, הנה גם הוא כלול מה"פ לארכו, שהם כתר ואבי"ע כמו א"א. אמנם אלו ה"פ שבאורך פרצוף אבא דעובי הנקרא פרצוף החכמה, הם כולם חכמות מראשו עד סופו, כמ"ש לעיל שענין ה"פ הנעשים באורך כל פרצוף אינם משנים במשהו את עצם בחינתו עצמו, כי אלו ג' הפרצופים בינה וזו"ן שנכללו באבא בדרך עוברם בתוכו, אינם עושים בו שום בחינת עביות או כלי, והוא נשאר כולו אור נאצל בלי שום כלי כדרך ספירת החכמה, כי הפרצופים בריאה יצירה עשיה הללו, המה רק בחינת שרשים לשלשה פרצופים בינה וזו"ן דעובי. וגם בחינת הכתר שבו הוא רק בחינת השראה של א"א הכלול בו, אבל אינו כתר ממש כמו א"א. וז"ש ובעת שהאציל

בית שער הבונות

קיד

ע"ד הנזכר, וכעד"ז בבינה שבו כל הבינות, ובז"א כל הזעירין שבכל העולם, ובנוקבא כל הנוקבות.
רמט) וכאשר האציל א"א את אבא דאצילות, הנה הכתר שבו לקח א"א

אור פשוט

נבחן לקוצו של יד דהוי"ה זו. וה"פ האורך של אבא דא"א הם י' דהוי"ה פנימאה. וה"פ האורך של אמא דא"א הם ה"ר דהוי"ה פנימאה. וה"פ האורך של ז"א דא"א, הם ו' של הוי"ה זו. וה"פ האורך של נוקבא דא"א הם ה"ת דהוי"ה פנימאה זו. וכבר נתבאר שכל אלו הם בקומה שוה.

אמנם ארבעה הפרצופים ע"ב ס"ג מ"ה וב"ן היוצאים מארבע אותיות הוי"ה פנימאה, הם יוצאים מארבעה זווגי הכאה מיוחדים: כי פרצוף ע"ב יוצא מזווג דהכאה על מסך דעביות של בחי"ג, ופרצוף ס"ג יוצא ע"י מסך דבחי"ב, ופרצוף מ"ה יוצא ע"י מסך דבחי"אכנ"ל ד' קו ד"ה חה, ע"ש. כי כמו שחמשה עולמות א"ק ואבי"ע נבדלים זה מזה מסבת העביות של המסך שבכלי מלכות, כן חמשה פרצופים הכוללים של כל עולם ועולם, הם מתחלקים זה מזה מסבת העביות שבמסך.

באופן, אשר פרצוף כתר דאצילות יצא ע"י זווג דהכאה במסך שבכלי מלכות שעביותה היא בחי"ד. וכשהאציל פרצוף הכתר את פרצוף ע"ב דאצילות היוצא מיד דהוי"ה פנימאה שלו, הוציאו ע"י זווג דהכאה במסך דבחי"ג, אשר האר"ח שלו אינו מגיע לקומת כתר רק לקומת חכמה, והזווג הזה נעשה בפה דראש דפרצוף הכתר, וע"כ נבחן שקומת כתר של פרצוף ע"ב נשארת בפה דראש דפרצוף הכתר, ולא יצאה עם פרצוף ע"ב הנאצל ממנו, ונמצאות כל החמש בחינות דאר"י חסרות מקומת כתר, ומתחילות מאור החכמה.

ונבחן שאור חכמה התלבש בפרצוף ע"ב בכלי דכתר, נמצא הכתר שירד למדרגת

תחת החכמה מלביש עליו בקצתו. וכן כל שורש ז"א שבעובי נמצא תחת הבינה מלביש עליו מקצתו. ושורש של הנוקבא הוא תחת השורש של ז"א.

ולכן כתר אבי"ע דא"א דעובי מלבישים לקו א"ס, ועליו מלבישים בקומה שוה כתר אבי"ע דאבא שבעובי, ועליו מלבישים בקומה שוה כתר אבי"ע דאמא, ועליו מלבישים בקומה שוה כתר אבי"ע דז"א שבעובי, ועליו מלבישים בקומה שוה כתר אבי"ע דנוקבא שבעובי. אבל חמשה פרצופי האורך שבכל אחד, אינם מלבישים זה את זה רק בקצתם לבד ולא בקומה שוה כמבואר. שאצילות דכל אחד, מלבישה מקצת הכתר דכל אחד ועומדת תחתיו. ובריאה דכל אחד מלבישה על מקצת אצילות דכל אחד ועומדת תחתיה וכו' עד"נ.

רמט) וכאשר האציל א"א את אבא דאצילות הנה הכתר שבו לקח א"א לעצמו וכל מה שלמטה ממדרגתו נתן הכל באבא. כאן מתחיל הרב לבאר את ארבעה הלבושים דא"א הנקראים ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. כי בכל עולם נבחנת הוי"ה פנימאה שממנה יוצאים ארבעה פרצופים עסמ"ב זה למטה מזה. אשר מהיוד של הוי"ה פנימאה יוצא פרצוף ע"ב הנקרא אבא, או אר"א עילאין. ומן ה' דהוי"ה פנימאה יוצא פרצוף ס"ג המלביש מפה ולמטה דפרצוף ע"ב. ומן ו' דהוי"ה פנימאה יוצא פרצוף מ"ה המלביש מפה ולמטה דפרצוף ס"ג, ומן ה"ת דהוי"ה פנימאה יוצא פרצוף ב"ן. כמ"ש הרב בע"ח ש"ה פ"ב ע"ש. והנה הוי"ה פנימאה של עולם האצילות הם כ"ה הפרצופים הנ"ל של א"א, אשר כתר אבי"ע דא"א הפנימי שבה"פ העובי דא"א

לעצמותו, וכל מה שלמטה ממדרגתו נתן הכל באבא, ונמצאו כל החכמות כולם

אור פשוט

הבחינות, כי הוא נבחן כולו על פי הבחינה העליונה שבו, כנודע.

ואומר „ע"ד שזכר בא"א פירוש, כי גם פרצוף אבא נחלק לכ"ה פרצופים שהם חמשה פרצופים א"א ואו"א וזו"ן המלבישים זה על זה בקומה שוה בעובי, אשר בכל אחד מהם יש חמשה פרצופים כתר ואבי"ע לארכו. כי ענין ה"פ המלבישים זע"ז בעובי וכן התכללותם זה מזה העושה בכל אחד מהם ה"פ באורך, אינם תלויים כלל בשיעור הקומה של המדרגה, כי אלו נעשו בעיקר ע"י חמש הבחינות דאו"י עצמם, אלא שהאו"ח מושה קומתם זה לזה, כנ"ל. אבל שיעור הקומה של האו"ח אינו מעלה ואינו מוריד כלל בענין ההתחלקות דאורך ועובי.

באופן, שגם באבא יש פרצוף פנימי הנקרא א"א דאבא, שבו כתר ואבי"ע לארכו; והוא מלביש מפה ולמטה דפרצוף האחרון שבעובי דפרצוף הכתר, דהיינו לפרצוף נוקבא דכתר, ועליו מלבישים בקומה שוה: כתר ואבי"ע דפרצוף אבא דאבא, ועליו מלבישים בקומה שוה כתר ואבי"ע דפרצוף אמא דאבא בקומה שוה. ועליו מלביש כתר ואבי"ע דז"א דאבא בקומה שוה. ועליו מלביש כתר ואבי"ע דנוקבא דאבא בקומה שוה. דהיינו ממש ע"ד שנתבאר בכ"ה פרצופי הכתר. אמנם ההפרש שביניהם הוא, כי אע"פ שחלקנו בין ה"פ דכתר המלבישים זה על זה בעובי ע"פ ההבחנות דה' בחינות דאו"י, עכ"ז נחשבים כולם לכתרים שהוא מטעם שיעור קומתם שהם כולם קומת כתר. אבל אלו כ"ה פרצופי אבא, הגם שבערכו עצמו אנו מחלקים ג"כ בין ה"פ העובי שלו ע"פ ההבחנות דאו"י, מ"מ הם כולם רק חכמות בלבד, מפני שבחינה העליונה שבהם היא קומת חכמה. וכעד"ז באבא ובזו"ן: היינו בשלשה הפרצופים ס"ג מ"ה ב"ן דאצילות שהם

חכמה, כח"ש הרב בשער חסי ולא חסי פרק ב', וכן בשער עקודים. ולפיכך מתחיל פרצוף ע"ב מפה ולמטה דפרצוף הכתר, ששם החכמה דחמשה פרצופי האורך שבכתר, ונבחן ביחס לכתר שהוא חסר ראש שלו, וכן כשהאציל פרצוף ע"ב לפרצוף ס"ג של האצילות הנקרא אמא, הוציאו ע"י זווג דהכאה במסך דבחינה ב', שהאו"ח שלו מגיע רק לקומת בינה, נמצאת אמא חסרה גם מחכמה, ואין לה אלא מבינה ולמטה. וכשהאצילה אמא לפרצוף ז"א הוציאה אותו ע"י זווג על מסך דבחי"א, שהאו"ח שלו מגיע רק לקומת ו"ק, והוא חסר גם מבינה. והנך מוצא איד המדרגות הולכות ומתמעטות בסבת המסך, וע"כ נבחן כל תחתון לחסר ראש כלפי עליונו, כי ע"ב חסר ראש כלפי הכתר, ומתחיל להלבישו מפה דפרצוף הכתר ולמטה. וכן ס"ג נבחן כחסר ראש כלפי ע"ב, וע"כ מלביש רק מפה דראש דע"ב ולמטה. ומ"ה פרצוף ז"א נבחן לחסר גם חג"ת דס"ג, ומלביש רק מטבור ולמטה.

וזה אמרו „כשהאציל א"א את אבא דאצילות הנה הכתר שבו לקח א"א לעצמותו וכל מה שלמטה ממדרגתו נתן הכל באבא ונמצאו כל החכמות כולם נתונים באבא" דהיינו כח"ש, כי הוא האציל לפרצוף ע"ב שנקרא אבא ע"י מסך דעביות דבחי"ג, שמוציא רק קומת חכמה, ונמצא כתר דאבא נשאר בפה דראש א"א, וז"ש „הנה הכתר שבו לקח א"א לעצמותו" ולא נתן לו אלא מה שלמטה ממדרגתו, דהיינו רק מקומת חכמה ולמטה. ונודע, שעיקרו של הפרצוף נבחן על פי הבחינה העליונה שבו שבראש קומתו, ולכן נבחן אבא שכולו חכמות בלבד, וז"ש „ונמצאו כל החכמות נתונים באבא", ואין בו לא מבחינת כתר ולא משאר

בית שער הכונות

נתונים באבא, ע"ד שנוכר בא"א. וכעד"ז באמא, ובזו"ן, ובכל ג' עולמות ביי"ע.

אור פשוט

מלכות, נחשבים כולם רק למלכויות, וכבר ידעת ששיעור הקומה אינו תלוי כלל בחמש הבחינות דאו"י, אלא רק בשיעור עביות המסך, שזווג דהכאה עם אור העליון נעשה עליו, וזכור זה.

ובכל ג' עולמות ביי"ע: היינו ג' עולמות ביי"ע שמתחת הפרסא דאצילות, וכמו שנתבאר בחמשה פרצופים הכוללים דאצילות, שיש בכל אחד מהם כ"ה פרצופים, הנה זה נהוג ג"כ בג' עולמות ביי"ע הנמצאים מתחת הפרסא דעולם האצילות. כי בא"א דבריאה יש ה"פ א"א ואו"י וזו"ן המלבישים זע"ז בקומה שוה, אשר בכל אחד מהם יש ה"פ כתר ואבי"ע באורך. וכן באבא דבריאה יש ה"פ א"א ואו"י וזו"ן המלבישים זה על זה בקומה שוה בעובי אשר בכל אחד מהם יש ה"פ כתר ואבי"ע באורך. וכן לאמא דבריאה יש חמשה פרצופים א"א ואו"י וזו"ן המלבישים זע"ז בקומה שוה שבכל אחד מהם יש ה"פ כתר ואבי"ע באורך. ואלו שלשה הפרצופים הכוללים הם יוצאים זמ"ז בשלשה זווגים מיוחדים, והם מלבישים זה למטה מזה. ויש לדעת, כי א"א דבריאה הוא חסך ג"ר, ואין בראש שלו אלא אור דחג"ת, ובתוך סוף של הגוף שלו אין שם אלא אור דנה"י. ומ"מ נחלק לה"פ בעובי שבכל אחד יש ה"פ באורך, כי הראש שלו נבחן לכתר שלו, והתוך שלו עד החזה נבחן לאצילות שבו, והסוף שלו מחזה ולמטה נבחן אל ביי"ע שלו, וכל החמשה פרצופים שלו שבעובי מתחלקים עד"ז. ואבא דבריאה הכולל הוא ג"כ חסך ג"ר, ואור חג"ת מתלבש בראש שלו, ובתוך סוף שלו מלוכש רק אור נה"י, ומ"מ נחלק לה"פ באורך ע"ד שנתבאר בא"א דבריאה. באופן, שגם באבא הכילל דבריאה יש חמשה פרצופים: כתר א"א ואו"י וזו"ן בקומה שוה המלבישים זה על זה בעובי, אשר בכל אחד

נקראים אמא וזו"ן, היוצאים זה מתוך זה ע"י שלשה זווגים מיוחדים, אשר ס"ג יוצא ממסך דבחי"ב, והוא חסר ראש כלפי הע"ב. ונוקבא חסרה ראש כלפי מ"ה שהוא ז"א, כנ"ל. אמנם הן באמא והן בז"א והן בנוקבא יש בכל אחד מהם כ"ה פרצופים ע"ד שנתבאר בכתר ובע"ב. אלא כל כ"ה הפרצופים של אמא הם כולם בינות, מפני שהבחינה העליונה שבהם היא קומת בינה. וכל כ"ה הפרצופים של ז"א הם בקומת ו"ק, מפני שהבחינה העליונה שבהם היא ו"ק, וכל כ"ה הפרצופים של הנוקבא הם נוקבין בלבד, מפני שהבחינה העליונה שבהם היא קומת מלכות הנקראת קומת נה"י. ועכ"ז יש להבחין בכל אחד מהם, שה"פ שלו שבעובי המלבישים זה על זה בקומה שוה, הם נבחים ג"כ ע"פ ההבחן שבה' בחינות דאו"י, כמ"ש לעיל בפרצוף ע"ב.

באופן ששתי הבחנות יש להבחין בכל פרצוף, כנ"ל ד' קו ד"ה שהאציל, א' הוא ע"פ חמש הבחינות דאו"י, אשר הכתר שבו הוא א"ס, וחכמה שבו הוא אור נאצל בכלי דק מאד, ובינה הוא אור חסדים בשורש כלי, וז"א הכלי שלו עב יותר, ונוקבא כבר היא כלי גמור, וכן יתר ההבחנות שישנם ע"פ ע"ס דאו"י. והבחן זה נהוג בה"פ דכל מדרגה המלבישים זה על זה בעובי בקומה שוה, כנ"ל.

ועוד יש להבחין הבחן ב', והוא ע"פ ערכים דשיעור קומה, אשר כל כ"ה הפרצופים שבכל מדרגה נערכים ע"פ שיעור הקומה שבהם, אם המדרגה היא בקומת כתר, נחשבים כל כ"ה הפרצופים שלו לכתרים. ואם היא קומת חכמה נחשבים כל כ"ה הפרצופים לבחינת חכמות. ואם היא קומת בינה נחשבים כולם רק לבינות, ואם היא קומת ז"א נחשבים כולם לזעירין, ואם היא קומת

(רנ) ונבאר לך ענין ז"א בפרטות, כי תחלה נאצל ז"א מכתר א"א, ובו כלולין כל הז"א. ואח"כ, לקח א"א שאר החלק המגיע לבחי' א"א, ויצאו כל השאר באו"א. וכעד"ו באו"א. ונמצא שבחי' בן ובת שהם זו"ן דא"א דכתר

אור פשוט

פירוש, שבעת שיצאה קומת ז"א בא"א היתה בו קומה שלימה כח"ב זו"ן. ואח"כ לקח א"א שאר החלק המגיע לא"א ויצאו כל השאר באו"א כלומר, בעת שנתן קומת ז"א לאו"א, לא נתן להם כל קומת ז"א. עד הכתר כמו שיצאה בא"א, אלא שנתן להם מחכמה ולמטה דו"א, ובחינת הכתר דו"א נשארת בא"א עצמו. כי כמו שאבא עצמו לא יכול לקבל מבחינת כתר דא"א בעת שנאצל ממנו, כנ"ל ד' קט"ז דה"ח, הנה מאותו הטעם אינו יכול לקבל גם מבחינת הכתר דו"א כלום, אלא מקבל מבחינת חכמה ולמטה דו"א. וכעד"ו באו"א כלומר, בעת שאו"א נתנו קומת ז"א לישסו"ת, לא נתנו לו רק מבחינת בינה ולמטה דו"א, ובחינת חכמה דו"א נשארת באו"א, כי ישסו"ת כולו בינות ואינו יכול לקבל מבחינת חכמה כלום. וכעד"ו כשהוציא ישסו"ת קומת ז"א ממנו למקומו דו"א, לא נתן לו אלא בחינת ו"ק דו"ק. כי הוא נחלק לב' תבונות, ובתבונה א' נשארת הבינה, ובתבונה ב' הג"ר דו"ק. באופן, שבעת שקומת ז"א יוצאת, היא יוצאת בהכרח מהו"ה פנימאה, שהוא א"א, ועוברת דרך הפרצופים או"א וישסו"ת העליונים ממנו. נמצא עיקר ושורש הארתו, שהוא כתר חכמה בינה דו"א נשאר בא"א, וחכמה דו"א נשארת באו"א, ובינה דו"א נשארת בישסו"ת, ולא הגיע אליו אלא הענף בלבד, שהוא רק ו"ק דהיינו ז"א דקומת ז"א.

וזה אמרו, ונמצא שבחינת בן ובת שהם זו"ן דא"א דכתר דאצילות נשארים שב"כ כלומר, שבחינת כתר זו"ן נבחן בא"א לזו"ן שלו. כמ"ש לעיל דף ק"ח ד"ה וטעם, ודף ק"א ד"ה וזה ע"ש. שיצירה ועשיה דא"א הם

מהם יש חמשה פרצופים באורך הנקראים כתר ואבי"ע.

ופרצוף אמא דבריאה הכולל, יש לה ג"ר שלמים בקומת בינה. וגם היא יש לה חמשה פרצופים מלבישים זה את זה בקומה שוה בעובי, אשר בכל אחד מהם יש חמשה פרצופים כתר ואבי"ע באורך.

ועד"ו בפרצופים שביצירה ועשיה, כי שלשה עולמות ב"ע הם בחינת פרצוף אחד, שבריאה הוא בחינת הראש, ועולם היצירה הוא בחינת התור, ועולם העשיה הוא בחינת נה"י וסוף. ונודע שכל מה שיש בראש כן הוא בגוף עד הטבור שנקרא תור, וכן הוא מטבור ולמטה הנקרא סוף, ואין להאריך.

(רנ) ונבאר לך ענין ז"א בפרטות כי תחילה נאצל ז"א מכתר דא"א וכו' ואח"כ לקח א"א שאר החלק המגיע לא"א וכו': זה סובב על ביאור חמשה הפרצופים הכוללים דאצילות הנזכר לעיל באות רמ"ט, שאומר שם, "באשר האציל א"א את אבא דאצילות הנה הכתר שבו לקח א"א לעצמותו ונמצא כל החכמות נתונים באבא, וכעד"ו באבא זו"ן, ע"ש. ועתה מבאר הרב פרצוף אחד מהם בפרטות, כדי להבין מתוכו שאר ארבעה הפרצופים הכוללים היוצאים ע"י זווגים מיוחדים וקומתן ההולכת ומתמעטת בסבת המסך, כנ"ל ד' ק"ד ד"ה באופן, עש"ה. ועיקר הביאור הזה בא להראות שעם כל העליות שעושים הפרצופים, מ"מ סולם המדרגות של עת אצילותם אינו משתנה לעולם.

ונתבאר לעיל ד' ק"ד ד"ה וענין, שהרב מכנה כאן את כתר דאצילות בשם א"א, וע"כ דאצילות בשם או"א, וס"ג דאצילות בשם ישסו"ת, ע"ש טעם הדבר. ואומר, כי תחילה נאצל ז"א מכתר א"א וכו' כלולים כל הז"א

בית שער הבונות

קיח

דאצילות נשאים שם, ויצאו כל שאר הבחי' דו"נ (באר"א) בנה"י דתבונה, ואז נשאים שם זר"נ.

רנא) באופן, ששורש זר"ן, הוא אותו חלק הכתר שלהם, שהיה כלול בכתר דאצילות כנ"ל, ושאר זעירין ונוקבא של שאר עולמות ופרצופים הם הארות לבד. וכן תקיש אל שאר הפרצופים הנודעים, כנ"ל.

אור פשוט

רנא) תקיש אל שאר הפרצופים הנודעים: כלומר, כן כל פרצופי גרנח"י הפרטים והכוללים של ז"א המה מניחים עיקר הארוחתיהן בשלשה הפרצופים העליונים ממנו, כי שם נשאים כתר חכמה בינה של פרצוף המוחין, ורק ו"ק שלהם מגיע אל ז"א. והיא הנותנת שסולם המדרגות אינו משתנה לעולם. כמ"ש לעיל ד"ה וטעם ע"ש. ומתוך שענין זה הוא ראש פנה להבנת כל המוחין והעליות של כל פרצופי אבי"ע, הכרח הוא להרחיב הדברים עד כמה שאפשר. ונודע שהרב מחשב כאן את א"א לכתר, וא"א לע"ב, ישסו"ת לס"ג, וזו"ן למ"ה וב"ן. והוא מפני שרוצה לדבר מה"פ הכוללים באצילות, שזה לא יצויר אלא אחר שז"א משיג ג"ר דנשמה, שאז מתחילים להבנות פרצופי הנוקבא מחזה ולמטה שלו אב"א. ובמצב הזה נמצא בהכרח שכבר עלה א"א לג"ר דעתיק, והוא נעשה אז פרצוף כתר דאצילות, גם אר"א עלו אז לג"ר דא"א ונעשו ע"ב דאצילות, וגם ישסו"ת עלו אז למקום אר"א דהיינו מגרון ולמטה דא"א ונעשו לס"ג דאצילות, וז"א עלה למקום ישסו"ת דהיינו לחזה דא"א ונעשה בחינת ו"ק אל ישסו"ת, דהיינו ו"ק דס"ג, הנבחן לנשמה דז"א. כי ז"א יש לו תמיד אותם המוחין של ישסו"ת, כי הם נבחנים לראש ז"א, וז"א לבחינת ו"ק שלהם, וע"כ בעת שישסו"ת יש לו מוחין דס"ג יש לו לז"א ג"ר דנשמה, ובעת שיש לו לישסו"ת מוחין דע"ב יש לו לז"א ג"ר דחיה, ובעת שיש לו לישסו"ת מוחין דיחידה יש לו לז"א ג"ר דיחידה, וזכור זה.

כתרים לזו"ן, והוא נשאר שם כנ"ל. וז"ש "ויצאו כל שאר הבחינות דזו"ן באר"א ובנה"י דתבונה ואז נשאים שם זר"ן" כלומר, אחר שיצא מא"א הוא עובר דרך אר"א וישסו"ת, ונשאים בהם חכמה דזו"ן ובינה דזו"ן, ואינו מגיע למקומו רק ז"א דז"א, דהיינו ו"ק דז"א בחסר ג' ראשונות שלו שהם כתר חכמה בינה, שהשאר בעליונים ממנו דרך עברו בהם. וז"ש "באופן ששורש זר"ן הוא אותו חלק הכתר שלהם שהיה כלול בכתר דאצילות כנ"ל ושאר זעירין ונוקבין של שאר עולמות ופרצופים הם הארות לבד". כלומר, שאין להחשיב לבחינת שורש ממש של זר"ן רק את אותו חלק זר"ן שנשאר בא"א, שהוא הכתר דאצילות, כי שורש פירושו כתר וא"ס. וכל אלו הזעירין ונוקבין שעוברים דרך שאר פרצופים ועולמות חוץ מכתר, דהיינו באר"א וישסו"ת, הם נחשבים רק להארות בלבד אל ז"א ולא שורשים ממש. כי חכמה דז"א הנשארת באר"א כבר נבחנת להארה דז"א ולא לשורש, וכן בינה דז"א הנשארת בישסו"ת נבחנת להארה ולא לשורש, וכן בכל הפרטים שהם מתחלקים בפרצופי אר"א וישסו"ת, ורק מה שנשאר בכתר נקרא שורש.

וכמו שנתבאר בתחילת אצילות של זר"ן, כן הוא בכל המוחין והעליונים של זר"ן, שמכל מדרגה הבאה לז"א אינו לוקח ממנה אלא בחינות ו"ק לבד, וכתר חכמה ובינה של המדרגה נשאים בשלשה פרצופים הכוללים הקודמים אליו ע"ד הנ"ל.

פרק י"ד

(רנב) כל ד' עולמות אבי"ע הובררו מבירור המלכים, היותר מעולה באצילות, והגרוע ממנו בבריאה, וממנו נתהווה בריאה. וכעד"ז היצירה, ואח"כ

אור פשוט

ולמטה הוא זו"ן שבו, או מ"ה וב"ן, או יצירה ועשיה.

(ג) ופרצוף א"א דאצילות, קיבל מא"ק מ"ה דפרצוף חכמה שלו, דהיינו בחינת מטבור ולמטה דע"ב דא"ק, ונקרא חכמה דמ"ה, או ע"ב דמ"ה. ופרצוף אור"א דאצילות, קבל מ"ה דס"ג דא"ק, הנקרא בינה דמ"ה או ס"ג דמ"ה. ופרצוף זו"ן, קבל מ"ה דמ"ה דא"ק דהיינו למטה מטבור דפרצוף מ"ה דא"ק הנקרא ר"ק דמ"ה, או מ"ה דמ"ה. וצריכים לדעת שבחינת ג"ר דפרצוף נקודים נבחרים למ"ה דא"ק, ובחינה זו"ת דנקודים לב"ן דא"ק. כמ"ש הרב בע"ח שער עקודים פרק ב', שישסו"ת הוא תגין ומ"ה, וז"ת הם ב"ן ואותיות. שהכונה היא למ"ה וב"ן דא"ק, שהם פנימיות ג"ר וז"ת דנקודים אשר ישסו"ת וזו"ן דאצילות מקבלים מהם, שישסו"ת מקבלים ממ"ה דא"ק, שהם פנימיות ג"ר נקודים, וזו"ן מקבלים מב"ן דא"ק, שהם פנימיות זו"ת נקודים.

(ד) ואע"פ שעתיק אינו מצטרף לה"פ אצילות, הנה זה אמור רק מבחינת ב"ן שבו, שה"ס מלכות דא"ק, סוד ה' גדולה, כנ"ל אות נ"ג ד"ה בהבואה, אבל קומת מ"ה היא בחינת ה' זעירא דהבראם, וע"כ מבחינת מ"ה גם עתיק מצטרף לה"פ אצילות, והוא נחשב לכתר שלהם. ודע שכל עליות הפרצופים והעולמות הם רק ע"פ בחינת מ"ה, שבו נחשב עתיק לכתר ולא א"א, וזכור זה.

(ה) וגמצא כל פרצוף מה"פ אצילות, הוא רק בחינת ר"ק, הנקרא מ"ה כלפי הפרצוף

(א) אכן כדי להבין היטב בפרטות את דברי הרב הנ"ל, אנו צריכים להתחיל לפרש את ה"פ הכוללים דאצילות מתחילת אצילותם כלומר מבחינת המוחין שנתקנו בהם בקביעות שאינם חסרים מהם לעולם. ומבחינה זו כתב הרב בע"ח שער עתיק פ"א, אשר בכל חמשה פרצופי אצילות יש שם רק קומת מ"ה, הנקרא מ"ה החדש: ועתיק לקח כתר דמ"ה, וא"א לקח חכמה דמ"ה, ואור"א וישסו"ת לקחו ס"ג דמ"ה, וזו"ן לקחו מ"ה דמ"ה, דהיינו זו"ת דמ"ה. ועמהם נתחברו בחינת הכלים דג"ר וז"ת דנקודים, ונתקנו כל אחד על ידי הבחינה שכנגדו במ"ה. ואלו הכלים, הן מה שנשארו בג"ר דנקודים, והן אלו שנתבררו מבי"ע ונתקנו ע"י ה"פ מ"ה דאצילות, נקראים ה"פ ב"ן דאצילות. (ב) ומה שהרב מכנה לה"פ הכוללים דאצילות בשם ע"ס דמ"ה, הנה הוא ביחס לה"פ א"ק. והוא מטעם, כי אין תיקון לה"פ אצילות אלא ע"י עלייתם והלבשתם בקומה שזה בקביעות לה"פ א"ק, שנה יהיה בגמר התיקון, אמנם בתחילת תיקונם ע"י המאציל, לא קבלו מה"פ א"ק רק קומת מ"ה שלו, דהיינו, שכל פרצוף דאצילות בעת שנתקן, קבל קומת מ"ה מפרצוף שכנגדו בא"ק. כי פרצוף עתיק קבל קומת מ"ה מפרצוף כתר דא"ק, שהוא נמצא למטה מטבור דפרצוף כתר דא"ק, כי הראש דכל פרצוף הוא כתר שלו, וגוף דכל פרצוף, עד החזה, הוא חכמה שבו או אצילות או ע"ב. ומחזה ועד הטבור, היא בינה שבו, או בריאה, או ס"ג. ומטבור

(י) ע"ח ח"ב שער כללות אבי"ע פ"ג.

בית שער הכונות

בעשיה. והגרוע מהכל, מה שלא היה יכול להתברר נשאר בסוד הקליפה. ר"ל שהם דינין קשים עד מאד, שלא יוכלו להתברר מן הסיגים, ונשארו ניצוצי קדושה שלהן בתוך הקליפות, והן נקראים י"א סמני הקטורת.

אור פשוט

כנ"ל. והוא לוקח מהם את כתר דס"ג, והשאר נותן לא"א דאצילות. וא"א לוקח מהם את חכמה דס"ג, והשאר נותן לאו"א דאצילות ואו"א לוקחים מהם את בינה דס"ג, והשאר נותנים לישסו"ת וזו"ן דאצילות, דהיינו את מ"ה דס"ג, אשר בחינת הראש של מ"ה דס"ג לוקחים ישסו"ת לעצמם, ובחינת ו"ק דמ"ה דס"ג נותנים אל זו"ן, ונעשים בו ג"ר דנשמה, ואז מושפעים המוחין מן זו"ן אל נשמות הצדיקים. הרי שאי אפשר שיקבלו התחתונים משהו מן זו"ן, מטרם שנגדלים כל העולמות העליונים מקודם לכן.

ה) ועד"ז כשהתחתונים מעלים מ"ן כדי להמשיך לזו"ן מוחין דע"ב הנקרא מוחין דחיה. מתחילה נמשכים המוחין מא"ס דרך ה"פ א"ק ובאים לעתיק דאצילות, ואז מקבל עתיק לעצמו את כתר דע"ב. וא"א לוקח לעצמו את חכמה דע"ב, והשאר נותן לאו"א, והם לוקחים לעצמם את בינה דע"ב, ואת מ"ה דבינה דע"ב נותנים אל ישסו"ת וזו"ן, שישסו"ת מקבלים הראש דמ"ה דע"ב, וזו"ן את ו"ק דמ"ה דע"ב, ונעשים בו ג"ר דחיה. ואז זו"ן לוקחים את חלקם, והשאר הם משפיעים לגר"ן דצדיקים. וכסדר הזה ממש נוהג ג"כ בעת שהתחתונים ממשכים את מוחין דיחידה, שעתיק א"א ואו"א לוקחים את כח"ב דיחידה, וישסו"ת וזו"ן את מ"ה דיחידה, שישסו"ת מקבלים הראש דמ"ה דיחידה, וזו"ן מקבלים ו"ק דמ"ה דיחידה, והשאר מושפע לגר"ן דצדיקים.

ט) ובמתבאר תבין בדיוק סדר עליות הפרצופים והעולמות בעת שמושפעים המוחין דכתר ע"ב ס"ג דא"ק הנ"ל, אל ה"פ אצילות. (עיין בספר האילן הנספח כאן בסוף הספר

שכנגדו בא"ק, והוא חסר שלש מדרגות: כתר, ע"ב, ס"ג, כלפי עליונו. ושלש מדרגות אלו מקבלים ה"פ אצילות, על ידי עלית מ"ן של התחתונים בתפילות ושבתות ומועדים, שאז הם עולים ומלבישים את ה"פ א"ק, אבל אין זה בקביעות, כי בקביעות יש לכל אחד רק בחינת מ"ה של עליונו בא"ק, שזה מספיק רק להחיות את העולמות בלבד, אמנם אינו מספיק לגר"ן דצדיקים, כי הם לא יוכלו לקבל מזו"ן בעת שיש לו רק ו"ק דמ"ה, וע"כ הם מעלים מ"ן ע"י מע"ט ותפילות, וממשיכים תוספות מוחין אל זו"ן, ואז יוכלו גר"ן דצדיקים לקבל שפעם ממנו. ומתוך שמוחין אלו שהם למעלה מבחינת ו"ק דמ"ה, באים רק ע"י מע"ט ומ"ן של הצדיקים, ע"כ אינם בוז"ן בקביעות, כי בעת שהתחתונים מקלקלים מעשיהם ואינם ראויים לקבל שפע מזו"ן, נמצאים תוספת המוחין מסתלקים תיכף מזו"ן.

ו) והנה בעת שהצדיקים מעלים מ"ן לזו"ן, וממשיכים להם מוחין דס"ג, הנה מוחין אלו צריכים לעבור מן א"ס ב"ה, דרך פרצופי א"ק ודרך כל פרצופי אצילות, עד שבאים לזו"ן שממנו מקבלים גר"ן דצדיקים. וזה גורם שכל העולמות העליונים נמצאים גדלים ע"י העלאת מ"ן של התחתונים, שהרי עיקר המוחין נשאר בעליונים ולתחתונים אינו מגיע רק ענף קטן מהם כנ"ל בדברי הרב.

ז) כי בעת שהמוחין באים מא"ס ב"ה לה"פ א"ק, המה נוטלים מהם כל מה ששייך לבחינת א"ק, ואח"כ ה"פ א"ק נותנים את המוחין דס"ג לה"פ אצילות. ותחילה הם מגיעים לעתיק דאצילות שהוא פרצוף הכתר

(רנג) וכעד"ז בכל אצילות עצמו, היותר מוכחר נברר בעתיק, והגרוע בא"א, ועד"ז בכל ספירה וספירה שבכל פרצוף ופרצוף בפרטות, ואין להאריך בזה, כי כשל כח הקולמוס לפרטם.

אור פשוט

(י) ובעת שמושפעים המוחין דע"ב דא"ק אל ה"פ אצילות, שהם מוחין דחיה. הנה עתיק דאצילות לוקח מהם כתר דע"ב, ועולה עליה ב', ממקום החזה דפרצוף כתר דא"ק אל פה של פרצוף כתר דא"ק, שהוא ממקום ס"ג אל מקום ע"ב דפרצוף הכתר. (עיין באילן ציור ח' אות ו').

וא"א לוקח מהם חכמה דע"ב, ועולה ממקום ס"ג דע"ב דא"ק, שהוא מקום החזה שלו, אל מקום פה ולמטה דפרצוף ע"ב דא"ק ששם ע"ב דע"ב. (עיין באילן ציור ח' אות ז').

וכן או"א עולים עליה ב' ממקום ס"ג דס"ג דא"ק, שהוא מקום החזה דס"ג דא"ק, אל מקום הפה דפרצוף ס"ג דא"ק, ששם מקום ע"ב דס"ג דא"ק. (עיין באילן ציור ח' אות ח').
וכן ישסו"ת עולים מן מקום ס"ג דמ"ה דא"ק שהוא החזה, אל מקום ע"ב דמ"ה דא"ק שהוא פה שלו (עיין באילן ציור ח' אות ט').
וכן זו"ן, עולים ממקום ו"ק דס"ג דמ"ה דא"ק, אל מקום ו"ק דע"ב דמ"ה דא"ק שהוא ע"ב דב"ן דא"ק. (עיין באילן ציור ח' אות י').

וכן נשמות הצדיקים עולים עם הבריאה ממקום נוקבא דז"א שהוא המקום שמחזה ולמטה דז"א, אל מקום פה דז"א, שהוא במקום הטבור דא"א דאצילות. וכן רוח של הצדיקים עולים עם עולם היצירה אל מקום נוקבא דאצילות, שהוא מחזה ולמטה דז"א. וכן נפש דצדיקים עם עולם עשיה, עולים ממקום יצירה אל מקום בריאה (עיין באילן ציור ח' אות י').

(יא) ובעת שמושפעים המוחין דכתר דא"ק אל ה"פ אצילות, הנקראים מוחין

בציור ז' ח' ט') כי בעת שמושפעים המוחין דס"ג דא"ק אל ה"פ אצילות, הנה עתיק לקח הכתר דס"ג כנ"ל, ולפיכך עולה עתיק עליה אחת ממקום מ"ה דפרצוף כתר דא"ק, והיינו ממקום הטבור דפרצוף כתר דא"ק, כנ"ל, ועולה ומלביש עתה את מקום ס"ג דפרצוף כתר דא"ק, שהוא מקום החזה דפרצוף כתר דא"ק. (עיין באילן ציור ז' אות ו').

ופרצוף א"א דאצילות הלוקח חכמה דס"ג, עולה ג"כ עליה אחת ממקום מ"ה דע"ב דא"ק, שהוא מטבור ולמטה שלו, אל מקום ס"ג דע"ב דא"ק, שהוא מקום החזה דע"ב דא"ק ומלביש שם. (עיין באילן ציור ט' אות ז').

וגם פרצופי או"א דאצילות עולים עליה אחת ממקום מ"ה דס"ג דא"ק, שהוא המקום שלמטה מטבור דס"ג דא"ק, אל מקום ס"ג דס"ג, דהיינו למקום החזה דס"ג דא"ק. (עיין באילן ציור ז' אות ח').

וכן ישסו"ת דאצילות עולים עליה אחת ממקום מ"ה דמ"ה דא"ק, שהוא מטבור ולמטה של מ"ה דא"ק, אל מקום ס"ג דמ"ה דא"ק, דהיינו למקום החזה דס"ג דמ"ה דא"ק. וכן זו"ן עולים עליה אחת ממקום ו"ק של מ"ה דמ"ה דא"ק, אל מקום ו"ק דס"ג דמ"ה דא"ק (עיין באילן ציור ז' אות ט').

וכן נשמות הצדיקים עם עולם הבריאה, עולים למקום נוקבא דז"א, דהיינו לחזה ולמטה דז"א דאצילות. ורוח של הצדיקים עם עולם היצירה עולים ממקומם אל מקום הבריאה. וכן נפש דצדיקים עם עולם העשיה, עולים למקום היצירה. (עיין באילן ציור ז' אות י').

(רנד) ודע שאחר שהוברר חלק העתיק לגמרי, אז התחיל הוא לברר את חלק הא"א, ואחר שהוברר חלק א"א לבדו, אז בירר הוא חלק אר"א. ואחר שהוברר חלק אר"א, אז התחילו לברר חלקי זו"ן.

אור פשוט

ונמצא עתה, אשר חמשה פרצופי אצילות עלו והלבישו כל אחד את הפרצוף שכנגדו בא"ק. וג' עולמות ב"ע שמתחת הפרסא דאצילות עם נר"ן דצדיקים, עלו והלבישו את ב"ע דאצילות שממעלה לפרסא. והו תכלית העליות של העולמות הנוהגות בשתא אלפי שני.

(יב) אכן כל אלו העליות שנתבאר, אין הכונה שכל אחד מחמשה פרצופי אצילות נכנס בין פרצופי א"ק להלביש שם את הפרצוף שכנגדו, שזה בלתי אפשרי, שהרי חמשה פרצופי א"ק וחמשה פרצופי אצילות עומדים ומלבישים כל פרצוף תחתון מפה ולמטה דעליון, שע"ב מלביש לפרצוף כתר דא"ק מפה שלו ולמטה, וכן ס"ג מלביש מפה ולמטה דע"ב, ומ"ה דא"ק מטבור ולמטה דס"ג דא"ק, (שבו נעשה צמצום ב') וב"ן דא"ק מפה ולמטה דמ"ה דא"ק. ועתיק דאצילות על מ"ה וב"ן דא"ק, שהוא מטבור ולמטה דס"ג, וא"א מלביש מפה ולמטה דעתיק, ואר"א מלבישים מפה ולמטה דא"א, וישסו"ת מלבישים מחזה ולמטה דאר"א, וזו"ן מלבישים מטבור ולמטה דא"א. (ע"י באילן ציור ג'). והו סדר ההלבשה בבחינת הקביעות, כלומר, בעת שיש בפרצופי אצילות רק קומת מ"ה החדש מחמשה פרצופי א"ק, כנ"ל. ולפי"ז תבין, שהעליות בעצם הם על היצוניות פרצופי א"ק, אמנם מכוונות לעומת הפרצוף שכנגדו בפנימיות א"ק, ועד"ו העליות שבחמשה פרצופי אצילות עצמם, מפרצוף לפרצוף.

וכדי להבין את זה צריכים מקודם לדעת בדיוק את נקודות הפגישה של כתר ואבי"ע דכל פרצוף תחתון, במקום כתר

דיחידה דא"ק. הנה עתיק דאצילות לוקח מהם כתר דכתר, ועולה עליה ג' ממקום פה דפרצוף הכתר דא"ק ששם מקום ע"ב, אל מקום גלגלתא שלו, ומלביש לראש דפרצוף כתר דא"ק ששם מקום יחידה דכתר דא"ק. (ע"י באילן ציור ט' אות ו').

וכן א"א עולה עליה ג' ממקום פה דפרצוף ע"ב דא"ק ששם ע"ב דע"ב דא"ק, אל מקום ראש דפרצוף ע"ב דא"ק דהיינו אל מקום יחידה דע"ב דא"ק. (ע"י באילן ציור ט' אות ז').

וכן אר"א דאצילות עולים עליה ג' ממקום פה דפרצוף ס"ג דא"ק, אל מקום ראש ס"ג דא"ק ששם יחידה דס"ג דא"ק. (ע"י באילן ציור ט' אות ח').

וכן ישסו"ת עולים עליה ג' ממקום פה דפרצוף ע"ב דמ"ה דא"ק, אל מקום ראש מ"ה דא"ק, ששם יחידה דמ"ה דא"ק. (ע"י באילן ציור ט' אות ט').

וכן ז"א עולה ממקום ו"ק דע"ב דמ"ה דא"ק, אל מקום ו"ק של יחידה דמ"ה דא"ק, שהוא ראש ב"ן דא"ק, כי ו"ק דמ"ה בכללותם הם ראש תוך סוף דב"ן דא"ק, כנ"ל באות ג' (ע"י באילן ציור ט' אות י').

וכן נשמות הצדיקים עולים עם עולם הבריאה עליה ג', ממקום פה דז"א שהוא במקום טבור דא"א, אל מקום ראש ז"א דנשמה, שהוא מקום החזה דא"א דאצילות. וכן רוח דצדיקים עולים עם עולם יצירה, ממקום נוקבא דז"א אל מקום פה דז"א במקום טבור דא"א. וכן נפש דצדיקים עולים עם עולם העשיה, ממקום בריאה אל מקום נוקבא דאצילות, שהוא מטבור ולמטה דז"א דאצילות. (ע"י באילן ציור ט' אות י').

(רנה) וכ"ז על ידי זווגים ועיבורים, שאותן הניצוצין המבוררים עולין ממקום נפילתן עד למעלה ונכנסים בבטן הנוקבא, ושוהין שם זמן העיבור ונמתקים שם, ונעשים שם בחינת פרצוף.

אור פשוט

ג"ר על מ"ה דא"ק בקומה שוה, וז"ת של נקודים מטרם שבירתם הלבישו על ב"ן דא"ק בקומה שוה. אשר עתה בעולם התקון, שעתיק דאצילות מלביש על ג"ר דנקודים עד הפה שלהם, כח"ש בע"ח ש"י"א פ"א, נמצא שקומת עתיק דאצילות שוה אל קומת מ"ה דא"ק. ונודע שא"א דאצילות מלביש מפה ולמטה דעתיק, כח"ש בע"ח ש"י"א פ"א, הרי שהוא לוקח ממש כל מקום ז"ת דנקודים, שקומתו היתה שוה עם פרצוף ב"ן דא"ק, נמצא שא"א קומתו שוה עם פרצוף ב"ן דא"ק.

ב' הוא, שישסו"ת שהם בחינת פרצוף תחתון דא"א, והם בחינת ז"ת דס"ג ממקורם, הנה כדי להוליד מוחין לו"א, הוציאו או"א את ישסו"ת לחוץ ממדרגתם, ונעשו לבחינת ראש דמ"ה, כלומר שנעשו למקבלי מוחין בשביל ז"א, שלא היה ראוי לעולם לקבל בחינת ראש וג"ר לולא נתמעטו ישסו"ת ויצאו מבחינת ס"ג לבחינת ראש דמ"ה, כי עי"ז הם משפיעים ראש וג"ר אל ז"א, כח"ש הרב בנרשב"י תרומה דף קלו ובתע"ט חלק י' אות ל'. וע"כ יש להבחין ב' בחינות ישסו"ת: ישסו"ת א' הוא חג"ת דא"א וז"ת דס"ג, וישסו"ת ב' הוא נה"י דא"א, וג"ר דמ"ה.

ג' הוא, שכל המושפע לישסו"ת ב' זה מטרם גמר התקון, הוא מבחינת פרצוף מ"ה דא"ק, להיותו נבחן לבחינת ראש אל ב"ן דא"ק. וכל המושפע מא"ק אל ז"א הוא רק מב"ן דא"ק, הנחשב לבחינת ו"ק דמ"ה דא"ק כנ"ל, וזה תלוי במתבאר בידיעה הב'.

ד' הוא, כי נודע שע"ב ס"ג דא"ק נסתיימו למעלה מטבור דפרצוף כתר דא"ק. אמנם בעת שה"פ א"ק קבלו קומת מ"ה

ואבי"ע דפרצוף העליון ממנו, הן בחמשה פרצופי א"ק והן בחמשה פרצופי אצילות. (יג) וכבר ידעת שכל פרצוף נתחלק לכתר ואבי"ע, שראש שלו נקרא כתר, ותוך שלו מפה עד החזה נקרא אצילות או ע"ב. ומחזה ולמטה עד הטבור נקרא בריאה או ס"ג. ומטבור ולמטה עד סיום רגלין נקרא יצירה ועשיה או מ"ה וב"ן, או מ"ה בלבד. וצריכים לזכור תמיד, שכל ראש הוא כתר והוא יחידה, וסיומו הוא הפה. וכל מפה עד החזה, הוא חכמה, אצילות, ע"ב, חיה. וכל מחזה עד הטבור הוא בינה, ס"ג, בריאה, נשמה. וכל מטבור ולמטה, הוא זו"ן, מ"ה וב"ן, ו"ק בלי ראש, יצירה ועשיה, רוח נפש. (עיין באילן בציו"ר ג').

אלא שהשוואה זו האמורה צודקת בדיוק גמור רק בפרצוף הכתר, שיש בו קומת כתר ויחידה, ומתחלקים בו גרנח"י בדיוק גמור. אמנם שאר הפרצופים שמחכמה ולמטה ההולכים ומתמעטים, אין ההתחלקות הג"ל בדיוק גמור רק בבחינה יחסית בלבד, כלומר, שהיא צודקת רק מבחינתו עצמו ולא מבחינת כללות גרנח"י.

(יד) ומטרם נבא לסדר מצב הלבשתם של הפרצופים ונקודת פגישתם זה בזה, יש להקדים ארבע ידיעות: א' הוא, שאותם שני פרצופים הנקראים מ"ה וב"ן דא"ק, שכבר דברנו מהם לעיל באות ג' ע"ש. הנה גם בהם יש בכל אחד מהם כתר אבי"ע, ומ"ה מתחיל מטבור דא"ק הפנימי הנקרא כתר, ומסתיים בשוה עם רגלי אצילות. ועל אבי"ע דמ"ה דא"ק מלבישים כתר ואבי"ע דב"ן דא"ק, עיין באילן ציו"ר ג' אותיות ד' ה' שהם פנימיות ג"ר וז"ת דנקודים המלבישים עליהם,

רנו) ואחר שנתברר האצילות כולו, אז מתחיל בירורי עתיק דבריאה להתברר ע"י נוקבא דז"א דאצילות, ואח"כ אחר בירור עתיק דבריאה אז הוא מברר חלקי א"א דבריאה וכיוצא בזה בכל הבריאה, ועד"ז אח"כ ביצירה

אור פשוט

עשיה דפרצוף כתר דא"ק. ויצירה דס"ג מלבישה על עשיה דפרצוף ע"ב. (ע"י בא"ל ציור ג' אות ב' וג').

יז) ופרצוף מ"ה דא"ק ירד מדרגה אחת מן ס"ג כי הוא חסר בינה, ושתי מדרגות חו"ב מן פרצוף ע"ב, ושלש מדרגות כח"ב מן פרצוף הכתר. נמצא כתר דפרצוף מ"ה דא"ק מלביש על אצילות דס"ג דא"ק, שבתוכו בריאה דע"ב, שבתוכו יצירה דפרצוף כתר, דהיינו למטה מטבור. ואצילות דמ"ה מלבישה על בריאה דפרצוף ס"ג, שבתוכו יצירה דע"ב, שבתוכו עשיה דפרצוף הכתר. ובריאה דמ"ה מלבישה על יצירה דס"ג, שבתוכו עשיה דע"ב. ויצירה דמ"ה מלבישה על עשיה דפרצוף ס"ג. (ע"י בא"ל ציור ג' אות ג' ד').

יח) ופרצוף ב"ן דא"ק ירד מדרגה אחת מן פרצוף מ"ה דא"ק, ושתיים מן ס"ג, ושלש מע"ב, וארבע מן פרצוף הכתר. וכתר דב"ן מלביש על אצילות דמ"ה, שבתוכו בריאה דס"ג, שבתוכו יצירה דע"ב, שבתוכו עשיה דפרצוף כתר דא"ק. ואצילות דפרצוף ב"ן דא"ק מלבישה על בריאה דמ"ה, שבתוכו יצירה דס"ג, שבתוכו עשיה דע"ב. ובריאה דפרצוף ב"ן דא"ק מלבישה על יצירה דמ"ה, שבתוכו עשיה דס"ג. ויצירה דע"ב דפרצוף ב"ן דא"ק, מלבישה על עשיה דפרצוף מ"ה דא"ק. (ע"י בא"ל ציור ג' אות ד' וה').

יט) המתבאר מזה, כי ראש דפרצוף כתר דא"ק מגולה. ואצילות דכתר, הוא בלבוש א' דראש ע"ב. ובריאה דפרצוף הכתר, תוך אצילות דע"ב, תוך ראש דס"ג. ויצירה דפרצוף הכתר, תוך בריאה דע"ב, ותוך אצילות דס"ג, תוך כתר דמ"ה. ועשיה דפרצוף הכתר, תוך יצירה דע"ב, תוך בריאה דס"ג,

החדש לצורך תיקון ה"פ אצילות, הנה אז נתארכו ע"ב ס"ג דא"ק ונמשכו למטה מטבור דא"ק, עד הטבור דפרצוף מ"ה וב"ן דא"ק. (זו) עתה נבאר סדר התלבשותם דחמשה פרצופי א"ק ונקודת פגישתם זה בזה. והנה בדרך כלל, נבחן פרצוף הכתר דא"ק להו"י"ה פנימאה, והוא מתחלק לאורכו לכתר ואבי"ע, ויתר ד' הפרצופים הם ד' לבושים. ומפה ולמטה מלביש כתר ואבי"ע דע"ב דא"ק, ומובן שכמו שהבחינה העליונה דפרצוף ע"ב, ירדה מדרגה אחת מן פרצוף כתר, כן יתר הבחינות דע"ב יורדות כל אחת מדרגה אחת. כי כתר דע"ב דא"ק מלביש על אצילות דפרצוף כתר דא"ק, ולפיכך אצילות דע"ב ירדה ג"כ בהכרח, והיא מלבישה על בריאה דפרצוף הכתר. וכן בריאה דע"ב מלבישה על יצירה דפרצוף הכתר, ויצירה ועשיה דע"ב מלבישות על עשיה דפרצוף הכתר. (ע"י בא"ל ציור ג' אות א' וב').

סז) ופרצוף ס"ג דא"ק ירד ג"כ מדרגה אחת מן פרצוף ע"ב דא"ק, כי חסר מן חכמה, כנ"ל אות רמט ד"ה ונבחן. ובערך פרצוף כתר ירד שתי מדרגות: כתר וגם חכמה. נמצא שכתר ואבי"ע דפרצוף ס"ג דא"ק, מלבישים על אבי"ע דפרצוף ע"ב, ועל בי"ע דפרצוף הכתר. וכתר ס"ג דא"ק מלביש על אצילות דע"ב דא"ק, דהיינו מפה עד החזה שלו, שבתוכו מלובשת בריאה דפרצוף כתר דא"ק שהוא מחזה עד הטבור שלו. ואצילות דפרצוף ס"ג מלבישה על בריאה דפרצוף ע"ב, מחזה עד הטבור שלו, שבתוכו יצירה דפרצוף כתר דא"ק, מטבור ולמטה שלו. ובריאה דפרצוף ס"ג, מלבישה על יצירה דפרצוף ע"ב, מטבור ולמטה שלו, שבתוכו

בכל פרטיו, ועד"ז בעשיה בכל ענין פרטיהן. נמצא שכל ד' עולמות כולן הם מבירור ז' מלכים, ומה שלא הוברר נשאר בסוד אחד עשר סמני קטורת.

•רנו) והנה מציאת מקום התפשטות כל אלו פרצופי הזכרים והנקבות.

אור פשוט

דא"ק, שבתוכו אצילות דס"ג, שבתוכו בריאה דע"ב דא"ק, שבתוכו יצירה ועשיה דפרצוף הכתר דא"ק שהוא המ"ה דכתר דא"ק, וממ"ה הזה דפרצוף כתר דא"ק מקבל עתיק את הכתר דמ"ה, כי מ"ה דכתר יש לו אותו היחס של כתר דמ"ה. עיין באילן ציור ג' אות ו' הרי שעתיק דאצילות מלביש באמת על חיצוניות פרצופי א"ק, דהיינו על הראש של מ"ה דא"ק שהוא פרצוף החיצוני שלו במקום זה, אמנם לא ממנו הוא מקבל כי הוא מיוחס לישסו"ת וזו"ן דאצילות, אלא שם במקום הזה בפנימיות א"ק, היא נקודת הפגישה של מ"ה דפרצוף כתר דא"ק, וע"כ הוא יכול לקבל ממנו בחינת כתר מ"ה. ונודע שמ"ה דכתר, הוא אותו הבחינה כמו כתר דמ"ה.

כא) ועד"ז א"א דאצילות, בעת שקבל חכמה דמ"ה, כנ"ל באות א'. הוא עלה והלביש את אצילות דעתיק, שהוא מפה דראש עתיק ולמטה, ושם היא נקודת הפגישה של יצירה ועשיה ומ"ה דפרצוף ע"ב דא"ק שממנו מקבל את חכמה דמ"ה, כי אצילות דעתיק הוא על כתר ב"ן דא"ק, שבתוכו אצילות דמ"ה דא"ק, שבתוכו בריאה דס"ג דא"ק, שבתוכו מ"ה דפרצוף ע"ב דא"ק, שמשם מקבל א"א את חכמה דמ"ה שלו, כי מ"ה דחכמה דא"ק, יש לו אותו היחס כחכמה דמ"ה. עיין באילן ציור ג' אות ז'. הרי שמקום אצילות דעתיק ששם עלה א"א בעת אצילותו, הוא מכוון לנקודת הפגישה עם מ"ה דע"ב המיוחס אל א"א.

כב) ועד"ז א"א דאצילות, שקבלו בעת

תוך אצילות דמ"ה, תוך ראש הב"ן. וחלק ב' דעשיה דכתר, תוך עשיה דע"ב, תוך יצירה דס"ג, תוך בריאה דמ"ה, תוך אצילות דב"ן. וחלק ג' דעשיה דכתר, תוך חלק ב' דעשיה דע"ב, תוך עשיה דס"ג, תוך יצירה דמ"ה, תוך בריאה דב"ן. ועשיה דפרצוף מ"ה, תוך יצירה ועשיה דב"ן. (עיין בציור ג').

כ) עתה נבין היטב איך כל פרצוף מחמשה פרצופי אצילות, מחויב להמשיך המוחין שלו רק מהפרצוף שכנגדו בחמשה פרצופי א"ק, ועם זה אינו נכנס לבין הפרצופים דא"ק רק עולה בחצוניות כל פרצופי א"ק, אבל במכוון כנגד נקודת הפגישה של הפרצוף שכנגדו העומד בפנימיות א"ק. שעמדנו בזה לעיל באות י"ב.

ונתחיל מתחילת אצילותם דה"פ אצילות מתחילת יציאתם מחמשה פרצופי א"ק. וכבר נתבאר שמתחילה לא קבלו מא"ק רק בחינת מ"ה שלו, אמנם אין הכוונה על פרצוף מ"ה דא"ק המלביש מטבור ולמטה דפרצוף הכתר דא"ק, כי הוא בחינת ו"ק הפרטי של א"ק עצמו, כנ"ל באות י"ז. אלא הכוונה היא על בחינת מ"ה דכל פרצוף ופרצוף מחמשה פרצופי א"ק, הנקרא בחינת יצירה ועשיה של כל פרצוף מחמשה פרצופי א"ק, ומהאי טעמא מכנה הרב את המ"ה הזה דכל פרצוף ופרצוף מפרצופי א"ק בשם מ"ה החדש, כדי שלא להתחילפו במ"ה הפרטי דא"ק.

והנה עתיק דאצילות קבל כתר דמ"ה, כנ"ל באות א'. ואז עלה והלביש לג"ר דנקודים, שהם בקומה שוה עם פרצוף מ"ה

בית שער הכונות

קכו

הנעשין מהתחברות מ"ה וב"ן כנ"ל, הנה מקומם במקום שהיו תחלה הנקודות שיצאו דרך נקבי העינים, והוא מטבורא דא"ק עד סוף רגליו. ואור המצח הנקרא שם מ"ה, אע"פ שיצא מלמעלה מן המצח, הנה מתפשט משם ולמטה ומתחיל מציאותו מן הטבור עד סוף סיום רגליו כנ"ל.

אור פשוט

ה"פ אצילות מתחילתם, דהיינו בחמש קומות מ"ה שלקחו מה"פ א"ק, שכל אחד מלביש על עליונו, אבל במכוון נגד נקודת הפגישה עם פרצוף דא"ק המיוחס לו.

(כה) ונמצא, עתיק דאצילות שלקח ג"ר דנקודים מתחיל מטבור דא"ק, כי ג"ר דנקודים התחילו מטבור דא"ק. ולכן נמצא מלביש על מ"ה וב"ן דא"ק, דהיינו בקומה שוה עם ראש מ"ה דא"ק, ומקבל דרך שם מיצירה ועשיה דפרצוף כתר דא"ק. וא"א מלביש על אצילות דעתיק מפה עד החזה, ודרך שם מקבל חכמה דמ"ה, מיצירה ועשיה דע"ב דא"ק. ואו"א מלבישים לאצילות דא"א מפה עד [החזה] הטבור, ודרך שם הם מקבלים בינה דמ"ה, מיצירה ועשיה דפרצוף ס"ג דא"ק. וישסו"ת מלבישים על או"א, ומקבלים ז"ת דס"ג דמ"ה. וזו"ן מלבישים מטבור ולמטה דא"א, ודרך שם מקבלים ז"ת דו"ק דמ"ה מיצירה ועשיה דב"ן דא"ק, שהוא ו"ק דמ"ה. וכל קומות מ"ה אלו הנ"ל שקבלו מה"פ א"ק, הם נבחנים לעיקר אצילות שלהם, שלא יארע בהם מיעוט ושינוי לעולם כי עתיק לא יתמעט לעולם מקומת כתר מ"ה, וא"א מקומת חכמה דמ"ה, ואו"א וישסו"ת מקומת בינה דמ"ה, וזו"ן מו"ת דו"ק דמ"ה.

(כו) גם חלקי ב"ן שנתקנו עם חמש קומות דמ"ה הנ"ל, נשארים ג"כ בקביעות ולא יארע בהם מיעוט לעולם. וכבר נתבאר לעיל, שכל בחינת כלים דג"ר וז"ת דנקודים שנתבטלו ונשברו נקראים בשם ב"ן אחר שנתקנו ע"י חמש קומות מ"ה הנ"ל. כי

אצילותם את קומת בינה דמ"ה, הרי הם צריכים לקבלה מיצירה ועשיה ומ"ה דס"ג דא"ק, כי הם מיוחסים לבינה. ולכן עלו למקום אצילות דא"א, מפה עד החזה שלו, ששם מקום הפגישה עם מ"ה דס"ג דא"ק, כי תוך אצילות דא"א מלובשת בריאה דעתיק, שבתוכו אצילות דב"ן דא"ק, שבתוכו בריאה דמ"ה דא"ק, שבתוכו יצירה ומ"ה דס"ג דא"ק, ששם מ"ה דבינה, ששם מקבלים או"א בינה דמ"ה, כי מ"ה דבינה הוא בינה דמ"ה. הרי שמקום אצילות דא"א, ששם עלו או"א בעת אצילותם, הוא מכוון לנקודת הפגישה עם יצירה ועשיה דס"ג דא"ק המיוחס לאו"א. (עיי' ציור ג' אות ח').

(כג) וישסו"ת א' נחשבים לז"ת דבינה, וע"כ הם מקבלים את בחינת ז"ת דקומת בינה דמ"ה, ביהד עם או"א. וישסו"ת ב' לוקחים ג"ר דו"ק דמ"ה דמ"ה, והלבישו לחזה ולמטה דא"א, לבריאה דא"א, ששם מקום הפגישה עם מ"ה דפרצוף מ"ה דא"ק (עיי' באילן ציור ג' אות ט').

(כד) וכשנאצלו זו"ן המקבלים בעת אצילותם רק ו"ק דמ"ה, כנ"ל אות א'. הרי הם צריכים לקבל מן פרצוף ב"ן דא"ק המיוחס להם, (כנ"ל אות י"ד ידיעה ג' וגם בידיעה א') ע"כ עלו והלבישו את יצירה ועשיה דא"א, דהיינו מטבור ולמטה שלו, ששם מקום הפגישה עם יצירה ועשיה דב"ן דא"ק הנחשב לו"ק דמ"ה. כי קומת א"א היא שוה עם קומת ב"ן דא"ק כנ"ל באות י"ד ידיעה א'. עיי' באילן ציור ג' אות י'.

והנה נתבאר היטב סדר אצילותם של

בית שער הבונות

רנח) אבל מה שנשתנה עתה מבראשונה בעת יציאת נקודות העינים, הוא זה, כי אז היתה נקודת הכתר במקומה לבד בפ"ע, ואחריה נקודת החכמה לבדה בפ"ע, וכעד"ז היו כל הי"ס. אבל עתה נתוסף תיקון גדול, והוא, כי

אור פשוט

מ"ה לבד, שהוא ו"ק מה"פ א"ק, וע"כ די לבא מן הדין להיות כנדון, ולא יכלו גם הכלים דנקודים להתקן רק בבחינת ו"ק שבהם בלבד.

אלא בעת שה"פ אצילות יקבלו בקביעות את ג' הראשונות החסרות להם, שהן ג' בחינות: כתר, ע"ב, ס"ג, שכל פרצוף יקבל מפרצוף שכנגדו בא"ק, הנה או יגמר גם התקון דכלים דנקודים מבחינת ג"ר שלהם, ואז יתבטלו כל הפרסאות, ויהיה גמר התקון, ואז יעלו ה"פ אצילות וילבישו לה"פ א"ק בקביעות בקומה שוה. אמנם גם מטרם התקון, מקבלים ה"פ אצילות ג"ר דא"ק, דהיינו, ע"י מע"ט והעלאת מ"ן דנר"ן דצדיקים, ובמועדים ובשבחות, עד שבשבת במנחה נמצאים שכבר השיגו כל אחד מה"פ דאצילות, את ג"ר שכנגדו בה"פ א"ק. שעתיק מקבל אז כתר דפרצוף הכתר דא"ק, והוא עמו בקומה שוה. וכן א"א מקבל אז כתר דפרצוף ע"ב דא"ק, והוא עמו בקומה שוה. וכן או"א מקבלים אז כתר דפרצוף ס"ג דא"ק והם עמו בקומה שוה. וכן ישסו"ת מקבלים אז כתר דפרצוף מ"ה דא"ק, והם עמו בקומה שוה. (עיי' באילן ציור ט' מאות ז' עד י'), וכן ז"א מקבל אז כתר דב"ן דא"ק, והוא עמו בקומה שוה.

אמנם נוקבא דז"א מקבלת אז בחינת אצילות דב"ן דא"ק, כי היא לא תוכל להתקן אפילו שלא בקביעות מטרם גמר התקון. נמצא שגם מטרם גמר התקון, יוכלו ה"פ אצילות לקבל ג"ר שלהם מה"פ א"ק, אמנם יש כאן שלשה חסרונות: א', שהוא לא בקביעות. ב', שג' עולמות ב"ע אינם יכולים

בעתיק נתקנו הגד"ז מנקודים, שפירושם ה' ראשונות דכתר נקודים, וג"ר דאבא דנקודים, וד' ראשונות דאמא דנקודים, וז' כתרם. והם נתחברו ונתערבו עם קומת כתר מ"ה, שלקח עתיק ממ"ה דפרצוף כתר דא"ק, ונעשו לפרצוף אחד עתיק ונוקביה. שקומת מ"ה הוא עתיק דכורא, וקומת ב"ן נעשתה לנוקבא שלו.

וע"י חכמה דמ"ה, שלקח א"א ממ"ה דע"ב דא"ק, נתקן חצי כתר התחתון דנקודים, ונעשה נוקבא אליו. וע"י בינה דמ"ה, שלקחו או"א וישסו"ת מן מ"ה דס"ג דא"ק, נתקנו ו"ק דחכמה בינה דנקודים. וע"י ז"ת דו"ק דמ"ה שלקח ז"א נתקנו ז"ת דנקודים.

(כו) וטעם הדברים למה נתחלקו דוקא חלקי הנקודים בין חמשה פרצופי אצילות באופן הנ"ל, נתבאר היטב בתע"ט חלק ח' אות ל"א ע"ש. אמנם בדרך כלל, כל התקון הזה שקבלו הכלים דנקודים ע"י חמש קומות מ"ה הנ"ל, אינם יותר מבחינת ו"ק דכל פרצוף שבנקודים, ואפילו אלו ג"ר דאבא וד"ר דאמא דנקודים שלקח עתיק, הם רק בחינת ו"ק דג"ר דחו"ב דנקודים, כי הם בחינת או"א דנקודים שיצאו בקטנות נקודים בבחינת אב"א. ומה שלא נתקן מהם יותר מבחינת ו"ק, הוא מטעם פשוט, שהרי כל תקונם בא ע"י מ"ה שקבלו ה"פ אצילות מיצירה ועשיה דה"פ א"ק, כנ"ל, שהם בחינת ו"ק דה"פ א"ק, כי מ"ה, ויצירה ועשיה, או נפש רוח, פירושם אחד, כנ"ל באות י"ד, והם בחינת ו"ק בחוסר ג"ר, כי ג"ר נקרא כח"ב, או כתר ע"ב ס"ג, או יחידה חיה בשמה כנ"ל, והנך רואה שכל מה שנתקן בה"פ אצילות בבחינת הקביעות אינו אלא קומת

בית שער הבונות

קכח

נקודת הכתר נמשכה ונתפשטה ממקומה עד למטה קרוב אל סיום רגלי א"ק, כמ"ש בע"ה. וזה ההתפשטות הוא כל שיעור הנקרא בשם עולם אצילות, ונקודה זו היא נקראת נוקבא דע"י.

אור פשוט

המיוחסים לו, שהם חכמה דס"ג, כי ס"ג דע"ב הוא אותו היחס דחכמה דס"ג. עיין באילן ציור ז' אות ז'.

ובעת שאו"א מקבלים מוחין דס"ג דא"ק ע"ד הנ"ל באות ז' ט' עש"ה עולים ממקומם הקבוע ממקום אצילות דא"א, אל מקום ג"ר דא"א, שבתוכו כתר ב"ן דא"ק, שבתוכו אצילות דמ"ה דא"ק, שבתוכו בריאה דס"ג דא"ק, ומשם הם נוטלים המוחין שלהם דס"ג דהיינו בינה דס"ג, כי ס"ג דס"ג דא"ק יש לו יחס שזה לבינה דס"ג. עיין באילן ציור ז' אות ז'.

(כט) וכשישסו"ת מקבלים מוחין דס"ג דא"ק, ע"ד הנ"ל באות ז' וט' עולים ממקומם הקבוע שהוא במקום החזה דא"א ולמטה ששם בריאה דא"א, אל מקום או"א, דהיינו במקום אצילות דא"א, שבתוכו אצילות דב"ן דא"ק (כנ"ל אות י"ד) שבתוכו בריאה דמ"ה דא"ק, ומשם לוקחים ישסו"ת המוחין דס"ג שלהם, שהם מראש דס"ג דמ"ה. עיין באילן ציור ז' אות ט'.

וכן זו"ן עולים ממקום קביעותם ממקום הטבור דא"א, אל הבריאה דא"א, דהיינו למקום חזה ולמטה דא"א ששם מלובשת בריאה דב"ן דא"ק, ומשם הם נוטלים המוחין דס"ג שלהם, שהם המוחין דו"ק דס"ג דמ"ה, כי ב"ן דא"ק בכללו הוא ו"ק דמ"ה, כנ"ל אות י"ד ידיעה ג'. עיין באילן ציור ז' אות י'.

ואחריהם נמשכים ג' עולמות ב"ע שמתחת לפרסא, שכל אחד מהם עולה עליה אחת: בריאה למקום נוקבא דאצילות, ועולם היצירה למקום עולם הבריאה, ועולם העשיה

לקבל אורותיהם אלו, אלא ע"י עליה לאצילות למעלה מפרסא, ונמצאים ב"ע במקומם ריקנים מאור. ג', הוא, כי נוקבא לא תוכל לקבל בחינת יחידה שלה מכתר ב"ן דא"ק, כי תכלית העליה שלה היא רק עד אצילות דב"ן כנ"ל, אבל בגמר התיקון גם הנוקבא תקבל הכתר שלה, וכן תתבטל הפרסא, ורגלי אצילות יתפשטו לבי"ע בסוד מטי רגלין ברגלין, כי רגלי אצילות יהיו אז שוים עם רגלי א"ק המסתיימים בנקודה דעוה"ז, כנ"ל אות נ' ד"ה ועמדו. וכן ישארו אז בקביעות כי יתבטלו כל הקליפות, אמנם אח"ז יש עליות רבות, ואין להאריך.

(כח) ויש לבאר ג"כ ענין מקום הפגישה של ה"פ אצילות, כל אחד עם הבחינה שכנגדו בא"ק, בעת השגתם את ג' הראשונות מה"פ א"ק.

הנה בעת שהתחתונים מעלים מ"ן, ומוחין דס"ג מושפעים מא"ס אל ה"פ א"ק לצורך ה"פ אצילות, הם מגיעים תחילה לעתיק כנ"ל אות ז', ואז עולה עתיק ממקומו הקבוע, שהוא בכתר מ"ה דא"ק, אל מקום ראש הס"ג, שבתוכו אצילות דע"ב דא"ק, שבתוכו בריאה דפרצוף כתר דא"ק, שמשם לוקח עתיק את המוחין דס"ג המיוחסים לו, שהם כתר דס"ג, כי ס"ג דפרצוף הכתר יש לו אותו היחס כמו כתר ס"ג. עיין באילן ציור ז' אות ו'.

ובעת שא"א מקבל מוחין דס"ג, ע"ד הנ"ל באות ז' וט' עש"ה, הוא עולה ממקומו הקבוע ממקום אצילות דעתיק, אל ג"ר דעתיק, שבתוכו כתר מ"ה דא"ק, שבתוכו אצילות דס"ג דא"ק, שבתוכו בריאה דע"ב דא"ק, ומשם הוא לוקח מוחין דס"ג

רנט) וכעד"ז עתיק יומין דדכורא הנעשה מטעמים דמ"ה כנ"ל, גם הוא נתפשט לשיעור הנ"ל. וכן עשו כל השאר: א"א ונוקבא, ואו"א וזו"ן, והלבישו זה את זה עד בחי' זו"ן. באופן, שכל רגלי הפרצופים דאצילות בין דעתיק בין

אור פשוט

דאצילות, ויצירה למקום נוקבא דו"א דאצילות, ועשיה למקום בריאה דאצילות, ועמהם עולים ג"כ נר"ן דצדיקים. עיין באילן ציור ח' אות י'.

לא) ובשבת במנחה, שאו נמשכים מוחין דיחידה אל ה"פ אצילות מה"פ א"ק, הם מגיעים לעתיק כנ"ל אות ח' וי"א, ואז עולה עתיק לראש פרצוף כתר דא"ק, ומשם מקבל כתר דיחידה המיוחס לו. וא"א עולה לראש פרצוף ע"ב דא"ק, ומשם מקבל חכמה דיחידה המיוחס לו. ואו"א עולים אל ראש ס"ג דא"ק, ומשם מקבלים את בינה דיחידה המיוחסת להם. וישסו"ת עולים אל ג"ר דעתיק שבתוכו ראש דמ"ה דא"ק, ומשם מקבלים ג"ר דיחידה דמ"ה המיוחס להם. וז"א עולה לג"ר דא"א, שבתוכו ראש דב"ן, שהוא בחינת ו"ק דמ"ה, ומשם מקבל בחינת ו"ק דיחידה דמ"ה המיוחס לו. כנ"ל אות ח' וי"א עשה, ואחריהם נמשכים ג' עולמות ב"ע עם נר"ן דצדיקים, שבריא עולה למקום ישסו"ת דאצילות שבתוכם בריאה דא"א, דהיינו מחזה ולמטה דא"א. ויצירה עולה למקום ז"א דאצילות, שהוא למטה מטבור דא"א. ועשיה עולה למקום נוקבא דאצילות. עיין באילן ציור ט' אות ו' וכו' עד אות י' ואז נשאר מקום ג' עולמות ב"ע שמתחת הפרסא דאצילות בבחינת חלל ריקן, אחר שג' עולמות עצמם עלו למקום ישסו"ת וזו"ן דאצילות. כי הם עתה בלי האורות הקודמים דבי"ע, ואין במקומם לא קדושה ולא קליפה.

לב) ואין להקשות, כי נודע, שא"א מבחינת צד הב"ן נבחן לכתור דאצילות, וכן או"א מצד הב"ן נבחנים לחכמה ולע"ב דאצילות, וכן ישסו"ת מצד ב"ן הם בינה

למקום עולם היצירה, ועמהם עולים נר"ן דצדיקים. עיין באילן ציור ז' אות י'.

ל) ובעת שהעלאת מ"ן מתחתונים מגיע להמשכת מוחין דע"ב אל ה"פ אצילות, והם מושפעים מא"ס אל ה"פ א"ק, תחילה מגיעים לעתיק ע"ד הנ"ל באות ח' וי"א, ואז עולה עתיק ממקום כתר ס"ג אל מקום ראש ע"ב דא"ק, שבתוכו אצילות דפרצוף כתר דא"ק, ומשם לוקח מוחין דע"ב שלו שהם כתר דע"ב, כי ע"ב דכתר הוא אותו הבחינה ככתר דע"ב. ועיין באילן ציור ח' אות ו'.

וכן א"א עולה ממקום ראש עתיק למקום הראש דס"ג, שבתוכו אצילות דע"ב דא"ק, ומשם לוקח חכמה דע"ב שלו, ועיין באילן ציור ח' אות ז'.

וכן או"א עולים ממקום ג"ר דא"א לראש עתיק, שבתוכו כתר דמ"ה דא"ק, שבתוכו אצילות דס"ג דא"ק, ומשם הם לוקחים את בינה דע"ב המיוחסת להם. ועיין באילן ציור ח' אות ח'.

וכן ישסו"ת עולים ממקום או"א שהוא מקום אצילות דא"א, אל מקום ג"ר דא"א, שבתוכו ראש דב"ן, שבתוכו אצילות דמ"ה, ומשם הם לוקחים בחינת ראש דע"ב דמ"ה. ועיין באילן ציור ח' אות ט'.

וזו"ן עולים מבריאה דא"א למקום אצילות דא"א, ששם מקום הקבוע דאו"א, שבתוכם מלוכש אצילות דא"א, שבתוכו אצילות דפרצוף ב"ן דא"ק, ומשם הם לוקחים בחינת מוחין דע"ב שלהם, שהם ו"ק דמ"ה דע"ב. ע"ד שנחבאר לעיל אות ח' וי"א ועי' באילן ציור ח' אות י' ואחריהם נמשכים ב"ע שמתחת לפרסא דאצילות, ובריאה עולה ממקום נוקבא דאצילות אל מקום ז"א

בית שער הכונות

קל

דא"א בין דא"א בין דזון כולן שוין בסיימם, והם מסתיימים יחד מעט למעלה מסיום רגלי א"ק, ושם הוא סיום האצילות כולו.

(רס) ועי"כ נעשו נשמה זה לזה וזה מלביש לזה. וגם כי עי"ז יוכלו הנבראים לקבל אורות העליונים, שהם עתה מכוסים ומתלבשים זה תוך זה, וגם כי הכלים שלהם הגדילו ע"י שנתפשטו עד למטה, ובזה יש בהם כח לקבל האורות שלהם בהיותן כלים גדולים.

אור פשוט

וענין זה לא יתקן רק בגמר התיקון לאחר ביטול הקליפות, בסו"ה בלע המות לנצח. ויש לדעת, שבעת עלית פרצופי אצילות לא"ק, עולים גם ה"פ א"ק באותו השיעור גם כן למעלה מהם. כי זה כלל הן בפרצופי אצילות והן בפרצופי א"ק, שכל עליון מעלה עמו את התחתון. למשל, כשנה"י דא"א עולים לחג"ת שלו, הנה אז נמשכים עמהם גם ישסו"ת וזו"ן המלבישים על נה"י דא"א ועולים גם הם לחג"ת של א"א. וכן כשעולים חג"ת דא"א לחב"ד שלו, נמשכים עמהם גם אר"א המלבישים לחג"ת דא"א, וגם הם מלבישים עתה לחג"ת שלו. ועד"ז כשעולים חג"ת דעתיק ונעשים לחב"ד דעתיק, נמשכים עמהם גם גר"ד דא"א מלבושי חג"ת דעתיק, ועולים גם הם לחב"ד דעתיק. ועד"ז בפרצופי א"ק, כי בעת שעולים גר"ד דמ"ה דא"ק אל ראש ס"ג דא"ק, הם ממשיכים עמהם גם את גר"ד דעתיק לראש הס"ג. וכן בעת שגר"ד דמ"ה עלה לראש ס"ג, הנה בהכרח עלו מקודם חג"ת דס"ג דא"ק לגר"ד דס"ג, שהם העלו עמהם את מ"ה דא"ק. וכן בהכרח עלו מקודם חג"ת דפרצוף הכתר דא"ק ונעשו לגר"ד דכתר דא"ק, שהם העלו עמהם את ראש דע"ב דא"ק שהיה מלביש לחג"ת דא"ק, והוא מלביש עתה למקום גר"ד דפרצוף כתר. וגר"ד דפרצוף כתר דא"ק עלו עוד יותר למעלה.

דאצילות כמ"ש הרב בשער עתיק פ"א ובכ"מ. ולפי"ז נמצא, שא"א מתיחס לכתר דא"ק, ואר"א לע"ב דא"ק, וישסו"ת לס"ג דא"ק, ואיך נאמר שא"א מיוחס לע"ב דא"ק ואר"א לס"ג דא"ק.

והענין הוא, כי כל פרצופי ב"ן אינם יכולים לקבל משהו זולת על ידי מ"ה המשפיע להם, כנודע. ולכן אינם יכולים לקבל מה"פ א"ק רק ע"י עלייתם של פרצופי מ"ה. ועי"כ כל ההבחנות של עליות ה"פ אצילות לקבל מוחין מה"פ א"ק, הוא רק על פי קומות מ"ה בלבד, ואז הם מקבלים ממ"ה כנודע. ומצד מ"ה נבחן עתיק לכתר האצילות, וא"א אין לו מכתר דמ"ה כלום, והוא לקח רק קומת חכמה דמ"ה, וכן אר"א לקחו רק בינה דמ"ה, ואין בהם מבחינת חכמה כלום. לפיכך בכל ערכי השגות מוחין ועליות לה"פ א"ק, מתיחס עתיק לכתר דאצילות המקבל מפרצוף כתר דא"ק, וא"א לחכמה דאצילות המקבל מפרצוף ע"ב דא"ק. ואר"א לבחינת בינה דאצילות, המקבלים רק מפרצוף ס"ג דא"ק. וכל תיקונם של פרצופי ב"ן באים רק ע"י עליות מ"ה כנ"ל, ולפיכך הם באמת מחוסרי תיקון, כי לא יוכלו להתתקן לגמרי ע"י פרצופי מ"ה, שהרי ב"ן דא"א צריך לקבל מכתר, וא"א משפיע לו רק מחכמה דא"ק. וכן ב"ן דאר"א צריך לקבל מחכמה דא"ק, ואר"א משפיעים להם רק מבינה דא"ק, וכו' עד"ז. הרי שאין לפרצופי ב"ן סיפוק מלא מכל אלו המוחין שמ"ה משפיע להם.

בית שער הכונות

קלא

(רסא) והנה האור הזה דמ"ה החדש היוצא מן המצח כנ"ל, הוא סוד המלך הח' הנזכר בפרשת וישלח, הנקרא הדר, אשר לא נזכר בו מיתה בתורה, כי לא מת כמו האחרים, אדרבא הוא מתקן ומקיים הו' מלכין קדמאין שמתו, הקודמין אליו כנ"ל. כי כבר הודעתך כי אלו המלכים כולם, הם מלכין הנזכר בפרשת וישלח בפסוק ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום.

(רסב) ולפי שכאשר יצא, התחיל תיכף לברר בחי' אלו המלכים לעשות

אור פשוט

עולה בעליה אחת ממקום טבור דא"ק ראש ס"ג, ונמצא עולה ב' מדרגות בבת אחת, דהיינו חג"ת דס"ג וחב"ד דס"ג דא"ק, עיין באילן ציור ז' אות ו', שלא מצאנו כזה בכל הפרצופים דא"ק ואצילות, וזאת במ"ה דא"ק, ועתיק דאצילות המלביש עליו. והענין הוא, כי מ"ה דא"ק זה הוא באמת מבחינת ס"ג דא"ק, כי הוא יצא מנקבי עינים דס"ג, שהוא הפנימיות דג"ר הנקודים, כנ"ל דף ק"ט אות ג' ע"ש. ולפי"ז היה צריך להלביש באמת מפה ולמטה דראש הס"ג, כמו כל פרצופי א"ק שהתחתון מלביש על חג"ת דעליון כנודע, אלא מתוך שהיה כאן ענין חדש דצמצום ב', שה"ת עלתה בנקבי עינים והוציאה אח"פ מכל המדרגות לחוץ מהמדרגה, כנ"ל דף י"ג ד"ה תכף לכן לא יכלו ע"ס אלו להלביש את חג"ת דס"ג, ששם בחינת עקודים דא"ק דהיינו בחינת צמצום א', ואין שום כח למסד דצמצום ב' שיתעלה למעלה ממקום שורשו, וכיון ששורשו התחיל רק בפרצוף נקודות דס"ג שממטה לטבור דא"ק, כמ"ש בתלע"ט חלק ו' אות ל"ח באו"פ ד"ה וצריך עשה. לכן הוכרח לרדת ב' מדרגות מן ראש הס"ג, ולהתחיל להלביש רק מטבור ולמטה דא"ק. והנך רואה שבאמת נמצא מקום מ"ה דא"ק עם ע"ס דנקודים, במקום חג"ת דס"ג למעלה מטבור דא"ק, דהיינו כמו ישו"ת המלבישים מפה ולמטה דא"ק, להיותם בחינת ז"ת דס"ג, ורק מכת התחברות ה"ת בנקבי עינים, ירדו ז"ת דס"ג להיות בחינת למטה מטבור,

באופן שמתחילה עולים פרצופי העליונים והם ממשיכים עמהם את התחתונים המלבישים עליהם, (עיין ציור י' י"א י"ב) אלא שמעריכים מדת העליה של התחתון, על פי מדת הקביעות של העליון, כי אע"פ שהעליון עולה גם הוא, מ"מ משאיר את בחינתו למטה במקום הקביעות שלו מקודם העליה. למשל, בעת שאו"א עולים לחב"ד דא"א הם נבחנים שהם מלבישים לג"ר דא"א, אע"פ שבאמת גם ג"ר דא"א עלו יותר למעלה, והם מלבישים לג"ר דעתיק, מ"מ נאמר שאו"א הם במקום ג"ר דא"א. והוא מטעם כי אין העדר ברוחניות, ואין לומר שבעת תנועתו ממקום למקום יהיה נעדר ממקום ראשון, אלא רק הוספה ישנה כאן, והוא נמצא במקומו הראשון כמו במקום החדש שעלה עתה שם. ועל כן נבחן שאו"א הרויחו בחינת ג"ר דא"א מחמת עלייתם זו, אע"פ שג"ר דא"א עלו משם לג"ר דעתיק. ועד"ז בכל הפרצופים, וזכור זה תמיד, כי זולתו אין להבין שום עליה בפרצופים ובעולמות. ולפי"ז נמצא, שכל תחתון בעת עליתו הוא מגיע גם אל עלי עליון שלו, כי על ידי עלית או"א לחב"ד דא"א, הם נכללים גם בג"ר דא"א שעלו לחב"ד דעתיק, ומשום זה יש לאו"א התכללות גם בג"ר דעתיק גופיה, שהרי ג"ר דא"א נמצאים עתה שם, והבן זה. ויתבאר זה במקומו כי ממנו מסתעפים הרבה ענינים.

ואל תתמה במ"ש שג"ר דמ"ה דא"ק

בית שער הכונות

קלב

בחי' נוקבא אליו, שהם נקרא עתה ב"ן דההי"ן כנ"ל, לכן נאמר בו וימלוך תחתיו הדר ושם אשתו מהיטבאל. כמ"ש בזוהר, דעד השתא לא איזכר דכר ונוקבא כלל בר השתא, ובג"כ אתקיים כלא, דהשתא הוי דכר ונוקבא כדחזי, וכנוכר באד"ר. והענין, כי הם בחי' מ"ה וב"ן הנ"ל, והשתא נקרא אדם, לפי שאדם כולל זו"ן, ולכן תמצא כי שם מ"ה בגימטריא אדם.

(רסג) וא"ת והלא בשם מ"ה לא נעשה רק הדכורין שבאצילות, ובחי'

אור פשוט

לפעמים שאו"א הם ס"ג, וישסו"ת הם מ"ה. אכן אחר העיון בכל אלו המקומות נמצאים הדברים מבוררים היטב ובפשטות. כי כבר נתבאר שכל פרצוף מפרצופי האצילות כלול ממ"ה וב"ן (ע"י לעיל אות כ"ז) שמצד המ"ה נבחן עתיק לכתר, וא"א לע"ב וחכמה, ואו"א לס"ג ובינה, וישסו"ת הב' לאו"א נבחן לז"ת דס"ג ולז"ת דבינה. וישסו"ת הג', לג"ר דמ"ה, (ע"י לעיל אות י"ב), וזו"ן לו"ק דמ"ה או ב"ן. ומצד הב"ן נבחן א"א לכתר, ואו"א לע"ב וחכמה, וישסו"ת לס"ג ובינה, וז"א למ"ה, ונוקבא לב"ן. ולפיכך כשהמדובר הוא מעניני הב"ן שבפרצופים, אז נבחן א"א לכתר ואו"א לע"ב וישסו"ת לס"ג וזו"ן למ"ה וב"ן. אמנם בעת שהמדובר הוא מצד המ"ה בלבד, אז נבחן עתיק לכתר, וא"א לע"ב, ואו"א לס"ג, וישסו"ת ותבונה הג' למ"ה, וזו"ן רק לו"ק דמ"ה. ולפעמים כשהמדובר הוא מיחס משותף שבין המ"ה וב"ן שבפרצוף, ועיקר הענין סובב על המ"ה, אז נקרא א"א כתר וע"ב ביחד, ואו"א ס"ג וחכמה ביחד, וישסו"ת מ"ה ובינה ביחד, וזו"ן ב"ן.

וזה מפורש בדברי הרב בשער עקודים פ"ב במ"ב וז"ל שם: „היחידה אינה נכנסת בחשבון הפרצוף וכו'. ולכן נמצא עתה ד' בחינות דרך כללות, ונאמר כי הנה ע"ב טעמים בכתר, וס"ג נקודות בחכמה. ומ"ה תגין בבינה, וב"ן אותיות בז"ת. וכבר ביארנו, כי ע"ב הוא בכתר שיש בו אריך ונוקבא. וכן ס"ג בחכמה או"א. וכן מ"ה ישסו"ת,

ונתהוו למ"ה וב"ן דא"ק. ולפיכך בעת השפעת המוחין דע"ב ס"ג דא"ק, שהם מורידים את ה"ת מעינים ובוקעים הפרסאות שנעשו ע"י צמצום ב', עולה מ"ה דא"ק בבת אחת אל ראש דס"ג דא"ק, כי עתה בעת הזווג שכבר חלף לו הכח דצמצום ב', וחג"ת דכל הפרצופים חוזרים לג"ר שלהם, נמצאים ג"ר דמ"ה לאחת עם חג"ת דס"ג, ועולים עמהם לחב"ד דס"ג. באופן, שכמו בעת שליטת צמצום ב' ירד מ"ה דא"ק שהוא ישסו"ת, ב' מדרגות בבת אחת, כן בעת הזווג שנתבטל לשעתו כל הכח דצמצום ב', חוזר ועולה ב' מדרגות בבת אחת, כי כלפי ירידה נחשבים לבחינת מ"ה וב"ן, וכלפי עליה הם נחשבים לז"ת דס"ג כמו שהם באמת, והבן היטב. ועם זה תבין ג"כ, למה יצאו ישסו"ת הג' מבחינת ס"ג ונעשו לראש מ"ה, כנ"ל אות י"ד ידיעה ג', כי זה ישסו"ת הג' נמשך ממ"ה דא"ק, שגם הוא בחינת ישסו"ת שירד ונעשה למ"ה, כמבואר. וזכור זה, כי הוא מפתח להבין בו כל המוחין דזו"ן.

עוד דבר יש לברר בנוגע לענין עליות העולמות והפרצופים. והוא, כי הסדר המקובל בדברי הרב הוא, שע"ב הוא חכמה, וס"ג הוא בינה, ומ"ה הוא ז"א, וב"ן הוא נוקבא. וכלפי זה נמצא בהרבה מקומות בדברי הרב, אשר ע"ב הוא כתר, וס"ג הוא חכמה, ומ"ה הוא בינה, וב"ן הוא זו"ן. (ע"י בע"ח שער טנת"א פ"א מ"ב, ובש"י פ"א) ובכ"מ. וכן אומר

הנוקבא נעשה משם ב"ן, ואיך נקרא אדם. והענין הוא, כמ"ש, כי שם מ"ה בצאתו היה מברר משם ב"ן ומחברו אליו ונתקן עמו, ונמצא כי אז היה אור הנוקבא טפל אליו, והיה יונק ממנו, כדמיון הבן עם הבת שהכל נקרא ע"ש הבן, והוא יורש הכל, ואינו נותן לבת אלא מה שיוטב בעיניו כרצונו. וא"כ נמצא, כי הבת טפלה וכלולה בבן.

(רסד) ולכן שם ב"ן שהיא הבת, נוקבא וטפלה לשם מ"ה שהוא הבן.

אור פשוט

ואמא הכוללת שהיא ס"ג על מסך דבחי"ב, וזו"ן הכולל על מסך דבחי"א. ומשום זה כל אחד יורד במדרגה אחת כלפי העליון שלו, כי אבא היוצא במסך דבחי"ג, אין לו אלא קומת חכמה וחסר כתר, ונמצא אור החכמה מתלבש בכלי דכתר שלו, ואור הבינה בכלי דחכמה, וכו' על דרך שביאר הרב בשער עקודים ומול"מ ע"ש, ואין להאריך. ולכן נמצא אבא שהוא ע"ב מליש מפה ולמטה דפרצוף הכתר, וכן ס"ג מפה ולמטה דפרצוף החכמה, וכו' עד"ו. וכן העולמות מתחלקים מסבת המסך ויורדים זה למטה מזה. כי א"ק בכללותו הוא ממסך של בחי"ד, ואצילות מבחי"ג, ובריאה מבחי"ב, ויצירה מבחי"א, ועשיה מבחינת שורש, כנ"ל ע"ש. אמנם אותם הפרצופים הפרטיים שבכל פרצוף כולל, שהם יוצאים כולם על זווג אחד ועל מסך אחד, כנ"ל, הרי קומתן שוה זו לזו לגמרי, כי אין מה שיחלק בהם את שיעור קומתן, כמבואר.

והנה ראיתי בספר רחובות הנהר, להרש"ש ז"ל הנדפס יחד עם ע"ח דפוס ורשא, שנדחק מאד בביאור דברי הרב הנ"ל, במה שכתב הרב, „שבעת שהאציל כתר שבו היו כלולים בתוכו כל הכתרים, וכו' ובעת שהאציל חכמה היו כלולים בו כל החכמות" וכו'. ע"ש בדף ו' ד"ה גם נודע, (ובמהדורה מחודשת, דף כ"ב) וכן בנהר שלום שם דף ל"ד ד"ה ועל (ושם דף קמ"ב) וביאר, כי אחר שנאצלו יוצאו כל חמשה העולמות א"ק

וכן ב"ן זו"ן, עכ"ל. והנך רואה מפורש איך הוא מערב ב' הצדדים מ"ה וב"ן שבפרצוף ביחד. והוא מתחיל מא"א, שמבחינת ב"ן קורא אותו כתר, ומבחינת מ"ה קורא אותו ע"ב. וכן לאו"א, מבחינת ב"ן קורא אותם חכמה ומבחינת מ"ה ס"ג. וכן לישסו"ת קורא אותם מבחינת מ"ה בשם מ"ה, והכונה היא לישסו"ת הג', שהוא נעשה לבחינת מ"ה, כנ"ל אות כ"ג, ע"ש. ולזו"ן קורא ב"ן, כי ו"ק דמ"ה נק' ב"ן, כנ"ל.

גם נתבאר היטב שאלה ד' הנ"ל תחילת אות רמ"ו ד"ה ד', ששאלנו לדעת, מתי נבחים הפרצופים שהם בקומה שוה, ומתי הם נבחים שהם זה למטה מזה. וזה נתבאר בדברי הרב כאן, כי אותם הפרצופים שיוצאים על זווג במסך אחד, כמו כ"ה הפרצופים שבפרצוף א"א הכולל, ובפרצוף אבא הכולל וכו' הרי כולם בקומה אחת, כי מצד כתר וד' בחינות דאז"י אין שום הבדל בשיעור הקומה, כי כך הם בראש א"ק כמו בסוף עשיה, וכל ההבדל הנמצא בין העולמות והפרצופים הוא רק מסבת השינויים שבמסך שבכלי מלכות שעליו נעשה זווג דהכאה, כמו שכתב בע"ח שער מ"ז פ"א בסופו, עש"ה. ולפיכך רק ה"פ כוללים, דהיינו שכל אחד מהם כולל כ"ה פרצופים המשתנים במסכים שבהם, כנ"ל ד' קיד ד"ה באופן. שפרצוף כתר הכולל יוצא על מסך דבחי"ד, ואבא הכולל שהוא ע"ב יוצא על מסך דבחי"ג,

הזכר, והיא כלולה בו, כי שם מ"ה, הוא המברר עמו, והוא נתקן ע"י המ"ה. ולכן כאשר מברר, הוא לוקח תחלה מה שמברר לעצמו, כנודע בסוד תרין עטרין דירית ברא, ב' (תרויהו) חסדים וגבורה דמ"ה, ודב"ן, ולבתר יהיב

אור פשוט

לא"ק דעשיה. ועד"ז שאר העולמות, בכללותם ובפרטותם ובפרטי פרטות, עד שנמצא שבכתר דכל עולם ופרצוף אין יותר מבחינת כתרים מתחילת הקו עד סוף עולם העשיה, וכן חכמה דכל עולם ופרצוף עד סוף העשיה כולו חכמות בלבד, וכו' עד"ז, ע"ש.

והנה מלבד שהפירוש הזה דחוק מאד לבאר כאן דברי הרב, שהרי הרב אומר בפירוש, כשהאציל א"ס את הכתר עשאו מכללות ה' פרצופים וכו' וכשהאציל כתר שבו היו כלולים בתוכו כל הכתרים וכו'. הרי שמדובר כאן תיכף בתחילת אצילות של ה"פ דעולם האצילות, וכן הולך ומפרש את תחילת אצילות דה"פ בריאה וכן דה"פ יצירה ועשיה זה למטה מזה. ואיך אפשר כאן לומר שהרב מדבר רק מבחינת תיקון שנעשה אחר יציאתם של כל העולמות, כי לא היה לו לשמש עם לשון „כשהאציל" אלא עם לשון „כשתיקן". וכן חידוש גדול כזה אשר אחר יציאת כל העולמות חזר המאציל והפך את סדרם מאורך לעובי ומעובי לאורך, היה צריך הרב להביא על כל פנים איזה רמז כל שהוא בכל כתבי האר"י ז"ל. גם מלבד כל אלה הדברים, קשה להבין איך אפשר שעולם העשיה התחתון, שיצא בבחינת אב"א בא"ק ואב"ע דאורך, ובפרצוף החכמה שבו אומר הרב שאין בו רק בחינת נקודה לבד, ואיך התתקן אח"כ והשוה קומתו עם א"ק, ועולם עשיה מתחיל עתה בראש הקו דבוק בא"ס ב"ה כמו א"ק.

וכתב שם ברחובות הנהר שדברים אלו מובאים בדברי הרב בשער התיקון פ"ה ובספר מב"ש ש"ב חלק ג' פ"ז, והנה עיינתי

ואב"ע עד סוף עולם העשיה התחתון, חזר המאציל והפך את סדרם, אשר כל בחינות האורך שיצאו זה למטה מזה בכל פרצוף, תיקן אותם לבחינת עובי, ומכל אותם הפרצופים שהיו מלבישים זה על זה בעובי תיקן אותם לבחינת אורך. כי אחר שיצאו א"ק ואב"ע, נכללו זה מזה ונעשו כ"ה עולמות, כי כל אחד מה' העולמות נכלל מכולם, ונמצאים ה' עולמות א"ק ואב"ע לאורכו בא"ק, וכן ה' עולמות א"ק ואב"ע לאורכם דאצילות, וה' עולמות א"ק ואב"ע לאורכו דבריאה, וכן ביצירה וכן בעשיה. ומתוך התכללות זו נעשו גם כולם בקומה שוה זה לזה, אשר למשל, אפילו עולם העשיה התחתון, עלה והגדיל קומתו בשוה עם א"ק, וגם עולם עשיה מתחיל עתה בא"ס ב"ה בתחילת הקו ומסתיים בשוה עם רגלי א"ק, וכן כל העולמות. ואח"ז, החליף המאציל את האורך שבהם לעובי, כי לקח את ה' העולמות א"ק, שהיו מלבישים זה על זה בעובי, שהם א"ק דא"ק וא"ק דאצילות וא"ק דבריאה וא"ק דיצירה וא"ק דעשיה, ועשה אותם לבחינת אורך דא"ק, כי א"ק דאצילות שבעובי נעשה לאצילות דא"ק באורכו. וא"ק דבריאה בעובי נעשה לבריאה דא"ק באורכו, וא"ק דיצירה שבעובי ליצירה דא"ק שבאורכו, וא"ק דעשיה שבעובי לעשיה שבאורכו דא"ק, ואת ארבעה עולמות אב"ע שהיו מקודם לאורכו דא"ק, תיקן אותם לבחינת עובי מלמעלה על ד' עולמות אב"ע, כי את עולם האצילות שהיה באורך דא"ק עשה אותו לא"ק דאצילות, ועולם בריאה דאורך דא"ק עשה לא"ק דבריאה, ועולם יצירה דאורך דא"ק עשה לא"ק דיצירה, ועולם עשיה דאורך דא"ק

ברא לברתא בשעתא דמזדווג עמה עטרה דגבורה, וכאלו נותן לה משלו דמי, ולכן הוא לבדו נקרא אדם כלול תרוייהו.

אור פשוט

רמז להשוואת קומת עולם העשיה התחתון עם ראש הקו הדבוק בא"ס ב"ה. עוד אומר שם הרש"ש ז"ל לעיין בשערי קדושה ובדרושי אבי"ע, ששם מבואר שאחר שיצאו ה' עולמות א"ק ואבי"ע, הלבישו זה את זה באורך מעילא לתתא מראש א"ק עד סוף עשיה, ע"ש ברחובות הנהר דף ה' ע"ב ד"ה וענין (ובמהדורה החדשה דף יט). והנה עיינתי בדרושי אבי"ע בע"ח, ואין שום רמז שם לענין השוואת הקומה, ובשערי קדושה כתב בהדיא להיפך מדבריו. כי כתוב שם וז"ל: „כל העולמות נכללין בשם הוי"ה וכו' ועד"ז הוא בכל עולם מה' עולמות וכו' כל אלו הבחינות והמדרגות מרום אדם קדמון עד התהום שבעולם השפל כולן הם זו למעלה מזו, וזו לפנים מזו, כי העליון מחברו מתלבש תוך התחתון ממנו כנשמה לגוף. ואמנם אין כל כללות העליון מתלבש בתחתון, רק בחינה פרטית תחתונה שבעליון, מתלבש בכל התחתון, וכן ע"ד זה עד סיום העולמות" עכ"ל בשערי קדושה חלק ג'. הרי מפורש ההיפך מדבריו, כי הגם שהם כלולים זה מזה, והם זו למעלה מזו, והם זו לפנים מזו, עכ"ז אין העליון מתלבש בתחתון רק מקצתו לבד, דהיינו רק המלכות דעליון, ואין קומתם שוה. ומתמיה ביותר שמכל המקומות שהביא לחזק דבריו נמצא שם ההיפך ממש. וטרחתי בדברי קדשו מאד מאד ולא זכיתי להבינם כל עיקר. ועוד פלא מצאתי שם ברחובות הנהר דף ח' ע"ב ד"ה וכן, ובמהדורה החדשה דף לב). שכתב, שקומת א"א מתחיל בטבורא דא"ק ושם שורשו ע"ש. וזה כנגד דברי הרב המפורסמים בכמה מקומות, שג"ר דעתיק מלבישים ג"ר דנקודים שנשארו במקומם ולא נתבטלו בזמן שבירת הכלים והוא מתחיל

היטב בשער התיקון הנ"ל, ואדרבא שם כתב בהדיא, כי מטרים גמר התיקון נמצאים הפרצופים זה למטה מזה, אלא רק אחר תכלית כל התיקון כשיצאו ג"ר דו"א וכן ט"ר דנוקבא או יהיו קומתם שוה ויתלבשו זו בזו. אבל באמצע התיקון דהיינו בשתא אלפי שני, מבאר שם שו"א חסר ג"ר ונוקבא חסרה ט"ר ולהשלים זה הם צריכים לעי"מ בכל פעם. הרי שכל זמן שלא הגיע תכלית כל התיקון אין קומתם שוה. ובספר מבו"ש אינו מדבר כלל מענין השוואת הקומה ע"ש.

וכנראה שהוא מבאר שם דברי הרב שמה שכתוב תכלית כל התיקון, אינו בדיוק על גמר התיקון, אלא רק לתיקון דשתא אלפי שני. ותכלית כל התיקון שאומר הרב סובב על בחינת הכללות שקומתם שוה, ואמצע התיקון שאומר הרב סובב על בחינת פרט אחרון שאפשר להפטר שבהם נוהג ענין עי"מ בוז"א ואינם בקומה שוה.

אמנם לפי"ז מאחר שהוא ביאר שמתחילה נתקן הכללות של כל העולמות והפרצופים בקומה שוה ואחר כך יצא הפרטות של הפרצופים להעשות זה למטה מזה, נמצא מזה שמה שכתב שם הרב בבחינת אמצע התיקון נעשה עתה לאחר תכלית כל התיקון, ונמצא תכלית התיקון קודם לאמצע, שזה קשה מאד. גם אין כלל מדרכו של הרב לדבר כן, כי תכלית כל התיקון הרי פירושו ברור, שהוא גמר התיקון הרגיל תמיד בדברי הרב בכל הדרושים. ומלבד זה אין הרב מדבר שם כלל, לא מפרצוף א"ק, ולא מפרצופי ג' עולמות התחתונים ביי"ע, לומר שקומתם שוה עם עולם האצילות, אלא שמדבר רק מה"פ עולם אצילות, בלבד, ע"ש. ואין מכאן שום

בית שער הכונות

קלו

יִרְסָה) ואמנם צריך לתת טעם אל הנ"ל, כי הרי אלו הנקודות הנ"ל הם בחי' ס"ג, ואיך יהיו גרועים וטפלים לשם מ"ה החדש, ויהיה מ"ה זכר ונקודות ס"ג נקבה, ונודע בכמה מקומות, כי בחינת שם ס"ג גדול משם מ"ה.

אור פשוט

והנה מסוד הכלים של הג' נקודות אלו נעשה מהם רישא חדא ובתוכם ג' מוחין, וזה נקרא רדל"א. ונקרא רישא דעתיק יומין, הרי שהג' נקודות ראשונות מן היוד נקודות, הם סוד רדל"א, עכ"ל. הרי מפורש שמקום ג"ר דנקודים המלבישים מטבור דא"ק ולמטה לקח ראש דעתיק, ולא א"א. וכן בע"ח שער כ' פ"ב בסוף, וז"ל: „מקום ז"א בראשונה הוא במקום שהוא עתה א"א, ע"כ. הרי שא"א עומד במקום ז"א דנקודים.

ויותר מזה, כי מההנחה הנ"ל, אשר א"א מתחיל בטבורא דא"ק, יצא לו לפרש שם בסדר העליות דפרצופי אצילות לפרצופי א"ק שבעת שו"א משיג פרצוף נשמה ועולה לחזה דא"א, דהיינו בעליה הא', או עולה א"א לראש ס"ג דא"ק. ובעליה ב' שז"א עולה לגרון דא"א ומשיג חיה, עולה אז א"א לראש ע"ב דא"ק. ובעליה ג' שז"א עולה לראש א"א ומשיג יחידה, עולה אז א"א לראש דפרצוף גלגלתא דא"ק, עש"ה. ונמצא לפי דבריו, שבשבת במוסף שאז נמצאים הפרצופים בעליה הב', שז"א עלה לגרון דא"א במקום או"א עלאין, נמצא א"א לפי דבריו בראש דע"ב. וזה הוא בסתירה מפורשת לדברי הרב בספר הכונות בדרוש הסעודה דשחרית דשבת, שכתב שם שבעת ההיא נמצא א"א עולה למקום ההין דפרצוף ע"ב דא"ק, והרב צוה לעיין בזה בשער מול"מ, ושם נתבאר שמקום ההין אלו הם בכח"ב דגופא דע"ב דא"ק. הרי שבעליה דמוסף שבת נמצא א"א במקום גופא דע"ב דא"ק, דהיינו בחג"ת שלו שהוא מלוּבש בראש ס"ג דא"ק,

מטבור דא"ק, וראש דעתיק זה הוא נקרא רדל"א, שאין א"א יכול להלבישו, וא"א מלביש רק את ז"ת דעתיק, שהם מתחת ג"ר דנקודים, דהיינו במקום ז"ת דנקודים, ונמצא הרדל"א מפסיק בין טבור דא"ק ובין ראש דא"א. ואיך אומר שם הרש"ש ז"ל שא"א מתחיל מטבור דא"ק, וראה בשער התקון פ"ג וז"ל: „ואור המצח הנקרא שם מ"ה אע"פ שיצא מלמעלה מן המצח הנה מתפשט משם ולמטה ומתחיל מציאותו מן הטבור וכו' נקודת הכתר נמשכה ונתפשטה ממקומה עד למטה וכו' וזה ההתפשטות הוא כל שיעור הנקרא עולם האצילות, ונקודה זו היא נוקבא דעתיק יומין, וכן עד"ו עתיק יומין דדכורא הנעשה מטעמים דמ"ה כנ"ל, גם הוא מתפשט לשיעור הנ"ל, עש"ה. הרי מבואר במפורש, שהן עתיק יומין נוקבא והן עתיק יומין דכורא מתחילים מטבור דא"ק ולא למעלה ממנו משהו. ובע"ח בשער א"א פרק א' כתב הרב וז"ל: „כי הנה ג"ר דעתיק אי אפשר שיתלבשו תוך א"א וגם אי אפשר שיקבל אורם ולכן נשארים מגולים והם עומדים לבחינת מקיף לא"א, והו' תחתונות דעתיק לבדם מתלבשים תוך א"א כי כח"ב דא"א מלבישין לחג"ת דעתיק יומין, וז' תחתונות דא"א מלבישין לנה"י דעתיק, עכ"ל. הרי מפורש אשר ראש דא"א עומד במקום ז"ת דעתיק, שהוא מקום ז"ת דנקודים, ואינו נוגע במקום ג"ר דנקודים העומדים למטה מטבור דא"ק, אפילו משהו, כי שם מקום רדל"א. וכן מבואר בע"ח ש"א פ"א וז"ל: „הג"ר (דנקודים) כבר נתבאר שכליהם לא ירדו,

רסו) והתשובה היא, כי שם מ"ה החדש הנ"ל יצא מבחינת הזווג דע"ב וס"ג כנ"ל, לכן כיון שהוא נמשך מכח ע"ב עצמו לכן הוא גדול מס"ג, ועוד טעם אחר, כי בשם מ"ה לא היה בו מיתה ושכירה כמו שהיה בשם ס"ג עצמו.

אור פשוט

שיצאו מחדש, הוא כנגד דברי הרב בשער א"א פ"ח בע"ח שכתב שהם הכלים הישנים דנקודים שלא היתה בהם שכירה, ע"ש.

וענין מ"ה וב"ן דה"פ אצילות כבר ביארנו לעיל, אשר רק הכלים שנשארו בשלימות מע"ס דנקודים או הכלים הנבררים ע"י קומות דמ"ה היוצאים באצילות, המה מכונים בשם ב"ן, והוא מטעם ירידתם לקבל מאורות דאצילות הנמוכים מהם, כמ"ש הרב בע"ח בשער התיקון פ"ג. וכל אלו האורות היוצאים באצילות, הגם שיוצאים רק ע"י מ"ן מרשימות וניצוצין דב"ן, מ"מ כולם נקראים בשם מ"ה. כמ"ש שם הרב שרק מ"ה יוצא ע"י זווג ע"ב ס"ג לצורך אצילות, ולא ב"ן, שכולו הוא מבחינת נקודות דס"ג דא"ק. (עיי' באות רס"ה) כי רק כלים דנקודים או המתבררים מהם מבי"ע, הם בלבדם נקראים בשם ב"ן, והאורות שבהם אינם באים מזווג ע"ב ס"ג דא"ק עצמו אלא רק ע"י בעליהם המ"ה. ודברי הרב אלו ברורים מדי ואין לסגת מהם כחוט השערה.

גם יש לזכור מ"ש לעיל אות כ"ז כי מה שאורות דאצילות מכונים מ"ה החדש, הוא על שם הקומות הקבועות דאצילות שלא יארע בהם מיעוט לעולם, שהם רק המקובל מבחינת זו"ן דכל פרצוף מה"פ א"ק הנקרא מ"ה, אבל כל האורות המקובלים, ממה שלמעלה ממ"ה דה"פ א"ק, הנקראים גלגלתא ע"ב ס"ג דה"פ א"ק, הנמשכים ע"י מ"ן מתחתונים בתפילות ועליות, הם אינם בקביעות באצילות אלא בעולה ויורד לפי מעשה התחתונים, ע"כ לא נקבע שם אצילות עליהם, אלא רק על קומת מ"ה הקבועה בהם. עוד ענין אחד ראוי להעיר כאן, כי

ולא בראש דע"ב דא"ק. רק בעליה הג' דהיינו במנחה דשבת, שז"א עולה לא"א, אז עולה א"א לראש דע"ב דא"ק ועתיק עולה אז לראש פרצוף גלגלתא דא"ק. באופן שבעליה א' עולה א"א לראש דעתיק דאצילות, ובעליה ב' עולה א"א לחג"ת דע"ב, שהוא מקום ראש ס"ג דא"ק, ובעליה ג' עולה א"א לראש ע"ב דא"ק.

עוד תמיה רבתא מצאתי שם ברחובות הנהר דף ז' ד"ה וסדר (במהדורה החדשה דף כ"ו), שאומר שם אשר אלו ה"פ הזכרים דאצילות היוצאים ממ"ה החדש הכונה היא על מ"ה דא"ק, הנקרא ז"א דא"ק. וה"פ הנוקבין שלהם הנקראים ב"ן, הם באים מב"ן דא"ק מלכות דא"ק, עש"ה וגם בדיבור שלאחריו בד"ה והנה עתיק. והנה דבריו אלו הם בסתירה מפורשת להמובא בכ"מ בדברי הרב, שצד ב"ן דה"פ אצילות הם גבוהים מצד מ"ה הזכרים, כי הם בחינת ס"ג הגבוה ממ"ה. אלא מתוך שאין להם תיקון רק ע"י מ"ה, לפיכך נשתנה שמייהו לשם ב"ן, (ע"י בשער התיקון פ"ג בע"ח) הרי להדיא שפרצופי ב"ן דאצילות אינם מב"ן דא"ק אלא מס"ג דא"ק הגבוה הרבה אפילו ממ"ה דא"ק עצמו. גם קשה לפי דבריו אשר מ"ה החדש הוא מ"ה דא"ק, א"כ למה מכנה אותו הרב בשם מ"ה החדש. גם איך אפשר שעתיק וא"א ואו"א דכורין יקבלו מג"ר דו"א דא"ק, הלא הם בחינת ג"ר וצריכים לקבל מהבחינה שכנגדם בפרצופי א"ק, דהיינו מבחינת מ"ה דפרצוף כתר וע"ב וס"ג דא"ק, ולא מזו"א דא"ק, כמ"ש לעיל בדברי הרב, וזה ברור. גם מ"ש שם בד"ה והנה עתיק, אשר הגד"ז דב"ן שלקח עתיק הם מט"ס דב"ן

בית שער הבונות

קלח

(רסז) ועוד טעם ג' והוא, כי אלו בחי' נקודות לבד של ס"ג, אבל המ"ה החדש הוא כולל טנת"א כנ"ל וכיון שיש בחי' טעמים ודאי שהוא מעולה על הנקודות דס"ג, אבל לא על הטעמים דס"ג. ועוד טעם ד' כי ס"ג יש בו גרעון

אור פשוט

ובאמת כל אלו העולמות המובאים בקבלת חברים, דהיינו הטהירו קדמאה ועולם המלבוש שנתקפל חציו התחתון על חציו העליון, ואויר קדמון, והטהירו שבתוך אויר קדמון, וא"ק סתימאה כולם נכללים בה"פ א"ק שביאר הרח"ו ז"ל. כמ"ש בע"ה הנ"ל שער א' ענף ד' ד"ה והנה, וז"ל: נתחיל לבאר פרט אחד אשר הוא כולל ותופס כל מקום החלל הזה אשר מן פרט זה מתפשטים כל העולמות כולם ובו נתלים ונאחזים וממנו יוצאים ונתגלים בחוץ כמ"ש בע"ה, אמנם הפרט הזה נקרא בשם א"ק לכל הקדומים אשר הוא קודם לכל הנמצאים, וכו' עש"ה. הרי מפורש שהא"ק הוא קודם לכל הנמצאים, וכל העולמות כולם הם נכללים בו ומתפשטים הימנו.

ודע, כי עולם המלבוש נכלל תוך פרצוף ס"ג דא"ק, שמטרכ צמצום ב' היה מתפשט עד נקודת עוה"ז כנודע. וענין התקפלות עולם המלבוש נעשה עם צמצום ב' החובא בע"ז שער ח' פ"ב ולעיל אות כ"ו ע"ש. כי אז נתקפל עולם המלבוש ג"כ מטעם עליות האורות דלמטה מטבור שהם ב' היות מ"ה וב"ן דא"ק, אל למעלה מטבור שהם ב' היות ע"ב ס"ג דא"ק. ומכאן תבין שהעולמות אויר קדמון וטהירו הב' שנעשה עיגולא גו ריבועא וכו' המובא בקבלת חברים שהם יצאו במקום חציו מלבוש התחתון שנתקפל, נמצא לפי הנ"ל, שהם נכללים בטבור ולמטה דא"ק, דהיינו בעולם הנקודים. וענין טהירו קדמאה הוא עולם הצמצום הראשון. הרי שעולם המלבוש ומכ"ש העולמות שלאחריו הם למטה מב' הפרצופים גלגלתא וע"ב דא"ק.

ראיתי בספר חסדי דוד, הנדפס ומחובר עם ע"ז דפוס וארשא בסופו דף נ"ב ד"ה ז"א (ובמהדורה החדשה דף ר"ח), וז"ל: וכן א"ק עצמו נקרא יחידה בערך האצילות, אמנם בערך שלמעלה ממנו נקרא גם הוא זו"ן וכו' כי הרי כל כללות א"ק עומד במקום חציו מלבוש התחתון כנודע, כי כללות המלבוש ה"ס עסמ"ב, וכשנחלק המלבוש ונקפל חציו התחתון שה"ס מ"ה וב"ן והלביש לחציו העליון, שהוא ע"ב ס"ג, הנה המקום הפנוי הנ"ל שהיה במקום חציו מלבוש התחתון, נקרא אויר קדמון, והכדור הנעשה בתוכו, שבתוכו עומדים ע"ס דא"ק נקרא טהירו, וע"ג הטהירו בין אויר קדמון למלבוש עומדים י"ס דא"ק עילאה סתימאה, הרי כי א"ק עומד במקום מ"ה וב"ן ולכן נקרא זו"ן בערך מה שלמעלה ממנו. עכ"ל. ודברים אלו נמצאים ג"כ בספרי הרמ"ע מפאנו ז"ל ובעמק המלך ובשערי גן עדן, ועוד אחרונים. ודע, שדברים אלו הם מקבלת חברים, דהיינו שאר תלמידי האר"י ז"ל ולא מהרח"ו ז"ל, ולא לבד שאינם נמצאים בכל כתבי מהרח"ו ז"ל אלא עוד שהם בסתירה לקבלת מהרח"ו ז"ל, כי תראה מפורש בע"ה שער א' ענף ב' ד"ה והנה בהיות, וז"ל: והנה העגול הזה הראשון היותר דבוק עם הא"ס הוא הנקרא כתר דא"ק וכו' ע"ש. וכן שם בשער א' ענף ד' ד"ה ונתחיל, וז"ל: דע כי האורות הראשונים וכו' הם בחינות הי"ס אשר חיבור כללותם נקרא א"ק לכל הקדומים, עש"ה, וכן בכ"מ. הרי מפורש להדיא שלא נמצא כלל שום עולמות למעלה מא"ק, לאפוקי מהאומרים שעולם המלבוש הוא עולם מיוחד הקודם לא"ק.

גדול עתה והוא כי עדיין לא הושלם להתברר כנודע, ולכן עתה מ"ה גדול ומעולה ממנו.

רסח) אבל לע"ל אשר יתוקן כל בחי' ס"ג, ויחיו כל המלכים ויתבררו לגמרי בסוד בלע המות לנצח, אז יחזור שם ס"ג לקדמותו ולמעלתו ושם ס"ג ישלוט ויאיר בעולם, ואז יתבטל שם מ"ה. אשר זהו ענין חזרת העולם לתהו ובהו, כנזכר בדרז"ל לימות המשיח, ואז יתבטל מ"ה, ואז לא יהיה רק ב' אורות של ע"ב וס"ג, ודי בזה.

אור פשוט

ז"ל. כי כל האילנות שראיתי המה מעורבים עם קבלת חברים, וע"כ אין לסמוך עליהם כנ"ל.

רסח) יחזור שם ס"ג לקדמותו ולמעלתו ושם ס"ג ישלוט ויאיר בעולם: פירוש, שס"ג דא"ק שנתמעט בעת צמצום ב' ועלה מסיום רגלין דא"ק אל המקום שלמעלה מטבור דא"ק, ונסתיים על הטבור דא"ק, ומתחתיו הופרסה הפרסא בגוי מעוהי דא"ק, שזה גרם יציאת הפרסא שבין אצילות לבריאה, כנ"ל אות ל"ח ד"ה הכלל ע"ש, הנה בגמר התיקון יתבטלו כל אלו הפרסאות דצמצום ב', וס"ג דא"ק יחזור לקדמותו, להתפשט עד לסיום רגלי א"ק דהיינו עד לנקודה דעולם הזה, כמו שהיה מתפשט מטרם צמצום ב'. והשם ב"ן דהיינו ה"פ ב"ן דעולם אצילות, הבאים מן עשר ספירות דנקודים, שיצאו מס"ג דא"ק מנקבי עינים אחר שנתמעט ועלה למעלה מטבור, יחזור לשורשו כס"ג עצמו ויתפשט גם הוא עד לנקודה דעוה"ז, ועי"ז ישובו ב"ע להיות אצילות ממש, ונמצא כי השם ס"ג שמטרם צמצום ב' ישלוט ויאיר בעולם, והבן.

ואז יתבטל שם מ"ה וכו' רק ב' אורות של ע"ב וס"ג: כי מ"ה החדש הכולל כל ה"פ הזכרים דאצילות, יצא מה' זעירא דהבראם, כנ"ל אות מ"ג עש"ה באור פשוט, שה"ס

ומלבד האמור בביאור דבריהם, מצויים אנו, שאין להשגיח כלל בקבלת חברים, ומכ"ש במקום שהם סותרים לקבלת הרח"ו ז"ל. כמ"ש בשער הגלגולים שער ח' דף ע"א (ובמהדורה החדשה הקדמה ל"ט דף קע"ו), שבעת פטירתו נתן האר"י צוה ואסר ללמוד בכתבים שכתבו מפיו לכל החברים, מפני שלא הבינו דבריו, ולא התיר לעיין בהם זולת להרח"ו ז"ל, ע"ש. וראה מ"ש הרש"ש ז"ל בספרו נהר שלום דף ל"ד ד"ה וראיתי (ובמהדורה החדשה דף ק"מ), וז"ל: כל עסקי ולמודי אינו רק בדברי האר"י ז"ל ותלמידו הרח"ו ז"ל לבדם, ובלעדם אין לי עסק בשום ספר מספרי המקובלים ראשונים ואחרונים ואפילו בדברי שאר תלמידי האר"י ז"ל לא למדתי, וכשיזדמן לפני דבר מדבריהם אני מדלגו, כי ע"כ איני כמוהיר אלא כמוכיר, למען ה' אל יהי לכם מגע יד בדבריהם, עכ"ל.

ואין להתפלא על אלו הספרים הנ"ל שנמשכו אחר קבלת חברים, כי בטח לא ראו את דברי שער הגלגולים הנ"ל, וע"כ לא נוהרו להבחין בין קבלת הרח"ו ז"ל לשאר החברים. וזהו שעורר אותי לחבר ספר האילן ולסדר בו העולמות והפרצופים, החל מראש הקו הדבוק בא"ס ב"ה עד לעולם העשיה התחתון, המיוסד לפי טהרת דברי המהרח"ו

בית שער הכונות

קמ

אור פשוט

כמו שהיה בקדמותו מטרם צמצום ב', הרי
אין עוד מקום יציאה למ"ה החדש, וגם הוא
יחזור לשורשו לע"ב דא"ק, וישלטו רק ע"ב
וס"ג בלבדם, והבן כי אכהמ"ל.

צמצום ב' שנעשה בס"ג דא"ק, ומזווג ע"ב
עם ס"ג זה דצמצום ב', יצא מ"ה החדש
כנ"ל. ונמצא עתה אחר שיתבטל צמצום ב'
וס"ג ישוב להתפשט עד לסיום רגלי א"ק